

პეპსი

1168
2009

N18 (464) 30/IV-6/V.2009

ფასი 1 ლარი

ტრაგედიას შეწირული ორი დედისათა — გიორგი და ნიკა

როგორი
წინათგონება
კმოდდა თითოეულს

ნახე!

ვაჟა გიგაშვილის
რომანო

„ერთი ვინმე ყავდანიშვილი“

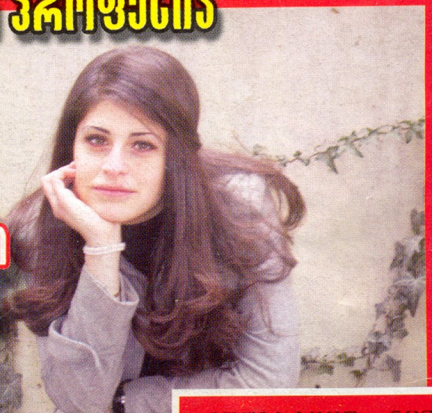
რა სწავროთა წესა
ჯანელიძესა და რამეს
იოსელიანს შორის

ვინ
დაიპყრობს
ვანიკო
თარხნიშვილის
გულს

არხეიდგარეი პროფესია

რაში
უზუგლას
ხალი თამარიკო
ჭოსონელიძის
უვილს

„თუ ვიმსახურებ,
გამასამართლონ!“

მეორედ დაბადება ანუ მესამე სართულიდან გადაყარდნისი ძალი

ბიბლუსი

წიგნის მატარებელი ქსელი

Books

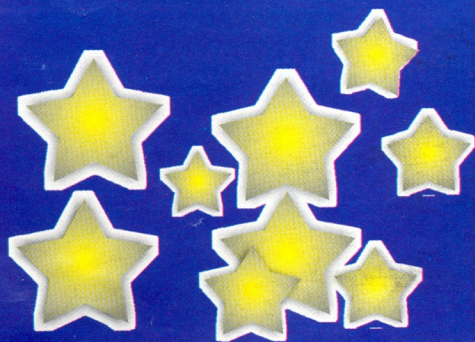
„ლიტერატურა სარეა, რომელმაც
კელუციებით უნდა იხედებოდეს ეკლესია
და მუდამ უკეთესად წარმოიხეხა
ფიქრობდეს“

ჩაჩ

სიასლე ბიბლუსში!

დაგროვებითი ბარათი!

შეიძინეთ წიგნები, დააგროვეთ ვარსკვლავები და მიიღეთ
საჩუქრები.

წაიკითხე წიგნები - უკეთესად იქნები!

■ არხიმედაპირი პროფესია	
მარიამ როინიშვილი: „სხვათა შორის, ღვთაების ოსნებას ეძიოდა იყო“...	30
■ პროფესია	
✓ ოსნებით დაღლილი ქაჯები...	32
✓ „მიზინებაზე რომ დაედა, ზამთარში ყვის განაქვენი არაფერი მინება“	33
■ მოუბიკა	34
■ ჯანმრთელობა	
✓ მკავე, გვერდილი და სისარგებლო	36
✓ თუ შეპირინი დინებაში გაქვთ	37
■ მერნალი მერნალი	
✓ მსოვრება	39
✓ გზავენილება	55
■ ნაფილილი ამავენი	
გაქვემოთ... რიონში(?)	71
■ უშიშროების არქივიდან	
„ხალხის მტრებად“ მიჩნეულს ჯაშუშობას და განდობობას აბრალბდნენ...	72
■ როვანი	
ვაქა გიგაშვილი. ერთი ვინაე ყაფლანიშვილი (დასაწყისი)	74
■ ბაიგ-აუბი	78
■ საკითხავი ქალბატონის	
✓ გადიწება თქვენს ხელთა	80
✓ როგორ გავინახვარქივით ახალგაზრდობა	81
■ ისტორიული „როვანი“	
გორა მანელიკა. დიდგორის საჯა ფრენა ის ჯვარი (გაგრქელება)	82
■ ვარსკვლავები	86
■ სულის სიგაქიფი	
მესამე სართულიდან გაღაპარდნილი ქალბატონი, მეორედ დაბადება და მსოვრება ჯოხებაზე...	89
■ სასიძო	
ვანო თარხნიშვილს „თქვენი“ მოგოვები არ მოსწონს	91
■ თინიფარქული პონებაი	
✓ მოზარდებისათვის მისაბაქი აღამიანები	92
✓ ვინ უშილება სეფიდან პანქუქას	94
„გზის“ „ქითხებაში“	
■ ასპარეზი	
არქელაქის რუსების გაქვეიქვები და გარმანელების არ უშის	95
■ აღამიანი-ღებანდა	
ვლადიმერ ნაგოქოვი — პელების მოტრქილ სექსუალური რეპოლუციონერი	96
■ სიფინდობა	
სასნაულთმოქმედი ხაბავი	99
■ ტაქარი	
აღგორის ტაქრის სამლოცველოები, სხადანსვა ქონეისის შორის დანაწილებული ტაქრის სიწრბა და კანონი, როგორღი წინდა აღგილას მოქმედას	100
■ ავტო	102
■ სანქტორდი	104
■ ბასტი	105
■ პორსოქოვი	106

გარეკანზე: ირმა ლიპარტელიანის კოლაჟი

საზოგადოებრივ-პოლიტიქური ჟურნალი „გზა“ გაგორის კვირაში მრთხელ, სუთვაბათობით გაქვით „კვირის კალიტრის“ ღამატება ჟურნალი ზელმდვანელობს თვისუფალი პრესის პრინციპებით. რედაქციის აზრი შესაძლოა არ ემთხვეოდეს მასალის ავტორის აზრს. მთავარი რედაქტორი: ზურაბ აბაშიძე მთ. რედაქტორის მოდელირები: ლალი ფაცია, ლიკა ქავია მენეჯერი: მათე გილაძე

მისამართი: თბილისი, იოსებოძის ქ. №49
ტელ: 38-84-44, ფაქსი: 38-08-63, email: gza.fantazia@gmail.com
რეკლამა „გზაში“: 37-78-07; 38-78-70.

„ხალხის მტრებად“ მიჩნეულს ჯაშუშობას და განდობობას აბრალბდნენ

დანამულებრივი საქმიანობის ასეთი ფართო სექტრი ბოლშევიკებს საქმეს უიოლებდა, ამიგომ „ხალხის მტრებად“ მიჩნეულს ხან ჯაშუშობაში სდებდნენ ბრალს, ხან განდობიზმსა და ხანაც — „საეკულანტობაში“.

72

„სხვათა შორის, ღვთაების ოსნებას ეძიოდა იყო“...

„ბეები ბევრ რამეს მასწავლიდა. სწორედ ამან აღმიძრა ექიმობის სურვილი. მთელი ბავშვობა ოპერაციებზე დასწრება ოცნებად მქონდა გადაქცეული. ეს ოცნება, ჯერაც არ ამსრულებია, მაგრამ აუცილებლად ავიხდენ“.

30

ქართველი პიჭის მონათხრობი აფხაზური ჯარის შესახებ

„რამდენიმე თვე დამრჩა და აფხაზურ ჯარში სამსახურს დავსრულებ... კომისარიაგს დიდხანს ვემალებოდი, მაგრამ ერთხელაც შინ, გვიან ღამეს, მძინარეს დამადგნენ და გაპარვა ვერ მოვასწარი“.

26

— ეგ იარები იმ ბრძოლის ნიშნად შემოგრიჩა? — დასერილ მკლავებსა და მკერდზე მიანიშნა უშიშამ.
— სორცის იარა რა ბელენაა, — ყრუდ ჩაილაპარაკა მუროზიმ, — აგეწება, სისხლი დაგედინება, კბილების ღრჭილით გივილს მოითმენ. გავა დრო, შეხორცდება და დაგავიწყდება, მაგრამ რა უნდა უმველო სულის იარას?... ის სომ უკურნებელია, სადაც უნდა წახვიდე, ყველგან გაგყვება!
— სათქმელი გაქვს რაღაც და ვერ გითქვამს! — განაგრძო უშიშამ.

დიდგორის საჯა ფრენა ის ჯვარი

82

უაღრესესი დიალოგი და უპირობო გადადგომა ახე საპროტო ქუჩურ-პოლიტიკური ტექნიკა

საქართველოს ჩემპიონატი „ბაგირის გადანევაში“ კვლავ გრძელდება და ერთმანეთს ტოლს არ უდებენ „ნაციონალური მოძრაობისა“ და რადიკალური ოპოზიციის გუნდები. მთელი მსოფლიო ადევნებს თვალს, თუ ვინ „გადაქაჩავს“ თავისკენ „ბაგირს“, რომლის შუაში პრეზიდენტის საფარძელია ჩამოკიდებული. ისმის კითხვა: — სად არის თვითონ პრეზიდენტი?.. მაგრამ ამაზე — მოგვიანებით...

ერთი შეხედვით, უპირობო ოპოზიციის მხარესაა, ჯერ მართო სანიკიძისა და დავითაშვილის ადგილიდან დაძვრა როგორ გინდა?! შეცდა ხელისუფლება — არ უნდა გაეშვა ბენდუქი, მაგრამ ვერ დაივიწყა წყენა გაპრემიერებულმა „ელექტრიკმა“ და ახლა ვის იმედზეა, არ ვიცი; თვითონ გილაურს, კვეზერელსა და გაგოშიძეს მართო ერთი ბესელია მოუგებს.

ასეთ დიდებულ სპორტულ-პოლიტიკურ სანახაობას, რა თქმა უნდა, მაყურებელი ბლომად ჰყავს და ყველა თავის ფავორიტს გუნდს გულშემატიკრობს, ზოგს კი — ერთი სული აქვს, როდის განცდება ეს „ბაგირი“, რომ ორივე მხარე ძირს დაენარცხოს. მოკლედ, ისმის ყიფინა, სტვენა, ტაში, სიცილი და ხანდახან — გინებაც, მაგრამ არა უშავს, ამხელა სანახაობისთვის გინების ატანა ღირს. ყველაზე უცნაური ამ შეჯიბრებას ის აქვს, რომ მსაჯი არ ჰყავს. პრინციპში, ვის აქვს იმის სურვილი, ნახევარმა საქართველომ „სუღია პი.....“ ეძახოს, ამიტომ ჯობს, თვითონ გადაწყვიტონ მტყუნა-მართალი.

სამაგიეროდ, ტენდენციური კომენტატორია არიან უხვად და ზოგის სიუჟეტში სულ მთავრობის გუნდი იგებს, ზოგის სიუჟეტში კი — სულ ოპოზიციის. მთავრობის გუნდს რომ მაგრად უჭირს, ფაქტია, რადგან მთავარი ძალა — ბენდუქი, როგორც უკვე გითხარით, დისკვალიფიცირებულია, თბილისის მერი და რადენიმე მინისტრი კი კუს ტბაზე დარბიან და ბაყაყების გენოციდს აწყობენ, რომ ხალხმა წვიმას ვერ გაუძლოს და დაიშალოს... მოკლედ, როდემდე გასტანს ეს გაქაჩვა-გამოქაჩვა, არავინ იცის, მაგრამ სპორტის განვითარებას რომ სერიოზულად დაეტყო ტემპი, ეს ცხადია; „ბაგირის გადანევის“ პარალელურად, ბეისბოლს ჩაეყარა საფუძველი. რატომაც არა?! ამერიკას თუ ყველაფერში ებაძავთ, ბეისბოლში რატომ უნდა ჩამოვრჩეთ?! მით უმეტეს, რომ გენშიც გვაქვს ძველბურთი „რიკტაფლა“... მართალია, ახალბედა ბეისბოლისტებს, იმ ანეკდოტისა არ იყოს — თუ კარგად მოიქცევით, აუზში წყალსაც ჩაგისხამთო — ჯერ მხოლოდ „ბიტები“ დაურიგეს, მაგრამ ვარჯიში მაინც ხერხდება მანქანების მინზეზე.

მსგავსი სანახაობები გამართულია პარლამენტის წინ, საზოგადოებრივი მაუწყებლის წინ, პრეზიდენტის კანცელარიის წინ და ა.შ. ანუ, იმ ადგილებზეა დაგებული საფანგები, სადაც პრეზიდენტი უნდა დადიოდეს ხოლმე, მაგრამ თქვენც არ მომიკდეთ, ჯერ არც ერთ საფანგს არ დაუტკლავსენები: ან ძალიან გამოცდილი და ჭკვიანია ეს კაცი და ან საერთოდ

არ იცის, რაც მის ქვეყანაში ხდება... ცოდნით, როგორ არ იცის, ბოლო-ბოლო, იმდენი სტაფილო მართლა მეზობელმა რომ არ მიუკითხა ბორშის გასაყუებლად, ხომ ხვდება?! კი ხვდება, მაგრამ ჰგონია, რომ უჩინმანის ქუდი ახურავს თავზე და კმაყოფილია, ვერა მხედველი...

არადა, ამ ოპოზიციასაც მეტი რა უნდა: არიქა, ვხედავთ, ვხედავთ და ყოველნაირად ინფორმაციას ანედიან ხალხს: ახლა ბულგარეთშიაო, ახლა ბოდრუშში ჩაფრინდაო, ახლა ვახშმბო, ახლა ენევა და ახლა კიდე მასაჟს იკეთებსო. მოკლედ, პრეზიდენტის ცხოვრების გამჭვირვალებაც ამას ჰქვია. გამაგიჟებს ეს კაცი: რა გეოდრუშე-

ბა, რა გენერგოსამიტება და რა გევახშმება, როცა შენი გუნდი ასე მარცხდება „ბაგირის გადანევაში“?! არა, ეჭვიც არ გეპარება, რომ კარგ საქმეებზე დადიხარ, მაგრამ მგონი, ისე დაგე-მართება, რომ მართლა ააყვავებ ქვეყანას და რომ დაბრუნდები, სხვა დაგხვდება პრეზიდენტად.

ამასობაში, თვითონ საზოგადოების მეორე — არამომოტივებული ნაწილი უპირისპირდება ოპოზიციის მხარდამჭერ ხალხს, დაგვალა ამდენმა პიკეტაო: მასწავლებლები სთხოვენ, სკოლებში სწავლა ფერხდება და ხელი გვეშლეთო, ექიმები ჩივიან, ავადმყოფებთან ვერ მივდივართო, მესანძრეები წუნუნებენ, ცეცხლს ვერ ვაქრობთო და ა.შ. კარგი, რა, ხალხო, ცოტა გავიჭიროთ, რა დროს სწავლა და ავადმყოფის მორჩენა?! მთავარია, ეს პრეზიდენტი გადავაყენოთ და ამასობაში, ის ცეცხლიც თვითონ ჩაქრება...

მოკლედ, თბილისური ჟივილ-ხივილი გრძელდება და მიუხედავად მთავრობის თუ ოპოზიციის წევრების მაცრვა-მომეტყველებიანი გამოსვლებისა, კადრს მიღმა მაინც ყველანი შეამჩნევდით მათ ღიმილებს, სიცილებსა და მოხარხარე სახეებს, ხომ ასეა?! ხანდახან მიფიქრია კიდეც, რომ ძალიანაც ბედნიერები არიან და უბრალოდ, ჩვენ და ჩვენს ნერვებს ეკაივებიან. ამიტომ მოდი, ჩვენც ვეკაიფოთ და იმ სიტყვების განმარტებითი ლექსიკონი შევუდგინოთ, ასე ხშირად რომ ხმარობენ ჩვენს ნერვებზე სათამაშოდ:

თბილისელი — კაცი, რომელიც არ იტყუება; საკანი — ლამის გასათევი ჩამოსულებისთვის, ბარემ პატრიოტიზმში ჩაგეთვლება; შარდენი — მასაჟი მოშივება იცის; ბეისბოლის „ბიტი“ — სუფთა ხელებით პოლიტიკაში; ბოდრუში — პრეზიდენტის ავლაბრის რეზიდენცია 2; არაადეკვატური — გოგრაფიის არამკოდნე, რომელსაც ეგეოსის ზღვა ავლაბარში ჰგონია; ძიალოგი — არ ითარგმნება; ალტერნატივა — ის, რაც დიალოგს არ გააჩნია.

პროვოკატორი

„აქსიზზე ქართული ხალხის გადასარჩენად დავდივარ“

ხელისუფლებასა და ოპოზიციას შორის დაწყებულ „ნერვების ომს“ ქართველი ხალხის ინტერესები ეწირება. სააკაშვილის გუნდმა ქვეყნის სათავეში მოსვლის დღიდანვე შეცდომები რომ დაუშვა, ამას თვით მმართველი გუნდის წარმომადგენლებიც არ უარყოფენ. არც ოპოზიციონერი ლიდერები მაღავენ, რომ დღეს ხალხი ქუჩაში ხელისუფლებით უკმაყოფილებამ გამოიყვანა და არა მათი მხარდაჭერის სურვილმა. ამასთანავე, ორივე მხარე ჯიუტად ცდილობს საკუთარი სიმართლის დამტკიცებას, ერთმანეთის ათასგვარ ცოდვაში მხილებასა და საკუთარი პოზიციების გაყინებას. ამ დროს, რიგითი მოქალაქეების პრობლემები კვლავ მოუგვარებული რჩება, მათი გულისტკივილი კი — გაუზიარებელი. რა აწუხებს ქუჩაში გამოსულ ხალხს და რისი მოლოდინი აქვს ხელისუფლების შეცვლის შეთხვევაში? ამ კითხვებით თავად მომხმარებლებს მივმართეთ.

„მიხვდით, რომ სერიოზულ კალას წარმოვაგდეთ“

ხათუნა ბახტურიძე

მანანა სანიძე:

— საპროტესტო აქციებზე, საქართველოსა და ქართველი ხალხის გადასარჩენად დავდივარ. მიუხედავად იმისა, რომ ვმუშაობ, ვცდილობ, ყოველდღე მოვასერხო ერთი ან ორი საათით მიტინგზე მისვლა და ჩემი პროტესტის დაფიქსირება.

— რატომ ფიქრობთ, რომ საქართველო გადასარჩენია?

— ქართველ კაცს 2000 ლარს აძლევენ იმისათვის, რომ ვაზი გაჩეხოს და კომბოსტო ან სტაფილო დარგოს, მაგრამ ეს კიდევ არაფერი. ყველაზე დიდი საშინელება ის იყო, რომ ჩვენმა ხელისუფლებამ პროვოკაციის მიზნით, ომი წამოიწყო და საჯიშე ქართველი ბიჭები განეცემა... როცა რაიმე ძალიან მტკივა, ლექსს ვწერ ხოლმე. აგვისტოს ომი ჩემს ცხოვრებაში ყველაზე დიდი ტკივილი იყო.

„ეს არ იყო ომი, შერკინება მტერთა,

ეს ღალატი იყო, შენს საკუთარ ერთან.

განწირული ჯარი მიდიოდა მედგრად!

„სარდალი“ კი ომში დაჩოქილი გვედგა.

ეს ღალატი არის, ერთან, მრევლთან, ბერთან,

ქართველთ გვარის წყვეტა, მტრობა არის გენთან“.

ეს მცირედი ფრაზებია ჩემი დანერგილი ლექსიდან... მე, როგორც რიგითი ქართველი, ვერასოდეს ვაპატიებ სააკაშვილს, რომ გმირი, სამშობლოსათვის თავდადებული ბიჭების სისხლი ტყუილუბრალოდ

დაღვარა. ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენას გვპირდებოდა, მაგრამ ისიც დაკარგა, რაც გვეყონდა. გარდა ამისა, ვაუკაცობით განთქმულ ქართველებს ბრძოლა ორ დღეში წააგებინა. აქ მანამდე ვიდგები, ვიდრე სააკაშვილი მეც სულს არ ამომხდის და ჩვენი გმირი შვილები კვალს არ გამაყოლებს...

ნათია გაგუღავილი:

— 73 წლის ქალი ვარ. მთელი ცხოვრება შრომაში გავატარე. პროფესიით მწერტენელი ვარ, ახალგაზრდებს ცურვას ვასწავლიდი. ახლა ხელისუფლებით უკმაყოფილებამ მომიყვანა. გული მტკივა, რომ მმართველი ძალა წინაპრების

ტრადიციებს პატივს არ სცემს და ქართველებს გადაგვარებას გვიპირებს.

— რომელ ტრადიციებს გულისხმობთ?

— უფროსების პატივისცემასა და წინაპართა საძვალის დაფასებას. წარმოიდგინეთ, რა დღეში უნდა ვიყო, როდესაც ამ ხნის ქალს, წინაპრების საფლავებს მართმევენ, მეუბნებიან, დამტკიცე, რომ იქ შენი ნათესავები არიან დამარხებულიო. ნუთუ ამას დამტკიცება სჭირდება?! სხვათა შორის, ბიძაჩემი ალექსანდრე მამულაშვილი ცნობილი კინორეჟისორი იყო. დღეს კი მისი მშობლებისა და ჩემი ბებია-ბაბუის საფლავს გაყიდვას უპირებენ.

— ვიდრე მოგიახლოვდებოდით, დაინახეთ, რომ ტროდით. ამის მიზეზი რა იყო?

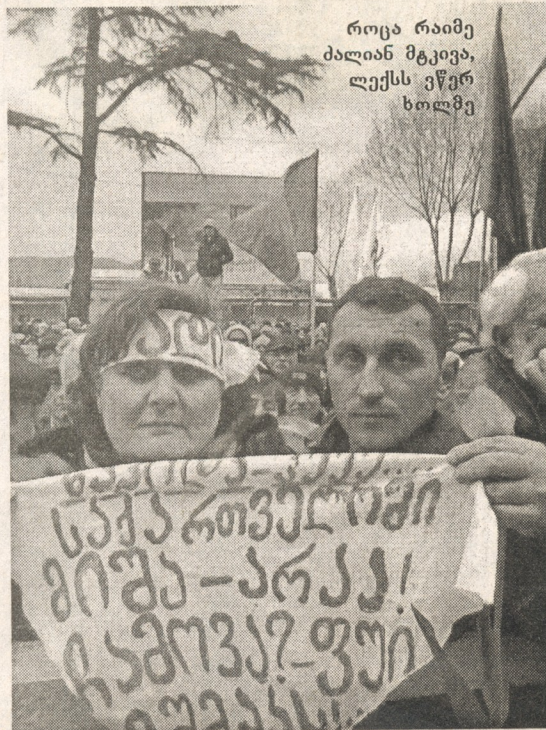
— იმ ახალგაზრდა ბიჭების გამო ვტიროდი, რომლებიც ამ ხელისუფლების წყალობით, ქუჩაში დახოცეს. სანდრო გირგვლიანის დედის ტკივილმა შემძრა. მეც მყავს ორი ბიჭი და ძალიან მეშინია. ბევრი ცოდვა ჩაიდინა ჩვენმა პრეზიდენტმა. დროა, რომ გადადგეს. მართალია, რაღაც-რაღაცები გაგვიკეთა — გზები დაგვიგო, თბილისი გაგვილამაზა, რისთვისაც მადლობას ვუხდით, მაგრამ ეს ხომ საკმარისი არ არის?! შენსია მოგიმატეთო, რომ გვამადლიან, არაფერში მყოფნის მაგათი 80 ლარი. ადრე 14 ლარით უფრო მეტ რამეს ვყიდულობდით. თუ ღირსეულ პრეზიდენტად მიგაჩნია თავი და საკუთარ თავს პატივს სცემ, ხალხის გაბრწყინების სურვილი არ უნდა გქონდეს.

ვახტანგ ბაჩიშვილი:

— რუსთაველის გამზირზე გურიიდან უსამართლობის განცდამ ჩამომიყვანა. საქართველო უკეთესი ხელისუფლების ღირსია.

— ხელისუფლებასთან კონკრეტული პრეტენზიები თუ გაქვთ?

— რა თქმა უნდა, მაქვს. დაპირებული სამუშაო ადგილების ნაცვლად, შემცირებები მიდის. ხელისუფლება შეგვიპირდა, რომ გურიიში სოფლის მეურნეობა განვითარდებოდა, მაგრამ ამ 6 წლის განმავლობაში არაფერი გაუკეთებია და აწი რაღას გააკეთებს?! მმართველი ძალის წარმომადგენლები ან მათთან დაახლოებული პირები ჩასხდებიან ჯიპებში, ჩამ-

როცა რაიმე ძალიან მტკივა, ლექსს ვწერ ხოლმე

ოირობენენ ჩვენს დალოცვილ მხარეში, ერთ კვირაში ააშენებენ რაღაც დაწესებულებას, მერე უცებ, ტელეკამერების წინ ლენტსაც გაჭრიან და დაპირებასაც უხვად დაარიგებენ, სანარმო კი მეორე დღესვე იხურება. ფირმა „ბახმარო“ რომ გახსნეს, შეგვიპირდნენ, 600 კაცს დავასაქმებთო, მაგრამ შენც არ მომიკვდი!.. რამდენიმე თვე აშუშავს და სულ 15 კაცი დაასაქმეს, მაგრამ ახლა საერთოდ გააჩერეს. შარშან წინასაარჩევნოდ, გივი თარგამაძე ჩამოვიდა და შეგვიპირდა, ჩაის ფაბრიკაში დავასაქმებთო. იმის მერე წელიწადი გავიდა, მაგრამ იმ ფაბრიკის ჩაი ჯერ კაცივილს არ დაუღვია.

გარეა პარკიში:

— ერთხელ ვანო მერაბიშვილმა თქვა, მიტინგზე სამსახურიდან დათხოვნილი ხალხი და პატიმრების ოჯახების წევრები დგანანო. მე ფრანგული ენის მასწავლებელი ვარ. გარდა ამისა, არანაირი პირადი პრობლემა არ მაქვს, მაგრამ აქ მაინც მოვედი იმიტომ, რომ მინდა, საქართველოში უსამართლობა და ძალადობა მოიხსოს.

— მიტინგზე სპირად დადისარ?

— კი, ყოველდღე.

— რომელიმე კონკრეტული ძალის მხარდამჭერი თუ ხართ?

— ჯერჯერობით ერთიან ოპოზი-

იმ ახალგაზრდა ბიჭების გამოვტირდი, რომლებიც ამ ხელისუფლების წყალობით, ქუჩაში დახოცეს

ციას ვუჭერ მხარს, მერე, როდესაც ყველაფერი დალაგდება და არჩევნები დაინიშნება, პროგრამებს ნავიციოთხავ და გადანაცვლებას ისე მივიღებ.

— საპროტესტო აქციებზე შარშანწინაც დადიოდით?

— თავიდან — არა, მაგრამ როდესაც 7 ნოემბერს მშვიდობიანი მომიტინგეები დაარბიეს, რიყზე მეც წავედი.

— დღეს ოპოზიციონერ ლიდერებს შორის ის ადამიანებიც არიან, ვის წინააღმდეგაც შარშან გამოდიოდით. ამის შესახებ რას ფიქრობთ?

— მერე რა? ისინიც ხომ ადამიანები არიან! შეცდნენ, მაგრამ ეს თავადაც ალიარეს და მოინანისეს. ახლა სააკაშვილის წინააღმდეგ ყველამ ერთად უნდა ვიბრძოლოთ, მერე არჩევნებზე გადავწყვეტთ, ვინ არის მხარდაჭერის ღირსი და ვინ არა.

— სააკაშვილმა რომ მოინანოს, მასაც აპატიებთ?

— არა, სააკაშვილი არაფერს მოინანებს. ქვეყანაში ამდენი პრობლემა, ის კი რესტორნიდან რესტორანში და კურორტიდან კურორტზე დარბის.

— იმედი გაქვთ, რომ ახალი ხელისუფლება უკეთესად მოიქცევა?

— ამის იმედი რომ არ მქონდეს, აქ არ ვიდგებოდი. მე იმის იმედიც მაქვს, რომ საქართველოში ბელადმანია დასრულდება. თანაც, ამდენ ბრძოლაში ხალხიც გამოიწვრთნა, ბევრი რამ ისწავლა. ჩვენც მივხვდით, რომ სერიოზულ ძალას წარმოვადგენთ, შეგვიძლია, ხელისუფლებას ხალხის ინტერესების გათვალისწინება ვაიძულოთ და თავი პოლიტიკური მიზნებისათვის არ გამოვაყენებინოთ.

რას უნდა ტლინკი ყარო. მაინც მოგხველიან!

საქართველო ჩვენი მამულია, მიღებული მემკვიდრეობით ჩვენი წინაპრებისაგან, ის აცხოვრებდა ჩვენს მამა-პაპს და უნდა გვაცხოვროს ჩვენ. ეს საკმარისი დიდი ქონებაა, რომელსაც თუ ჭკვიანურად მართავ, ღირსეული ცხოვრების საშუალებას მისცემს ყოველ ჩვენგანს. ოღონდ მოვლა უნდა ამ მამულს, დალაგება, წყლის და გზის გაყვანა, დაცვა, როგორც შიგნით, ასევე წუწკი მეზობლები-საგან. უნდა მართო, აშუშო, კარგი მოურავი და მსახურები უნდა გაყვადეს, რომლებსაც სულ აკონტროლებს და მუშაობით ტყავს აძრობ, ხოლო თუ არ ივარგა, ცვლი.

ასე უნდა იყოს სინამდვილეში კი დროადადრო, ისინი, ვისაც მოსამსახურეები უნდა ერქვას, თავ-პირს ამტკრევენ ერთმანეთს, რომ ხელში ჩაიგდონ ამ მამულის განკარგვის უფლება და ჩვენ, პატრონებს, აღარც გვეკითხებიან, რა გვინდა და რა — არა.

ამის მიზეზი კი ერთადერთია: როგორც ფერმის ძროხა ვერასოდეს გაიგებს, რომ ფერმა მისი საკუთრება შეიძლება იყოს, ისე ქართველებმა ვერ გაიგეს, რომ ეს ქვეყანა მათია! ჰოდა, ნახირს მოურავი და მოსამსახურე კი არა, სახრიანი მწყემსი უნდა.

დამოუკიდებლობის გამოცხადებასთან ერთად, ყველა ჩვენგანმა მიიღო საკუთრება, რომელიც ჯერ მეფეს ეკუთვნოდა ცეკუთნოდ და ნიშნავს, რომ შევძლო, ერთი სოფელი,

ეს ბარათი ელფოსტით ჩვენმა მკითხველმა გამოგვიგზავნა. ზურაბ წერეთელი პროფესიით მათემატიკოსია. როგორც თავად გვაცნობებს, ყოფილი გამომცემელია, ხოლო ერთხანს საინოვაციო პოლიტიკისა და ანალიზის სფეროშიც საქმიანობდა. ვფიქრობთ, მისი მოსაზრებები საინტერესო იქნება მკითხველისთვის, რადგან ჩვენი საზოგადოების მნიშვნელოვანი ნაწილის შეხედულებებსაც გამოხატავს.

თავის გლეხებიანად, არაბულ ცხენში გაეცვალა, მერე — რუსეთის იმპერიას (შეძლო, მთელი სამხრეთ საქართველო თურქებისთვის გაეცვალა ყირიმში), მერე — კომუნისტურ რუსეთს (სოჭი გაეუქმებინა). ახლა ჩვენი, მაგრამ ნახირი ვართ და არ გვესმის, მოურავები და მოსამსახურეები კი ყიდიან პორტებს და მადნეულს და ცოტა ხანში მამული კი არა, ხეივანი დაგვრჩება. ახლა აღარ ვიცის, რამდენია დარჩენილი ჩვენი ქონებიდან, მაგრამ 1990 წელს საქართველო ყველაზე ცოტა, 140 მილიარდი დოლარი ღირდა ანუ კაცზე დაახლოებით 28.000 დოლარი მოდიოდა (ჩინეთში კაცზე 20.000 მოდის და თუ ის უარს ამბობს მოქალაქეობაზე, თავის წილს აძლევს).

აი, ამ ქონების მართვისთვის ამტკრევენ ცხვირ-პირს ერთმანეთს; კომუნისტები — მორწმუნე დემოკრატები ხდებიან, დემოკრატები — კონსერვატორები, კონსერვატორები — მონარქისტები, მონარქისტები — სოციალისტები და ა.შ. თუ ვინმე იდეალისტი აღმოჩნდა, ნაადრევი სიკვდილი განადგურებული აქვს; ან ჩვენ გადაგვაჯავიანებენ, ან „უბე-

დური შემთხვევა“ ხდება.

ამ ქონებით გამდიდრებულებს, ყოფილ ხალხის მსახურებს ვუშვებთ წყება-წყება საზღვარგარეთ, ჩვენ კი ვმომიშლით და სანამ ჩვენი შვილები გამოყინულ სკოლებში დადიან, მათი შვილები „ოქსფორდებს“ ამთავრებენ და ახალ მსწრელებად გველინებიან.

ყველას, ვისაც უოცნებია, ნეტავ, პატარა ფერმა მქონდეს, ხომ ამოვისუნთქავდით, გავსახებო, რომ მთელი ქვეყანა მისი ფერმა და კარგი შემოსავლის მოტანაც შეუძლია. დღეს ამ ფერმის დირექტორებაზე მიდის განეც-გამოწევა, მაგრამ ნახირს არაფერი შესვდება, ისევე დირექტორი გამდიდრდება.

ცალ-ცალკე თითქოს ნორმალური ხალხი ვართ, მაგრამ იმისათვის, რომ ყველა ერთად, ერი ვიყოთ და არა ნახირი, სრულიად კონკრეტული ნაბიჯები არის გადასადგმელი.

ვისაც არ უნდა, რომ მეწველი ძროხების ნახირში იყოს, დამიკავშირდით: ელფოსტა: ztsereteli@yahoo.com. ტელ: 8(99) 250057

პატივისცემით, ზურაბ წერეთელი.

ექსპრეზიდენტი, ედუარდ შევარდნაძე ქვეყანაში შემქმნილი პოლიტიკური კრიზისის უმთავრეს მიზეზად ხელისუფლების მიერ დაშვებულ შეცდომებს მიიჩნევს. მისი აზრით, მიხეილ სააკაშვილმა პირველი შეცდომა მაშინ დაუშვა, როდესაც კონსტიტუციაში ცვლილებები შეიტანა და საკუთარი უფლებები გაზარდა. „ჩვენ კონსტიტუციის შექმნას სამი წელი მოვანდომეთ, სააკაშვილმა კი ის ხელისუფლებაში მოსვლისთანავე შეცვალა. მისი მეორე შეცდომა ის გახლდათ, რომ ნოემბრის თვეში ქუჩაში გამოსულ ხალხთან არ მივიდა და არ დაელაპარაკა. ამას მოჰყვა „იმედის“ დარბევა, სასიცოცხლოდ აუცილებელი ენერგოობიექტების გაყიდვა, მედიის თავისუფლების შეზღუდვა...“ — აღნიშნა ედუარდ შევარდნაძემ ჟურნალ „გზასთან“ საუბრისას.

„თუ ვიშსახურავ, გაამასმარტლონ“

ხათუნა ბახტურიძე

— ბატონო ედუარდ, რა პარალელს გაავლებდით დღევანდელ საპრეტესტო აქციებსა და „ვარდების რევოლუციის“ წინა პერიოდს შორის?

— მაშინაც საკმაოდ ბევრი ხალხი იყო ქუჩაში გამოსული. განსაკუთრებით პარლამენტში შეიარაღებული ხალხის შემოჭრა მასხნდებდა. მართლაც უპრეცედენტო შემთხვევა იყო... მე ეს ყველაფერი სახელმწიფო გადატრიალების მცდელობად შევაფასე და საგანგებო მდგომარეობა გამოვაცხადე. ჯარის საკმაოდ კარგად იყო შეიარაღებული... არსებული სიტუაცია კარგად რომ გავანალიზებ, დავრწმუნდი, რომ სისხლი დაიღვრებოდა, რასაც მე ვერ დავუმტვბდი. კანცლარიაში დავრევე და ბრძანებულება საგანგებო მდგომარეობის თაობაზე უკან გამოვიტხოვე. ოპოზიცია მაშინ რადიკალური და შეუვალი იყო, დღეს უფრო კონსტრუქციული და დახვეწილია. თანაც საკმაოდ ორგანიზებულად იქცევიან და შთამბეჭდავ ღონისძიებებს ატარებენ.

— ოპოზიციონერ ლიდერებს შორის სააკაშვილის შემცვლელს თუ ხედავთ?

— რატომაც არა, მათ შორის საკმაოდ კარგი ახალგაზრდები არიან.

— მათ შორის ერთ-ერთ ყველაზე რეალურ კანდიდატზე, ირაკლი ალასანიძე რას ფიქრობთ?

— ჭკვიანი და მთავრობეზე ახალგაზრდა კაცის შთაბეჭდილებას ტოვებს, მაგრამ იქნებ პრემიერის პოსტისთვის უფრო შესაფერისი იყოს. მე რომ მკითხონ, პრეზიდენტის პოსტზე ასაკოვანი კაცი უნდა ავირჩიოთ. ჩინეთში ქვეყნის პირველი პირი, აუცილებლად 60 წელს უნდა იყოს მიტანებული. ძალიან სწორი დამოკიდებულებაა. ნესით, ადამიანმა მრავალი რამ უნდა გამოიაროს, ხან ფეხი წაიმტვრიოს, ხანაც წარმატების ფასი გაიგოს, გამოცდილება დააგროვოს, დადინჯდეს და ისე მოვიდეს ქვეყნის ხელისუფლებაში.

— თქვენ როგორ მოიცდით, დღეს მიხეილ სააკაშვილის ადგილზე რომ იყოთ?

— მე მის ადგილზე არ ვიქნებოდი...

— თქვენ ოპოზიციას უჭერთ მხარს?

— მე წესიერებას და ობიექტურობას ვუჭერ მხარს.

— დღევანდელი ოპოზიცია ამბობს, რომ სააკაშვილი თქვენი გაზრდილია...

— არცთუ უსაფუძვლოდ. სააკაშვილი, ყვანია და ბურჯანაძე ჩემი ხელისუფლებაში ყოფნის დროს დაფრთხილდნენ. თავის დროზე, თითოეულ მათგანს, აქტიურად დაუვუჭირე მხარი. სხვათა შორის, ზურაბ ჟვანიას ჩემთან კონტაქტი გარდაცვალებამდე არ გაუწყვეტია. დარწმუნებული ვარ, რომ არ მოვეცალა, ახლა ძალიან ბევრ პრობლემას ავიცილებდით თავიდან. ნინო ბურჯანაძეც ძალიან კარგ შთაბეჭდილებას ტოვებდა.

— სააკაშვილზე რას იტყვით?

— ისიც საკმაოდ განათლებული პიროვნებაა, უცხო ენებიც კარგად იცის, მაგრამ მისი ცოდნა და გამოცდილება საქართველოს მართვისათვის საკმარისი არ აღმოჩნდა.

— თქვენ ერთხელ თქვით, რომ ადამიანს თვალეში უნდა ჩახედო და მის ვინაობას იქ ამოიკითხავო. „ვარდების რევოლუციის“ დროს, როდესაც ხელისუფლებას მიხეილ სააკაშვილს უთმობდით, თვალეში არ ჩახედეთ?

— ჩახედე და ბევრი რამეც ამოვიკითხე, მაგრამ მაშინ სხვა გამოსავალი არ იყო — ან სისხლი უნდა დაემღვარა, ან გადავდგარიყავი.

— ხომ არ ნანობთ, რომ მათ ნიშნულაში ხელი შეუწყვეთ?

— არა, ესენი თუ არა, სხვები იქნებოდნენ. როდესაც საქართველოში ჩამოვედი, ჩემი მთავარი ამოცანა ქვეყნის დამშვიდება იყო. ალბათ გახსოვთ, რომ იმ პერიოდში, ქვეყანა დანგრეული და გაპარტახებული იყო. ჩვენს დამოუკიდებლობას მხოლოდ მოლდავეთი, რუმინეთი და უკრაინა აღიარებდნენ. სამი წელი დამჭირდა იმისათვის, რომ საქართველო სახელმწიფოს დამსგავსებოდა.

— დამოუკიდებლობის მოპოვების შემდეგ საქართველოს უკვე მესამე პრეზიდენტი ჰყავს, მაგრამ ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენა ვერც ერთმა ვერ მოახერხა. თქვენი აზრით, ამის მიზეზი რა არის?

— ეს ჩვენი, ხელისუფლების წარმომადგენლების ბრალია იცით, აფხაზეთი რატომ დაიკარ...

გა? სოხუმიდან სოჭში მიმავალი მატარებელი ხშირად იძარცვებოდა და არსებობდა საფრთხე, რომ ზარალის ანაზღაურებას ქართულ მხარეს მოსთხოვდნენ. იმიტომ გადავწყვიტე, ჩვენ გავგეცილებინა. ვიფიქრე, რომ მართო პოლიცია მატარებლების დაცვას ვერ შეძლებდა; სამისოდ ჯარის გარკვეული ნაწილის გამოყენება უფრო მიზანშეწონილად მივიჩნიე და ოპერაციაში მონაწილეობა გვარდიას შევთავაზე. ამის შესახებ არჩინება ტელეფონით მოველაპარაკე და ისიც დამთანხმდა. მოსალაპარაკებლად თენგიზ სიგუაძე ჩავიდა, მაგრამ არჩინება მას დაეძალა. ამ პერიოდში კიტოვანი თავისი გვარდით სოხუმს მიადგა, დაფურცე და ვუთხარი — სოხუმში შესვლა არ გაბედოთ-მეთქი (მათ ბრძანებულებით ევრაქლოვობდათ დასახლებულ პუნქტებში შესვლა). ამ დროს მირევას ელცინი და მეუბნება, შენი შეცდომაში შეყვანა უნდათ, კიტოვანი თავისი გვარდით სოხუმში შემოჭრას აპირებს, იქ კი ჩვენი ორი ბატალიონია განლაგებული, მესაზღვრეებიც ჩვენი და ახლა კიტოვანის აფხაზეთში შემოსვლა რუსეთ-საქართველოს შორის ომის დაწყებას ნიშნავს. მაშინ კიტოვანს გოგა ხანდრავას პირით შეუთვალე, რომ სოხუმში არ შესულიყო, მაგრამ ის მაინც შევიდა. ეს სამწუხარო ფაქტი რომ არ მომხდარიყო, შეიძლება, აფხაზეთის ომი თავიდან აგვეცილებინა.

— ეი. აფხაზეთში ომის დაწყება კიტოვანის ბრალია?

— ვინც იქ შევიდა, იმის ბრალია.

— თქვენი შეცდომა რა იყო?

— ამ საქმის მოგვარება კიტოვანისა და სიგუაშათვის არ უნდა დამევალებინა. სოხუმში თავად უნდა ჩაესულიყავი. არჩინება მე ვერ დამეზღვებოდა.

— დღეს ოპოზიცია დაშვებული შეცდომების გამო, სააკაშვილთან ერთად თქვენს გასამართლებასაც ითხოვს...

— არ ვიცი, ამას ვინ ამბობს.

— ყველაზე ხშირად ლეიბორისტები.

— არ გამოგია, თუმცა „აკკასიანზე“ როდესაც აქუბარდიას გადაცემა გადის, „ესემესები“ ხშირად წერენ, შევარდნაძე უნდა გასამართლდესო, მაგრამ იქ ბატონი ზვიადის მხარდამჭერების ხელი ჩანს. ისე, თუ ვიმსახურებ, გამასმარტლონ.

ვის აქვს „ნერვების ომი“ გამარჯვების მათი ზანსი...

მშვიდობიანი აქციები შესაძლოა, შეიარაღებულ დაპირისპირებაში გადაიზარდოს — ასეთი პროგნოზის გაკეთებას პოლიტიკური ექსპერტები უკვე ალარ ერიდებიან. ისინი დაპირისპირების წინა პირობად, ხელისუფლების მხრიდან გახშირებულ პროვოკაციასა და ოპოზიციის მომხრეებს შორის გაჩენილ იმედგაცრუებას ასახელებენ. „თუ ხელისუფლებასა და ოპოზიციას შორის კიდევ დიდხანს გაგრძელდება „ნერვების ომი“, ხალხი მშვიდობიანი აქციებით პრობლემების გადაჭრის იმედს დაკარგავს და ისეთ ლიდერს დაუდგება გვერდით, რომელიც პოლიტიკური ბრძოლისთვის ძალისმიერი მეთოდების გამოყენებას არჩევს“, — აღნიშნავს პოლიტოლოგი რამბაზ საჩხერაშვილი. მართალია, ოპოზიციის მომხრე მომიტინგეების რიცხვა საგრძნობლად იკლო, მაგრამ ექსპერტები მიიჩნევენ, რომ შინ წასული, დაბოლმელი ხალხი გაცილებით საშიშია, ვიდრე ქუჩაში ყოფილიყო დაღლილი და უარყოფითი ემოციებისგან დაცლილი ადამიანი.

„გულის მოსაფარი გაცხადება არ უნდა გააქტიულებდეს...“

ხაუთუნა ბახტურიძე

— ბატონო რამაზ, დღევანდელ ოპოზიციონერ ლიდერებს შორის თუ გვევლებათ ისეთი, ვინც პრობლემის ძალისმიერი მეთოდით გადაჭრას შეეცდება?

— დღეს მოქმედ ოპოზიციამ ასეთი არავინ შეგულება. მაგრამ როდესაც ხალხის მასა აგრესიული ხდება, თავის შესაფერის ლიდერსაც პროულობს. ამის მაგალითი ევროპის სხვადასხვა ქვეყანაში საკმაოდ ბევრია.

— ბოლო დროს განვითარებულმა მოვლენებმა დაადასტურა, რომ საპროტესტო აქციების დროს ქართველები ევროპელებზე გაცილებით მშვიდად, განოხსნარებულად და ცივილიზებულად მოქმედებენ...

— გეტყვით, მაგრამ ერთ ქართულ ანდაზასაც შეგახსენებთ: ცხვარი ცხვარია, მაგრამ თუ გაქცარდა, ცხარიცაა. ქართველი ხალხის ნერვებზე თამაშს არავის ურჩევს.

— თქვენი აზრით, დღეს გამართულ „ნერვების ომში“ ვინ ლიდერობს?

— ჯერჯერობით, ოპოზიცია. ხელისუფლების წარმომადგენლები უკვე პროვოკაციებზე გადავიდნენ — ხან მიტინგიდან წამოსულ ადამიანებს ბნელ ქუჩებში ხვდებიან და ფიზიკურად უსწორდებიან, ხან წყლითა და ფეხსაცმელით მსხვობენ. ნუნავენი, ხანაც ტირის თოფებიდან ესვრიან. ამ „აქრილი“ და არეული ნაბიჯებიდან აშკარად ჩანს, რომ ხელისუფლებას ნერვები ღალატობს. ეს ოპოზიციის გამარჯვებაზე მეტყველებს, მაგრამ თუ ოპოზიციასაც უმტყუნებს ნერვები, მაშინ ორივე მხარე დამარცხდება და ამით ქართველი ხალხი იზარალებს.

— ოპოზიციას ნერვები არ ღალატობს, როდესაც მისი წარმომადგენლები ჟურნალისტებს შეურაცხყოფას აყენებენ?

— თუ ოპოზიციის წარმომადგენელი ჟურნალისტს დაუშასხურებლად მიაყენებს შეურაცხყოფას, კი, ბატონო... თუ ადამიანზე იტყვი, ჭკუასუსტიაო, შეურაცხყოფა იქნება, მაგრამ თუ ამას ექსპერტიზაც დაამტკიცებს, მაშინ მხოლოდ ფაქტის კონსტატაციად ჩაითვლება. თუ ვინმე ფიქრობს, რომ ოპოზიცია ჟურნალისტს არაობიექტურობაში ტყუილად

სდებს ბრალს, სასამართლოს მიმართოს.

— არაობიექტური ჟურნალისტის ცემის უფლება აქვს ვინმეს?

— ფიზიკური შეურაცხყოფის მიყენება ჟურნალისტისთვისაც დაუშვებელია და სხვა ადამიანისთვისაც. ამაზე არ ვდებო.

— ხომ შეიძლება, ხელისუფლების მიერ მონეხილი პროვოკაციები ნერვიულობის შედეგი კი არა, ოპოზიციის დისკრედიტაციისკენ გამიზნული ქმედება იყოს?

— შეიძლება, მაგრამ ეს ძალიან არადეკლარირებული იქნებოდა, იმიტომ, რომ ამის შედეგად, მხოლოდ ხალხის აგრესია იზრდება. მას, ვინც ასეთ გეგმებს ადგენს, ერთ საინტერესო ამბავს შევასხენებ: ფრანგმა ხალხმა ბასტილია ისე დაანგრია, რომ მის ნანგრევებზე აგურიც კი არ დარჩა... ჯობს, ხალხის გაღიზიანებას თავი დაანებონ, თორემ „მოდულისა“ და სხვადასხვა საინსტრუქციო შენობები ვერც ერთ ხელისუფალს ვერ დაიცავს.

— როგორ ფიქრობთ — საზოგადოების გაღიზიანება და იმედგაცრუება გარკვეულწილად, ოპოზიციის ბრალიც ხომ არ არის? ხალხი ფართომასშტაბიან საპროტესტო აქციებს ელოდა, ჩვენ კი აშკარად არაორგანიზებული თავყრილობების მონაწილე ვართ, რომლებზეც ნასვამი ადამიანებიც სხირად ჩნდებიან...

— მიტინგის ორგანიზატორებმა მეტი ყურადღება უნდა გამოიჩინონ ამ მხრივ. ნასვამი ადამიანების უთავბოლო ბორიალი შეიძლება, მართლაც, ოპოზიციის დისკრედიტაციის მიზეზი გახდეს. მე ოპოზიციონერი ლიდერები მინამრთ სხვა შენიშვნებაც მაქვს. მათ რამდენჯერმე კონკრეტული თარიღი დაასახელეს და თქვეს, — ამ დროისთვის ხელისუფლება „დამთავრდება“. ეს, ჩემი აზრით, სერიოზული შეცდომა იყო, იმიტომ, რომ ხალხი მათ მიერ დასახელებულ დროს დიდი ინტერესით ელოდა, მაგრამ იმედგაცრუებული დარჩა. არადა, ოპოზიციამ კარგად იცის, რომ ეს პროცესი ხანგრძლივია და ასე მომენტალურად მიზნის მიღწევა შეუძლებელია. გულის მოსაფარი გაცხადებები არ უნდა გაკეთებულიყო და ხალხი ასე იმედგაცრუებული არ დარჩებოდა.

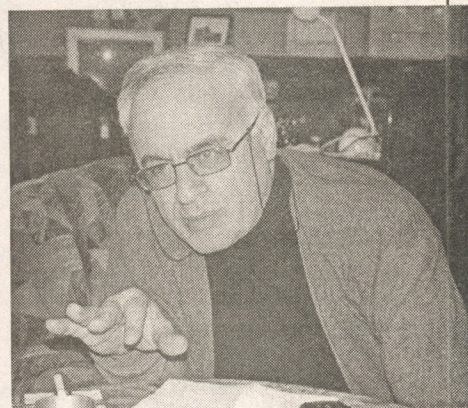
— საინფორმაციო მიტინგებზე ერთი

ორის მსგავსი გამოსვლები ისმის ხომ არ ფიქრობთ, რომ ოპოზიციას ახალი სამოქმედო გეგმა აქვს შესამუშავებელი?

— „გრძელვადიან“ მიტინგებზე ეს პრობლემა ხშირად ჩნდება. ყოველდღე საინტერესო პოლიტიკური განცხადებების გაკეთებას ვერაფერი შეძლებს. ამიტომ ასეთ მიტინგებს, მსუბუქ აქციებს უნაცვლებენ ხოლმე: პოლიტიკოსებს ხელოვანი ადამიანები ცვლიან და საზოგადოებას ლექსებით, სიმღერებითა და სხვადასხვა შოუთი აართობენ. როგორც ვიცი, ჩვენი ოპოზიციაც გეგმავდა მსგავს აქციას, მაგრამ ბოლო დღეებში მომხდარი ტრაგიკული მოვლენების გამო, ასეთი ნაბიჯის გადადგმისგან თავი შეიკავა.

— საზოგადოების ნაწილს არ მოსწონს სააკაშვილის ხელისუფლება, მაგრამ ვერც ოპოზიციაში ხედავს ალტერნატივას. ეს ფაქტი იმით ხომ არ არის განმარტებული, რომ ოპოზიცია სამომავლო გეგმებს ვერ არ ამზედურებს?

— გაურკვევლობის მოლოდინი მართლაც, ბევრ ადამიანს აფრთხობს. დღეს საზოგადოების წინაშე ორი ვარიანტია: ერთია — პრეზიდენტი და მისი გუნდი, მეორე კი — ანტისტრუქტული მომავალი. ამ სიტუაციაში არჩე-

ვანის გაკეთება ძალიან გაუჭირდებოდათ იმ ადამიანებს, რომლებიც პრეზიდენტის გუნდის მიმართ მკვეთრად უარყოფითად არ არიან განწყობილნი და არ ფიქრობენ — ოღონდ მიმა წავიდეს და არ ჭიკით, ვინ მოვაო.

— ხელისუფლების მიერ შეთავაზებული დიალოგის ფორმა ოპოზიციასთვის ისევ მიუღებელია. რამდენად შესაძლებელია, რომ ქვეყნის ინტერესებიდან გამომდინარე, რომელიმე მხარემ დიალოგის სხვა ფორმაზე ფიქრი დაიწყო?

— არც ერთი მხრიდან არ ველოდები ასეთი ნაბიჯის გადადგმას, იმიტომ, რომ მხარე, რომელიც დიალოგის ახალ ფორმაზე ფიქრს დაიწყებს, „ნერვების ომში“ დამარცხებულად მიიჩნევა. ამ მხრივ ოპოზიცია უფრო რთულ მდგომარეობაშია, იმიტომ, რომ ხელისუფლების გამძლეობა დამოკიდებულია მხოლოდ სააკაშვილისა და მისი გუნდის გამძლეობაზე. ოპოზიცია კი მომიტინგეების იმედზეა დარჩენილი...

სანდრო ეულის
ქუჩაზე „ვარსკვლავების
აკადემიის“ შენობის
დანგრევას 2
აღამიანს — 27
ნლის გიორგი
გაბუნასა და 36
ნლის ნიკა
გელაშვილის სიცოცხლე
ემსხვერბლა, 2
ჟურნალისტი კი
ჯერჯერობით ისევ
საავადმყოფოში გადის
მკურნალობის კურსს.
მოულოდნელ
ტრაგედიას
„ვარსკვლავების
აკადემიის“
მონაწილეები და
მომსახურე
პერსონალიც იხსენებენ,
რომელთა ოთახებიც
სასწაულებრივად
გადაურჩა დანგრევას.

„მთელი ღამე ამონტაჟდნენ, იღებდნენ და კამერებსაც აკონტროლებდნენ“...

პროექტის გაგრძელება მის მონაწილეებთან დამოკიდებული

ელენე ბასილიძე

თეიმო საპარტულო, პროექტის მონაწილე:

— დაახლოებით 5-ის ნახევარი იყო, როცა ხმაურმა გამოგაღვიძა. ყველაფერი ირყეოდა, სინათლეც ჩაქრა. სასწრაფოდ ჩავიცივით და გოგონები გამოვიყვანეთ ოთახიდან. არ ვმოძრაობდით, რადგან არ ვიცოდით, რა ხდებოდა და ვცდილობდით, არ დაგვზავებულყავით. პირველი, რაც ამ ხმაურისას გავიფიქრე, — ალბათ მინისძვრაა-მეთქი. ფაქტობრივად, პანიკაში ვიყავით და ერთმანეთს ვამშვიდებდით. მაშველები სულ რამდენიმე წუთში მოვიდნენ, ყველა კარი ჩაკეტილი იყო და ჩვენს გამოსაყვანად, უკან კედლის დანგრევა დასჭირდა. 30 წუთი მოგვინია ლოდინმა, სანამ მაშველები კედელს დაანგრევდნენ.

— თეიმო, ხშირად უწევდათ მემონტაჟებებსა და ჟურნალისტებს საპარტალოში ღამის გათევა?

— მემონტაჟე და ჟურნალისტები ყოველთვის რჩებოდნენ ჩვენთან, ეს პროექტის წესი იყო, რომ ღამე ჩვენთან უნდა გაეტარებინათ. მთელი ღამე ათენებდნენ, ამონტაჟებდნენ, იღებდნენ და კამერებსაც აკონტროლებდნენ.

— წინა დღეებში რყევა ხომ არ გიგრძნია?

— არა, ყველაფერი ნორმალურად იყო, არანაირი რყევა არ გვიგრძნია. ეს ყველაფერი ძალიან მოულოდნელი იყო ჩვენთვის, ვერაფრით წარმოვიდგენდით, ამხელა შენობა ასე თუ ჩამო-

ინგრეოდა.

მირაზ რუხაძე, „რუსთავი 2“-ის მძღოლი:

— ჩამონგრევის დროს მეც იმ შენობაში ვიყავი, მარცხენა მხარეს აღმოვჩნდი, რომელიც დანგრევას გადაურჩა. ბავშვები შენობის მეორე მხარეს იყვნენ და მეგონა, ისინიც არ დაშავდებოდნენ. ისეთი სიბნელე იყო, საერთოდ არაფერი ჩანდა. როცა პირველად მსხვერვის ხმა გავიგონე, საეთეროში მინდოდა შესვლა, მეგონა, იქ ხდებოდა რამე. სანამ 5 ნაბიჯი გადავდგი, შუქი ჩაქრა და ყველაფერი ჩამოიწვრა. ჩემთან ერთად, დაცვის 2 თანამშრომელიც იყო. ტელეფონით ოთახი

გავანათეთ და ჰოლის ბოლოს რომ მივედით, საიდანაც სამონტაჟოში უნდა გავსულიყავით, საერთოდ, აღარაფერი დაგვხვდა, ოთახები აღარ იყო. უკან კარის ბოქლომი გავტეხეთ და ისე ჩავალწიეთ ქვემოთ. გვანცას მივეშველეთ და ამოვიყვანეთ, იმედის ხმა გვესმოდა, მაგრამ ვერ ვხედავდით. გარეთ პატრული იყო მოსული და მათთან რომ გავედი, მაშინ დავინახე — იმედა კედლიდან გამოშვერილ პატარა რაფაზე იდგა და პატრულს ურეკავდა.

— სამაშველო სამსახური მაღვე მოვიდა?

— კი, ჯერ საპარტულო პოლიცია, მერე სამაშველო სამსახური და ბოლოს მერიიდანაც მოვიდნენ. დაცვის ბიჭებს პირველი რაც მოაფიქრდათ, პატრულსა და „სასწრაფოს“ დაურეკეს.

გეგა ფალავანდიშვილი, „ვარსკვლავების აკადემიის“ რეჟისორი:

— ამ ეტაპზე პროექტი შეჩერებულია და ჩვენ თვითონაც არ ვიცით, გაგრძელდება თუ არა. თვით ტელეკომპანიის მხრიდან ალბათ არ იქნება დაბრკოლება, პროექტის გაგრძელებასთან დაკავშირებით, მთავარია, თავად მონაწილეებმა მოინადინონ პროექტში კვლავ შესვლა. თუ ისინი მოისურვებენ, რომ რაიმე ფორმით, თუნდაც სხვა ფორმატით გააგრძელონ აკადემიაში ცხოვრება, მაშინ ტელეკომპანია აუცილებლად გააგრძელებს „ვარსკვლავების აკადემიის“ ჩვენებას. თუმცა ამჟამად ამ საკითხთან დაკავშირებით არანაირი მსჯელობა არ მიმდინარეობს.

ტრაგედიის შედეგად დაღუპულ ნიკა გელაშვილს მეუღლე და 4 წლის შვილი დარჩა, ხოლო გიორგი ახალდაქორწინებული გახლდათ. ორივე მათგანი პროფესიული მოვალეობის შესრულების დროს დაიღუპა. ძნელია, დღეს მათი ოჯახის წევრები და ახლობლები რაიმეთი ანუგეშო. ნიკაც და გიორგიც დედისერთები იყვნენ... ჩვენ ორივე გარდაცვლილის ოჯახს ვეწვიეთ და იქ მყოფ ადამიანებს ვესაუბრეთ.

ნიკას და გიორგის დედისართები იყვნენ...

თამუნა კვინიკაძე

ლევან კობახიშვილი, ნიკას მეგობარი:

— ნიკა საოცრად კეთილშობილი, სამართლიანი, თბილი და ერუდირებული ადამიანი იყო. უერთგულესი მეგობარი დავკარგეთ. მასზე ლაპარაკი ძალიან მიჭირს. ის პირველ არხზეც მუშაობდა. 9 აპრილის საპროტესტო აქციები რომ დაიწყო და მომიტიზაციები ტელევიზიის შერობასთან მივიდნენ, ნიკა იმ დღეს მუშაობდა, დაუფრუკე, როგორ ხარ, რა ხდება-მეთქი? ნუ ნერვიულობ, ყველაფერი კარგად იქნებაო, დამამშვიდა.

დათო აფხაძე, ნიკას მეგობარი:

— ნიკა დღისით პირველ არხზე მუშაობდა, ღამით კი რეალითი შოუს ამონტაჟებდა... თავისუფალი დრო არ ჰქონდა და ამას ძალიან განიცდიდა, თქვენთან ყოფნა მენატრება, მაგრამ რა ვქნაო. ნიკასთან ურთიერთობა ძალიან ადვილი იყო, შინაგანად თავისუფალი ადამიანი გახლდათ. ყოველგვარი „ჩარჩოების“ გარეშე ცხოვრობდა, მასთან ისეთ თემებზე შეგებლო საუბარი, რაზეც შეიძლება, სხვასთან მოგრიდებოდა. ნიკასთან ბოლომდე იხსნებოდი, საუკეთესო მრჩეველი იყო. მას დაცემულის ფეხზე წამოყენება და

მხრებში გაშლა შეეძლო. ეს თვისება ბევრისგან გამოარჩევდა.

ღამით ლიპარტია, ნიკას კლასელი:

— მე და ნიკა ერთად გავიზარდეთ. სკოლაშიც ერთად ვსწავლობდით, 54-ე სკოლა დავამთავრეთ. 2-3 თვის წინ დამირეკა და მითხრა: სკოლის დამთავრებიდან 18 წელი შეგვისრულდა, კლასელები შევიკრიბოთ და ვიქეიფოთო. შენ ამდენი ადამიანის შეკრებას ვერ შეძლებ, ყველანი დაფანტულები ვართ და გაძნელებია-მეთქი. მთავარია, ამის სურვილი თქვენც გქონდეთ, დანარჩენი ჩემზე იყოსო. ნიკამ ეს მართლაც მოახერხა, ყველანი შეგვკრიბა და ერთმანეთს შეგვასვენდა. უერთგულესი კაცი იყო და სასწაული ღიმილი ჰქონდა... მასავით ამბავს ვერავინ ჰყვებოდა, თავადაც იცინოდა და შენც გამხიარულებდა. სუფრაზე სადღეგრძელოების თქმა ლევსად უყვარდა, ნიკასთან არ მოინწყენდი.

დათო აფხაძე:

— ბევრი მეგობარი ჰყავდა, ადამიანებს მაგნიტივით იზიდავდა. ნიკასნაირი ადამიანები არ კვდებიან.

ლევან კობახიშვილი:

— ნიკას საოცარი პასუხისმგებლობის გრძნობა ჰქონდა, მაგრამ ბედის ირონია, რომ სხვის უპასუხისმგებლობას შეეწირა... როგორც კი შენობის ჩამონგრევის ამბავი გავიგე, მაშინვე იქ მივედი, მის ტელეფონზე ზარი გადმოვიკა (მობილური ტელეფონი არ ღიმიტვარა). იქნებ, თავადაც გადარჩეს-მეთქი, — ვფიქრობდი. მერე მაშველებმა მისი ქურთუკიც

იპოვეს. იმედს არ ვკარგავდი, მაგრამ... ნიკას კიდევ ერთ თვისებაზე გავამახვილებ ყურადღებას. ის ნებისმიერი ადამიანისთვის ბოლომდე იხარჯებოდა, მაგრამ სამაგიეროს არავისგან ითხოვდა. მორალისტი (ცუდი გაგებით) არ იყო. კამათის დროს, საკუთარი თავის

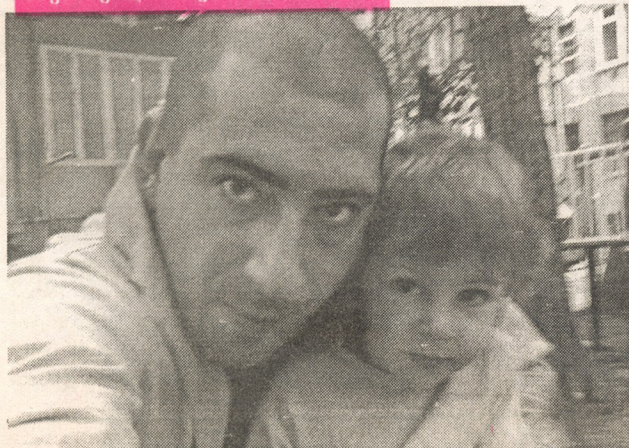
ბოლო დროს სევდიანი და გულჩათხრობილი გახდაო

მოპაექრის ადგილზე დაყენებისა და სიტუაციის სხვისი თვალთ დანახვის უნარი ჰქონდა. დამეთანხმებით, ეს ერთეულებს ახასიათებთ. ნიკა ამითაც გამოირჩეული იყო.

გიორგი თოფჩიშვილი, ნიკას ბიძა:

— ჩემ თვალწინ გაიზარდა. იმას

ნიკა შვილთან ერთად

როგორ წარმოვიდგენდი, ამ დღეს
თუ მოვესწრებოდი?!

— რაიმე წინათგრძნობა თუ
ჰქონდა?

— რამდენიმე წლის წინ, თურმე
მეუღლეს ეუბნებოდა, დიდხანს ვერ
ვიცოცხლებო; ასაკსაც ასახელებდა
— 33 წლის მოკვდებიო. ეს ამბავი
დღეს გავიგე. თეამ (ნიკას მეუღლე)
თქვა: 33 წელს რომ გადასცილდა,
ვანუგეშებდი, ეგ აკვიატებული
ფიქრია, ხომ ხედავ, ცოცხალი ხარ-
მეთქი. თურმე წინ რა ელოდა... მაინც
რა მოხდა იქ, ეს შენობა ასე რამ
ჩამოანგრია?! უგულავამ აღნიშნა: —
კოსმეტიკური რემონტი კეთდებოდაო.
ასე რომ ყოფილიყო, ეს შენობის
ნგრევას არ გამოიწვევდა. ხმა გავრ-
ცელდა, I სართულის შეცვლა უნდო-
დათ, ჰოლად უნდა გადაეკეთებინათო.
ეტყობა, საყრდენი კედელი მოან-
გრის. არ ვიცი, ჯერ მოკვლევა არ
დამთავრებულა. ბევრი რამ ეჭვს
ბადებს.

ლენკა, გიორგი გაბუნიას ახლო-
ბელი:

— გიორგი იმდენად კარგი ად-
ამიანი იყო, მისწარი ბიჭს იშვიათ-
ად თუ შეხვდები. ეს გადაჭარბებუ-
ლი ნათქვამი არ არის. 5 წელია,
რაც ვიცნობ და მასზე კარგის მეტი
არაფერი მახსენდება. მე მისი მეუღ-
ლის — სოფოს დეიდაშვილი ვარ.
მათ ერთმანეთი საერთო მეგობარ-
თან გაიცნეს. თითქმის 5 წლის მან-
ძილზე შეყვარებულები იყვნენ და
შარშან ზაფხულში იქორწინეს.
გიორგი მოსიყვარულე და ყურად-
ღებუიანი მეუღლე იყო. სოფოს ახ-
ლობლები გახარებულები ვიყავით,
გიორგიმ თავი ყველას შეგავყვარა.
შრომა არ ეზარებოდა, ყოველ ღამით
სახლიდან 1-ელ საათზე გადიოდა
და დილაამდე მუშაობდა, შოუს
მასალებს ამონტაჟებდა. სოფო ამ-
ბობს, ბოლო დროს სევდიანი და
გულჩათხრობილი გახდაო. ამის
მიზეზად გადაღლილობას ასახელებ-
და. გიორგის და ნიკას მამულები
10 საათის მანძილზე ეძებდნენ. შემ-
დეგ ცხედრები პროზექტურაში გადა-
ასვენეს. მე შევედი იქ და ორივე
ვნახე; მათ ჭრილობა, დაუფიქრობაც
და სხვა სახის დაზიანებები ჰქონ-
დათ. ოჯახმა გიორგის ცხედრის
გაკვეთაზე უარი თქვა. ექსპერტი
გარეგნული დათვალიერებით ვარაუ-
დობს, რომ შეიძლება, ის ნანგრევებში
უშაერობის გამო მოიგუდა. არავინ
იცის, რეალურად რა მოხდა.

p.s. „გზის“ რედაქცია სამძიმარს
უცხადებს ტრაგიკულად დაღუ-
ბული — ნიკა გელაშვილისა და
გიორგი გაბუნიას ოჯახებს.

„სომა ხელავს. რომ ხალხი გაბრაზებულია და სულ უკან დასდევს?!“

მოგესხენებით, კვირაცხოვლობა დღეს, დილის 5 საათზე, „ვარ-
სკვლავების აკადემიის“ შენობა ჩამოინგრა. მართალია, პროექტის
მონაწილეები გადარჩნენ, მაგრამ ჟურნალისტი და პროდიუსერი
დაშავდნენ, ხოლო ორი მემონტაჟე დაიღუპა. საზოგადოების დიდ
ნაწილს, კვირის ყველაზე მნიშვნელოვან და ტრაგიკულ მოვლენად
სწორედ ეს ფაქტი მიაჩნია. ასევე, კვლავაც აქტუალური თემაა
ქვეყანაში მიმდინარე აქციები.

„ამ ყველაფერზე პასუხი „რუსთავი 2“-მა უნდა აგოს!“

ნათია ქივიძე

დავით ბაბუია, მსახიობი, 36
წლის:

— სოლოლაკში
ვცხოვრობ და დავი-
ტანჯე შემოვლითი
გზებით სიარულით.
როგორც ჩანს, საა-
კაშვილსაც ემინია
რაღაც-რაღაცების,
თორემ ოპოზიციის
წარმომადგენლებს
ამდენი უფლებას არ
მისცემდა და მათთვის
ხელის ჩამორთმევის
სურვილიც არ გაუჩნ-
დებოდა. გარდა ამ-
ისა, საშინელება იყო,
რაც პროექტ „ვარსკ-
ვლების აკადემიის“
მონაწილეებს შეემთხ-
ვათ. უფრო სწორად,
მონაწილეებს რა უჭ-
ირთ, მხოლოდ ფსი-
ქოლოგიური შოკი მიიღეს, დაშავე-
ბულები კი ალბათ, დიდხანს ვერ გამ-
ოვლენ სტრესული მდგომარეობიდან.
ის ორი ახალგაზრდაც უმიზეზოდ
დაიღუპა. ჩემი აზრით, ამაზე პასუხ-
ისმგებლობა „რუსთავი 2“-მა უნდა
იკისროს. როგორც ამბობენ, შენობა-
ში სარემონტო სამუშაოები მიმდინარ-
ეობდა, მას საყრდენი გამოაცალეს
და სწორედ ეს გახდა ნგრევის მიზეზი.
ყველაფერი კი იმის ბრალია, რომ
დღეს, საქართველოში, პროფესიონ-
ალები ალარავის სჭირდება. თითქ-
მის ყველა სამსახურში ვიღაცის ნაც-
ნობები და ნათესავები მუშაობენ. აბა,
მშენებელმა ადამიანმა როგორ არ
უნდა იცოდეს, რომელია შენობის
საყრდენი კედელი და რომელი —
არა?..

მარიანა აბუსაძე, ისტორიკოსი,
43 წლის:

— ძალიან გამიხარდა, პატრიარქმა
ოპოზიციისა და ხელისუფლების წარ-

მომადგენლები სინანულის ლოცვაზე
რომ მიიწვია, მათ ცოდვები მიუტევა.
გარდა ამისა, ორივე მხარის წარმო-
მადგენლებს დაელაპარაკა. პატრიარქ-
ი ის ერთადერთი ადამიანია, რომელ-
საც საქართველოს გადარჩენა შეუძლია.
არ მომწონს, ქვეყანაში აქციები კვლავ
რომ იმართება. ყველა ქუჩა გადა-
კეტილია და ამის გამო, ქალაქში ნორ-
მალურად მოძრაობა შეუძლებელია.
აქციის მონაწილეები მხოლოდ ხელისუ-
ფლებას კი არა, პრობლემებს ჩვეუ-
ლებრივ მოქალაქეებსაც გვიქმნიან. ეს
ნორმალური საქციელი არ არის. კი,
ბატონო, პროტესტი გამოთქვან, მა-
გრამ ქუჩების გადაკეტვა რა საჭიროა?
გარდა ამისა, არ მომწონს, ოპოზიცი-
ის წარმომადგენლები პრეზიდენტს სულ
უკან რომ დასდევნენ და როცა ის დასან-

აყრებლად რესტორანში შედის, მაშინაც გარეთ ყარაულობენ, იქაც აქციებს უწყობენ. როგორ შეიძლება, ადამიანს ნორმალურად ჭამაც არ აცალო?! ისე, პრეზიდენტიც არასწორად იქცევა — ხომ ხედავს, რომ ხალხი მასზე გაბრაზებულია და სულ უკან დასდევს?! ჰოდა, რა საჭიროა რესტორანში სადილობა — კერძი შეუკვეთოს და სახლში ისადილოს; არ შეიძლება? ნუთუ, აუცილებელია, რომ ხალხი გააღიზიანოს?..

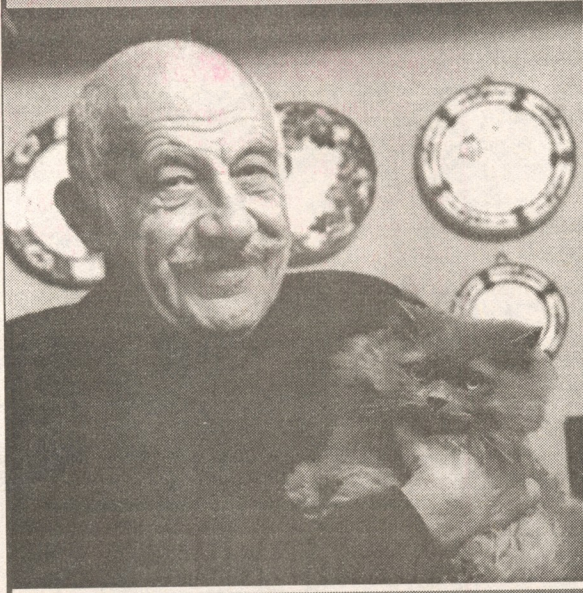
თამარ ორაგვილი, პენსიონერი, 61 წლის:

— მნიშვნელოვანი მოვლენა ის იქნება, ჩვენი პრეზიდენტი რომ გადადგება და ქვეყანა ერთხელ და სამუდამოდ ამოისუნთქავს. ამბობენ, თვის ბოლოს სააკაშვილი თანამდებობას ნამდვილად დატოვებსო. ჰოდა, პრეზიდენტი აღარ გვეყოლება, პრემიერ-მინისტრი და პარლამენტი მართავს ქვეყანას. იმედია, მერე მაინც გვეშველება რამე... სააკაშვილი არავის არაფერს უჯერებს, იმას აკეთებს, რაც თავად მოესურვება. საპარლამენტო მმართველობის შემთხვევაში კი ნებისმიერ საკითხზე ყველა ერთად იმსჯელებს და უკეთეს დასკვნებს გამოიტანენ. აბა, სად ერთი ადამიანის ნაზრევი და სად — რამდენიმისი?! საშინელი ფაქტი იყო, რაც პროექტ „ვარსკვლავების აკადემიის“ მონაწილეებს დაემართათ. იმ ბავშვებს ბედი ჰქონიათ, თორემ რაღა მაინცდამაინც მათი ოთახები გადაურჩა ნგრევას?! კიდევ კარგი, რომ არც ერთი მათგანი არ დაშავდა. ძალიან მეცოდებიან ის ჟურნალისტები, რომლებიც ამ ნგრევის შემდეგ საავადმყოფოში მოხვდნენ და ის ბიჭები, რომლებიც სიცოცხლეს გამოესალმნენ. თურმე ორივე დედის ერთა შვილი იყო, ერთ-ერთის დედას არც ქმარი ჰყავს და არც — სხვა შვილები. ჩემი აზრით, ამ ყველაფერზე პასუხი „რუსთავი 2“-მა უნდა აგოს! მათ წინასწარ გამოკვლეული უნდა ჰქონოდათ, იქ ცხოვრება უსაფრთხო იყო თუ არა...

ნოდარ ორჯონიძე, ინჟინერი, 53 წლის:

— ჩემთვის შოკის მომგვრელი იყო გიორგი კორკოტაშვილის მიერ ჩადენილი საქციელი. გამაღიზიანა ეკა ბესელიას ნათქვამმა, — ნეტავ, ყველა კორკოტაშვილისნაირი იყოსო. ღმერთმა დაგვიფაროს! ახლა ამოქექეს ის ამბავიც, რომ თურმე, მას ხუთწლიანი პირობითი სასჯელიც ჰქონია, იარაღის უკანონოდ შენახვის გამო. გავავარსკვლავეთ, ყველა ჟურნალში მასთან ჩანერილი ინტერვიუ იბეჭდება, ყველა გადაცემაში მას ინვევენ, როგორც თბილისის კოლორიტულ ადამიანს...

„ჩვენთან ერთად დღესაც არაერთი ჯაყო ცხოვრობს“...

ინტერვიუ „თანამედროვე ჯაყოს“ ავტორთან

თამუნა კვინიკაძე

— დედაც და მამაც (ელენე გოგოძე და შალვა გიგაშვილი) ლიტერატორები იყვნენ. იმ ადამიანების გარემოცვაში გავიზარდე, რომლებმაც კარგი წიგნის ფასი იცოდნენ. კითხვა ადრეულ ასაკში, სკოლაში მისვლამდე, ჩემით ვისწავლე. ჟიულ ვერნის ნაწარმოებების ილუსტრაციებს ვათვალიერებდი და თან, ინტერესით ვკვდებოდი, — ნეტავ, შიგ რა წერია-მეთქი? ანბანი ილუსტრაციების დახმარებით ვისწავლე, წარწერებს ნახატების მიხედვით ვკითხულობდი. ასე დაიწყო წიგნებთან ჩემი ურთიერთობა. კითხვა ყოველთვის ერთ-ერთ საუკეთესო გართობად მიმაჩნდა და დღესაც ასეა.

— ლიტერატორების ოჯახში გაიზარდე. ალბათ, პოეტები და პროზაიკოსები ხშირად გსტუმრობდნენ, არა?

— დეიდაჩემის მეუღლე დემნა შენგელაია იყო. მათთან ოჯახში ხშირად მივდიოდი. ისინი მარჯანიშვილის ქუჩაზე, გალაკტიონის მეზობლად ცხოვრობდნენ.

— ალბათ, გალაკტიონსაც ხდებოდათ ხოლმე.

— რა თქმა უნდა. გალაკტიონს ჩვევად ჰქონდა, ყოველთვის ადრინადა იღვიძებდა. ზამთრისპირი იყო, როცა ერთ დილას ეზოში ჩამოვიდა და მაი-

„ერთი ვინმე ყაფ-ლანიშვილი“ — ასე ჰქვია მწერალ ვაჟა-ფშაველას პირველი ნაწარმოებს, რომლის ბეჭდვაც „გზის“ ფურცლებზე დღეიდან დაიწყო. მასში მიხეილ ჯავახიშვილის „ჯაყოს ხიზნების“ მთავარი გმირის, ჯაყოს მეგობრის ამბავია მოთხრობილი. ვფიქრობ, თანამედროვე ჯაყოს ცხოვრებით არაერთი თქვენგანი დაინტერესდება. ინტერვიუსთვის ავტორს შინ ვწვნივ, „ეს მთელი ჩემი პროზისგან განსხვავებული ნაწარმოებია“, — მითხრა ბატონმა ვაჟამ. მან არამარტო თანამედროვე ჯაყოზე, არამედ დათა თუთაშიასა და კიდევ ბევრ სხვა საინტერესო ამბავზე ისაუბრა.

სური არ ეცვა, პალტო შიშველ სხეულზე ჰქონდა მოსმული. ბავშვებმა გალაკტიონი დავინახეთ თუ არა, მისკენ გავიქცით. — აბა, ბავშვებო! ვინ ვარ, მე? — გკითხა. — ძია გალაკტიონი! — შევძახეთ ერთხმად. — არა! მე მეფე ვარ, პოეტების მეფე! გაიმეორეთ! — დაგვტუქსა გალაკტიონმა. — ვყვიროდით ერთხმად და მის გვერდით ყოფნა გვიხაროდა... ერთხელ აივნიდან შაქრის ნატეხები გადმოგვიყარა. მეზობლები ამბობდნენ, რომ აივანზე იშვიათად გადიოდა, დროის უმეტეს ნაწილს საკუთარ ოთახში ატარებდა. ის გიორგი ქუჩიშვილთან მეგობრობდა.

— წერა რა ასაკიდან დაიწყო?

— გარდა იმისა, რომ ლიტერატურა ძალიან მიყვარდა, კარგადაც ვხატავდი. მოსე თოიძე დედაჩემის ბიძა იყო და ძალიან მიყვარდა. მასთან ხშირად დავდიოდი, ხატვას მასწავლიდა. მოსე ბაბუას დიდი მხატვრების ალბომების უნიკალური კოლექცია ჰქონდა და მათვლიერებიანდა ხოლმე. წერა IX კლასიდან დაიწყო. როცა წამოვიზარდე, ნადირობამ გამიტაცა, ბუნებაში ხეტიალი მომწონდა. განსაკუთრებულად, მთა მიზიდავდა. ნადირობიდან დაბრუნებულს, თავს გადასდენილი ამბების მოყოლის სურვილი მიჩნდებოდა და ყველაფერი ფურცელზე გადაქმნიდა. ბუნებაში ხეტიალი მეგობარ ტუგოსთან (გივი ლონ-

გურაშვილი) ერთად დავიწყე. მას რუსე-
ბისგან მგალობელი ჩიტების დაჭერის
ხერხი ჰქონდა ნასწავლი. დიდ ცხოველ-
ებზეც მინადირია — დათვზე, ჯიხვზე,
არჩხვზე. ერთხელ ფშავში, დათვზე სან-
ადიროდ გოგი ოჩიაურის ახლობელთან
ერთად წავედი. იოსები ცნობილი მონა-
დირია. ის ფშავში ცხოვრობს, საინ-
ტერესო და საკვირველი ადამიანია. მას-
თან ერთად დათვი დაჭერი, 7 ტყვია
მოვასხედრეთ, მაგრამ გაქცევა მაინც
შეძლო. სისხლის კვალს გაყევით... თურ-
მე, დათვი თავად ჩაგვსაფრებია. მი-
უჯახლოვდით თუ არა, თოვლის ზევივით
გადმოგორდა და ჩვენც გამოიწია. არ
დავიბნენით, ორივემ ტყვია დაეხალეთ.
რომ მოესწრო და დაგვჯახებოდა, კლ-
დიდან დაგვაგორებდა... ყველაზე ხი-
ფათიანი ჯიხვზე ნადირობაა — დევე-
ნის დროს, აზარტში შესული შეიძლე-
ბა, ისეთ კლდეზე აფორთხდე, რომ უკან
ჩამოსვლა ვერაფრით მოახერხო.

— თქვენს შემოქმედებას დაფუ-
ზრუნდეთ. რა გიქმნით წერის განწყ-
ობილებას?

— ბევრი რამ, მაგრამ ძირითადად,
ადამიანთა ხასიათები. წერის დროს ვერ-
თობი კიდეც. ეს ერთგვარი თავგადა-
სავალია და წინასწარ არ ვიცი, იმ
სამყაროში რა მოხდება.

— როცა საწერ მაგიდასთან ჯდებ-
ით, არ იცით, რა უნდა დაწეროთ?

— ამ დროს ჩემს პერსონაჟებს ხე-
დავ და ვიცი, წერა როგორ უნდა დავი-
წყო, მაგრამ რას გააკეთებენ, ამა თუ
იმ სიტუაციაში როგორ იმოქმედებენ,
არ ვიცი. წერის პროცესი საინტერესო
სწორედ ამიტომ.

— ვინ არიან თქვენი პერსონაჟე-
ბი? ისინი გამოგონილი ადამიანები
არაა თუ მართლა თქვენს წრეში
ტრიალებენ?

— არც ასეა და არც — ისე. თხრო-
ბის დროს ბევრი დეტალი ერთმანეთს
ეზბის. პერსონაჟი ზოგჯერ, ისეთ თვისე-
ბას იძენს, რომელზეც თავდაპირველად,
არც კი მიფიქრია.

— ბოლო წლებში ხშირად წერთ?

— არა. ცუდი, დეპრესიული პერიო-
დი მქონდა, მხოლოდ ცალკეულ ფრაგ-
მენტებს ვწერდი და ვინახავდი. ახლა
მათ, როგორც ინსტრუმენტს, აწყობა
სჭირდება, აწყობას კი შესაფერისი გან-
წყობილება უნდა. თუ ამ საქმეს განწყ-
ობილების გარეშე გააკეთებ, მაშინ
ჩვეულებრივი ამბის თხრობა გამოვა
და არა — ხელოვნება.

— თქვენ არა მარტო მოთხრობებს,

არამედ სცენარებსაც წერთ. „გაზაფხ-
ულის საღამო“, „მწვერვალი“, „სურ-
მის ციხე“, „სპარალი“, „ანთიმოზ ივე-
რელი“ — ეს იმ ფილმთა არასრუ-
ლი ჩამონათვალია, რომლებიც რე-
ჟისორებმა თქვენი სცენარის მიხედ-
ვით გადაიღეს როგორც ვიცი, მუშაობა
„დათა თუთაშისა“ თანამედროვე ვარ-
ანტზეც დაიწყო. რა მოხდა შემდეგ?

— ეს ოთარ შამათავას იდეა იყო. ის
ჩემთან მოვიდა და მთხოვა, ჭაბუა ამირე-
ჯიბთან მივეყოლოდი (მე და ჭაბუა ძვე-
ლი მეგობრები ვართ). მან ოთარს
მოუხსინა და უთხრა, — ნებას მხო-
ლოდ იმ შემთხვევაში დაგრთავთ, თუ
სცენარს ვაჟა დანერსო. მაშინ ეს იდეა
დაუფინანსებლობის გამო ვერ განვახ-
ორციელეთ. მალე ტელეკომპანია „იმე-
დი“ გაიხსნა და ჩვენც გაგვიჩნდა ფილ-
მის გადაღების იმედი, რომელიც 10-
12 სერიად უნდა გაგვეკეთებინა. სცე-
ნარის წერა დავიწყე. აფხაზეთის ამბე-
ბი, რუსის ჯარი, გაეროს დამკვირვე-

ბლები, ტყეში გახიზნული „ზვიადის-
ტები“ და ა.შ. — ფილმი ეს ყვე-
ლაფერი უნდა ყოფილიყო. 2 სერია
დავწერე, მაგრამ დაუფინანსებლობის
გამო, ისევ გაგვიჩნდა.

— ფილმის რეჟისორი და თან-
ამედროვე დათა თუთაშისა ვინ უნდა
ყოფილიყო?

— მე და ოთარი ვფიქრობდით, რომ
ფილმი ან გიორგი შენგელაიას უნდა
გადაედო, ან — გოგა ხაინდრავას. გო-
გასგან განსხვავებით, გიორგი ამ იდე-
ით ნაკლებად მოიხიბლა. მოგვიანებით,
როცა ჩემ მიერ დაწერილი 2 სერიის
სცენარს გაეცნო, დანანებით ჩაილა-
პარავა, — რა კარგი რამ გამოვიდოდა!
რაც შეეხება თანამედროვე დათას, გოგა

ხაინდრავამ არჩევანი ნიკო გომელაუ-
რზე შეაჩერა.

— არანაკლებ საინტერესოა თქვე-
ნი რომანი — „ერთი ვინმე ყოფილიშ-
ვილი“, რომლის ბეჭდვაც „გზაში“
დაიწყო. ამ ნაწარმოების შესახებ
რას გვეტყვით?

— ეს „ჯაყოს ხიზნების“ თანამედ-
როვე ვარიანტია... თავდაპირველად,
„იმედის“ იყო შეკვეთა, რომ სცენარი
დამწერო, მაგრამ არც ეს ამბავი გამო-
ვიდა და ბოლოს, პროზად გადავა-
კეთე. კაცი, რომელსაც თავი ყოფილიშ-
ვილი ჰგონია და წინაპრების შესახებ
ინფორმაციას ეძებს, ბოლოს, ჯაყოს
შთამომავალი აღმოჩნდება. დამეთანხმე-
ბით, ჩვენთან ერთად დღესაც არაერთი
ჯაყო ცხოვრობს და ასეთი ადამიანები
მომავალშიც იქნებიან.

— ჯაყოს მეგვიდრე წინაპრისგან
არაფრით განსხვავდება?

— მათ ერთი და იგივე ვნება
ამოძრავებთ, მაგრამ შეიცვალა აზრის
გადმოცემის მეთოდიცა, ლაპარაკის
სტილი... ეს ყოველთვის ასე ხდება. საუკუ-
ნების წინ დაწერილი რომეო და ჯული-
ეტას სიყვარულის ამბავი დღეს რატომ
გვაღელვებს? იმიტომ, რომ მამოძრავე-
ბელი ძალა იგივეა, უბრალოდ, დღეს
მას სხვაგვარი ფორმებით გამოვხატა-
ვთ.

— თქვენს მკითხველთან როგორი
ურთიერთობა გაქვთ და რას ეტყვით
მათ ჩვენი ჟურნალის საშუალებით?

— მკითხველთან მწერალს აუცილ-
ბლად ცოცხალი ურთიერთობა უნდა
ჰქონდეს. ჩემს მკითხველებს ადრე უფრო
ხშირად ვხვდებოდი, ლიტერატურულ
კაფეში საღამოებს ვმართავდი და
მოთხრობებს თავად ვუკითხავდი. მკითხ-
ველების უმეტესობა ახალგაზრდა იყო.
ისინი სულგანაბლნი მისმენდნენ, ინ-
ტერესი ჰქონდათ, კითხვებს მისვამდნენ
განსაკუთრებით, მოთხრობების ციკლ-
იდან — „პოეტი, რომელიც იშვიათად
წერდა ლექსებს“. მასში ბევრი პარა-
დოქსული ამბავია მოთხრობილი. ბა-
ტონო ვაჟა, ეს მართლა მოხდაო? —
მეკითხებოდნენ ინტერესით. მწერალი
ვალდებულია, მკითხველთა ცნობისმოყ-
ვარობა დააკმაყოფილოს, მათ სიმარ-
თლედ უთხრას, არ მოატყუოს. რაც შეეხ-
ება თქვენს ბოლო კითხვას, — საკუ-
თარ მკითხველს რას ეტყვითო? აბა, რა
ვიცი, რა უნდა ვუთხრა?... (ფიქრობს)
თუ დაინტერესებულია და კითხვის უნ-
არი აქვს, ე.ი. ბედნიერი კაცია...

საინფორმაციო პორტალი

www.ambebi.ge

შეშორებული

ლალი შატი

დღევანდელ ჩვენს სტუმრებს ბევრი რამ აქვთ საერთო. ორივე ნიჭიერი, ცნობილი და ხალხისთვის საყვარელი ხელოვანია. თუმცა ამ ქალაქში საკუთარი სახლი არც ერთს არ აქვს და ნაქირავებ ბინაში ცხოვრობს. არც ერთი არაა დაოჯახებული და ორივე, როგორც თავად ამბობს, „ჩარეცხილი“ ინტელიგენციის იმ ნაწილს მიეკუთვნება, რომელიც ამ ხელისუფლებას ოპოზიციაში უდგას და ლამის უკვე ერთი თვეა, რუსთაველზე საპროტესტო აქციაში აქტიურადაა ჩართული. ამრიგად, ჩვენი სტუმრები არიან — ქალბატონი „ფორტე“ და ბატონი „მაცაცერა“.

ორი ზღინაო და „ჩარეცხილი“ საციოვნის სარიკარი

ქურნალისტი — ნუსა ჯანელიძე
რესპონდენტი — რამაზ იოსელიანი

— მოგესალმები და მინდა, საუბარი ასეთი შეკითხვით დავიწყო: ცოტა ხნის წინ ბათუმის თეატრში შენი, როგორც რეჟისორის ნამუშევრის პრემიერა შედგა. ვისი ინიციატივით მოხდა ეს?

— მართლაც, კარგი ნამუშევარი გამოვიდა. ბათუმის თეატრში სპექტაკლის დასადგმელად, მედია ჩარეკიანმა (თეატრის მმართველი) მიმინვია. სპექტაკლი მოზარდებისთვის არის. პიესა („ნაფთალინი“) ლამაზ ბულაძეს ეკუთვნის, რომელსაც სახელი შეეუცვალე და სპექტაკლს ასე დავარქვე — „მასწავლებელი ჯოჯოხეთში“. მას უამრავი მაყურებელი ჰყავს და ანშლავით მიდის. მიუხედავად იმისა, რომ ბატონი ლაშა პრემიერაზე არ ჩამობრძანდა, წარმოდგენა აქ, თბილისში ნახა. ავტორები საერთოდ, თავიანთ ტექსტებს უფროსი ილდებთან და განიცდიან, როდესაც ესა თუ ის სცენა პიესიდან ამოღებულია... თუ ოდესმე კიდევ დავდგი სპექტაკლი, ცოცხალი დრამატურგის პიესას ხელს აღარ მოვეციდებ.

— მაშინ ბრესტი, შექსპირი ან რომელიმე სხვა კლასიკოსი რეჟისორებს „საჩივრებს უნდა უწოდებდნენ“.

— შეიძლება, მაგრამ შექსპირი თუ არ შეამცირე, ისე ვერ დადგამ. მაშინ, ხუთსაათიანი სპექტაკლი გამოვა, რომელსაც არავინ ნახავს.

— რაკი სპექტაკლი მოზარდებისთვის დადგი, ეტყობა, მათთვის მუშაობა სიამოვნებას განიჭებს, არა?

— ძალიან მიყვარს ბავშვები... „მეცნა არხსა“ და „პირველზე“ მქონდა პროექტი — „მაცაცერა“. ამასთან, მყავს სტუდენტები და მათთან ურთიერთობა სიამოვნებას მანიჭებს, კარგად ვიცი მათი ფსიქოლო-

ახე რა საერთოა ზუსა ჯანელიძეს და რამაზ იოსელიანს შორის

გია. მთავარია, ბავშვები, ახალგაზრდები არ მოატყუო და გულწრფელი იყო იმ საქმეში, რომელსაც აკეთებ. მაგრამ დღეს, მგონი, ჩვენს ცხოვრებაში, მთავრობისგან მთავარი სალანძღავი სიტყვა, სწორედ რომ „გულწრფელობა“...

— რას მეტყვი გორის თეატრზე, სადაც სამხატვრო ხელმძღვანელად მუშაობდი?

— გორის თეატრის მმართველი და სამხატვრო ხელმძღვანელიც ვიყავი. იქაურობას კარგად მივხედე, საქმეც ავანყვე. გული მწყდება, რომ ჩემი წამოსვლის შემდეგ იქ ყველაფერი დაიშალა...

— კოლექტივი დაიშალა თუ თეატრის შენობა?

— ყველაფერი. თეატრი ვერ მართეს.

— იქიდან შენი წამოსვლის მიზეზი რა იყო?

— ირაკლი ოქრუაშვილისა და მიშა ქარელის დაჭერა. მე „მათ კაცად“ მიმიჩნევდნენ. მართლაც, ისინი რომ არა, გორში რა მინდოდა?! მიშამ მთხოვა, — მოდი, ხალხი გიცნობს, საქმე იცი და თეატრს მიხედო...

— ქარელთან ნათესაური კავშირები გაქვს?

— შორეული. ჩემს ხელშია გაზრდილი. მაგრამ ამას რა მნიშვნელობა აქვს? მან უბრალოდ მთხოვა: მომეხმარე, შენი სახელი მჭირდება, თეატრს სათავეში ჩაუდგე. მიმანდა, რომ კარგ საქმეს ვაკეთებდი, რითაც უდიდესი სიამოვნება მივიღე. ამასთან, საყვარელ საქმეს ვემსახურებოდი. ამაზე კარგი რა უნდა გამეკეთე-

ბინა?! მაგრამ ისინი რომ დაიჭირეს, მივიჩნიე, რომ მეც უნდა დამენერა განცხადება და წამოვსულიყავი. მერე გამოირკვა, რომ დამისწრია განცხადების დაწერა: ახალი გუბერნატორი თურმე მეც მიჭერდა.

— მუშაობაში ხელი შეგიშალეს?

— კვირაში ერთხელ, თბილისში ჩამოვდიოდით და „თავისუფალ თეატრში“ სპექტაკლს ვთამაშობდით. გორის თეატრს ასეთი რამ არ ახსოვს. მერე, მოზარდ მაყურებელთა თეატრის ხელმძღვანელობას დაველაპარაკე, ხელშეკრულებაც დავდეთ და კვირაში ერთი დღე გორის თეატრს იქაც უნდა გაემართა წარმოდგენა. ამისთვის გუბერნატორს ვთხოვდი, ტრანსპორტით დაგვხმარებოდა. თეატრს სად აქვს ამის საშუალება?! შეიძლება ითქვას, რომ არც კი მომისმინა. მერე დავწერე განცხადება და წამოვედი.

— ახლა რა მდგომარეობაშია იქაურობა?

— საშინელში და ამის გამო გული მტკივა. ომის დროს იქ ვიყავი. თეატრი ყველამ მიატოვა, მათ შორის, მმართველმაც, მხოლოდ ერთი გამნათებელი და ერთი მსახიობი იყო დარჩენილი. სოფლიდან მათთვის საჭმელი მიმქონდა. დარაჯად ვედექი იქაურობას, ისევ მე ვპატრონობდი. მერე რა, რომ დღეს იქიდან წამოსული ვარ? რა მნიშვნელობა აქვს?! თეატრი ხომალა! მასზე ამაგი ხომ მაქვს! ხომ მიყვარს!..

— შენობა არსებობს?

— არსებობს, მაგრამ იქ ყველაფერი დაშლილია. ბათუმის

საქეტაკლი გორშიც ვითამაშე და გაწმადი. თუ საქმე არ გიყვარს, ყველაფერი ტყუილია. უნდა იცოდე, თეატრში ვის ნიშნავ. პროფესიონალი ხომ უნდა იყოს?! ყველაზე მთავარი კიდევ ის არის, რომ გორიდან რაც წამოვედი, თბილისში არც ერთ თეატრს არ მივუწვევია. რამდენიმეს მორიდებით თავად შევეხმიანე, მაგრამ მიპასუხეს, შტატი არ გვაქვსო. თან, ამას ვის ეუბნებიან? ყოფილ მმართველს, რომელმაც შესანიშნავად ვიცო ეს სტრუქტურა და ისიც, საშტატო ერთეული როგორ კეთდება: შტატის დაშვება მმართველის ნებაა!..

— რამაზ, იცი, რა გამიხარდა? შენი პოლიტიკური პოზიციის მიუხედავად, ბათუმში მაინც რომ მოგინია შენი პროფესიით საქმის გაკეთება...

— ეს, ვიმეორებ, მედიკოს დამსახურებაა. არაჩვეულებრივი ადამიანია...

— ბათუმთან დაკავშირებით ერთი ეპიზოდი მეც გამახსენდა, რომელიც ჩვენს ჯგუფს უკავშირდება. საახალწლოდ, დეკემბერში, მ-თვიანი პაუზის შემდეგ, ბათუმში მიგვიწვიეს. ეს უშუალოდ აჭარის ტელევიზიის უფროსის დამსახურებაა, პირადად თეა ცეცხლაძემ დაგვპატიჟა. მინდა, ახალ წელს ბათუმში ჩამოხვიდე და თქვენი სტუმრობა რა დაჯდებაო (ორი სიმღერა უნდა გვემღერა)? ვუთხარი, რაც დაჯდება, ანუ ჩვენი ჰონორარი და ვუსახელე და კარგიო, — დამთანხმდა. მე იქვე კითხვა გამიჩნდა: — ბათუმში ჩვენი ჩაყვანა შეთანხმებული თუ გაქვს ხელმძღვანელობასთან? ჩვენ გამო საყვედური არ გითხრან მეთქი. — როგორ? ჩემს გადაცემაში ნამდვილი მომღერლების დაპატიჟების უფლება არ მაქვსო?! — მიპასუხა. სასიამოვნოდ გაკვირვებული და აღფრთოვანებული დავრჩი.

— როგორც ჩანს, მას აქვს უნარი შებრძოლების და იმის დამტკიცების, თუ რა არის ღირებული... ამ ხელისუფლების ნამოქმედარი საშინელებად მაშინ გადაიქცა, როცა შემკამათებელი აღარ ჰყავდათ. მათ ირგვლივ მონები აღმოჩნდნენ, გვერდით პიროვნებები არ დაიყენეს.

— მე ასე ვერ ვიტყვი... ისინი ალბათ ყველანი რაღაცას წარმოადგენენ, მაგრამ... ალბათ არის ნიუანსები... მომღერლების ურთიერთობაში იცი, რა არის სასაცილო? კონცერტზე ყველანი ერთად რომ ვართ, ვისი მომწვევით უნდა ვიყოთ, კულისებში ერთმანეთთან ურთიერთობისას უნდა გვნახო, გადასარევი ურთიერთობა გვაქვს: შაყრი, სუმრობა, ანეკდოტები... ერთმანეთისთვის საკუთარი გულისნადების გაზიარება... მაგრამ მერე, ტელევიზორში რომ ნახავ, ამა თუ იმ ხელისუ-

ფალმა ესა თუ ის ხალხი მიიწვია და იქ მივიდა ადამიანების გარკვეული კატეგორია... ცხადია, გიკვირს... მე და თქვენ მიტინგზე ყოველდღე რომ ვხვდებით ერთმანეთს, რას ნიშნავს ეს? თითქოს სამსახურში დადვით, რაღაც ასე გამოგვდის...

— ეს იმის შედეგია, რომ არ შეგვიძლია, საკუთარ თავს ვულაბლათო, ვილაყვას ტყუილში დავეთანხმოთ, უსამართლობაზე თვალი დავხუჭოთ. ეს ოჯახებში, სამკაცკოში, სამეზობლოში ვისწავლეთ. ისინი კი ისე იქცევიან, თითქოს არც ოჯახები ჰქონიათ (მთავრობის წევრებს ვგულისხმობ), არც დედას უწოდებია მათთვის ძუძუ, არც „იანანა“ უმღერია ვინმეს, არც „დედა ენა“ წაუკითხავთ, არც ძმაცაი ჰყოლიათ. ისე, ზოგიერთი, როგორც მათი კლასელები ჰყვებიან, მიტოვებული ყოფილა, კუთხეში მჯდარა... როგორც გავიგე, უგულავა სასულიერო სემინარიიდან გამოუგდიათ... როგორც ჩანს, ისინი ასეთი ბავშვობიდან მოვიდნენ და შედეგად სახეზეა...

— როგორ გგონია — როდის იქნება ამ საპროტესტო ტალღის ფინალი?

— დრო უნდა, ჩვენ გვეჩქარება...

— ჰოდა, 2013 წლამდე ბევრი დროა...

— ერთი რამ ვიცი — ამის შემდეგ ვინც უნდა მოვიდეს საქართველოში ხელისუფლების სათავეში, ყველაზე უბედური მმართველი იქნება. მას ყველაზე მძიმე სამუშაო ელის. წარმოიდგინე, ამათ რამდენი აქვთ მოპარული!.. მან უნდა შექმნას სასამართლო სისტემა და შეძლოს ამდენი ფულის უკან დაბრუნება და ქვეყნის დაწყნარება. ჯანდაბას, კიდევ მოვითმენთ, ოღონდაც ამოვისუნთქოთ და ჩვენს ქვეყანას ეშველოს.

— ჰოდა, მოითმინეთ 2013 წლამდე...

— რომ კიდევ იქურდოს და ქვეყანა გააპარტახოს?! რა არის, რა საშინელი ქოხები აუშენეს დევნილებს! რამდენიმე პროექტი მაინც აედოთ და სახლები ერთმანეთისგან განსხვავებული ყოფილიყო... არადა, საქართველოში უამრავი მიტოვებული სოფელია, ნასულიყვნენ, ყვიდათ იქ სახლები და იქ დაესახლებინა ხალხი. მაგრამ ამითაც ფული გააკეთეს. შეიძლება, შს მინისტრი სახ-

ლებს აშენებდეს?! თბილისის მერი ომს ხელმძღვანელობდეს?!..

— ოქრუაშვილი ყურძენს რომ კრეფდა, გასხვოს?

— ნამდვილად ვიცი, ეგ ოქრუაშვილის ინიციატივა არ იყო.

— რატომ დათანხმდა?

— როცა აღარ დათანხმდა, კი გამოაგდეს და პირველად ხმა სწორედ მან ამოიღო. იმ საჩიძეს, ბორჯომის ტყე-პარკი რომ იწვოდა, ხელი არ გაუწმრევია და გარემოს დაცვის მინისტრად დანიშნეს. მასხრად გვიგდებენ...

არასდროს მესერებოდა ხელმძღვანელებთან მოქცევა

— ხომ არ დარდობ იმას, რომ შენს კარიერაზე მიზა ქარელისა და ირაკლი ოქრუაშვილის ფაქტორმა იმოქმედა?

— არ ვნანობ, რადგანაც მიყვარს ისინი და მჯერა მათი. მიზას ბევრი იმას საყვედურობდა, რუსულად ვერ ლაპარაკობსო. მერე, რა?! სამაგიეროდ, ფრანგულად ლაპარაკობს ფანტასტიკურად. მე თუ რუსული ვიცი, ახლა მადგება რამეში?! მხოლოდ გინებალა დამრჩა იქიდან... მეშჩანები და გომები ვართ. თუ ინგლისური იციან, მაგათაც, შექსპირი არ ჰქონდეთ დედანი ნაკითხული!

— გადადგება სააკაშვილი?

— სხვა გზა არ აქვს! როდემდე, მართლაც?! რაც შეიძლება სწრაფად უნდა გადახალისდეს ოპოზიცია, რომელსაც რადიკალურს უწოდებენ. მათი არ ვიცი და, მე მომხრე ვარ, ხელისუფლების ძალით ჩამოგდების!

— მაშინ აღარ ხარ დემოკრატიული ქვეყანა.

— სააკაშვილი დემოკრატიულად მოვიდა?! დაფინანსებული „ვარდების რევოლუცია“ დაგავინყდა?! დაგვასვენონ! მშვიდი გაზაფხული მომენტარა. ჩვენზე გენიალური ერი არ არსებობს. ქართველს რომ გულწრფელი პატიება შეუძლია, ისე არც ერთ ერს. ოდითგანვე მიმტევებლობა გვშველოდა და აქამდეც ამან მოგვიყვანა.

საკაშვილმა ხვალვე რომ თქვას, მივდივარო, დარწმუნებული ვარ, ნახევარზე მეტს იმ ადამიანებისას, ვისაც მისი წასვლა უნდა, შეეცოდება. ეს არც ერთ ერს არ აქვს. ვბორგავთ, მაგრები ვართო, მაგრამ შინაგანად ძალიან სუფთები და მგრძნობიარეები ვართ.

ქართლისტი — რამაზ იოსელიანი
რამაზი — ნუსა ჩანელიძე

— ნუცა, საერთოდ, რისი გეშინია?

— ვინც უნდა იყოს, ეს მთავრობა იქნება თუ მომავალში რომელიც მოვა, არ დაკომპლექტდეს შეუფერებელი ადამიანებით, რომლებმაც შეიძლება, ყველაფერი წაღებონ!

— ამის გარდა, კიდევ რისი შიში გაქვს? სიბერის გეშინია?

— კი...

— რატომ?

— არ მინდა, ნაოჭები მომემატოს. ამასთან, მიხარია, როცა ადამიანებს რალაცაში ვჭირდები. ალბათ საშინელება იქნება, რომ ერთ მშვენიერ დღეს საჭირო აღარ ვიყო, პენსიონერი გახდეთ და უფუნქციოდ დარჩე...

— დიდმა მსახიობმა ლებედევმა თავის წიგნში ასეთი რამ თქვა: „მოხუცები და პატარები ერთმანეთს ჭკუით ჰგვანან, მაგრამ მათ შორის ერთი განსხვავებაა: ბავშვებთან უნდათ თამაში, მოხუცებთან კი — არა...“ ნუცა, რა სიზმრებს ნახულობ?

— სიზმრებში ხშირად დაფერიან...

— იცი, რა კარგია?

— არ დამცინოთ, მაგრამ წუხელ სანდრა ვნახე სიზმარში...

— ?

— რა დაგიმალო და, სიზმარში, ვილაც დიდ კაცს რომ ვნახავ, მიხარია: იმის მერე რალაც კარგის მოლოდინი მაქვს ხოლმე.

— ანუ სულ მოლოდინის რეჟიმში ხარ?

— კი. დედა სულ მეუბნებოდა ცნობილ რუსულ ანდაზას: „ტიშე ედემ, დალშე ბუდემო“. ჰოდა, მეც ვარ ასე, წყნარად და ველოდები, მაგრამ არა და არ დადგა ეს „დალშე“ (აქ პირად ცხოვრებას არ ვგულისხმობ)... მინდა, ჩემთვის, მშვიდად ვაკეთო საქმე. ცოტა ხნის წინ დამირეკა ერთმა ადამიანმა, და საქმიანი წინადადებით (მასთან უბრალოდ, კარგი ურთიერთობა მაქვს, კარგ „გამარჯობას“ ვუბნებოთ ერთმანეთს და ეგ არის). მითხრა: შენზე უკეთესს იქ ვის დავაბრუნებ?! ვუპასუხე: ახლა ავად ვარ და რომ გამოვჯანმრთელდები, მერე მივხედოთ მაგ საქმეს-მეთქი. მორჩა, მას მერე ის

აღარ შემხმიანებია. ეტყობა, სადღაც თქვა, რომ მე დამირეკა, და, ცხადია, დატუტეს. ერთ ადგილას გაგვზავნე ჩემი ახლობელი, სადაც მინდოდა, მემუშავა. შემომითვალეს, კიო, მაგრამ თან, მათ ლაპარაკ-ლაპარაკში გაისმა კითხვა: როგორ, ჩვენ გვლანძღვს და ხელფასი ჩვენვე ვუხადოთ?!

— რას ნანობ?

— არასდროს მეხერხებოდა ხელმძღვანელებთან მოქცევა. ყოველთვის ვაკეთებდი ჩემს საქმეს ისე, როგორც მიმაჩნდა სწორად და სათქმელის თქმისას არასდროს ვიზღუდავდი თავს. შემეძლო, უფროსს შევწინააღმდეგებოდი. დიპლომატი არ ვარ. როდესაც ჩემს საქმეს დამავალებ, ხუთიანზე შევასრულებ, მაგრამ თუ სოფლის მეურნეობის მინისტრად გამიშვებ, ამაზე არ დაგთანხმდები, რადგანაც ეს ჩემი საქმე არ არის... ახლა ბევრს საუბრობენ კომუნიკაციების დროინდელ დიპლომატიკაზე, მაშინ ჩაბარებულ გამოცდებზე, იმ დროს მიღებულ ცოდნაზე... მაგრამ დღესდღეობით რითიც ამაყობს საქართველო, ეს არის: სუბიშვილების ხელოვნება, რუსთაველის თეატრი (რობერტ სტურუას თავკაცობით), ქართული კინო და სასიმღერო ფოლკლორი... რაც უნდა მოხდეს, ვერ გვაკეთებ იმას, რომ ავტობუსში მოხუცი ამოვიდეს და მას ადგილი არ დაუთმო... ვერასდროს ვეტყვი ჩემს ძმისშვილებს, — ქართული ფილმი „მაგდანას ლურჯა“ არ ნახოთ, რადგანაც უამრავი ამერიკული ფილმი არსებობს-მეთქი. რა ვქნა, ამაში გოიმი ვარ... თვითონ მაქვს ნანახი, მოსკოვში როცა ვმუშაობდით, ნებისმიერი რანგის ადამიანი თუ როგორ გიჟდებოდა ქართულ სიმღერაზე.

— დილას რომ იღვიძებ, თავში პირველად რა აზრი მოგდის?

— ნეტავ, ახლა ჩემს საკუთარ სახლში ვიყო-მეთქი!..

— სახლი არ გაქვს?

— არა.

— ჩემსავით ხარ? სად ცხოვრობ?

— ნაქირავებში.

— უო, მეც. მოდი, ერთად გადავიდეთ სადმე (იციან)...

— შენ სოფელი მაინც გაქვს და მე არც სოფელი მაზადია, იქ რომ წავიდე. ახლა, შეიძლება, ვინმემ თქვას, ამიტომ არის უკმაყოფილო და პროტესტს ამიტომ გამოთქვამსო. ჩემი უკმაყოფილების მიზეზი ეს ნამდვილად, არ არის.

— იცი, რა არის?.. ჩვენ ხომ ერთი თაობის წარმომადგენლები ვართ. მთავარი

ის არის, რომ არ გავბოროტდით. ცუდი არავისთვის არაფერი გვინდა. არც სააკაშვილისთვის მინდა ცუდი. წავიდეს-მეთქი, რომ ვამბობ, სწორედ რომ კარგი მინდა მისთვის: თავს უშველოს...

— არც მე მინდა მაინცდამაინც მისთვის ცუდი, მე მის მიერ შექმნილ საშინელ სისტემაზე მაქვს ლაპარაკი.

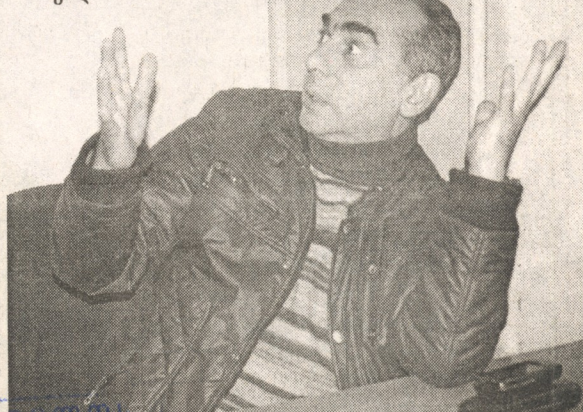
— პირადად იცნობ მიშას? პირისპირ შეხვედრიხარ?

— ბევრჯერ. უბრალოდ, იცის, რომ „ფორტეს“ წევრი ვარ. ერთხელ ასეთი შემთხვევა მოხდა: გასვლითი სალამო იყო ერთ ადგილას. იქ რომ დავგინახა, თავის ხელქვეითს დაავალა: გოგოებს სასწრაფოდ საუკეთესო ნომრები მიეცით და მიხედეთო. იმ ტიპმა ყურადღება არც კი მოგვაქცია. მერე იმავე ადგილას კიდევ შეგხვდა სააკაშვილი. გოგოებო, როგორ ხართ, ხომ არაფერი გიჭირთ, ხომ მოეწყვეთ და ჭამეთ საჭმელიო? — გვკითხა. იმ ადამიანმა დაგავსწრო: დიხს, ბატონო მიშა, ყველაფერი კარგად არისო. იქვე ვუთხარი მარიკა ვერულაშვილს, რომ ის კაცი ტყუოდა, არც საჭმელი გვიჭამია და არც ნომრები გვაქვს-მეთქი... მგონია, რომ ასე ატყუებს მას გარემოცვა... არ ვიცავ მიშას, მაგრამ მგონია, რომ მას მართლაც, ატყუებენ... ერთხელაც, საპატრიარქოში რალაც ღონისძიება იყო. მანამდე სხვაგან ვიყავით კონცერტზე და იქ გვიან მივედით, ფაქტობრივად, უკვე სრულდებოდა. „მრავალუმიერს“ საპატრიარქოს გულში მღეროდა, ყველა ფეხზე იდგა (პატრიარქი, პრეზიდენტი, მთავრობა, სტუმრები). მიშამ რომ დაგვინახა. უი, „ფორტე“ მოვიდა, ერთი სიმღერა ვამღეროთო, — თქვა. ყველანი დასხდნენ. ძალიან შეგვრცხვა, ამდენმა ხალხმა ყურადღება მხოლოდ ჩვენ მოგვაპყრო, მაგრამ სცენაზე ავედით.

— კარგი, ახლა, ნუ შეგვაყვარებ მიშას...

საკაშვილი

დემოკრატიულად მოვიდა?!

საქართველოს
საარსებო
ეროვნული
ბიბლიოთეკა

დემოკრატიის სილაგაზე: ბერლუსკონიმ ევროპარლამენტის წევრობის კანდიდატად, სამოქალაქო გაეროების კანდიდატად აირჩია

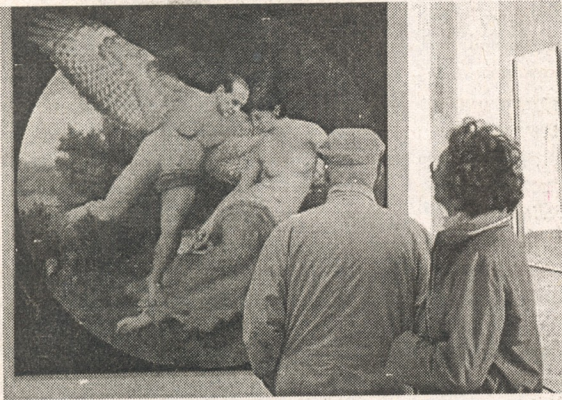
ინგლისური „ტაიმსი“ გვაცნობებს, რომ სილივი ბერლუსკონიმ თავისი პარტიიდან ევროპარლამენტში ასარჩევად, წარადგინა მოდელის გარეგნობის მქონე 4 ქალი. აღსანიშნავია, რომ მათ არანაირი პოლიტიკური გამოცდილება არ გააჩნიათ. სტატიის

სახეები მჭირდება ევროპის წინაშე იტალიისა და ჩემი პარტიის იმიჯის ახლებური სტილით წარმოსაჩენად“, — ასე ახსნა თავის გადაწყვეტილება მთავრობის თავმჯდომარემ.

რამდენიმე ხნის წინ ბერლუსკონიმ თანასწორ შესაძლებლობათა მინისტრად ფოტომოდელი მარია კარფანია დანიშნა, რომელიც მანამდე (თუმცა უკვე მიღებული ჰქონდა იურისტის განათლება) ნახევრად შიშველი პოზირებდა კამერების წინ. საზოგადოებას კარგად ახსოვს პრემიერ-მინისტრის ცოლის აღშფოთება იმის გამო, რაც ბერლუსკონიმ პრემიერის გადაცემის ცერემონიაზე უთხრა კარფანიას: დაქორწინებული რომ არ ვიყო, აქვე, ახლავ ცოლობას გთხოვდიო, — და ამის გამო მეუღლის წინაშე საჯაროდ მობოდიშებაც მოუხდა...

„ტაიმსი“, სულ რამდენიმე დღისაა ინტერვალში, ექსცენტრიკულ პრემიერს კიდევ ერთ ნერილს უძღვნის, რომელიც „სასირცხლო ადგილს“ უფარავს. შემოქმედმა არც პრემიერის ცოლი, ვერონიკა ლარიო დატოვა უყურადღებოდ და გამოფენაზე იმავე სტილში შესრულებული მისი პორტრეტიც გამოფინა. „ტაიმსის“ ცნობით, ამ ფაქტის კომენტირებისგან, როგორც ცოლ-ქმარმა ბერლუსკონიმ, ასევე მარფა კარფანიამ თავი შეიკავეს.

მელსაც ასე ასათურებს — „სილივი ბერლუსკონი ანგელოზად მოგვევლინა“. საქმე ეხება ფერწერულ ტილოს, რომელზეც თითქმის შიშვლად გამოსახულ სილივი ბერლუსკონის უკვე ნახსენები მინისტრი ქალბატონი, 32 წლის მარფა კარფანია უმშვენებს მხარს. 69 წლის მხატვარმა ფილიპო პანსეკიმ პრემიერისთვის სამოსად მხოლოდ შარფი

ავტორი აღნიშნავს, — იტალიის პრემიერს საერთოდ უყვარს პოლიტიკური ცხოვრებისთვის ლამაზი ელფერის მინიჭება, მაგალითად, ქვეყნის პარლამენტის წევრებად ან სულაც მთავრობაში იმ მშვენიერი მანდილოსნების კანდიდატურების წამოყენება, რომლებსაც წარმატებებისთვის შოუბიზნესში მიუღწევიათ; ამდენად, მისი ეს ნაბიჯიც სავსებით ლოგიკური. ამჯერად, ბერლუსკონის არჩევანი რეალურ შოუს — „დიდი ძმის“ წამყვანზე (ის 2000 წელს „მის იტალიის“ კონკურსშიც მონაწილეობდა) და ტელეჟურნალისტების ვარსკვლავზე შეჩერდა.

„ტაიმსის“ ინფორმაციით, ბერლუსკონიმ, ქვეყნის თავდაცვის და საგარეო საქმეთა მინისტრებმა პირადად ჩაუტარეს კანდიდატ ქალბატონებს ისტორიისა და მიმდინარე პოლიტიკის მოკლე კურსი. „ახალი, ახალგაზრდა

სამხრეთ აფრიკას ახალი პრეზიდენტი და პირველი ლედიის კანდიდატობის მთელი წყაბა ჰყავს

ახალარჩეულ პრეზიდენტს — ჯეიკობ ზუმას სერიოზული პრობლემა აქვს გადასაწყვეტი: მრავალრიცხოვან ცოლსა და მეგობარ ქალს შორის, პირველი ლედი აირჩიოს. საქმე ის გახლავთ, რომ ზუმა პოლიგამიის მისდევს, ადრე 4 კანონიერი ცოლი ჰყავდა, ამ წელს კი 2 ჰყავს, — აზუსტებს „ტაიმსი“. ოთხეულიდან ერთ-ერთმა 2000 წელს თვითმკვლელობით დაასრულა სიცოცხლე, ეროც კი — ნკორაზანა დლამინი, რომელიც ამჟამად

რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა მინისტრია, 1998 წელს გაეყარა ზუმას, თუმცა პოლიტიკურ ასპარეზზე კვლავაც მის ერთგულ მოკავშირედ რჩება. ამ ცოტა ხნის წინ, პრეზიდენტმა კიდეც 2 ქალს შესთავაზა შეუღლება და ტრადიციის შესაბამისად, მათ ოჯახებს დადგენილი ხარკიც გადაუხადა. ერთ-ერთი მათგანი, კარგა ხანია, მისი საყვარელია, მეორე კი ქვეყნის მოსაზღვრე სამეფო სვავილენდის პრინცესა გახლავთ. „მორაული ხმებით, მეფის ასული ზუმას დიდად არ მოსწონს, მაგრამ მეზობელ სახელმწიფოსთან ურთიერთობის გაფუჭება არ სურს“, — წერს „ტაიმსი“.

ინფორმირებული წყაროების თანახმად, პირველ ლედად ქვეყანას შეიძლება მოეცლინოს პრეზიდენტის ყველაზე ახალგაზრდა და ამბიციური ცოლი, რომელიც მასთან ერთად დურბანში ცხოვრობს (მისგან განსხვავებით, უფროსი მეუღლე სოფლადაა წასული). თავად ზუმა კი ლიმილით აღნიშნავს — სახელმწიფო ბიუჯეტი მხოლოდ ერთი პირველი ლედისთვის საჭირო სახსრებს გასწვდებო...

„ალკოჰოლური ომი“ პრეზიდენტსა და პრემიერ-მინისტრს შორის

პოლონეთში ახალი სკანდალი აგორდა, — წერს იტალიური „კორიერე დე ლა სერა“ — დონალდ ტუსკო და ლეს კაჩინსკი ერთმანეთს ალკოჰოლის ქარბ მოხმარებაში ადანაშაულებენ. პრემიერ-მინისტრ ტუსკოს პარტიის — „სამოქალაქო პლატფორმის“ ლიდერებმა განაცხადეს, რომ თებერვალში სახელმწიფოს მეთაურის ადმინისტრაციამ არყისა და ვისკის შესაძენად 700 ევრო დახარჯა, ამასთან, ლაპარაკია მომცრო ბოთლებში ჩამოსხმულ სპირტიან სასმელზე, რომელსაც „ჩვეულებრივ, ის ადამიანები ეტანებიან, ვისაც სურთ დამალონ ალკოჰოლიზმის მოხმარებასთან დაკავშირებული პრობლემები; თანაც, სხვა ჩამოსხმასთან შედარებით, გაცილებით ძვირია“.

ბრალდების საპასუხოდ, პრეზიდენტის კანცელარიამ აღნიშნა: „როგორც გვაცნობეს, პრემიერ-მინისტრის აპარატმა წლეულს უკვე 16 ათასი ევრო დახარჯა ღვინის შესყიდვისას“.

როგორც პრესა წერს, ეს „ალკოჰოლური ომი“ იენისისთვის დაგეგმილ, ევროპარლამენტის არჩევნებს უკავშირდება. თუმცა მოსახლეობის ნახევარმა მაინც არ იცის, თუ როგორ აირჩიოს ევროდეპუტატები. პოლიტიკური ბრძოლის გამწვავების მაუწყებელი პირველი სიგნალი რამდენიმე კვირის წინ გაისმა: ძმები კაჩინსკების კონსერვატიულმა პარტიამ მასმედიის მეშვეობით დაიწყო იერიში ტუსკოს პარტიაზე — ტელეეთერში „სამოქალაქო პლატფორმის“ ზოგიერთი ლიდერი მექრთამეობასა

და ფავორიტიზმში დაადანაშაულა და ვიდუროგოლების მთელი წყება უჩვენა. ამის საპასუხოდ, „ექსპრეზიდენტი“ სიაში მოხვედრილმა, უმრავლესობის წარმომადგენელმა დეპუტატმა, 44 წლის იანუშ პალიკოტმა (ის მდიდარი მეღვინე და პრემიერის მეგობარ-ცენტრის-ტული პარტიის ერთ-ერთი წარჩინებული წევრია) დაუფარავად დასდო ბრალი პრეზიდენტს ალკოჰოლიზმში და მოითხოვა, რომ გამოქვეყნდეს ოფიციალური სამედიცინო დასკვნა ლეს კაჩინსკის ჯანმრთელობის მდგომარეობის შესახებ. ბევრი დეპუტატი მოითხოვს — გადაისინჯოს იმ პრეროგატივების ნუსხა, რომლითაც გარკვეულ მომენტებში, მთავრობის საქმიანობის შესაფერხებლად, პრეზიდენტი კაჩინსკი სარგებლობს. ამავე დროს, პარლამენტში უმრავლესობით წარმოდგენილი პარტიიდან „დეზერტირობის“ რამდენიმე ფაქტიც დაფიქსირდა.

„ალკოჰოლური ომი“ კი გრძელდება. „ის მთავარი არაყის არასდროს უნახავს, — განაცხადა პრეზიდენტზე პრესასთან საუბრისას მისი პარტიის ყოფილმა წევრმა. — კაჩინსკი არ სვამს, მას შეუძლია, საათობით იჯდეს ერთი ჭიქა ღვინით“. „თუ მართლაც ასეა, იანუშ პალიკოტს შესაძლოა, პიროვნების პატივისა და ღირსების შელახვაში დასდონ ბრალი“, — დასძენს სტატიის ავტორი.

სკანდალი ჩინეთში: პარტიული ჩინოსნების საქსაულორი ძალადობა სკოლის მოსწავლეებზე

„ჩინეთის სამხრეთ პროვინციაში ბოროტმოქმედები მსხვერპლს პირდაპირ სკოლებთან უსაფრდებოდნენ და გოგონებს, რომელთა შორისაც ზოგი 13 წლისაც კი არ იყო, სპეციალურად მოწყობილ გარყვნილების ბუნაგებში ამწყებდნენ“, — წერს გერმანული „ზიუდოიჩე ცაიტუნგ“. ცნობებმა ამ გაუგონარი დანაშაულის

შესახებ მთელი ჩინეთი ალაპარაკა. მოსახლეობა განსაკუთრებით იმ გარემოებაში შეძრა, რომ დანაშაულში ბრალი ედებოდა სკოლის მასწავლებელს და კომუნისტური პარტიის 5 ფუნქციონერს. ამასთანავე, გერმანელი ჟურნალისტის თქმით, სასამართლო ცდილობს, დამნაშავეებს ბრალი შეუმსუბუქოს.

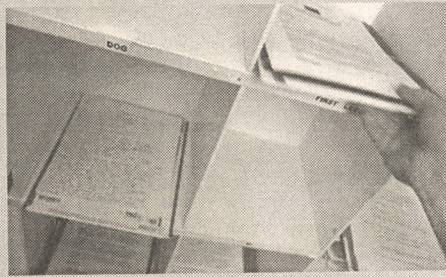
დანაშაულთა მთელი ჯაჭვი მას შემდეგ გამოაშკარავდა, რაც 14 წლის გოგონამ ლი ცინმა თავის ბებიას სთხოვა, სკოლაში არ გაეშვა, რადგან შენობასთან მუდამ 2 ნარკომანი მოზარდი იყო ატუზული, რომელიც ფულს იმით შოულობდა, რომ გარყვნილების ბუნაგს პატარა გოგონებით ამარაგებდა. იქ მოხ-

ვედრილთ, გარყვნილებას, ცემითა და ნესხების კეთებით აიძულდნენ. 14 წლის ლიმ თქვა, რომ გაუპატიურების მსხვერპლად იქცა.

ახლა ჩინური მასმედია აღარაფერს აქვეყნებს აღნიშნული სკანდალის შესახებ. სამაგიეროდ, ინტერნეტში განთავსდა ინტერვიუები მსხვერპლ გოგონებთან და მათ ახლობლებთან. საყოველთაო აღშფოთებას, ბოროტ-მოქმედებასთან ერთად, მართლმსაჯულების ქცევაც იწვევს: იმის ნაცვლად, რომ დამნაშავეებს არასრულწლოვანთა გაუპატიურებაში დასდოს ბრალი, პროკურატურამ წამოაყენა ბრალდება, ფორმულირებით: „პროსტიტუცია არასრულწლოვნებთან“: საქმე ის არის, რომ ჩინეთში გაუპატიურება სიკვდილით ისჯება, ხოლო მცირეწლოვან მეძავეებთან კავშირი, გაცილებით რბილ სასჯელს ითვალისწინებს. აქედან გამომდინარე, მოსახლეობის უმრავლესობა დარწმუნებულია — კომპარტია ცდილობს, თავის ფუნქციონირებას მკაცრი სასჯელის აარიდოს. სტატიის ავტორის აზრით, მომხდარი, ერთი მხრივ, ჩირქს სცხებს ჩინურ პროვინციაში საზოგადოებრივი მორალის მდგომარეობას, მეორე მხრივ კი ნათლად მეტყველებს იმაზე, თუ როგორია კომპარტიის სამართლებრივი სახე — ის საკუთარ თავს კვლავაც, კანონზე მაღლა აყენებს.

თეთრი სახლის საფოსტო ყუთის საიდუმლო

აშშ-ის პირველი პირის რეზიდენცია — თეთრი სახლი ყოველდღიურად, ათასობით წერილსა და ელექტრონულ გზავნილს იღებს და მხოლოდ ზოგიერთი მათგანი ხვდება უშუალოდ პრეზიდენტის მაგიდაზე. ამ ბარათების შესწავლა-დახარისხებით მაიკლ კელეპერი დაკავებული, რომელსაც ინგლისური „გარდიანის“ ჟურნალისტის თქმით, მსოფლიოში ერთ-ერთი ყველაზე ეგზოტიკური თანამდებობა უკავია. მისი მოვალეობა ისაა, რომ ყოველ დღილით პრეზიდენტს 10 შერჩეული გზავნილი წარუდგინოს. თავად კელეპერის თქმით, მისი მთავარი ფუნქციაა — შე-

უნარჩუნოს ქვეყნის პრეზიდენტს კავშირი მკაცრ სინამდვილესთან: „მე მას წარვუდგენ წერილებს, რომლებიც რაიმე შემაშფოთებელ სიგნალს შეიცავს“, — აღნიშნავს ის. ერთ-ერთმა მოქალაქემ ბარაკ ობამას თავისი მამის ფოტოსურათი გაუგზავნა. თან მისწერა, რომ ის დღეში 3 ყუთ სიგარეტს ეწეოდა და 50 წლის ასაკში

გარდაიცვალა. ადრესანტმა მოუწოდა პრეზიდენტს, რომ სიგარეტს თავი დაანებოს.

წერილების ავტორებს შორის, იმ ჯარისკაცების დედებიც არიან, ვინც ავღანეთში მსახურობენ; ასევე ადამიანები, რომლებმაც ეკონომიკური კრიზისის შედეგად, სამსახური ან საცხოვრებელი დაკარგეს. ზოგ მათგანს პრეზიდენტი პირადად პასუხობს ხოლმე. სტატიაში ნათქვამია აგრეთვე, რომ ობამას ოჯახში ლეკვის გაჩენის შემდეგ, თეთრ სახლში გაჩნდა ყუთი „ძალი“, სადაც პრეზიდენტის ოჯახის ყველაზე პატარა „წევრის“ სახელზე მოსული ბარათებიც ხვდება.

რუსეთი ღვარძლიან ევროპელთა მუსიკალურ გუნდს იქცა

ბოლო ხანებში რუსეთი „ევროვიზიის“ მუსიკალური კონკურსის იმ მონაწილეთა სატირის ობიექტად იქცა, რომლებსაც საბჭოთა კავშირზე წყენა და სიბრაზე ჯერ კიდევ შემორჩათ. ამერიკული „ნიუ-იორკ ტაიმსი“ აღნიშნავს: წლებადელი კონკურსი მსკერში იმართება და სავარაუდოა, რომ მასზე განსაკუთრებით ჭარბად იქნება წარმოდგენილი ირონია და ღვარძლი. მომღერლების პაექრობა წლეულს, მზარდი — როგორც პოლიტიკური, ისე სამხედრო — რუსული აგრესიის ფონზე წარიმართება. რუსეთის აგრესია ასევე, სპორტული და მუსიკალური შეჯიბრებების სფეროშია გადასული და ევროპულ დედაქალაქებშიც მწვავე რეაქციას იწვევს.

ამ დროს, ბელგრადში შარშან მიღწეულმა გამარჯვებამ, რომელმაც წლეულს „ევროვიზიის“ კონკურსის ჩატარების შესაძლებლობა მოსკოვს მისცა, ქვეყანაში პატირიტული სულისკვეთება გააღვივა. „რუსეთში ამ შეჯიბრებას რატომღაც, მეტისმეტად სერიოზულად აღიქვამენ, — აღნიშნა მუსიკალურმა კრიტიკოსმა არტემი

ტროიციმ და დასძინა: — სახელმწიფო ტელეარხები მოუწოდებენ და აიძულებენ ადამიანებს, „ევროვიზია“ ლამის, ყოველწლიურ სტალინგრადის ბრძოლად აღიქვან“.

რუსეთი 2 პოსტსაბჭოთა რესპუბლიკის — უკრაინისა და საქართველოს მწვავე თავდასხმის ობიექტად იქცა. უკრაინული ესტრადის ვარსკვლავმა ვერკა სერდიუჩკამ 2007 წელს რუსეთი აღაშფოთა სიმღერით — Dancing Lasha Tumbai, რომელიც ჟღერდა, როგორც Russia, Goodbye. წლებადელი „ევროვიზიის“ ორგანიზატორების წარმომადგენლებმა კი მოსთხოვეს საქართველოს წარმომადგენლებს, შეეცვალათ პოლიტიკური ელფერის მქონე სიმღერის We don't Wanna Put in — ტექსტი, რის საპასუხოდაც ქართველებმა კონკურსში მონაწილეობაზე საერთოდ უარი თქვეს.

მას შემდეგ, რაც შედეგური ჯგუფი სტოკპოლმში გამართულ წინასწარ

კონკურსზე, სცენაზე წარდგა საბჭოთა კავშირის ჰიმნზე მოცეკვავე დათვან ერთად, ამ ქვეყანაში რუსეთის ელჩმა მუსიკოსებს ურჩია, ფსიქიატრიულ კლინიკას მიაკითხოთ. ამ ჯგუფმა შესარჩევი ტური ვერ გაიარა.

ბოლოს დავძენთ, რომ წელს „ევროვიზიაზე“ რუსეთს წარმომადგენს უკრაინული წარმომადგენის მომღერალი ქალი ანასტასია პრიხოდეკო, რომელიც უკრაინულ ენაზე, ქართველი ავტორის მიერ დაწერილ სიმღერას შესრულებს...

თიქო კალანდაჰი

სალომე, 20 წლის:

— მომღერლობაზე ბავშვობიდანვე ვოცნებობდი. 3 წლის ვიყავი, როდესაც საბავშვო ბაღის სცენაზე „უუუნა წვიმა“ ვიმღერე. დღესაც მახსოვს ის განცდა, რაც

ბარის სცენიდან დანახული კარიერა და მომღერალი, რომელის როგორც ბარძიმაშვილმა გადასახადისგან გაათავისუფლა

„როცა გავიზრდები, სცენაზე გამოვალ და ვიმღერებ. ყველა ტაშს დამიკრავს, ყველას ვეყვარები“, — ასე ოცნებობდა ორი პატარა გოგონა... დრო გადიოდა. ბავშვები იზრდებოდნენ. შემდეგ, მათ ოცნება მიზნად დაისახეს და მისკენ მიმავალ გზას დაადგნენ. ერთ-ერთმა — მაკა ზამბახიძემ შეძლო, ბავშვობის ოცნებისათვის ფრთები შეესხა, ხოლო სალომე კალანდაძე ისევ იბრძვის იმისთვის, რომ სიმღერით ყველას შეაყვაროს თავი.

ნელა მომესხნა კომპლექსი, საკუთარი ძალების ვირწმუნე და რაც მთავარია, როდესაც მსმენელისაგან დადებითი ემოცია მოდიოდა, საოცრად ამაყი ვიყავი... ახლა აღარსად ვმუშაობ, მთელ დროს სწავლას ვუთმობ.

— მომავალში რას აპირებ?

— ვოცნებობ, რომ საქართველოში არ დაიჩაგროს არც ერთი პროფესიის ნორჩი და ნიჭიერი წარმომადგენელი. როგორც უკვე გითხარი, სხვადასხვა მუსიკალურ კონკურსსა თუ ფესტივალში ვმონაწილეობდი და კონკურსანტების მი-

„როდესაც საყვარელ საქმეს ემსახურები, ფული მეორეხარისხოვანი ხდება“

აპლოდისმენტებისა და მასწავლებლების შექების შემდეგ დამეფულა. ყველა მეუბნებოდა, — შენ მომღერალი გახდები!.. სარკის წინ საათობით ვიდექი და ვმღეროდი ხოლმე. მინდოდა, ხალხისთვის თავი სიმღერით შემეყვარებინა. მაშინ ვერც კი წარმოვიდგენდი, თუ როგორი რთული იქნებოდა ჩემი ლამაზი ოცნების ასრულება.

— სალომე, ოცნების ასრულებაში რამ შეგიშალა ხელი?

— ვფიქრობ, შოუბიზნესში ადგილის დასამკვიდრებლად მარტო ნიჭი არაა საკმარისი, აუცილებელია ფული, ილბალი და კეთილი ადამიანების დახმარება. იმ პერიოდში, როცა სკოლაში ვსწავლობდი, რობერტ ბარძიმაშვილმა ჩამოაყალიბა საბავშვო სტუდია, სადაც მეც ვმეცადინებოდი. გარკვეული დროის შემდეგ, მატერიალური მდგომარეობის გამო, იქ სწავლა ვეღარ შევძელი. მოულოდნელად, ბატონი რობერტი, მეუღლესთან ერთად, ოჯახში გვესტუმრა. მან ჩემს მშობლებს უთხრა, რომ ძალიან მოეწონდა და ამიტომაც, ყოველგვარი გადასახადისგან მათავისუფლებდა. ეს ჩემთვის უდიდესი სტიმული იყო... ასევე, ნინი შერმადინიც

ხშირად მეხმარება. ერთხელ, მან თავის სოლო კონცერტზეც კი მიმიწვია.

— მიზნის მიღწევას რა გზით ცდილობ?

— ჯერჯერობით, მხოლოდ სხვადასხვა კონკურსის მეშვეობით ვცდილობ, არა მარტო შოუბიზნესში, არამედ ცხოვრებაშიც დავიმკვიდრო ადგილი, მაგრამ ისიც ვიცი, რომ სასურველ შედეგს მხოლოდ ამით ვერ მივაღწევ... ჩემთვის მისაბადი ადამიანი მაკა ზამბახიძეა. სცენაზე მისი ყოველი გამოსვლა იმის დასტურია, რომ ადამიანი თავდაუზოგავი შრომით მიზანს ყოველთვის მიაღწევს. ვერ წარმოვიდგენ, როგორ მიყვარს ეს მომღერალი. შოუბიზნესში ადგილის დამკვიდრება მან მართლაც, თავისი ნიჭის წყალობით შეძლო... როდესაც ერთ-ერთ ბარში მუშაობა დავინწყე, რატომღაც, დავკომპლექსდი.

— რატომ?

— ბევრი ჩემი თანატოლი ვერ აცნობიერებს, რომ მუშაობა სამარცხვინო არაა... როცა ბარში ვმღეროდი, ყოველთვის ვიხსენებდი მაკას გამამხნეველ სიტყვებს, — ბარში მუშაობისას, შემოქმედებითად ძალიან გავიზარდეო. ჰოდა, ნელ-

მართ ჟიურის არაობიექტური დამოკიდებულებაც ბევრჯერ მიგრძნია. შეიძლება, ამბიციურ ნათქვამად ჩამომართვან, მაგრამ ბევრი კონკურსის გამარჯვებული მხოლოდ იმიტომ ვერ გავხდი, რომ არ მქონდა ფული და არც გავლენიანი მამა მყავდა. არ შეიძლება, რაღაცის გამო ნიჭიერი ადამიანი დაიჩაგროს!.. ვიცი, ცხოვრებაში ბევრი დაბრკოლება შემხვდება, მიზნის მისაღწევად ბევრი ბარიერის გადალახვა მომიწევს, მაგრამ მერწმუნეთ, მე აუცილებლად გავხდები ხალხის საყვარელი მომღერალი, თუნდაც ისეთი, როგორიც მაკა ზამბახიძეა.

აღმოჩნდა, რომ ბავშვობაში მაკა ზამბახიძეც მომღერლის კარიერაზე ოცნებობდა. თითქოს, სალომესა და მაკას მიერ განვლილი გზა რაღაცით ჰგავს კიდევ ერთმანეთს. ისინი ერთსა და იმავე სცენაზეც გამოვიდნენ, მაგრამ სალომესა და მაკას ტაში სხვადასხვაგვარად დაუკრეს...

— მაკა, რა გახდა შენი წარმატების მიზეზი?

— ბავშვობაში, ისევე როგორც სალომე, მეც მომღერლობაზე ვოცნებობდი. ძალიან მინდოდა, ხალხს ვეყვარებოდი. მამარქმს სურდა, თეატრალურ უნივერსიტეტში ჩამეზარე-

ბინა და მსახიობი გავმდარიყავი, მაგრამ მე გადავწყვიტე, ბავშვობის ოცნებაზე უარი არ მეთქვა და მიზნის მისაღწევად ბრძოლა დავიწყე. 7 წლიდან აქტიურად ვმღეროდი. ჩემი პირველი მასწავლებელი მანანა არაბიძე იყო. მან ჩემს ცხოვრებაში საოცრად დიდი როლი ითამაშა, ისევე, როგორც ლელა წურწუშიამ, მაია ყიფიანმა, ბიძინა ბარათაშვილმა, თამუნა ჯოხაძემ და სხვებმა... ჩემი კარიერა დაიწყო ბარში სიმღერით, სადაც ძალიან თბილი ატმოსფერო სუფევდა. იქ ხალხი ჩემი და რატის სიმღერის მოსასმენადაც მოდიოდა. მართალია, მიზეზური ანაზღაურება გექონდა, მაგრამ როდესაც საყვარელ საქმეს ემსახურები, ფული მეორეხარისხოვანი ხდება. სწორედ ბარში გავიცანი ლელა წურწუშია, რომელმაც შემომთავაზა, „იმედის ტალღა 3“-ის შესარჩევ კონკურსში მონაწილეობა. იქ გავიცანი სალომე კალანდაძე, რომელიც ძალიან ნიჭიერი გოგონაა.

— მაგრამ სალომე ამბობს, რომ ცხოვრებაში ადგილი ვერ დაიმკვიდრა და ჯერ კიდევ ბევრი რამ აქვს გასაკეთებელი...

— სამწუხაროდ, ბევრი ნიჭიერი ადამიანი ვერ აღწევს მიზანს. ამ მხრივ, მე და რატის ძალიან გავვიმართლა. ის კი არა და, ღირსების ორდენითაც დაგვაჯილდოეს. თამამად შეიძლება ითქვას, რომ ყველაფერს ძალიან დიდი შრომის შედეგად მივაღწიეთ. ისეც ხდება, რომ შეიძლება, ბევრი იშრომო, მაგრამ რალაც მომენტში არ გაგიმართლოს. ჰოდა, თუ ამ დროს ფარ-ხმალს არ დაყრი, ოდესმე აუცილებლად მიადევნე მიზანს!..

— როცა ბარში მღეროდი, მაშინ თუ გქონდა იმის იმედი, რომ ოდესმე ასეთ წარმატებას მიაღწევდი?

— ყოველთვის მინდოდა, პროფესიონალი მომღერალი გავმდარიყავი, მაგრამ ვერ წარმოვიდგენდი, თუ მე და რატი „იურმალაზე“ გავიმარჯვებდით; ამაზე ოცნებასაც კი ვერასდროს გავბედავდი. ბავშვობაში, ჩემთვის ვინმეს რომ ეთქვა, ასეთ წარმატებას მიაღწევო, ვიფიქრებდი, — ეს ადამიანი ლამაზ, კეთილ ზღაპარს მიყვება-მეთქი. თურმე, ცხოვრება მოულოდნელობებითაა აღსავსე. მინდა, სალომეს ვუთხრა, რომ მას ყველაფერი წინ აქვს და თუ მოინდომებს, მიზანს აუცილებლად მიადევნეს. მთავარია, გიყვარდეს საქმე, რომელსაც აკეთებ და შრომა არ დაგეზაროს.

„ჩემი სიღედრი შენსას სჯობია“ და „ხოხმა კურიოზები“ ანუ ძველი იუმორისტების სცენაზე დაბრუნება

სცენიდან, ახლა კი მან ისევ დაბრუნება და მაყურებლებისათვის თავის შესხენება გადაწყვიტა. 15 მაისს, ბატონი დავითის შემოქმედებითი საღამო გაიმართება, მანამდე კი ძველი დროის გასახსენებლად ვეწვიე.

ელენე ბასილიძე

— იუმორისადმი მიდრეკილება ბავშვობიდან მქონდა (ილიმება), თეატრისა და ხელოვნების სიყვარულმა კი სცენას მანიარა. ჩვენს დროს სცენაზე ისეთი პროფესიონალები იდგნენ, რომ ვერასოდეს წარმოვიდგენდი, მათ გვერდით თუ მომიწევდა მუშაობა. ქართლოს კასრაძისა და გურამ გეგეჭკორის გვერდით სცენაზე დგომა ბევრს ნიშნავდა... ჯერ კიდევ 1992-1993 წლებში, ხშირად იმართებოდა კონცერტი ჩვენი მონაწილეობით. ბაჩუკი, რომელიც ახლა უკვე ჩემს შემოქმედებით საღამოს უძღვება, კონცერტების ორიგინალურ სახელწოდებებს იგონებდა. მაგალითად, გვექონდა ასეთი კონცერტი: „ჩემი სიღედრი შენსას სჯობია“, „მთავარია,

„ჩვენს ქვეყანას ისეთი დაძაბული დღეები აქვს, რომ ცოტა განტვირთვა და იუმორი არ აწყენდა“, — მითხრა ღამთა მამაცაშვილმა. ის და მისი გუნდი საკმაოდ დიდი ხნის წინ ართობდნენ მაყურებელს

გქონდეს ფული“, „მიყვარს სმა და მიყვარს ჭამა“, „ხოხმა კურიოზები“... კონცერტები ანშლაგით ტარდებოდა. მაშინ თბილისის ომი ახალი დამთავრებული იყო და შესაბამისად, მაყურებელიც დანატრებული გახლდათ იუმორისტულ საღამოებს, რომელშიც მაშინდელი ესტრადის ვარსკვლავები მონაწილეობდნენ. მეტად სახალისო სიტუაცია იყო... 2003 წლიდან სცენაზე აღარ გამოვსულვარ, ახლა კი გამოცოცხლებას ვაპირებ.

— დღევანდელ ქართულ ესტრადას როგორ შეაფასებდით?

— იყო დრო, როცა ფონოგრამით სიმღერას არავინ კადრულობდა და დღესაც არიან ისეთი ადამიანები, რომლებიც მაყურებელს არასოდეს

მოატყუებენ. ადრე ფილარმონიაში სამხატვრო საბჭო არსებობდა, რომელიც სცენაზე გამსვლელებს არჩევდა. ამ საბჭოს წევრები გოგი ცაბაძე, შოთა მილორაძე, გიგა ლორთქიფანიძე იყვნენ. როდესაც სცენას სათავეში ამ დონის პროფესიონალები ედგნენ, არ არსებობდა რაიმე ლაფსუსი; დღეს კი ვერ გაარკვევ, ვინ რას მღერის და ვინ რას აკეთებს. ზოგჯერ, ტარდება „იუმორის საღამო“, შეხვალ და ტირილის საღამო! არასოდეს ვიკარდებ, რომ იმ ამალღებული ადგილიდან, რომელსაც სცენა ჰქვია, მაყურებელს უნამუსური სიტყვებით მივმართო. არა აქვს მნიშვნელობა, ეს სცენა ტელე-შოუსთვის იქნება შექმნილი თუ — არა. დღევანდელ ესტრადაზე იუმორის დიდი დეფიციტია, მხოლოდ ჯემალ და გია ბალაშვილებმა შეინარჩუნეს „იუმორინა“, რომელიც უამრავ ადამიანს ახალისებს. მინდა აღვნიშნო, რომ ქართველი კაცის გაცილება გმირობაა. ქართველ მაყურებელს არ უყვარს ერთსა და იმავე თემაზე დიდხანს ხუმრობა; მას ყოველთვის ახალ-ახალი იუმორი უნდა შესთავაზო. თუმცა, არსებობს ისეთი თემებიც, რომელზე ხუმრობაც მაყურებელს არასდროს ჰბერდება. მაგალითად, თენგიზ ჩანტლაძის სპექტრები ხალხს მუდამ სიამოვნებას ანიჭებს... ქართველებს ბოლმითა და ღვარძლით გადმოცემული იუმორი არ უყვართ. რაც უფრო თბილად და გულიანად იტყვი სათქმელს, მით უფრო დაგაფასებენ...

— **სატელევიზიო იუმორისტული გადაცემები თუ მოგონონ?**

— არის ისეთი გადაცემები, რომლებსაც სიამოვნებით ვუყურებ. კარგი იქნებოდა, მსგავსი პროგრამებით ყველა არხი რომ დაინტერესდებოდა. ამ შემთხვევაში, მათ შორის კონკურენცია იქნებოდა და გადაცემის ხარისხიც გაუმჯობესდებოდა. რუსეთის სატელევიზიო არხებს რომ ვუყურებ, მათი მშურს! ისინი ყველაფერს კარგად აკეთებენ, ჩვენი ტელევიზიები კი მხოლოდ პოლიტიკურ მოვლენებს აშუქებენ. ალექო

მალხაზიშვილს კარგი გადაცემა აქვს, დათო გოგიჩაიშვილიც მშვენიერ ტელეშოუებს ამზადებს...

— **ვიცი, რომ შემოქმედებითი საღამოს მონაწილას აპირებთ. თქვენს იუმორისტულ საღამოს რაიმე საერთო თუ ექნება „იუმორინასთან“?**

— როგორ არა! ჩვენ იუმორი გვაერთიანებს (იცინის). ნათქვამია, — როცა სცენიდან კულისებში გადიხარ, თუ საკუთარი ფეხის ხმას გაიგონებ, სცენაზე აღარ უნდა გახვიდეთ. მერწმუნეთ, როცა კულისებში აპლოდისმენტები არ გამაცვილებს, ამ საქმეს მაშინვე თავს დავანებებ. ვნახოთ, 15 მაისს რა მოხდება. ვინ იცის, იქნებ, სცენაზე დაბრუნებაზეც კი ვიფიქრო...

— **იუმორი ცხოვრებაში თუ გეხმარება?**

— კი, აბა, რა! მამამ ასეთი ანდერძი დამიტოვა, — სადაც უნდა მოხვდი, გინდ საპყრობილეში და გინდაც — გაუვალ ჯუნგლებში, ტირილი არასოდეს დაიწყო, ეს საქმეს არ უშველისო... მეც ვცდილობ, ასე ვიცხოვრო, მაგრამ ისიც ვიცი, რომ ზედმეტი იუმორიც არ ვარგა — შეიძლება, ვილაცას გიყი ეგონო (იცინის)!.. „2 ჯუჯას“ 10 წელი რომ შეუსრულდა, კონცერტებით მთელი საქართველო მოვიარეთ. ფოთში ყოფნისას, ერთ-ერთ სპექტრში, პაციენტის როლს ვასრულებდი, ოთარ ტატიშვილი ექიმი იყო, ხოლო ნუგზარ კვაშალი ჩემი მეგობარი, რომელსაც ექიმთან უნდა შევეყვანე. ვიდრე სპექტრი დაიწყებოდა, შარვალზე ღილი ამწყდა. გოგონებს ქინძისთავი ვთხოვე და ღილის ნაცვლად ის გამოვიყენე. დაიწყო სპექტრი და მსინჯავს ოთარი, თან, თავისთვის ღილინებს. უცებ, ქინძისთავი დაინახა, შარვილიდან მომხსნა და... არ შემიძლო?! ისე შემზარავად ვიღრიალე, რომ მაყურებელი გადაირია. მერწმუნეთ, ასე არასდროს გავმწარებულვარ!.. ერთხელ, ოზურგეთის რესტორანში შევედი და ხალხს რესპუბლიკის სანეპიდსადგურის უფროსში შევეშალე. დაგვხვდნენ მოწინებით. გავიფიქრე, — გვიცნეს-მეთქი... მეორე დღეს

ჩვენს კონცერტს დაესწრნენ. გაკვირვებულები მიყურებდნენ. ბოლოს, ერთ-ერთმა მითხრა, — სანეპიდსადგურის უფროსს მაგრად ჰგავხარ, გუშინ ჩვენს რესტორანში იქეიფაო. მეორე აღფრთოვანდა, — ბიჭო, ნახე, მგონი, იმასაც ასეთი პალსტუხი ეკეთა და ასეთივე პიჯაკი ეცვაო (იცინის). მერე, როცა ყველაფერი გაირკვა, რესტორანში დაგვპატიჟეს და კარგადვე მოუხსინეთ...

გაჩუქი პასტაზე, საღამოს პროდიუსერი:

— პირველად 1993 წელს, პროდიუსერის რანგში გამოვჩნდი, მაგრამ მეც მსახიობი ვარ და სცენიდან მოვდივარ... მივხვდი, რომ შეიძლება კარგი კონცერტები გამეკეთებინა და მას შემდეგ, საკუთარ თავს პატარ-პატარა დღესასწაულებს ვუწყობ ხოლმე. ეს ყველაფერი, პირველ რიგში, თავად მსიამოვნებს.

— **თქვენი კონცერტები ორიგინალური სახელწოდებებით გამოირჩეოდა...**

— ვცდილობდი, ისეთი რამ მომეფიქრებინა, რომელიც მომაბეზრებელი და ერთფეროვანი არ იქნებოდა. გადავწყვიტე, აფიშის სტილიცა და თვით კონცერტის შინაარსიც ოდნავ შემეცვალა — ეს ხერხი ყოველთვის ამართლებდა, მაყურებელიც ნამდვილად არ გვაკლდა... 1996 წლის მერე კი სამწუხაროდ, „გავიყინე“. ამას წინათ, დათომ და მე გადავწყვიტეთ, მისი იუმორისტული შემოქმედებითი საღამო მოგვეწყო. გვინდა, ხალხს დავანახოთ, რომ ისევ ცოცხლები ვართ. მოკლედ, სცენამ ისევ გვიხმო და მას დავუბრუნდით კიდეც (იცინის). თან, ჩვენი მეგობრები, ვისთან ერთადაც ადრე სცენაზე გამოვდიოდით, ისევ ჩვენთან არიან. გვინდა, კიდეც ერთხელ შევიკრიბოთ, ხოლო თუ ამის შემდეგ საქმიანობის გაგრძელებას გადავწყვეტთ, აკაკი ხორავას სახელობის მსახიობთა სახლი აღარ გამოგადგება და ვეცდებით, დიდ საკონცერტო დარბაზში დავბრუნდეთ (იცინის).

„ახალი დროით“

ირინა

თავდოროაშვილი

RADIO PALITRA

FM 103.9

რადიო პალიტრა

გაბათ-პირის-გარდა

13:30

მთავარი პოლიტიკური მოვლენები

• ანთხვები და პასუხები

„ვაჟას სიბრძნე და დუმბადის იუმორი გამოიყვანა“...

როცა „კომედი-შოუში“ მსახიობსა და სცენარისტს, ავთო მარგველაშვილს დაგურეკე და „ერუდიტისთვის“ ინტერვიუ ვთხოვე, ჩვეული იუმორით მიპასუხა: გამოცდაზე გაყვანას მიპირებ და ბილეთის დანიშვნა არ შეიძლება? უარყოფითი პასუხის მიუხედავად, შეხვედრაზე მაინც დამთანხმდა.

ავთო აღიარებს, რომ ზოგჯერ კლასიკარზე ლიტერატურის კითხვას თანატოლებთან თამაში ერჩივნა. „ნიგნის ჭია“ არასდროს ყოფილა, მაგრამ სკოლაში კარგად სწავლობდა. სათავგადასავლო ლიტერატურის შემდეგ დეტექტივებმა და ისტორიულმა რომანებმა გაიტაცა. ლიტერატურული პერსონაჟებიდან მეგობრად, იანგულის და გულივერს ირჩევს, მაგრამ არჩევანს მცირე პაუზის შემდეგ ცვლის და დათა თუთაშხიასთან მეგობრობის სურვილს გამოთქვამს.

თამუნა კვინიკაძე

პრაქტიკული მაგიარ

— ავთო, შენი საყვარელი ავტორები ვინ არიან?

— ბევრი საყვარელი ავტორი მყავს. მათგან გამორჩეულად, ვაჟა-ფშაველას და ნოდარ დუმბაძეს დავსახელებ... ორივენი 14 ივლისს არიან დაბადებული. მეც ამ დღეს მოვევლინე ქვეყანას. მეგობრებში ხშირად ვტრიალებ, — ვაჟას სიბრძნე და დუმბადის იუმორი გამოიყვანა-მეთქი (იცინის).

— ამჟამად რა წიგნს კითხულობ?

— ბოლო დროს წიგნის წასაკითხად დრო ნაკლებად მრჩება. სამაგიეროდ, სისტემატურად ვეცნობი ჟურნალ-გაზეთებს. როცა ამა თუ იმ ცნობილ ადამიანზე ხუმრობას ვწერ, ვცდილობ, მის შესახებ რაც შეიძლება მეტი ინფორმაცია მქონდეს.

— ხუმრობის დანერა კარგად რომელ ცნობილ ადამიანზე გამოგდის?

— ამ ბოლო დროს, ყველაზე კარგად „ინერება“ — პრეზიდენტიდან დანყებული, რიგითი პარლამენტარით დამთავრებული. ქართული პოლიტიკის კოლორიტული სახე შალვა ნათელაშვილია. ხუმრობა ჯონი ბალათური-ასა და ნუგზარ ერგემლიძეზეც კარგად გამოდის. მათ ეუთამადებიან, არც ბრახუდებიან. შეიძლება, ხალხისთვის ესა თუ ის სახე ცოტა უხეში იყოს, მაგრამ მასზე ხუმრობა კარგად დაინეროს, მაგალითად — ზურაბ ნოლაიდელზე. ვილაცხვებ ბევრია სახუმარო თემა, ვილაცხვებ — ნაკლები.

— ბაგრატიონთა სამეფო დინასტიიდან, ვინ იყო ერთიანი საქართველოს პირველი მმართველი?

— ბაგრატ III.

— დიას, ის 1001-1014 წლებში მეფობდა. რომელი კუნძულია ნაპოლენ ბონაპარტეს სამშობლო?

— ვიკოდი, მაგრამ ვეღარ ვიხსენებ.

— ნუ აქარადები, მოსაფიქრებელი დრო გაქვს.

— არ შემახსენო, გიპასუხებ (ფიქრობს). კორსიკა, არა?

— დიას, ვინ იყო ალექსანდრე მაკედონელის მასწავლებელი?

— არისტოტელე.

— როგორ იწოდებოდა ძველქართულად ბორკილი, რომელსაც მონებსა და ტყვეებს უკეთებდნენ?

— ხუნდი.

— რომელ ოკეანეშია კუკის კუნძულები?

— წყნარ ოკეანეში.

— რომელი იმპერიიდან მოდის დევიზი —

„დაყავი და იბატონე“?

— თუ არ ვცდები, რომის იმპერიიდან, არა?

— გამოიცანი. რომელი მთიდან იღებს სათავეს მდინარე ალაზანი?

— ბორბალოს მთიდან.

— რა ერქვათ მონაშენებს, რომლებიც დუელში მონაწილეებს ახლდნენ?

— სეკუნდანტები.

— ეს ლათინური სიტყვაა და „უაზროს“, „უთავბოლოს“ ნიშნავს და მიღებული ინფორმაციისადმი უნდობლობის გამოსახატავად გამოიყენება.

— (ფიქრობს) „აბსურდი“.

— ყოჩაღ! კარგად დაინწყე: დასმულ 9 კითხვაზე სწორი პასუხის გაცემა შეძელი. ცეცხლსასროლ იარაღში კარგად ერკვევი?

— იარაღის არაფერი გამეგება.

— კითხვა მაინც უნდა დაგისვა: რამდენი ვაზნა ეტევა მაკაროვის პისტოლეტის მჭიდში?

— (ფიქრობს) 8 ვაზნა ეტევა, არა?

— პასუხი ამ კითხვაზეც ჩაგეთვალა.

— მაგარია, აზარტში შევედი.

— რომელ საუკუნეში ვითარდება მოქმედება ალექსანდრე დიუმას რომანში — „გრაფი მონტე-კრისტოში“?

— XVIII საუკუნეში.

— ცდები, XIX საუკუნეში. რომელი ქვეყნის პრინცი იყო ჰამლეტი, შექსპირის ამავე სახელწოდების ტრაგედიაში?

— დანიის.

— რომელი სამხედრო ძალების სარდალია ადმირალი?

— საზღვაო-სამხედრო ძალების.

— ვინ იყო დათა თუთაშხიასთვის მუშნი ზარანდია?

— ისინი ბიძაშვილ-მამიდაშვილები იყვნენ.

— ვინ იხსნა კოსტასთავის შეთქმულება?

— არ ვიცი.

— დაფიქრდი, რთული კითხვა არ არის.

— კოსტასთავის შეთქმულება ვისი მეფობის დროს მოხდა?

— რუსუდანის მეფობის წლებში, როცა საქართველოში მონღოლები შემოვიდნენ...

— (მანყვეტიანებს) გამახსენდა: კოსტასთავის შეთქმულება ცოტნე დადიანის გმირობამ იხსნა.

— ერთ-ერთმა პოეტმა მას შემდეგი სტროფი უძღვნა: „ცოტნე გმირია, დიდებული გმირი, ოღონ-“

დაც./ თუ ვაჟყაცნი ვართ, ნუ ვადიდებთ მარტოდენ ცოტნეს, ვახსენოთ სახედაღრეჯილი ლომი მონ-ლოლიც/ გმირობისა და ვაჟყაცობის უბადლო მცოდნე“. დაასახელე ეს პოეტი.

— (ფიქრობს) შოთა ნიშნინიძის პოეზიას ჰგავს.

— გამოიცანი. რომელია ხმელთაშუა ზღვაში ყველაზე დიდი კუნძული?

— ვერ გიპასუხებ.

— სიცილია. რამდენი უჯრედი აქვარაკის დაფაზე?

— 64.

— ამ ქვეყნიდან შეიძლება, გადმოხედო მსოფ-ლიოს, რადგან იქ უამრავი მაღალი მწვერვალი იყრის თავს. მას „ყველაზე მაღალ“ სახელმწიფოსაც უწოდებენ. რომელია ეს ქვეყანა?

— არ ვიცი.

— ნეპალი. როგორ ადამიანს უწოდებენ დილექ-ანტს?

— ზერელედ მცოდნეს.

— რისი სახელგია „გორგასლიანი“, „თამარიანი“, „დავითიანი“?

— დროშების.

— დაასახელე იტალიის ეროვნულ-განმათავისუ-ფლებელი მოძრაობის გმირი, რომელმაც XIX საუკუ-ნეში ქვეყანა ავსტრიელთა უღლისგან დაიხსნა.

— გარიბალდი.

— რამდენი კუპა მატარებლის ვაგონში?

— (იციან) მატარებლით მგზავრობა ხშირად მიწევდა. ვაგონში 8 თუ 9 კუპა, ზუსტად არ მახსოვს.

— ერთ-ერთი ციფრი უნდა დაასახელო.

— 9.

— „მე ვხედავ მზეს“, „როცა აყვავდა ნუში“, „ერთი ცის ქვეშ“, „რამდენიმე ინტერვიუ პირად საკითხებზე“, „ვალსი პეიორაზე“ — ვინ არის ამ ფილმების რეჟისორი? (ფიქრობს) მიგანაშნებ: ის 1937 წელს რეჟისორებულია ოჯახიდანაა.

— ლანა ლოლობერიძე.

— მსოფლიოში ყველაზე დიდი კაშხალი ტაჯიკეთში მდებარეობს. მას ნურეჯიტი ჰქვია და სიმაღლე 300 მეტრია; შემდეგ მოდის იტალიაში მდებარე, 285-მეტრიანი გრანდ დიქსენსი. შემდეგ?

— ვერ გიპასუხებ.

— „ენგურჰესი“. მისი სიმაღლე 272 მეტრია. რომელ ქალაქში ცხოვრობდა და რა პროფესიის იყო ისლამური რელიგიის საღმრთო წიგნის — „ყურანის“ შემქმნელი მუჰამედი?

— მექაში. როგორც მახსოვს, ვაჭარი იყო.

— რომელ ბრძოლაში დაამარცხეს ქართველებმა რომის სულთან რუქნადინი?

— ბასიანის ბრძოლაში.

— სიცოცხლის ბოლო წლებში, რომელ ქვეყანაში ცხოვრობდა ჩარლი ჩაპლინი?

— შვეიცარიაში.

— ამ ქვეყნის ფართობი 301,2 ათასი კვკმ-ია, მოსახლეობა — 57,7 მილიონი, რელიგია — კათო-ლიციზმი, ფულის ერთეული — ევრო, ეროვნული დღესასწაული — 2 ივნისი (რესპუბლიკის გამოცხა-დების დღე), მმართველობის ფორმა — რესპუბლიკა. დაასახელე ეს ქვეყანა.

— ევროპული ქვეყანაა?

— დიახ.

— იტალია.

— მიეძინებოდა თუ არა მტკვარი მშრალი ხიდის ქვეშ?

— დიახ, მაგრამ რომელ წლებში, ზუსტად არ მახსოვს.

— XX საუკუნის შუა ხანებამდე. 1883-1884 წლებში სად სწავლობდა ვაჟა-ფშაველა და რატომ გახდა ის იძულებული, სასწავლებელი დაეტოვებინა?

— პეტერბურგის უნივერსიტეტში. სასწავლებელი მან ხე-ლმოკლეობის გამო მიატოვა.

— რომელ ქვეყანაშია გოდების კედელი?

— იერუსალიმში.

— ვინ არის ფილმის — „უძინართა მზე“ რეჟისორი?

— თემურ ბაბლუანი.

— რა რიტუალი სრულდებოდა საქართველოში, ავი თვალისგან ნეფე-პატარძლის დასაცავად?

— (ფიქრობს) ეს რიტუალი ქორწილის დღეს სრულდე-ბოდა?

— დიახ. ამ რიტუალში, ნეფე-პატარძლის გარდა, სხვა ადამიანებიც მონაწილეობდნენ.

— გადაჯვარედინებული ხმლების ქვეშ ატარებდნენ. ამას გულისხმობ?

— რა თქმა უნდა. ამალღება, ბზობა, აღდგომა, ნათლისღება: ჩამოთვლილთაგან რომელია უძრავი ქრისტიანული დღესასწაული?

— ნათლისღება, ყოველთვის 19 იანვარს აღვნიშნავთ.

— სად გადის ევროპისა და აზიის საზღვარი?

— ურალის ქედზე.

— „ბენტლი“, „იაგუარი“, „როლს-როისი“ — რომელი ქვეყანა აწარმოებს ამ ავტომობილებს?

— ვაიმე! მიუხედავად იმისა, რომ საქესთან ვზივარ, ავტო-მობილებში კარგად ვერ ვერკვევი.

— ვერ მიპასუხებ?

— ცუდ დღეში ჩავვარდი (ფიქრობს). ამერიკა?

— არა.

— გერმანია?

— ვერ გამოიცანი, სწორი პასუხია — დიდი ბრიტანეთი.

— გამოგიტყდები და, მანქანების უმეტესობას ლოგოებით ვერ ვცნობ. მხოლოდ „ჟიგული“ და „მერსედესი“ არ მემლე-ბა.

— არ მითხრა, საკუთარი ავტომობილის მარკაც არ ვიციო.

— არა, „მერსედესი“ მყავს.

— ამ მარკას რომელი ქვეყანა აწარ-მოებს?

— გერმანია.

— საქართველოს რომელ კუთხეს აქვს ყველაზე გრძელი სანაპირო ზოლი?

— აფხაზეთს.

— ვინ იყო დემეტრე II თავდადებუ-ლის მამა?

— დავით ულუ.

— დაასრულე პერის ცნობილი გამონათქვამი: „მხოლოდ ის ადამიანი მოიპოვებს თავისუფლებას, ვინც...“

— ვერ დავასრულებ.

— „...საკუთარი თავის მართვას ისწავ-ლის“.

პრეზიდენტი +

■ თბილისში მეტროპოლიტენი 1966 წლის 11 იანვარს ამუშავდა.

■ ნოზელის პრემიის პირველი ლაურეატი ფიზიკაში კონრად რენტგენი გახლდათ. მას პრემია 1901 წლის 10 დეკემბერს მიანიჭეს.

■ „შეცდომა იმის ფიქრი, რომ ბევრის მცოდნეობა ღირსებაა. მნიშვნელოვანია არა ცოდნის მარაგი, არამედ — მისი ხარისხი“, — ამბობდა ლევ ტოლსტოი.

■ ვაშინგტონი ამერიკის დედაქალაქად 1800 წელს გამოცხადდა.

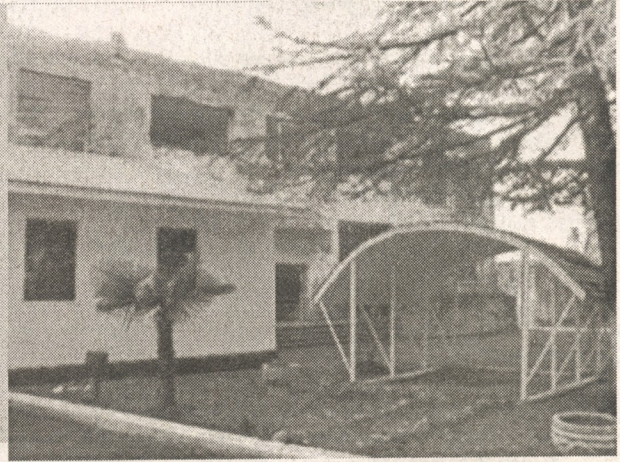
■ მხატვარმა გიორგი გაბაშვილმა 2000-ზე მეტი სურათი დაგვიტოვა. მათგან განსაკუთრებით გამოირჩევა: „სამი მო-ქალაქი“, „მძინარე ხევსური“, „მოფრალი ხევსური“, „ალავერდობა“, „ბაზარი სამარყანდში“, „ტივებზე“, „ჭიდაობა“, „მუსიკოს დე როზას პორტრეტი“, „უცნობი ქართველი თავადის პორტრეტი“.

რუსი ბიზნესმენები აფხაზეთის ზღვისპირა ქალაქებს 50-წლიანი იჯარით ითხოვენ

21 წლის ახალგაზრდა კაცი უკვე წელიწადზე მეტია, რაც აფხაზურ ჯარში მსახურობს. ამბობს, რომ საბჭოთარ შინაგანაწესზე აღმოცენებულ აფხაზურ ჯარში იგივე პრობლემებია, რაც შევარდნაძის დროს, საქართველოს შეიარაღებულ ძალებში იყო — „დედოვშჩინა“, საკვების, ჩასაცმლისა და დისციპლინის დეფიციტი... ჩვენი რესპონდენტი აფხაზური ჯარის სამხედრო მომზადების გარდა, ადგილობრივ სიტუაციაზეც საინტერესო ინფორმაციას გვანვდის.

ანუ ქართველი ბიჭის მონათხრობი აფხაზური ჯარის შესახებ

ლალი პაპასკირი

— რამდენიმე თვე დამრჩა და აფხაზურ ჯარში სამსახურს დავასრულე... კომისარიატს დიდხანს ვეძებოდი, მაგრამ ერთხელაც შინ, გვიან ღამეს, მძინარეს დამადგნენ და გაპარვა ვერ მოვასწარი. ერთი კვირა კარცერში ვყავდი, სავალდებულო სამხედრო სამსახურისთვის თავის არიდებაში მადანაშაულებდნენ. ვერ ვიტყვი, რომ სადისკუსიოდ მექცეოდნენ, მაგრამ ერთი-ორი მაინც მომხვდა... აფხაზურ ჯარს უჭირს, როგორც საკვების, ისე ჩასაცმლის დეფიციტია. ხშირია შემთხვევა, როცა სამხედრო სწავლება ვერ ტარდება, რადგან საკმარისი სასწავლო იარაღი და ტყვია-ნამალი არ გვაქვს. სწავლებაზე გასულმა ჯარისკაცმა რაიმე ხომ უნდა გააკეთოს და ჩვენც ძირითადად შავ სამუშაოებს ვასრულებთ, რასაც ქართული მხარიდან და გალის რაიონის მოსახლეობაშიც პანიკა მოჰყოლია.

— რას გულისხმობთ?

— იმას, რომ ყოფილა შემთხვევა,

აფხაზურ ჯარს უჭირს, როგორც საკვების, ისე ჩასაცმლის დეფიციტია

როცა ტყვარჩელსა და გუდაუთაში წვრთნებზე გავსულვართ და საკმარისი საბრძოლო მასალის არქონის გამო, სანგრების გვათხრევინებდნენ ან ყაზარმებს გვაშლევინებდნენ. რაიმე ხომ უნდა გაგვეკეთებინა, ამ დროს კი ხალხი პანიკაში ვარდებოდა, — ომი იწყებოდა... აფხაზურ ჯარს, დანარჩენი საქართველოსთვის უკვე მოძველებული პრობლემაც აწუხებს, იქ ჯერ კიდევ ძლიერია „დედოვშჩინა“. უმეტეს შემთხვევაში, ქართველებსა და აფხაზებს ერთი პოზიცია გვიჭირავს და ამიტომაც ცხვირპირდამტვრეულ რუს ჯარისკაცებსაც ხშირად შევხვდებით... აფხაზური ჯარი თავისი შინაგანაწესით ძალიან ჰგავს ციხეს, მაგრამ მაინც ვუძლებთ, თუმცა შევბუღებულაში მიმვებენ. თან, ჩემ გარდა ნაწილში კიდევ სამი ქართველია და ერთმანეთი „გაგვაქვს“.

— სამხედრო მომზადებაზე რას იტყვით?

— არ ვიცი, რა გითხრათ, სხვა ქვეყნის ჯარში არ ყოფილვარ, ქართულ ჯარზეც მხოლოდ სხვისი მონაყოლით მაქვს წარმოდგენა შექმნილი და თეორიულად ვიცი, მაღალი დონის წვრთნები რას ითვალისწინებს. აფხაზურ ჯარში განსაკუთრებული არაფერი ხდება. დილას მონყობაზე ვდგებით, დავრბივართ და ვვარჯიშობთ. ზოგს დიდი ზომის ჩექმა აცვია, ზოგს — პატარა, ნაწილი ნორმალურად არის ჩაცმული — ანუ იმის მიხედვით, ვის როგორი „ბლატები“ აქვს...

— შენ თუ გაქვს შენ ზომის ჩექმა?

— კი... წვრთნებს ძირითადად რუსი სამხედროები გვიტარებენ. წესებიც რუსული ჯარის მიხედვით არის, როგორც ადრე, საბჭოთა წლებში იყო. კვებაზე ლაპარაკი არ მინდა, მართო იმას გეტყვით, რომ ამ მხრივ საქმე ძალიან ცუდადაა.

— როგორც ვიცი, ოჩამჩირიდან ხარ და დანარჩენ აფხაზებში წლების განმავლობაში არ ყოფილხარ...

— დიას, ჯარში წასვლამდე, მხოლოდ ოჩამჩირესა და გალში ვიყავი ნამყოფი. რა თქმა უნდა, დანარჩენ საქართველოში ხშირად ჩამოვდიოდი, მაგრამ ოჩამჩირის იქით წასვლას ვერ ვებედადი, სოხუმში ქართულ-აფხაზური ომის შემდეგ არ ყოფილვარ... ხშირად ამბობდნენ, იქაურობა დანგრეულია და არაფერი შეცვლილაო, მართალი მეგონა. ამას წინათ, სოხუმში მოსკოველი მაღალჩინოსანი ჩამოვიდა და ადგილობრივმა ხელმძღვანელობამ „დედაქალაქში“ უსაფრთხოების ზომები გაამკაცრა. სწორედ მაშინ ვნახე სოხუმში პირველად, ომის შემდეგ... ცენტრალურ ქუჩებში უამრავი ახალი შენობა დგას, ძირითადად — საცხოვრებელი სახლები, სასტუმროები და სავაჭრო ცენტრები. ცენტრალურ ბაზართან ორი ახალი სამსართულიანი შუშის შენობასაც მოვაველე თვალი. ერთი „ავეჯის სახლია“, მეორეში — ელექტრონული საქონელი იყიდება. როგორც ადგილობრივებმა მითხრეს, ეს მაღაზიები თურქული კომპანია — „ტურკიშ ბუზის“ მფლობელობაშია, რომელიც აფხაზეთში 1996 წლიდან არის შემოსული. ამ კომპანიას შესყიდული აქვს აფხაზური მინერალური წყლების კომპანია — „აუთხარა“ და ამავე სახელწოდების წყალსაც უშვებს... არ ვიცი, მთლიანად ქალაქში რა ხდება, მაგრამ ცენტრალურ ქუჩებში გზებიც მოწესრიგებულია. რამ-

დენიშე ქუჩას სახელი გადაერქვა და აფხაზეთის „ერთიანობისთვის“ ბრძოლაში დაღუპულთა გვარები უწოდეს. ეს ერთგვარი „ანაზღაურება“ იმისა, რასაც რუსეთი აფხაზ ხალხს უკეთებს...

კონკრეტულად, აფხაზეთზე ზენიტის გულისხმობა?

— დიას, აფხაზეთში აქტიურად მიმდინარეობს რუსიფიკაცია და მეტი რაღა უნდა მოხდეს. ადგილობრივი ახალგაზრდობა თითქმის აღარ ლაპარაკობს აფხაზურ ენაზე, ისინი განათლებას რუსეთში იღებენ და ეს მათ აზროვნებაზეც აისახება. სოხუმში ძირითადად რუსული, სომხური და მეგრული ლაპარაკი ისმის, აქა-იქ ბერძნულსაც გაიგონებთ. რამდენიმე დღე დავყავით და აფხაზური ენა არც კი გამოგონია... ბოლო დროს, თავიანთ გულისნადებს არც რუსები მალავენ. რამდენიმე აფხაზს გამოველაპარაკე, მითხრეს, აქაურობა რუსებსა და სომხებს აქვთ უთოფოდ „აღებულო“. წუხან, აფხაზი ხალხის აზრს ანგარიშს არავენ უწევს. როცა აფხაზმა ინტელიგენციამ ეს გააპროტესტა, უპასუხეს, თქვენს ხალხს ძალიან კარგი საცხოვრებელი პირობები ექნება, მაგრამ ეს რუსული ფულით უნდა მოხდესო — რაც იმას ნიშნავს, რომ აფხაზებს თოხი უნდა ეჭიროთ, ან — ცოცხი... თან იმასაც ეუბნებიან, თქვენთვის რუსეთის უზარმაზარი ბაზარი ღიაა, ივაჭრეთ, თქვენი პატარა ბიზნესი აწყვეთ და თუ გინდათ, ეროვნულობაც შეინარჩუნეთო. თუმცა ნებისმიერ დანესებულებას, სავაჭრო ობიექტსა თუ საზოგადოებრივ დანესებულებას რუსული წარწერა აქვს. იმავე აბრანე, ქვემოთ, ძალიან პატარა ასოებით იგივე ფრაზა აფხაზურადაც აწერია.

რა რეაქცია აქვთ ამაზე ადგილობრუებს?

— ნაწილი განიცდის, თუმცა ნაწილისთვის მისაღებია... რუსეთის მხსნელის პოზიცია „უჭირავს“ და გამოსდის კიდევ. იქ თითქმის ერთი კვირა ვიყავი და საბოლოოდ დავრწმუნდი, რომ აფხაზეთის საქართველოს იურიდიქციაში დაბრუნება ხანგრძლივი დროით გადაიდო... ხომ გაგიგიათ, ძალა აღმართს სნავსო, აფხაზ ხალხში პროტესტის მუხტი თითქმის ჩამკვდარია. არსებული ხელისუფლების პოლიტიკა მიუღებელია იმ რაიონის მოსახლეობისთვის, სადაც ომის შემდეგ მართლა არაფერი შეცვლილა. სხვა რაიონებში არ ვიცი, რა დამოკიდებულება აქვთ, მაგრამ ოჩამჩირე მინასთან არის გასწორებული და იქ დარჩენილი ხალხის განწყობილებაც შესაბამისია.

ოჩამჩირეში სამხედრო ბაზები შენდება, რას ამბობს ამაზე ხალხი?

— ხალხში ვის გულისხმობთ? იქ თითქმის არაფერია დარჩა და ქართველების დაშლილი ნასახლარების გარდა ვერაფერს ნახავთ... რაც შეეხება სამხედრო ბაზის მშენებლობას, ეს პროცესი უკვე

დანწყებულია, გუდაუთაში არ ვყოფილვარ, მაგრამ ოჩამჩირეში რამდენჯერმე ჩაგვიყვანეს. რისი დათვალერებაც მოვასწარი, ეს იყო უზარმაზარი ნაგებობის საძირკველი, რომლის დიდი ნაწილი ზღვაში იყო შეჭრილი. სამხედრო საზღვაო პორტის ამენების შემთხვევაში, რუსები საქართველოს შავი ზღვის აკვატორიას სრულად გააკონტროლებენ... რაც შეეხება დარჩენილი მოსახლეობას პრობლემას, მე ოჩამჩირეში ვცხოვრობ და ვიცი, რომ სამხედრო ბაზა მხოლოდ ტექნიკის აგებასა და შემოყვანას არ ნიშნავს. ამ ბაზაზე დასაქმებული სამხედრო პირები ოჩამჩირეში ოჯახებთან ერთად ჩამოვლენ და განსაზღვრული დროით დარჩებიან. გარუხება კი სხვა არაფერია... შესაძლოა, ეს ხალხი ქართველების ნასახლარებში არ შესახლონ, მაგრამ იქ ძალიან დიდი თავისუფალი ტერიტორიაა, სადაც სამხედრო ბარაკების ჩადგმა სრულიად შესაძლებელია. ის, რაც ომს გადაურჩა, აფხაზებმა დაშალეს და სახლში წაიღეს ან საშენ მასალებად გაყიდეს.

იქ ვინ ყიდულობს ასეთ საშენ მასალას?

— რუსი ან სომეხი ბიზნესმენები, ისინი, ვისი ბიზნესკარიერაც აფხაზეთში იწყება. მართალია, რისკავენ, მაგრამ ჯერჯერობით საქმე ნორმალურად გამოსდით... რუსეთმა სოჭის ოლიმპიადის მშენებლობაში მთელი აფხაზეთი ჩაითრია და ამ პროექტს ძალიან ჭკვიანურად იყენებს სეპარატისტული რეგიონის ასათვისებლად. ოლიმპიადისთვის განკუთვნილმა მშენებლობამ იქ უმუშევართა რიცხვი საგრძნობლად შემცირა. მეტსაც გეტყვით, ენგურის ხიდთან კვირაში ერთხელ მაინც რომ გახვიდეთ, აუცილებლად ნახავთ, დასავლეთ და ზოგჯერ აღმოსავლეთ საქართველოდან ჩამოსულ რამდენიმეკაციან მუშათა ჯგუფს. ადმინისტრაციულ საზღვართან მათ აფხაზი ხვდება, რომელიც ერთ-ერთ სამშენებლო კომპანიასთან წინასწარ არის მოლაპარაკებული, მუშების დღიური ხელფასიც შეთანხმებულია და „საქართველოდან“ ჩასულ მუშებს უსაფრთხოდ აბინავებს. მათ შეთანხმებული ობიექტის ასაშენებლად თუ გასარემონტებლად გარკვეულ დროს აძლევენ და ამ დროის ამოწურვის შემდეგ, კუთვნილ თანხას უხდიან და ისევ ენგურის სიღამედ მიჰყავთ.

რამდენადაც ვიცი, აფხაზეთში უმუშევრობის დონე მაღალია მშენებლობაზე აფხაზები რატომ არ მუშაობენ?

— მუშაობენ, მაგრამ ძალიან ცოტაა, უმეტესობამ არ იცის შენება და გარდა ამისა, აფხაზები ზარმაცები არიან. ეს კარგად იცის რუსეთმა და მათთან ურთიერთობისთვის სწორი პოლიტიკა შეარჩია — საზოგადოება ორად გაყო; ის ნაწილი, რომელიც პოლიტიკაშია, უნებურად იზიარებს რუსეთის პოზი-

ციას და ისინი ხელმძღვანელობისთვის საფრთხეს არ წარმოადგენენ, მეორე ნაწილი კი, ვისთვისაც რუსების პოლიტიკა მიუღებელია, საკუთარი ძალებით ვერაფერს გახდება, რადგან ფული არ აქვს... როგორც ვიცი, იყო მცდელობა, რაღაც წინააღმდეგობრივი მოძრაობა დაწყებულიყო, რომელსაც რუსეთსა და საზღვარგარეთ ნასული აფხაზები აფინანსებდნენ, მაგრამ არ გამოუვიდათ, ხალხი დაშინებულია და ვერ აიყოლიეს... და კიდევ ერთი პრობლემა იყო: აფხაზეთში ყველაზე კარგად უშიშროების სისტემა მუშაობს და ეს საპროტესტო მოძრაობა ჩანასახშივე ჩაკლეს. უფროსი თაობის აფხაზები შიშობენ, რომ აფხაზურ ენას არსებობისთვის სულ რამდენიმე წელი დარჩა და არც ისე შორია

აფხაზეთში აქტიურად მიმდინარეობს რუსიფიკაცია

იმ დრომდე, რომ მათ თავიანთი ენა მოენატროთ... ამას ხედებიან, მაგრამ ამბობენ, რომ წინააღმდეგობის გასაწევად ყველა გზა მოჭრილი აქვთ... რუსეთი რაც უფრო მეტს თმობს, აფხაზეთი მით უფრო მეტად უჭერს მარნუხებს. რუსმა პოლიტიკოსებმა, ვისაც დიდი ხანია, აფხაზეთში ბიზნესი აქვთ, აფხაზეთის ხელმძღვანელობას ულტიმატუმი წაუყენეს. ისინი სოხუმის, გაგრისა და ბიჭვინთის 50-წლიანი იჯარით გადაცემას ითხოვენ, წინააღმდეგ შემთხვევაში კი ფსოუს საზღვრის გადაკეცვით გვემუქრებიან. ეს თუ მოხდა, აფხაზეთის მოსახლეობა იზოლაციაში აღმოჩნდება, რადგან ენგურის ენ, საზღვართანაც რუსი მესაზღვრეები დგანან... ადგილობრივები ამ ტერიტორიის გაგლაში 300 რუბლს (ქართული კურსით 50 ლარი) იხდიან.

ინფორმაციულ-მეცნიერული კოლაჟი

ეოზა დვალის
უბის წიგნაკიდან:

1. შენგელია, ლეო ქიჩელის ნამდვილი გვარია.
2. ილია ჭავჭავაძემ „ივერია“ 1877 წელს დააარსა.
3. ფრედ მერკურიმ მთელი თავისი ქონება კატას დაუტოვა.
4. ჩანჭერი ვიტორია 6 ცალკეული ჩანჭერისგან შედგება.
5. ასტეროიდ DE612-ზე პატარა უფლისწული ცხოვრობდა.
6. ავლანეთის ომს გორბაჩოვმა საბჭოთა კავშირის ღია ჭრილობა უწოდა.
7. დათო ყიფიას ნაყინი უყვარდა ძალიან და ამის გამო სულ ანგინა ჰქონდა.
8. „მე ვარ ერთი ციდა, უმრავლესობიდან...“ — მღეროდა ნინაჟა გელაშვილი „იუმორინაში“.
9. თუშო ქალების მოთელილი ნაბადი სამზამთარს გადატანინებდა ხოლმე მეცხვარეს.
10. „პაჯი“ — ასე იწოდება მუსლიმანი, რომელიც მექაშია სალოცავად ნამყოფი.
11. მსოფლიოს მასშტაბით, ყოველ 15 წამში ერთი ადამიანი ავადდება ან კვდება შიდსით.
12. „არუთუე კაკ პრეზერვატივ, პუსტ იესტი ნე ნუჟენ, ჩემ ნუჟენ ი ივეო ნეტ“, — ამბობენ რუსები.
13. „კანონებს ისინი წერენ, ვისაც ოქრო აქვთ“, — ამბობდა ამერიკელი სენატორი დოკ ლონგი.
14. „რა უნდა იყოს ქალისთვის ანბანის სწავლებაზე უარესი? ეს იგივეა, გველს შხამი დაუმატო“, — ამბობდნენ ძველი ბერძნები.
15. თავისუფლების ქანდაკება ამერიკელებს დამოუკიდებლობის გამოცხადების 100 წლისთავზე აჩუქეს ფრანგებმა.
16. სოლიდურობა, ალღო და მომხიბლობა — ინგლისელთა აზრით, ეს თვისებებია აუცილებელი ნებისმიერი მოვლერისათვის.
17. მსოფლიოს მასშტაბით, წელიწადში 70 მილიარდი ბატარეა ინარმოვება. ყველაზე დიდი რაოდენობით ბატარეა შობის წინა დღეებში, 22, 23 და 24 დეკემბერს იყიდება.
18. იმპერატორი ტიბერიუსი იშვიათად ცვლიდა საკუთარ მოხელეებს და ამბობდა: მაძლარი ბუზები მშიერზე ნაკლებად იკბნებიანო.
19. „ომს ვერსად წაუხვალთ, ის შეგიძლიათ მხოლოდ გადადოთ თქვენს მეტოქეთა გულის გასაზარად“, — წერდა 1502 წელს ნიკოლო მაკიაველი.
20. „რაღაც პაგადის“ დაუნგრევი, „ტომი და ჯერის“ უშენებია, — ირწმუნებოდა „ქლაბ

ტოქეთა გულის გასაზარად“, — წერდა 1502 წელს ნიკოლო მაკიაველი.

20. „რაღაც პაგადის“ დაუნგრევი, „ტომი და ჯერის“ უშენებია, — ირწმუნებოდა „ქლაბ

დასრულებას გადარჩენილი ყოველსაქმოდნა

და გოშვით კახით დაღლილი მოგვარა ანუ „არა ვარ გადარჩენილი კაცი“

ყველასათვის საყვარელ მომღერალს —
მასტანა ტატიშვილს
სიმღერების დაძლევა
მამამ ასწავლა. შეიძლება ითქვას, რომ მას „საცობში“ მოხვედრის არასდროს ეშინოდა და დღესაც, ბარიერის გადასალახად მუდამ მზადაა.

თიკო კალანდიაძე

— მამაჩემის წყალობით, მე და ჩემი ძმა ფიზიკურ შრომას ბავშვობიდანვე შევეჩვიეთ, მშობლებს საოჯახო საქმეების მოგვარებაში ვეხმარებოდით. მამა ბოტანიკოსი იყო. ის ხშირად ამბობდა: თუ ფიზიკურად ძლიერი ხარ, ყველანაირ ბარიერს ადვილად დასძლევი. ჩვენ ბათუმის ბოტანიკურ ბაღთან ვცხოვრობდით, სკოლა კი ხელვაჩაურში, სახლიდან 5 კილომეტრის მოშორებით მდებარეობდა. მშობლები ავტობუსით სამგზავრო ფულს რომ გვაძლევდნენ, იმ თანხით ტუბილულს ვყიდულობდით და ამიტომაც, სასწავლებელში ფხვით სიარული გვინებდა ხოლმე... ძალიან მიყვარდა ცურვა. შეიძლება ითქვას, რომ სიარული და ცურვა ერთდროულად ვისწავლე. როცა ზღვა წყნარი იყო, ბიჭები დღისით რომ შევცურავდით, ნაპირზე საღამომდე არ ვბრუნდებოდით. ასე ნელ-ნელა გვიკაფდებოდა სხეული. სხვათა შორის, ერთხელ ვიხრჩობოდი კიდეც: მთელი დღის განმავლობაში ფხვბურთს ვთამაშობდი. საღამოს, საოცრად დაღლილმა, ბიჭებთან ერთად ზღვაში შევცურე. აზვრებულ ტალღები იყო. მოულოდნელად, ორივე ფხვზე ძარღვი გამენასკვა და ცურვა ვეღარ შევძელი. ყვირილს აზრი არ ჰქონდა, მაინც ვერავინ გაიგონებდა. შემთხვევით, მეგობარმა მომკრა თვალი და სიკვდილს გადამაჩინა.

— სკოლის დამთავრების შემდეგ სწავლის გასაგრძელებლად დედაქალაქში ჩამოხვედით. უცხო

ქალაქში თავის დამკვიდრება არ გაგიჭირდათ?

— ვცხოვრობდი ტიპური სტუდენტური ცხოვრებით. ძმაზე წლინახევრით უმცროსი ვარ. როცა მან სკოლაში სწავლა დაამთავრა, გამოვიდა ახალი რეფორმა, რომელიც სკოლაში 10-წლიან სწავლებას გულისხმობდა. ასე რომ, ორივენი აბიტურიენტები გახდით და პუშკინის პედაგოგიურ უნივერსიტეტში გამოცდები ერთდროულად ჩავაბარეთ (ფიზიკა-მათემატიკის ფაკულტეტის სტუდენტი გახდი). მშობლები ერთი თვის სამყოფ ფულს რომ გამოგვიგზავნიდნენ, იმ თანხას ერთ კვირაში ვხარჯავდით და მერე ნათესავების, მეგობრების ოჯახებში დავდიოდით, საქმელი რომ გვეჭამა (იცინის). ინსტიტუტის დასრულების შემდეგ გროზნოში, სამხედრო სამსახურში მივრეს თავი.

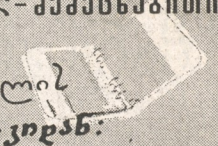
— ბავშვობიდანვე ფიზიკურ შრომას შეგველეს, სამხედრო სამსახურში ყოფნა არ გაგიჭირდებოდათ...

— იქ პუტანელი სიცივე იყო. თან, საკვებიც ძალიან უგემური გვქონდა. მაგალი-

ინფორმაციულ-შეახსენებითი კოლაჟი

ეჩი ღვალის
უბის ნიგნაკიან:

შოუში" ნიკა ლომიძე.

21. ერთხელ ციციერონმა სენატის ტრიბუნად დიდი ხოტბა შეაქა ცნობილ რომელ სარდალს მარკუს კრასუსს, მაგრამ რამდენიმე დღის შემდეგ იგივე კრასუსი საშინლად გამოიძლია. კრასუსმა ჰკითხა: „განა შენ არ იყავი, ამ ცოტა ხნის წინ რომ მაქებდიო? — მე გახლდით, — უთქვამს ციციერონს, — მჭერმეტყველებაში გავივარჯიშე, მინდოდა, ჩემი სიტყვის ძალა გამოეყვანა ჩალის ფასად ღირებულ საგნებზე ლაპარაკში“.

22. ეშაფოტზე ასულმა დანტონმა თოკი მოიღროლა, რომლითაც ხელების შეკვრას უპირებდნენ, — რობესპიერისთვის გამოგადგებათო. ხოლო როცა ჰკითხეს, სიკვდილის წინ რაიმეს თქმა ხომ არ გასურსო, უპასუხა: ჩემი თავი იმის ღირსია, რომ ხალხს უჩვენო, ხოლო გვამი — რობესპიერსო.

23. კოვბოურ შლაპას ამერიკაში მისი გამოგონების სახელს, სტეტსენს ეძახიან. ამერიკელები კუროდღლისა და თახვის ბუნვის ნარეკს წნეხენ და მიღებული მასალით შლაპებს კერავენ. კოვბოების თავსაბურავი მხოლოდ შავი, თეთრი ან ჩალისფერია. ამ შლაპის თავზე ერთგვარი ჩაღრმავება, სადაც წვიმის დროს წყალი გროვდება ხოლმე, კოვბოებს ჩვევად ჰქონდათ, შლაპას მოიხდიდნენ და დაგროვილ წყალს სეამდნენ.

24. რუსეთის იმპერატორი ნიკოლოზ I ამგვარად აწერდა სასიკვდილო განაჩენს ხელს: „იმასხურებს სიკვდილით დასაჯას, მაგრამ მაღლობა ღმერთის, სიკვდილით დასაჯა ჩვენში არ არის. გაატარეთ თორმეტჯერ, ათასი კაცის რიგში“. ეს კი ნიშნავდა, რომ ბრალდებული ორ რიგად მოწყობილ ჯარისკაცთა შორის უნდა გაეტარებინათ თორმეტჯერ და თითოეულ მათგანს ყოველ გატარებაზე თითოჯერ უნდა დაერტყა მისთვის შპიცრუტნი (სპეციალური ჩველა) არავის ახსოვს, ამგვარ სასჯელს ვინმე ცოცხალი გადარჩენოდა.

25. 1798 წელს ადმირალმა ჰორაციო ნელსონმა ეგვიპტეში, აბუკირის ყურეში გამართულ ბრძოლაში სასტიკად დაამარცხა საფრანგეთის ფლოტი. ბრძოლის შემდეგ ადმირალმა უმარავი მილოცვა და საჩუქარი მიიღო ახლობლებისგან. მათგან ყველაზე ორიგინალური ნელსონის ახლო მეგობრის, ხომალდ „სვიფტომორის“ კაპიტნის, ბენ გლოუელის საჩუქარი იყო. იგი ნელსონს სწერდა: „მილორდი! გიგზავნით ხომალდ „კორიენტის“ მთავარი ანძისგან დამზადებულ კუბოს. როდესაც ცხოვრებისაგან დაილევით, შეგიძლიათ მშვიდად განისვენოთ თქვენს ერთ-ერთ ნაალაფარში“. ნელსონს საჩუქარი ისე მოეწონა, რომ საკუთარ კაიუტაში დაადგმევინა.

თად, ბორშის ამჟავებული კომბოსტოსაგან ამზადდებდნენ. მე გამოსავალი ვიპოვე და მწვანილი დაეთესე. ასევე, ვამზადებდი ტყეშის საწებულს და ვცდილობდი, კერძი შედარებით გემრიელი ყოფილიყო. ოფიცრებთან კარგი ურთიერთობა მქონდა. ზოგიერთი სამხედრო აკადემიაში სწავლობდა და მათ მათემატიკისა თუ ფიზიკის საკითხებს ვუწერდი. ძალიან დიდ პატივს მცემდნენ, მაგრამ ამით არასდროს მისარგებლია, უბრალო „საღდათების“ ხარჯზე არ მიცხოვრია. ოთახებს სხვებთან ერთად ვალაგებდი, იატაკს ვრეცხავდი. ჯარიდან ნოემბერში უნდა წამოვსულიყავი, მაგრამ აგვისტოში გამომიშვეს, რადგანაც სკოლაში, მასწავლებლად უნდა დამეწყო მუშაობა.

— მოსწავლეებთან ურთიერთობისას რაიმე სახის ბარიერი ხომ არ შეგქმნიათ?

— მე ჩამაბარეს კლასი, სადაც მოსწავლეების უმეტესი ნაწილი ბოშა იყო (ნახალკვაში არსებულ ერთ-ერთ სკოლაში ვმუშაობდი). ისინი გაკვეთილებზე არ დადიოდნენ და ჩემი მოვალეობა, ძირითადად, მათი პოვნა და სკოლაში მიყვანა გახლდათ. ბოშების მოსაძებნად ყოველდღე ბაზრობაზე სიარული მიწევდა. ამან ძალიან დამალა და გადაწყვიტე, ჯეშალ ბალაშვილის (რომელიც მოგვიანებით ჩემი ნათლია გახდა) წინადადება მიმელო — სიმღერა დავიწყე. თავდაპირველად, მე, მარეს გოძიაშვილმა და ჯეშალ ბალაშვილმა ჩამოვაყალიბეთ ტრიო, რამდენიმე ხნის შემდეგ კი შევექმენით „ივერია“.

— როგორც ვიცო, გასტროლებზე სიარული უმდვიოდ გინედათ...

— ხშირად, გასტროლს ჯარში ყოფნასაც კი ვადარებდი, რადგანაც თოვლსა თუ ყინვაში ავტობუსით მგზავრობა გვი-

დაგვეუფლა. რა თქმა უნდა, მეც შემეშინდა, მაგრამ არ დავიბენი, გამოსავლის ძებნა დავიწყე და ხალხს ვამშვიდებდი, — ნუ გეშინიათ, ბოლოს და ბოლოს, სკამებს დავწვავთ, გასათბობად ბენზინის მარაგს გამოვიყენებთ, არ გავიყინებით-მეთქი. საბედნიეროდ, სამაშველო რაზმმა ძალიან მალე მოგვავითხა და გადაგვარჩინა.

— ანუ „საცობში“ ყოფნის დროს არ იბნევით...

— არა, ნამდვილად არ ვიბნევი. გასტროლებზე ყოფნისას ხშირად გვიფუჭდებოდა აპარატურა და მისი შეკეთება ყოველთვის მე მიხდებოდა. ერთხელ, როდესაც სცენაზე აპარატურას ვამონტაჟებდი, დენმა დამარტყა. სკოლის მოთქმისთანავე სასწრაფოდ დავშალე აპარატურა, ხარვეზი ვიპოვე და თავიდან ავანყვე... როდესაც გასტროლებზე ყოფნისას ვინმე ცუდად გახდებოდა, მისთვის ნემსის გაკეთებასაც მე ვკისრულობდი. მოკლედ, ცოტა-ცოტა ყველაფერი მეხერხება. თქვენ წარმოიდგინეთ, ტანისამოსის კერვაც კი ვიცი და ერთხელ, მეუღლეს საორსულო კაბაც შევეუკერე.

— თქვენ აღწევით, მე და ჩემს ძმას ყველაფერი მამამ გვასწავლია. თავად როგორი მასწავლებელი ხართ შვილებისთვის?

— ჩემს ვაჟსაც თითქმის ყველაფერი ეხერხება. კაცმა არ იცის, როდის რა დასჭირდება და ამიტომაც, ბავშვობიდანვე უნდა ისწავლოს რაღაც-რაღაცები. ბაზმაროში სახლი მარტომ ავაშენე და თბილისშიც, ჩემს ძველ სახლში, ყველაფერი თავად გავაყავი. ასევე, რაღაც დონეზე მანქანის შეკეთებაც ვიცი. როცა ადამიანს მანქანა ჰყავს, მხოლოდ მისი მართვის ცოდნა არაა საკმარისი. მან უნდა იცოდეს საბურავის შეცვლა, რაღაც-რაღაცების შეკეთება. ერთხელ, ოჯახთან ერთად რუსეთში მივდიოდი.

გუდაურის გზაზე მანქანას საბურავი მოსძვრა და გაგორდა. მანქანა გავაჩერე. საბურავის დასამაგრებლად ფართოდ გაგრცელებულ ხერხს მივმართე — სხვა საბურავებს თითო-თითო ჭანჭიკი მოვსენი და უჭანჭიკოდ დარჩენილი „ბორბალი“ დავამაგრე. ასე ვიმგზავრეთ უახლოეს ქალაქამდე... მოკლედ, ცხოვრებაში ბევრი გაუთვალისწინებელი „საცობი“ შემხვედრია. ჩემთვის ბარიერია ის ფაქტიც, რომ მას შემდეგ, რაც რევოლუცია მოხდა, მთავრობის მიერ ჩატარებულ არც ერთ კონცერტზე არ მიმღერია. მგო-

სამოგადოების უმეტეს ნაწილს, სიმღერაზე მეტად, ცნობილ ადამიანებთან სურათის გაღაღება აინტერესებს

წევდა და იყო შემთხვევები, როდესაც არაკეთილმოწყობილ სასტუმროებში, ძალიან ცუდ პირობებში გვიხდებოდა ღამის გათევა. ერთხელ, კონცერტი ქალაქ ოტკისკში გაემართეთ. როცა უკან ვბრუნდებოდით, შუა გზაზე, ჩვენი ავტობუსი თოვლმა მთლიანად დაფარა. პანიკა

ნი, არა ვარ გადასაგდები კაცი. რესტორნებში ვმღერი და სამუშაოზე, ფულს მხოლოდ ამ დანესტრულების საშუალებით ვმოულობ. იქაც პრობლემა: დამსწრე საზოგადოების უმეტეს ნაწილს, სიმღერაზე მეტად, ცნობილ ადამიანებთან სურათის გაღაღება აინტერესებს.

მარიამ მონინიშვილი: „სხვათა შორის, ფეხების ოცნებაც ექიმობა იყო“...

ჩვენმა რესპონდენტმა, შარშან, კონსერვატორიაში აკადემიური სიმღერის ფაკულტეტზე, საოპერო ვოკალის განხრით ჩააბარა, მაგრამ ახლა სულ სხვა პროფესიას მისტირის. თუმცა მაინც ამბობს, არ ვნანობ, კონსერვატორიაში რომ ჩავაბარეო. მარიამი სიამოვნებით დაგვთანხმდა მის საყვარელ პროფესიაზე — ექიმობაზე სასაუბროდ შეხვედრას და ვფიქრობ, ინტერვიუც საინტერესო გამოვიდა. მაშ ასე, თქვენ წინაშეა, პოპულარული მშობლების — თამრიკო ჭოხონელიძისა და გია როინიშვილის — ასევე პოპულარული შვილი, მარიამ როინიშვილი.

კონსერვატორიის დამთავრების შემდეგ აისრულო ოცნება და სამედიცინოზე ჩააბარო? მომღერალიც იქნები და ექიმიც. სულ სიმღერ-სიმღერით გააკეთებდი ოპერაციებს და შეიძლება, ნარკოზიც კი არ დასჭირვებოდათ შენს პაციენტებს...

— (იცინის) ეგ არ ვიცი, რამდენად გამომივა. სხვათა შორის, ამას თამრიკოს ეუბნებოდნენ: შენ საქართველოს ნარკოზისტი ხარ, ისე მღერი, რომ ყველას ნარკოზის გარეშე აძინებო... მეუბნებიან, კონსერვატორიის დამთავრების შემდეგ სამედიცინო უნივერსიტეტში ჩააბარეო, მაგრამ ორივე იმდენად რთული პროფესიაა, რომ შეთავსებას ვერ მოვახერხებ. ისე, მომავალში რა იქნება, ჯერჯერობით არ ვიცი.

— ბავშვობაში ალბათ ხშირად თამაშობდი „ექიმობანას“, არა?

— კი, მთელი ბავშვობა „ექიმობანას“ ვთამაშობდი. ბებიჩემი — ტასო ქარცივაძე (მამაჩემის დედა) ექიმია და სულ მისი ხელსაწყოებით და შპრიცებით ვთამაშობდი. ხან პედიატრი ვიყავი, ხან — ლაბორანტი. ოჯახის წევრებს სხვადასხვა დიაგნოზს ვუსვამდი. დედაჩემი ახლა იხსენებს, მარიამი ისეთ დიაგნოზებს გვისვამდა, რომ არც ერთს სიცოცხლე აღარ გვინდოდაო.

— ბავშვობაში ექიმების არ გეზინოდა? ავად რომ იყავი, სხვა ბავშვებივით წამლებს შენც ბალნის ქვეშ ხომ არ მალავდი?

— უიმი, იმდენჯერ მაქვს ასეთი რამ გაკეთებული... მაგ მხრივ,

საშინელი ბავშვი ვიყავი. როცა არ მინდოდა, დედაჩემს სკოლაში გავეშვი, თერმომეტრს შალის ქსოვილზე ვახახუნებდი და ტემპერატურას მალე ვწევდი. ხან რადიატორს ვადებდი და ვაცხელებდი (იცინის)... ბავშვობაში ბევრი ასეთი ხერხი ვიცოდი. ბალიშის ქვეშ წამლიც ბევრჯერ დამიმალავს. ვერ ვსვამდი წამლებს, რადგან ცუდად ვხდებოდი და მაშინვე საპირფარეშოში გავვრბოდი. ამიტომ ძალიან ბევრჯერ გადამიგდია წამლის აბი.

— ესე იგი, ბალიშის ქვეშ მინიაფთიკა გქონდა?

— ჰო, ასეა.

— ერთხელ ქალბატონმა თამრიკომ თქვა, როცა შეუძლოდ ვარ და მარიამი სახლშია, თავს მშვიდად ვგრძნობო. ოჯახის „სასწრაფო დახმარება“ შენ ხარ?

— კი, ნამდვილად ასეა. როცა სახლში არ ვარ, თამრიკო ცოტათი დაფეთებულია, შინ რომ ვარ, მშვიდაა. ყოველთვის ძალიან მობილიზებული ვარ, შპრიცი, წამლები, ყველაფერი იქვე მიდევს. თორმეტიცამეტი წლის ვიყავი, დედამ ნემსის გაკეთება რომ მასწავლა. ერთხელ ძალიან ცუდად იყო და თვითონ გაიკეთა ნემსი, მაგრამ მერე მითხრა, მოდი, დედა, შენც გასწავლიო. ბალიშში დამაჭერინა ხელში და პირველად ნემსი ბალიშზე ჩამარჭობინა. არადა, პატარა ვიყავი და არ ვიცი, როგორ მანდო, რომ მისთვის ნემსი გამეკეთებინა. სხვათა შორის, მედიკამენტებშიც ვერკვევი. სკოლაში რომ დავდიოდი, ნაირ-ნაირი წამალი მქონდა ჩანთაში, ნწევის, გულის, გამაყუჩებელი... ახლაც ასე ვარ, ირგვ-

ნინო გონგაძე

— მარიამ, ვიცი, რომ სამედიცინო უნივერსიტეტში აპირებდი ჩაბარებას, მაგრამ შარშან კონსერვატორიის სტუდენტი გახდი. როგორ მოხდა ეს?

— მთელი ბავშვობა ექიმობაზე ვოცნებობდი, ამას ოჯახიც შეგუებული იყო. მართალია, სკოლაში ქიმიისა და ფიზიკის ცოდნით დიდად არ გამოვიჩნეოდი, მაგრამ ექიმობა იმდენად მინდოდა, რომ ვფიქრობდი, ძალისხმევას არ დავიშურებ და მაინც ვისწავლი ამ საგნებს-მეთქი. მერე ყველაფერი სხვაგვარად წარიმართა... ერთხელაც სახლში საოპერო ხმით რაღაც წავიმღერე. ეს ბაბუაჩემმა რომ გაიგონა, მითხრა: იქნებ, კონსერვატორიაში გეცადა ბედით? ამ ნათქვამმა ტვინი გადამიტრიალა და მართლაც, საოპერო ვოკალის განხრით ჩავაბარე, თორემ ისე მომღერლობას არც ვაპირებდი. უბრალოდ, სახლში ჩემთვის ვიმღერებდი. სხვათა შორის, დედაჩემის ოცნებაც ექიმობა იყო, მაგრამ რატომღაც ისე მოხდა, რომ არც ერთს ეს ოცნება არ აგვისრულდა.

— ჰო, მაგრამ ხომ შეიძლება,

ლივ მყოფები ცუდად რომ ხდებიან, მე მომმართავენ ხოლმე.

— **მარიამ, რისი ექიმი გინდოდა, რომ გამოსულიყავი?**

— ადრეულ ასაკში მიკროპედიატრობა მინდოდა; მერე, ცოტა რომ წამოვიზარდე, ლაბორანტობა მომინდა; უფრო ზრდასრულ ასაკში — კარდიოლოგობა. ბებიჩემი ხშირად სამედიცინო ლიტერატურას მაძლევდა წასაკითხად. ბევრ რამეს მასწავლიდა. სწორედ ამან აღმოძრა ექიმობის სურვილი. მთელი ბავშვობა ოპერაციაზე დასწრება ოცნებად მქონდა გადაქცეული. ეს ოცნება, ჯერაც არ ამსრულებია, მაგრამ აუცილებლად ავიხდენ.

— **შენ თვითონ თუ გაქვს ოპერაცია გაკეთებული?**

— ბრმა ნაწლავის ოპერაცია მაქვს გაკეთებული, მაშინ ცამეტი

სურდა, ჩემთვის ოპერაცია გაეკეთებინათ, მე კი ძალიან მინდოდა. ფრენა-ფრენით წავედი საავადმყოფოში და საკუთარი ფეხით შევედი საოპერაციოში. მახსოვს, დიდი შუქი მანათებდა თვალებში, ირგვლივ ექიმები დამტრიალებდნენ. ყველაფერი ძალიან მაინტერესებდა, გაფართოებული თვალებით ვუყურებდი საოპერაციო ხელსაწყოებს და ექიმებს. ნარკოზი რომ გამიკეთეს და ექიმებმა ხელზე რეზინის ხელთათმანები მოირგეს, მშვიდად ვიყავი იმიტომ, რომ ირგვლივ „ჩემიანები“ იყვნენ (იცინის). როცა პირზე ნილაბი დამაფარეს, ცოტა არ იყოს, გაგნერვიულდი... აი, მერე კი აღარაფერი მახსოვს, ჩამეძინა...

— **ადრე გადიოდა სერიალი „სასწრაფო დახმარება“, ახლა „ექიმი ჰაუსი“. ალბათ, მსგავსი ტიპის სერიალები საინტერესო უნდა იყოს შენთვის. უყურებ?**

— „სასწრაფო დახმარებას“ ვუყურებდი, ძალიან მიყვარდა ეგ სერიალი. საოცრად ექსტრემალური სიტუაციები იყო გათამაშებული. სამწუხაროდ, დროის უქონლობის გამო, „ექიმ ჰაუსს“ ვერ ვუყურებ.

— **მაკედონელს ერთი ასეთი გამოთქვამი აქვს: „ვინც უპირველეს ყოვლისა, არ არის ად-**

ექიმს, პირველ რიგში, ადამიანურობა მოეთხოვება, რომ ყველაფერი გულთან ახლოს მიიტანოს და განიცადოს — შევიდეს პაციენტის მდგომარეობაში. ასეთი უნდა იყოს ჭეშმარიტი ექიმი. როდესაც ადამიანს ვუყურებ, რომელსაც რაღაც სტკივა, ძალიან ცუდად ვხდები; ჩემზე ეს ძალიან მოქმედებს. ბევრს უთქვამს, შენი ნერვების პატრონი, არ შეიძლება, ექიმი გახდესო. ამ პროფესიის წარმომადგენელს საოცრად მტკიცე ნერვები სჭირდება — მე კი ყველაფერზე მეტყირება.

— **მარიამ, შენი აზრით, როგორი უნდა იყოს ექიმი და შენ თვითონ როგორი ექიმი იქნებოდი?**

— ალბათ, „გიჟი“ ექიმი ვიქნებოდი და ჩემს პაციენტებს თან გადავყვებოდი. ვფიქრობ, რომ ექიმი, პირველ რიგში, ფსიქოლოგი უნდა იყოს. ზოგიერთი ისე მიახლის დიაგნოზს, რომ შეიძლება, პაციენტი იქვე მოკვდეს. ექიმს პაციენტთან მეგობრული დამოკიდებულება უნდა ჰქონდეს, დაამშვიდოს, უთხრას, რომ ყველაფერი კარგად იქნება.

— **მარიამ, შენი საუბრიდან გულდაწყვეტილობა გამოსჭვივის... ხომ არ ნანობ, დღეს სამედიცინო უნივერსიტეტის სტუდენტი რომ არ ხარ?**

— მართალი გითხრა, ხანდახან მართლაც მწყდება გული. ერთი რამ დანამდვილებით ვიცი — ეს საქმე ძალიან მეყვარებოდა. შეიძლება, მონოდებით ექიმი ვარ, მაგრამ მაინც არ ვნანობ, რომ კონსერვატორიაში ჩავაბარე.

— **წარმატებებს გისურვებ.**

— **გმადლობთ.**

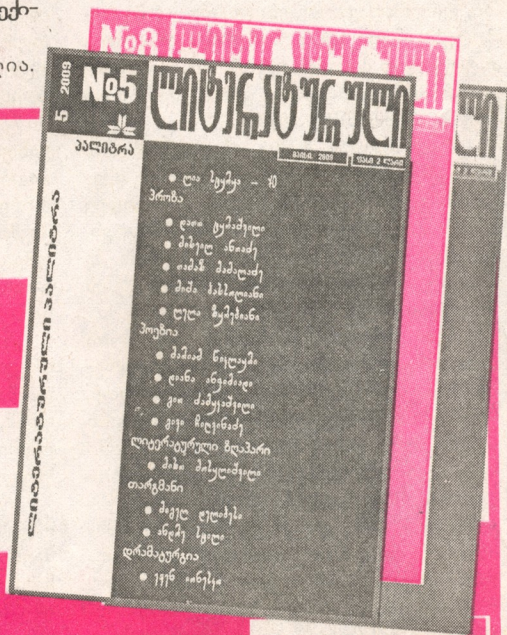
წლის ვიყავი. წინააღმდეგ შეტევა მქონდა, მეორე დღეს დილით კი ოპერაცია გამიკეთეს. დედაჩემს არ

ამიან, ვერასოდეს გახდება ექიმი“. რას იტყვი ამაზე?

— აბსოლუტურად მართალია.

გაგოგოდა გაიხის ნომერი

თქვენ სოციალისტური
გაგოგოდა გინდა...

ოსტაზი და დღილი ქუჩები და მომწვანებელი ქიზნაღისტები

ჯაბა ანანიძე

იმ დღით, როცა საქართველოს პრეზიდენტის გადადგომის რიხიანი მოთხოვნა ბათუმის ქუჩებში კიდევ ერთხელ გაისმა და ბათუმიდან მომდინარე კოლონა თბილისის მიმართულებით დაიძრა, მეგობარმა სატელეფონო გზავნილი გამომიგზავნა, — თბილისში მეც მივდივარ პროტესტის გამოსახატავადო.

არც გამკვირვებია. თავის დროზე, ის თავგადაკლული სწავლობდა უნივერსიტეტში, წერის ნიჭიც აქვს და საინტერესო აქცენტებსაც აკეთებდა სტუდენტურ გაზეთებში გამოქვეყნებულ სტატიებში. მიუხედავად ამისა, დღესაც ქედის რაიონის ერთ-ერთ მივიწყებულ სოფელში ცხოვრობს; დროდადრო საარჩევნო კომისიაში ამუშავენ, მაგრამ ის არჩევნების პროცესსაც და შედეგსაც აპროტესტებს და ოცნებობს, როდის დადგება მყარად ფეხზე ქართული მედია...

მეგობარს მივწერე: მომწერე გზადაგზა, თუ საინტერესო რამ შეგემთხვათ-მეთქი. მთხოვა, თუ მის სატელეფონო გზავნილებზე რაიმეს დაწერდი, მისი ვინაობა არ გამეხილა. პირობის მიღების შემდეგ იმდენი მესიჯი მოინერა, მგონი, ჟურნალისტური ჭიაც მოიმწვანებდა უკვე...

აი, მისი სატელეფონო გზავნილები, რომლებსაც მცირედი შემოკლებით გთავაზობთ:

„რამ გააცევა ასე აპრილი? ბათუმის შემოსასვლელთან ვდგავარ და ველოდები, როდის წავალთ თბილისში. აქ შეკრებილებს იმედი აქვთ, რომ რალაცის დასასრულებლად მიდიან. მეც ამისთვის მივდივარ, მაგრამ არ ვიცი, კიდევ მომინევს თუ არა ქუჩაში დადგომა“.

„რომ იცოდე, რაზე არ ვსაუბრობთ მგზავრები. ვინ ღამით გამოჩენილ სპეცრაზმელებს წარმოიდგენს, ვინ კიდევ იმას, თუ როგორ გადაირჩენს თავს, ცრემლსადენი გაზი რომ შეასხურონ. მე არაფრის მეშინია. ალბათ, იმიტომ, რომ არაფერი მაქვს დასაკარგავი“.

„ჩემი ცხოვრება რატომ არ არის დასაკარგავი? და რა არის ჩემი ცხოვრება? სოფელში ღამის გიჟად დამიძახონ, მეუბნებიან — ეგ შენი ჟურნალისტური პრინციპები და ფილოსოფია ვის რაში სჭირდებაო?... კარგად იცი, არჩევნების დროსაც მხოლოდ მე რომ ვწერ საჩივარს საჩივარზე და არც ერთს არ განიხილავს ჩვენი დამოუკიდებელი სასამართლო. ხანდახან მართლაც გიჟი მგონია თავი“.

„იცი, ხალხი გზადაგზა როგორი სიხარულით გვხვდება? ხელს გვიქნევენ და

კოცნებს გვიგზავნიან. ახლა ძალიან წვიმს. გურიასი ვართ. შემოერთებულმა გურულებმა პოლიტიკური იუმორის განწყობილება შემოგვმატეს სიფიცხესთან ერთად, — ამფერ გადარეულ ამინდში რომ კარში დადგები, ეგება ღმერთს მაინც შევებრალეთ, თორემ მთლად გამოგვაბდლა ასეთმა პოლიტიკამო“.

„ჩემ უკან ასაკოვანი ქალი ზის. 5 წე-

თის წინ მხოლოდ ეს მითხრა: ჩემი შვილი თურქეთში რატომ უნდა უვლიდეს მოხუცს, მენატრებაო. მეც მოვუყევი, გასულ ზაფხულს როგორ მოვიწვინე თურქეთში ჩაის კრეფა და იმის გამო, რომ ოფლში განურულს თურქმა ქართული სახელის გადარქმევა მომთხოვა, უკან მაშინვე ჯიბეცარიელი დავბრუნდი. ქუთაისში ჩვენი კოლონა გააჩერეს და „ბულკები“ დაგვირიგეს. ისე ეგემრიელა ოცნებით დადლილ კუჭებს ეს, თითქოს აჭარული ხაჭაპური მიგვერთმოს“.

„წინო ბურჯანაძის კოლონა რომ შემოგვიერთდა, იმით მივხვდი, რომ ძვირფასმა მანქანებმა მაგრად გაგვისწრეს. რას იზამ, ზოგი ცოცხლობს, ზოგიც — ცხოვრობს, ჩემნაირებს კი სიყვარულის უფლებაც არ დაუტოვეს“.

„რა გიკვირს? შეყვარებული რომ გეყოლება, ფინჯან ყავაზე კვირაში ერთხელ მაინც ხომ უნდა დაპატიჟო? თუ ბებია-ჩემი რომ გაჰყვა ბაბუაჩემს გაუცნობლად, ისე მოვიქცე მეც?“

„გზაში რადიოს ვუსმენთ. წინ მჯ-

დომმა ქალმა იკითხა, — თუ აფერი არ ხდება ამ თბილისში, რეიზა მივდივართო? მართლა საინტერესოა, მომავალი ხელისუფლებაც ხომ არ მოიქცევა ანალოგიურად და საზოგადოების სარკეს ანუ მედიას ასე ხომ არ გაამრუდებს? რა გვაძლევს იმის გარანტიას, რომ ჩემი შიში უსაფუძვლოა? თუ ისევ მიტინგებით უნდა დავიხსნათ თავისუფალი სიტყვა?“

„მაინტერესებს, ეს ოპოზიცია რომ მოვიდეს ხელისუფლებაში, საზოგადოებაში ხომ არ განდებდა ისევ გაღმა და გამოღმა ნაპირები? ამას იმიტომ გწერ, რომ ვხედავ, მომავალი ჩინოსნებიდან ზოგიერთი აგრესიით ხვდება განსხვავებული პოზიციის ადამიანს. როდის ვისწავლით ქართველები მოსმენას?“

„დიადოგს რომ ვერ მიაღწია ხელისუფლებამ, ხომ შეუძლია, დამოუკიდებლად გაატაროს კარდინალური ცვლილებები? რას ელოდება? ისეთ სიმშვიდეს ინარჩუნებენ გარეგნულად, გეგონება, არც არაფერი ხდებაო“.

„პოლიტიკოსი დაგვემგზავრა „მარშრუტკაში“. იმდენი ილაპარაკა, ერთმა ქალმა დასკვნითი წინადადება ხმამაღლა გამოაცხადა: ტყუილა არ აგვხსოვს იმ ციხეში, ვინცაბა უნდა მოგვისმინოს, თვარა აჭარაში ასე გაბლავებული ვეღარ დავბრუნდებო“.

„მაღე თბილისში შევალთ. ყველა გაჩუმებულია, თითქოს ვიღაც მითური გამოჩნდება ან რაიმე იდუმალი მოვლენის მომსწრე გავხდებით. რამ მოიტანა ნეტავ ეს სიჩუმე?“

„მიტინგზეც გავედით და აჭარული შეძახილებიც გაისმა პარლამენტის წინ. ჩვენ გვერდით მდგომმა

ფიცებლმა გურულებმაც აქტიურად დაიწყეს დროშების „ტრიალი“. ღამე საკანში გავათენე. დილაადრიან ერთი თბილისელი ქალბატონი მაინცდამაინც მე დამადგა თავზე, — წადი, შვილო, სახლში, გზას რატომ მიღობავო?... ალბათ, ესაა სამოქალაქო საზოგადოების არარსებობაც. მე თუ ქედიდან გაჭირვებამ ამ ყინვაში პარლამენტის წინ გამათენებინა ღამე, შენ გვერდი ვეღარ შემეიარე!“

„რა ინფორმაციები არ ვრცელდება. ხან გვეუბნებიან, „ზონდერბრიგადები“ მოდიან, სპეცრაზმელები ემზადებიანო და ასე შემდეგ. მოკლედ, დავიხეთქეს გულეები. დღეს ტელეჟურნალისტებს მერაბიშვილები ვუძახეთ და ამით ცოტა გაგხალისდით“.

„ჩემს მეგობარს ისე ჩაედინა ამ დღით, თითქოს დანაწევრებული სამშობლო ჰქონდეს და აგარაკზე ისვენებდეს. ძლივს გამოვავხიზლე ხმამაღალი შეძახილით: „...სულ ძილი, ძილი, როსლა გვეღირსოს ჩვენ გაღვიძება...“

„მიზინგოვა ჩოხა ღაჟღაჟი, ზამთარში ყხის მასაქნევი აჩაფიჩი შექნაჲ“

თბილისში დატრიალებულმა საპროტესტო ალიაქოთმა არა მარტო ქალაქელები ააფორიაქა... ზოგი მოთმინებით ელოდება პროტესტის შედეგს, ზოგს კი არაფრის იმედი აღარ აქვს და ქუჩაში დგომას ტყუილ წვალუბად მიიჩნევს. კახელები დინჯად საუბრობენ შექმნილ სიტუაციაზე და მომავალს ბურუსით მოცულად მიიჩნევენ.

„გლახეხაცი არც ისეთი უჭაოა, ზოგიაერთს რომ ჰგონია“

ელენე ბასილიძე

მათიშო, 50 წლის:

— ახლა აქციიდან მოვდივარ. რატომ არ უნდა დაუდგე ჩემს თანამომებებს გვერდით?! მართალია, თბილისში ჩასვლა საკმაოდ ძვირი ჯდება, მაგრამ ოღონდ ამ ქვეყანას ეშველოს და ამისათვის ფულს როგორ დავინანებ?

— ოპოზიციას რამდენიმე ლიდერი ჰყავს. თქვენ რომელს უჭერთ მხარს?

— არ ვიცი, ეგ ჯერ არ გადაიწყვეტია. მე მხოლოდ ის ვიცი, რომ სააკაშვილი აღარ მინდა. როცა ის თავისი ნებით დატოვებს პოსტს, იმაზეც ვიფიქრებ, თუ ვინ უნდა იყოს საქართველოს ახალი პრეზიდენტი. დარწმუნებული ვარ, ამ უნაშუაოების ბანდის დამლის შემდეგ, ქართველ ხალხს კეთილდღეობის დრო დაუდგება. ამ კაცმა დალუპა და გააცამტვერა მთელი საქართველო. ჯერ ტერიტორიების დაბრუნებას გვეპირდებოდა, მაგრამ ჩვენი საქმე ისე შეატრიალა, რაც გვექონდა, ისიც აღარ შეგვარჩინა მან ცხვირმოუხოცავი ბავშვები გაყარა ომში! საწყალი ჩემი დისშვილი, ისე დაიღუპა, ცხინვლიდან მისი ცხედარიც კი ვერ გამოვიტანეთ (ტირის)... კიდევ ჰყოფნის ნამუსი და ტელევიზორიდან გვეტრახებენ, თუ რამდენი კილომეტრი გზა დააგო და რამდენი შადრევანი გახსნა. დიდი მადლობა, მაგრამ შადრევნებითა და გზის დაგებით ხალხი შიმშილს ვერ დაიკმაყოფილებს! მიხილ სააკაშვილს ამკარად ეტყობა, რომ არათუ საკუთარი სამშობლოზე, ხალხზეც კი არ ზრუნავს. ხელისუფლებაში მოსვლისთანავე, მან სახელმწიფო სამსახურებში ისეთი შემცირებები დაიწყო, რომ ნახევარი საქართველო უმუშევარი დატოვა... ჩემი მეუღლეც ამ შემცირების მსხვერპლია. ახლა მთელი ოჯახი ჩემი შვილის ხელფასს შევყურებთ. ეჰ, მას მაინც ჰქონდეს რამე...

— თქვენი მეუღლე სად მუშაობდა?

— ისანი-სამგორის რაიონულ პოლიციაში. კაცს ოჯახი მიტოვებული ჰყავდა და ლუკმაპურის სამოწენოდ ქალაქში იყო წასული... ახლა კიდევ, მიტინგზეც არ უნდა წავიდე?! ნუთუ, არ ვართ იმის ღირსები, რომ ისეთი ხელისუფლება გვყავდეს, რომლის უსამართლობისა და რისხვის არ შეგვეშინდება?!

ზურაბი, 67 წლის:

— მიტინგზე რა მინდა?! როცა სააკაშვილი ქვეყნის სათავეში მოიყვანეს, მე მკითხა

ვინმემ რამე? ჰოდა, ახლა რომ გავიდე და „გადადექი! გადადექი!“ ვეძახო, რა, ჩემი დანიშნულია და მევე უნდა გადავყენო? თან, ამ გაზაფხულის პირზე რომელი ჭკუთამყოფელი წავა ქალაქში?! მინდორსა და ვენახში იმდენი საქმე მაქვს, მთელი დღე თავს ზემოთ ვერ გწევ და ახლა მიტინგზე რომ დავდე, ზამთარში ყხის გასაქნევი არაფერი მექნება. ჰოდა, მერე რა ვქნა? დაეწვერო, ის მომიტინგეები დამეხმარებიან? გლახეხაცი არც ისეთი უჭკუოა, ზოგიერთს რომ ჰგონია. მეც ვიცი, რომ კარგი პრეზიდენტი არ გვყავს და ნურავის ეგონება, რომ თვალები დახუჭული მქვს — მართალია, პენსიებმა მოიმატა, მაგრამ

ცხოვრებაც გაძვირდა. ამ მომატებულ პენსიას ხომ ვიღებ, მოსავალიც მომყავს, ნელში წყდები და მაინც, ჩემს ოჯახს არაფერი ეტყობა. ჰოდა, ახლა მიტინგებზე რომ ვიარო, მერე რაღა გვეშველება?! ბოლო დროს რაღაცები სასიკეთოდ შეიცვალა. სხვა თუ არაფერი, შევარდნაძის დროს საღამოს ქუჩაში გასვლა კი არა, თვალთან თითის მიტანაც მიჭირდა, ახლა კი დენი მაინც მაქვს სახლში და ავად თუ კარგად, მის საფასურსაც ვიხდი. კარგი ქვეყანა ნამდვილად არ გვაქვს, მაგრამ სააკაშვილი რომ წავა, შენ გგონია, ეს ამდენი ოპოზიციონერი ლიდერი ერთმანეთს სკამს უბრძოლველად დაუთმობს? აქ ისეთი ამბავი დატრიალდება, ძალიან პატრონს ვერ იცნობ! რა ვქნა, პაპავ, შეიძლება, ვილაცამ მიხიხრას... — შენ რა პატრიოტი და ქართველი ხარო, მაგრამ საქართველოს მომავალს არა მგონია, ამ საპროტესტო აქციებით ეშველოს რამე.

— რაში ხედავთ გამოსავალს?

— მთავარია, ყველამ თავისი საქმე აკეთოს! ეგე, ჩემს მეზობელ ზუროს თავის დღეში ხელი არ გაუწმრევია, სახლში თოხს არ ჰკიდებს ხელს და გუშინ თბილისის „მარშრუტკას“ ჩამოჰყავა, აქციაზე ყოფილა... მისთვის სულერთია, ვინ იქნება პრეზიდენტი — მიშა, ნინო თუ რაჟიკო. მის გაჭირვებას ვერც ერთი პრეზიდენტი ვერ უშველის, თუ ხელი თავად არ გაანძრია და მოსავალს არ მიხედა. ამიტომაც ვამბობ, — ყველამ თავისი საქმე აკეთოს, ხელი გაანძრიოს. მერწმუნეთ, ასე ქვეყანასაც ეშველება და ჩვენც დაგვადგება საშველი. მაშ, ისე როგორ იქნება, რომ სულ ასე უბედურად ვიცოთ?..

ზურა, 53 წლის:

— აქციაზე არ ვყოფილვარ, მაგრამ ნამ-

დვილად არ ვარ წინააღმდეგი იმისა, რომ პრეზიდენტი გადადგეს. ეს ადამიანი თანამდებობისათვის შეუფერებელია! ჯერ კიდევ რამდენიმე წლის წინ ვამბობდი, რომ უკეთესი იქნებოდა, ქალი პრეზიდენტი გვყოლოდა. მანდილოსნის პატივისცემა ოდითგანვე მოგვდგამს და ქართველი ქალიც უკეთესი ხელისუფალი იქნება.

— თუ პრეზიდენტის გადადგომა ემართება, აქციაზე რატომ არ წახვედით?

— გეუშაობ და ვერ მოვიცალე. აბა, რომ არ ვიმუშაო, ჩემს ცოლ-შვილს ვინ შეინახავს?! სიმართლე გითხრათ, ჩვენი რაიონიდან აქციაზე ბევრი ვერ წავიდა. ხალხს იმდენი ფული არა აქვს, რომ მგზავრობისათვის გაიმეტოს. ისე, ამბობენ, — კარვებში მსხდომი ფულს უხდიანო. თუ ეგ მართლა ასეა, წავალ და მეც იმ კარავში დავიძინებ. ბოლოს და ბოლოს, ფიზიკური მუშაობა მაინც აღარ მომიწევს (იცინის)... ჩემი მეუღლე სკოლაში მუშაობს. ამას წინათ დირექტორს დაუბარებია და მაგიდაზე სულ

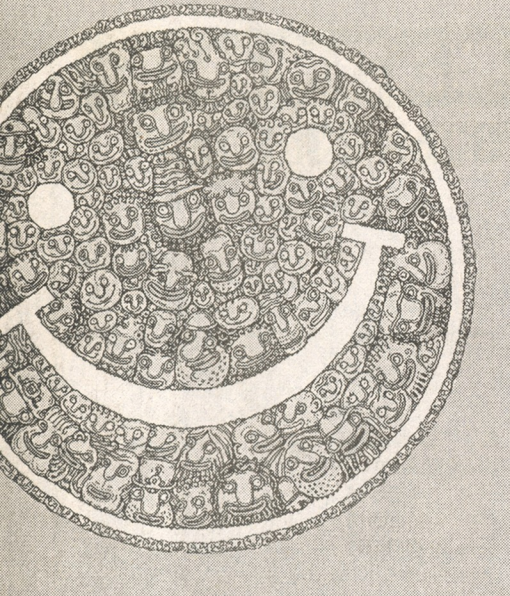
ზოგი მოთმინებით ელოდება პროტესტის შედეგს

მეშტე უბრაზუნებია, — ღმერთი არ გაგინყრეთ და აქციაზე არ წახვიდეთ, თორემ ჯერ რა გაქვთ და რაც გაქვთ, იმასაც დაკარგავთო. ჩვენს რაიონში ყველა ყველა იცნობს, ერთმანეთის წყენინება არავის უნდა და ერთიმეორის ხათრით აქციაზეც აღარ მიდია.

მიქო, 74 წლის:

— ტყუილად ილლიან ენებს, კაცო, რა აზრი აქვს ამდენ უაზრო ლაყბობას? მიშა მაგათი ლაპარაკის გამო მაინც არ გადადგება და დასხდნენ სახლებში, თბილად მაინც იქნებიან. ამდენი ხანია, იქ იყინებიან და რაიმე შედეგი ნახეს?... თავიდან მართლა მეგონა, რომ მიშას გადააყენებდნენ, მაგრამ იმედი გამიცრუვდა... ის დროა, მომიტინგეები დაიშალონ. მიშას იმდენი ეშმაკობა კი აქვს, რომ ეს ხალხი არ დაარბიოს. პრეზიდენტი რომ დიდი ვერაფერი ხელისუფალია, ეგ ყველამ ვიცით, მაგრამ, ხალხო, დამიჯერეთ, ის არ გადადგება! ამ ხნის კაცი ვარ, ათასი რამე მინახავს, მაგრამ ხალხის ასეთი აბუჩად აგდება, არ გამიგონია. იმედია, ამ გაუბედურებულ ხალხს რაღაც ეშველება.

აროგასული ინფორმაცია

- სუნამოს შესაძენად დილით, თანაც, თბილ ამინდში წასვლას გირჩევთ. ვიდრე სუნამოს შეიძენდეთ, ის მაჯაზე იპკურეთ, მასში შემავალ სპირტს აორთქლება აცალეთ და მერე გადან-ყვიტეთ, იყიდოთ თუ არა.
- თეთრი დათვები მეტად მახვილი ყნოსვით გამოირჩევიან. ისინი ყნოსვის (ყინვა სურნელის ცუდი გამტარია) სქელი ფენის ქვეშა ცი თავისუფლად აგნებენ თევზს.
- რამდენიმე ათეული წლის წინ, დაავადებათა დიაგნოსტიკას სურნელ-

ის მიხედვით ახდენდნენ. მაგალითად, მიიჩნევდნენ, რომ დიაბეტით დაავადებულით ამონასუნთქს აცეტონის სუნი დაჰკრავდა.

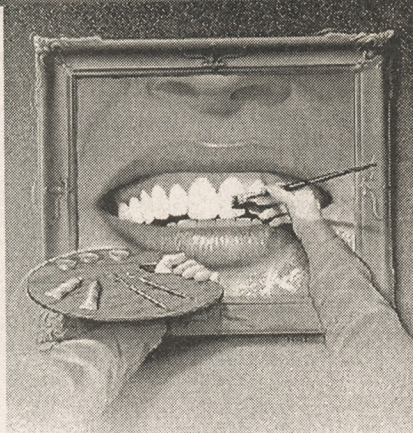
- ყნოსვის უნარი თითქმის ყველა ადამიანს ერთნაირად აქვს განვითარებული, მაგრამ არიან ისეთებიც, ვინც მაგალითად, ეთილმერკაპთანის (ბუნებრივ აირს ამ ნივთიერებას სპეციალურად უმატებენ, რათა გაჟონვა მალევე დადგინდეს) სუნს ვერ გრძნობს.
- პარფიუმერების აზრით, თქვენ ისეთი სუნამო უნდა შეარჩიოთ, რომ-

ლის არომატსაც გარშემო მყოფები გრძნობენ, თავად კი — ვერა.

- თუ თავყვანისმცემელმა თავი მოგაბეზრათ, გაარკვიეთ, რომელი სუნამო არ უყვარს და პაემნის წინ იპკურეთ ხოლმე. სურნელმა შეიძლება, ადამიანი შეგაყვაროთ ან პირიქით — შეგაძულდეთ.
- თითოეულ ადამიანს თავისებური სუნი აქვს. როგორც თითის ანაბეჭდები განსხვავდება ერთმანეთისგან, ასევე განსხვავდებიან ადამიანები სუნის მიხედვით.
- აზრი, თითქოს მთელი ცხოვრება ერთი და იგივე სუნამო უნდა იპკუროთ, მცდარია. სხვადასხვანაირი არომატი ცხოვრებას გაგიმრავალფეროვნებთ.
- არომატთა მრავალფეროვნების მიუხედავად, მამაკაცები ქალის ბუნებრივ სურნელს ანიჭებენ უპირატესობას. ცნობილი ისტორიული ფაქტია, როცა ლაშქრობისას, ბონაპარტე ჟოზეფინას შემდეგი შინაარსის წერილებს სწერდა: „ვბრუნდები, 8-10 კვირის შემდეგ შინ ვიქნები. გიკრძალავ აბაზანის მიღებას!“
- თუ ქმარს საყვარელი ჰყავს, ამის შესახებ ქალს, პირველ რიგში, „მესამე თვალი“ და „მეორე ცხვირი“ ამცნობს.

სტომატოლოგიური ფაქტები

- შტატ ვერმონტში (აშშ) არსებული კანონის მიხედვით, ქმრის ნებართვის გარეშე, ქალს კბილის პროთეზის ტარება არ შეუძლია.
- კბილი — ადამიანის ერთადერთი ორგანოა, რომელსაც თვითაღდგენა არ შეუძლია.
- სალექ რეზინს შაქარი 1869 წელს, სტომატოლოგმა უილიამ სემპლემ დაამატა.
- ცაციები საკვებს მარცხენა მხარეს ლეჩავენ, მემარჯვენეები — მარჯვნივ.
- ქალაქ პროვიდენსის (როდ-აილენდის შტატი, აშშ) მაღაზიებში, შაბათობით, კბილის ჯაგრისის გაყიდვა აკრძალულია.
- პირის ღრუში, მთელი დღის განმავლობაში, დაახლოებით, 1,4-1,5 ლ ნერწყვი წარმოიქმნება.
- პირველი სტომატოლოგები ეტრუსკები იყვნენ. ისინი ჩვენს ერამდე VII საუკუნეში, სხვადასხვა ცხოველის ეშვისგან სალექად ვარგის პროთეზს ამზადებდნენ.
- ჯორჯ ვაშინგტონი, რომელ-

საც ბუნებრივი კბილები თითქმის ალარ შერჩა, საკუთარი 6 ცხენის კბილებზე ზრუნავდა. მისი ბრძანებით, ცხენებს სისტემატურად უტარებდნენ სტომატოლოგიურ გამოკვლევას და ყოველდღიურად უხეხავდნენ კბილებს.

- ყველაზე ძვირად ღირებული ისაა ნიუტონის კბილი, რომელიც 1816 წელს, 730 გირვანქა სტერ-

ლინგად გაიყიდა. მფლობელმა კბილი ბეჭედში ჩაასმევინა.

- ცნობილია, რომ მათ ძე დუნს არასდროს გაუხეხავს კბილები. იგი პირში ჩაის ნაყენს ივლებდა და ამ მცენარისავე ფოთლებს ლეჩავდა. „რატომ გავიხეხო კბილები? სად გინახათ, ვეფხვი კბილებს იხეხავდეს?“ — სშირად იმეორებდა მათ.
- ლუდოვიკო XI-ის კარზე მხოლოდ წვნიან კერძებს მიირთმევდნენ. მაღალი წრის წარმომადგენლები ფიქრობდნენ, რომ საკვების ზედმეტი ლეჩვა სახეზე ნაოჭებს აჩენდა.
- ამერიკელი სტომატოლოგები, ყოველწლიურად, კბილების გვირგვინებზე, ხიდებსა და პროთეზებზე 13 ტონა ოქროს ხარჯავენ.
- ჩინეთის ქალაქ კულანგში გამოყენებული კბილის საჩიჩქნების შემგროვებელი 7 ცენტრი არსებობს. ისინი თითო ფუნტ (454 გ) ჩხირში 35 ცენტს იხდიან.
- ცნობილი ბრენდ „ქოლგეითს“ ესპანეთში პრობლემები შეექმნა, რადგან სიტყვა „ქოლგეითი“, ესპანურად „ნადი, თავი ჩამოიხრჩვეს“ ნიშნავს.

გაქვლი და მისი საილუზოა

სამკაული ყველა ქალს უყვარს, მაგრამ ყველამ როდი იცის, ესა თუ ის ბეჭედი რომელ თითზე უნდა გაიკეთოს. არსებობს მეცნიერება, რომელიც ამტკიცებს, რომ ამ საკითხს სერიოზულად უნდა მივუდგეთ.

ცარი — დაკავშირებულია თავთან, კისერთან და ხერხემალთან. კარგია, თუ ამ თითზე გაიკეთებთ აღმასის თვლებით შემკულ ვერცხლის ან თეთრი ოქროს ბეჭედს.

საჩვენებელი — მასზე უნდა გაიკეთოთ საფირონის, ოპალის

(ბიოენერგეტიკოსების აზრით, ოპალი ნათესაური კავშირების განმტკიცებას უწყობს ხელს) და აკვამარიანის თვლიანი (აკვამარინი მეზღვაურთა ქვად მიიჩნევა) ბეჭედი.

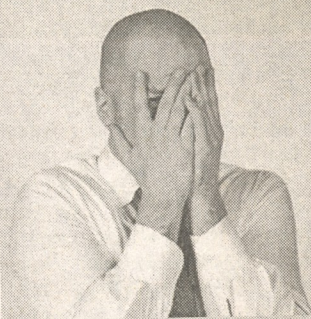
შუა თითი — მასზე უნდა გაიკეთოთ ვერცხლის ბეჭედი, რომელშიც ჩასმული იქნება იისფერი ან შავი თვალი. თუმცა, მათ ტარებას მხოლოდ საქმიანი შესვენებების დროს გირჩევთ.

არათითი — იგი დაკავშირებულია გულთან. ამიტომაც, მასზე იკეთებენ საქორწინო ბეჭედს. იმისათვის, რომ წარმატება და სიყვარული მოიზიდოთ, ამ თითზე წითელთვლიანი (ლალი, ძონი, წითელი იასპი) ბეჭედი გაიკეთეთ.

ნაკი — ძველ სწავლულთა აზრით, ყველაზე პატარა თითი პასუხს აგებს მეტყველებაზე. გირჩევთ, მასზე გაიკეთოთ ყვითელ (სარდინი, ქარვა, ტოპაზი) ან მწვანეთვლიანი (ზურმუხტი, ქრიზოლითი, ქრიზოპრაზი) ბეჭედი.

ფოტოგრაფია

ყველაფრის შიში — **პანაფობია**.

მრავალი ნივთის მიმართ შიში — **პოლიფობია**.

ყოველივე ახლის შიში — **ნეოფობია**.

პაერის შიში — **ანაფობია**.

ღრუბლების შიში — **ნეფოფობია**.

სიცივის, ყინულის, ყინვის შიში — **კრიოფობია**.

ღამის შიში — **ნიკტოფობია**.

სიბნელის შიში — **სკოტოფობია**.

დღის შიში — **ფოტოფობია**.

მზის სინათლის შიში — **ფანეოფობია**.

სინათლის შიში — **ფოტოფობია**.

შუქის ანთების შიში — **სალაფობია**.

***

6 წლის პატა უგრეხელიძე, რომელიც ლელა წერეთლის სიმღერებს უსმენდა, დედას ეკითხება: — დედა, ლელას წერეთლის რატომ ეძახიან?

***

3 წლის ზურა წიქარიშვილს ბებო პიჯაკი აჩუქა. გახარებულმა ზურამ ის სასწრაფოდ ჩაიცვა

და დედას ეუბნება:

— დედა, წამყე, ლა, ცოლი მოვიყვანოთ.

***

— იცი, დედიკო, მე მკვებარა ვარ, — ამბობს 5 წლის გიორგი. — რატომ? — უკვირს დედას. — იმიტომ, რომ სადაც ჩემი საქმე არ არის, ყველგან ვეკვებები.

***

3 წლის მარიამმა მეზობელთან წნევის საზომი აპარატი ნახა და დიასახლისს ეუბნება:

— მაკა, იცი, ასეთი წნევის ფოტოაპარატი ჩვენც გვაქვს!

***

2 წლის ანა ჯაფარიძემ დაინახა, რომ მამა ჯაგრისით კბილებს იხეხავდა და გაკვირვებულმა პკითხა:

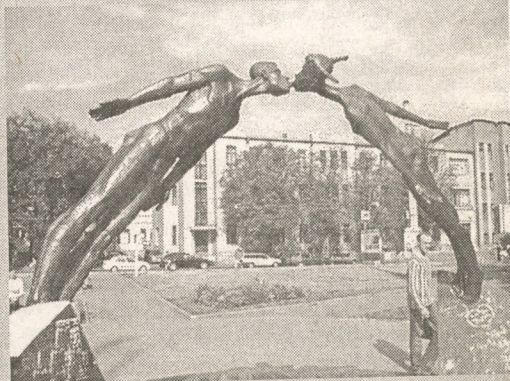
— რას აკეთებ, მამიკო, კბილებს ილესავ?

პატარა გეგმები გენიოსოვან

***

პატარა გიორგიმ მაგიდიდან მობილური ტელეფონი აიღო და თამაში დაიწყო. მამამ ტელეფონი სასწრაფოდ წაართვა.

— ეს ჩემი მობილურია, მომეცი იი... — ატირდა გიორგი.

მეაწვე, გემრიელი და სასარგებლო

მეაწვნა უძველესი კულტურაა. მისი სამკურნალო თვისებები ჯერ კიდევ ავიცენამ აღწერა. ამ მცენარის ახალგაზრდა ფოთლები მდიდარია როგორც A; B1; B2; C; K; PP ვიტამინებით, ასევე, კალიუმით, ფოსფორით, კალციუმით, ნატრიუმით და ისეთი იშვიათი მიკროელემენტებით, როგორებიცაა: ბრომი, ნიკელი, ტიტანი, მოლიბდენი. ეს მცენარე შეიცავს ვაშლის, ლიმონის, მეაუნის მჟავებს და ამიტომაც აქვს დამახასიათებელი გემო.

მეაუნას საშუალებით მკურნალობენ წყლულებს, ჭრილობებს, კანზე გამონაყარსა და ქავილს, აჩერებენ სისხლდენას. ასევე, მის ნაყენს ივლებენ პირის ღრუში ღრძილების ანთების, კბილის ტკივილის დროს და მკურნალობენ ანგინას. მცენარის ფესვების ნახარში აუმჯობესებს სისხლის წარმოქმნის პროცესს, არეგულირებს ღვიძლის მუშაობას.

მცენარის მეაწვე ფოთლებს აქვს ტკივილგამაყუჩებელი მოქმედება. მოწამვლის შემთხვევაში, მას იყენებენ როგორც ანტიტოქსიკურ საშუალებას. თუ მენსტრუალური ციკლის დაწყებამდე (დაახლოებით, ერთი კვირით ადრე) ქალები მეაუნას ნაყენს მიიღებენ, ტკივილი აღარ შეაწუხებთ. უძველეს სამედიცინო წიგნებში წერია: „ვისაც ჰყავს ჭია, მეაუნა უზმოდ უნდა ჭამოს და ჭიებს განდევნოს“.

გამოსაშრობად და შესანახავად გამოდგება მხოლოდ ყვავილობის დაწყებამდე შერგოვილი ფოთოლი და ყუნწი. მცენარეს რეცხავენ, კონებად კრავენ და ისეთ ოთახში აშრობენ, რომელიც კარგად ნიავედება. აღსანიშნავია, რომ ვიტამინების სიჭარბის გამო, დაკონსერვებული მეაუნაც კი სასარგებლოა. მეაუნას ინახავენ ხის კასრში, ზედ არაიოდირებულ მარილს აყრიან და ამ მცენარით ზამთარში წვნიანს ამზადებენ.

ყურადღებით! თუ თქვენ განუხებთ პოდაგრა, ღვიძლის დაავადება, შაქრიანი დიაბეტი, ნაწლავების ანთება, ტუბერკულოზი, მაშინ მეაუნათი გატაცება არ ღირს. ამ მცენარის ნაყენის მიღება არ შეიძლება კუჭისა და თორმეტკოჯა ნაწლავის წყლულოვანი დაავადების, მომატებული მჟავიანობით მიმდინარე გასტრიტის დროს. მეაუნას დაბერებული და უხეში ფოთოლი დიდი რაოდენობით მეაუნას მჟავას შეიცავს, რაც ორგანიზმში ნივთიერებათა ცვლის დარღვევას იწვევს. ამიტომაც, ნებისმიერი მიზნით, მხოლოდ ახალი, ნორჩი ფოთლები გამოყენებაა რეკომენდებული.

ელენის ანთების დროს: მოხარშეთ მეაუნას ფესვები ძმარში, შემდეგ კი ამ ნახარშით ელენის მიდამო დაიზილეთ.

კანზე გამოწევის და ძაბვის დროს: მეაუნას ნორჩი ფოთლები გარეცხეთ, გაატარეთ ორთქლში, დააქუცმაცეთ, გამოწურეთ წვენი და ადუღეთ ის 3-5 წუთის განმავლობაში. შემდეგ, მეაუნას წვენი წაისვით დაზიანებულ კანზე.

წლის ტკივილის დროს: ერთი მეაწვე მცენარე გარეცხეთ და დააქუცმაცეთ. 1 ს/კ ნედლეულს დაასხით 1,5 ჭიქა წყალი, 15-20 წუთის განმავლობაში ადუღეთ ნელ ცეცხლზე, შემდეგ შეფუთეთ და გააჩერეთ 2 საათი, გაფილტრეთ და მიიღეთ 2-2 ს/კ ჭამამდე, დღეში 3-ჯერ.

ჭიავის მოსაშრობად: 1 კგ გარეცხილ მეაუნას დაასხით 1 ლ წყალი, გააჩერეთ 2 საათის განმავლობაში და შემდეგ გაფილტრეთ. დაუმატეთ 50 გ შაქარი და ხარშეთ მანამ, ვიდრე 1 ჭიქამდე არ დავა. მიიღეთ ნაყენი ყლუბ-ყლუბობით, მთელი დღის განმავლობაში.

ნაღვლაფი საშუალება: გააზავეთ 1-2 ჩ/კ მეაუნას წვენი 1 ჩ/ჭ ტკბილ წყალში და მიიღეთ 1/2 ს/კ დღეში 2-3-ჯერ, ჭამის დროს.

ფაღარათის დროს: 1 ს/კ მეაუნას დაასხით გადადუღებული, თბილი წყალი და გააჩერეთ 30 წუთი, შემდეგ კი გაფილტრეთ. მიიღეთ 1 ს/კ, დღეში 3-5-ჯერ.

მტკივნეული მენსტრუაციის დროს: 1 ს/კ გამომშრალ მეაუნას დაასხით 1,5 ჩ/ჭ ადუღებული წყალი, 30 წუთი გააჩერეთ და მიიღეთ 1/3 ჩ/ჭ, მენსტრუაციამდე 7 დღით ადრე.

მეაწვე საღილე

მეაუნა ფართოდ გამოიყენება კულინარიაში. მისგან ძირითადად, წვნიანებს ამზადებენ. ამ მცენარის ფოთოლი აცოცხლებს სალათებს, სოუსებსა და პიურეს. ძალიან გემრიელია მეაუნას მეაწვე კომპოტი და კისელი.

მეაუნას წვნიანი

მოსაზადებლად საჭიროა: 200 გ მეაუნა, 1 ჭარხალი, 3-4 კარტოფილი, მწვანე ხახვი, 3 მოხარშული კვერცხი, 1 ლ ბურახი ან მანონი და მარილი გემოვნებით.

მეაუნას ფოთლები წვრილად დაჭერით, ჩაყარეთ მდულარე წყალში და ხარშეთ 5-7 წუთი, შემდეგ კი გააცივეთ. მოხარშული ჭარხალი და კარტოფილი გაფცქვენით, დაჭერით გრძივად და შეურიეთ მოხარშულ მეაუნაში. დაამატეთ დაჭრილი ხახვი, კვერცხი, მარილი გემოვნებით, ბოლოს კი ბურახი ან მანონი დაასხით.

წიგანისფერადი ბორცვი

მოსაზადებლად საჭიროა: 200 გ მეაუნა, 3 ქორფა ჭარხალი ფოთლები-ანად, 2 ს/კ დაჭრილი მწვანე ხახვი, 2 ლ წყალი, არაჟანი და მარილი გემოვნებით.

გაასუფთავეთ ჭარხალი, დაჭერით, ჩაყარეთ მდულარე წყალში და ადუღეთ 5 წუთი, შემდეგ კი დაამატეთ მეაუნას წვრილად დაჭრილი ფოთლები, მარილი და მიიყვანეთ ადუღებამდე. როცა გაცივდება, მოასხით არაჟანი და მოაყარეთ მწვანე ხახვი.

მეაუნას კისალი

მოსაზადებლად საჭიროა: 400 გ მეაუნა, შაქარი, ვანილი, ლიმონის ან ფორთოხლის ქერქი, მარილი, კარტოფილის ფქვილი.

მეაუნას ნორჩი ფოთოლი გარეცხეთ, დაასხით წყალი და 10 წუთი ხარშეთ, შემდეგ კი გახეხეთ, დაუმატეთ შაქარი, ვანილი, ლიმონის ან ფორთოხლის კანი, მარილი გემოვნებით და დადგით ცეცხლზე. როცა ადუღდება, დაუმატეთ წყალში გახსნილი კარტოფილის ფქვილი, კარგად აურიეთ და გააცივეთ.

ბურახი

მოსაზადებლად საჭიროა: 500 გ მეაუნა, 1 ჩ/ჭ შაქარი და საფუარი.

მოხარშეთ მეაუნას ფოთლები, დაამატეთ შაქარი, საფუარი, კარგად აურიეთ და გააჩერეთ ერთი დღე. შემდეგ გაფილტრეთ, ჩაასხით ბოთლში და შეინახეთ ცივ ადგილას. 2-3 დღის შემდეგ სასიამოვნო სასმელი მზად იქნება.

თუ შაქრიანი დიაბეტი გაქვთ

ანუ 10 ნაბიჯი ჯანმრთელი პარუბისკენ

ნეიროპათიის პროგრესირებას შეიძლება მოჰყვეს გართულებები, რომლებიც მართლმოდებულად უნდა იქნებოდეს. არამედ სიცოცხლისთვისაც საშიშია. დიაბეტური ნეიროპათია იწვევს: ნერვების დაზიანებას, კუნთების ატროფიას (განლევა), ავტონომიურ ნევროპათიას. მაგალითად, კუჭის, ნაწლავების, შარდის ბუშტის ატონიას (მოდუნებას) ან ფაღარათს. შაქრიანი დიაბეტით დაავადებულ ბევრ ავადმყოფს აღენიშნება ორთოსტატიკური ჰიპოტონია (ანუ ჰორიზონტალურიდან ვერტიკალურ მდგომარეობაში გადასვლისას არტერიული წნევის დაცემა), რაც ვლინდება თავბრუსხვევით, თავლებში დაბნელებით და ზოგჯერ, გულის წასვლითაც კი.

დიაბეტური ნეიროპათიის დროს, შესაძლოა, ტერფებზე კანის საფრის მცირეოდენ ტრავმირებასაც კი მოჰყვეს ინფიცირება, წყლულის გაჩენა, შემდგომში ენ. დიაბეტური ტერფის განვითარება, ქსოვილის კვების მოშლა, შეშუპება და ციანოზი (ტერფის დაზიანებული ნაწილის, მეტწილად — თითების გალურჯება). არაა გამორიცხული მშრალი განგრენის განვითარება, რომელსაც ტკივილი საერთოდ არ ახასიათებს ან იგი მინიმალურადაა გამოხატული. აღსანიშნავია ისიც, რომ შაქრიანი დიაბეტით დაავადებულ ადამიანებში პოტენციური დაქვეითება სწორედ ნეიროპათიის უკავშირდება.

რა უნდა გააკეთოს დიაბეტით დაავადებულმა, რომ ჯანმრთელი ტერფები შეინარჩუნოს:

- შეეცადეთ, იმოძრაოთ ბევრი და თანაც, რეგულარულად;
- ფეხები ყოველთვის თბილი და მშრალი გქონდეთ;
- ყოველდღიურად ჩაიცვით ახალ-ახალი ბამპის ან შალის წინდები;
- შეეცადეთ, ფეხები არ გაგიოფლიანდეთ, არ დაუშვათ ტერფებზე წრილობების ან სოკოს გაჩენა;
- არ იყიდეთ სინთეტიკური მასალისგან დამზადებული ფეხსაცმელი. შეეცადეთ, შეარჩიოთ რბილი, ნატურალური ტყავისგან შეკერილი ტუფლი. ზამთარში ჩასაც-

დიაბეტური ნეიროპათია დიაბეტის საშიში და ყველაზე გავრცელებული გართულებაა. მის პირველ სიმპტომს წარმოადგენს — ჩვეულების, დაბუფებისა და ტკივილის შეგრძნება ფეხებში, იშვიათად — ხელებშიც. როცა დაავადება გართულებულია, ადამიანი ვეღარ გრძნობს საკუთარ ტერფებს ან ფეხებს და აქედან გამომდინარე, ვერ ამჩნევს ამ მიდამოში ტრავმების, შეშუპებებსა თუ კოჭრების არსებობას.

მელ ფეხსაცმელს უნდა ჰქონდეს თბილი სარჩული, საზაფხულო კი პაერს უნდა ატარებდეს;

• ატარეთ ზუსტად თქვენი ფეხის ზომის ფეხსაცმელი. ტერფებში მგრძნობელობის დაქვეითების გამო, შეიძლება, ვერ იგრძნოთ, რომ ფეხსაცმელი გიჭერთ. ამიტომაც, ქალაქის ფურცელზე ფეხშიშველი დადგით და ფანქრით ტერფის გარშემო კონტური შემოხაზეთ, შემდეგ გამოჭერით, ჩადეთ ფეხსაცმელში და დააკვირდით: თუ ქალაქის გვერდები აიპრისა, ფეხსაცმელი სიგანეშია ვიწრო, ხოლო თუ ქალაქი ნიწ ან უკან აიპრისა, ის სიგრძეშია პატარა. ტერფის ასეთი კონტური ახალი ფეხსაცმლის შეძენის დროსაც გამოიყენეთ;

• აუცილებლად მიაქციეთ ყურადღება ფეხსაცმლის ქუსლს. შეიძლება, ამა თუ იმ

მოდელის ფეხსაცმელი იყოს ლამაზი, მაგრამ მან თქვენს ტერფებს ავნოს. თუ თქვენ არ შედისხართ ნეიროპათიების მაღალ რისკ-ჯგუფში და შენარჩუნებული გაქვთ მგრძნობელობა, მაშინ შეგიძლიათ, მაღალქუსლიანი ან ნვრილცხვირიანი ფეხსაცმელი ატაროთ (მაგრამ მხოლოდ აუცილებლობის შემთხვევაში);

• შეძენის დროს ფეხსაცმელი უნდა მოიზომოთ წინდებზე და აუცილებლად ნაშუადღევს. უნდა გახსოვდეთ, რომ დილაობით ფეხები უფრო პატარა ზომისაა;

• ახალი ფეხსაცმელი დიდი ხნით არ ჩაიცვათ. ატარეთ იგი ყოველდღიურად, 10-15 წუთის განმავლობაში მანამ, ვიდრე თქვენი ტერფი მას არ შეეჩვევა;

• თუ ტერფებზე აღგენიშნებათ დეფექტი (გამოხატული ბრტყელტერფიანობა, თითების დეფორმაცია), მაშინ თქვენთვის აუცილებელია სპეციალური ფეხსაცმელი, რომელიც არსებული დეფექტის გამოსწორების საშუალებას იძლევა;

• სახლის ჩუსტები უნდა იყოს რბილი, ღრმა და სასურველია, თითებს გიფარავდეთ;

• ყოველდღიურად დაიბანეთ ფეხები თბილი წყლით და გამოიყენეთ მხოლოდ რბილი საპონი. დაბანის წინ დარწმუნდით, რომ წყალი ძალიან ცხელი არაა. ფეხებზე აბანის მიღება 3-5 წუთზე დიდხანს არ გააგრძელოთ, შემდეგ კი გულდასმით გაიმშრალეთ;

• კანზე ნახეთქები რომ არ გაჩნდეს, აბანის მიღების შემდეგ დამატენიანებელი კრემი გამოიყენეთ;

• ფრჩხილების მოჭრის დროს ფრთხილად იყავით! არასდროს გამოიყენოთ წანვეტილები ბოლოების მქონე მაკრატელი. ფეხის თითებზე ფრჩხილები უნდა დაიჭრათ სწორად და მოამრგვალოთ სპეციალური ქლიბით;

• არ იაროთ ფეხშიშველმა, რადგან ასეთ შემთხვევაში დიდია ტერფის გაჭრის საშიშროება;

• ყოველდღიურად შეიმონმეთ ფეხის-გული და თითებს შორის კანი, რათა დროულად შეამჩნიოთ მათზე სინითლე ან კანის ფერის შეცვლა, კოჭრის არსებობა, ფრჩხილის ჩაზრდა რბილ ქსოვილში. ასეთი შემონიშნებისა შეგიძლიათ, სარკვე გამოიყენოთ;

• ფეხზე წრილობის აღმოჩენისთანავე მიმართეთ ექიმს!

• შაქრიანი დიაბეტის დროს აუცილებელია დიეტის სწორად დაცვა, რეგულარული ფიზიკური დატვირთვა, სისხლსა და შარდში შაქრის შემცველობის მუდმივი კონტროლი.

• მეტად მნიშვნელოვანია დიაბეტური ნეიროპათიის დიაგნოზის დროული დასა და მეურნეობა. ადრეულ სტადიაზე შესაძლებელია ნერვის სტრუქტურისა და ფუნქციის აღდგენა, საერთო მდგომარეობის გაუმჯობესება.

აირჩიე და შეიძინე სასლიდან გაუსვლელად

წიგნები და ჟურნალ-გაზეთები

www.elva.ge

არასის და
წიგნების

გაავრცელებს

სააგენტო

„ელვა.ჯი“

ქ. თბილისი

სოსტავის ქ. №49

ტელ: 38-26-73; 38-26-74

ფაქსი: 38-26-74

გამოცემის დასახელება	1კგ. ფასი	3 თვე
1. GEO / GEO	9.00	27.00
2. ЛИЗА	2.50	32.50
3. 100 ЧЕЛОВЕК. КОТОРЫЕ ИЗМЕНИЛИ ХОД ИСТОРИИ	5.00	65.00
4. ПУТЕШЕСТВИЕ ПО СВЕТУ	8.00	24.00
5. СЕМЬ ДНЕЙ	2.50	32.50
6. HELLO! / ХЭЛЛОУ!	4.00	52.00
7. ОДОХНИ!	2.00	26.00

აგრომეზ ნეპისიძე სხვა გაერთიანება

E-mail: elva@kvirisalitra.com

გზა №18 30.04.2009

37

იკითხეთ თქვენი და თქვენი ოჯახის ჯანმრთელობისთვის

მაგ 1000 25.04-07.2009 წელი 1 კვირა **ოჯახის**

მკურნალთა

საქართველოში პირდაპირ

მთავარი თემა: გაცივება

თუ გავხვს ფანჯრი სიგრილეს

სიასლა!

მედიკამენტების მისიკოვანად

სამკურნალო ნაწილები

დახმებილი მუსლები

უზრუნველყავით ჰიგიენით

ფრესიონის ღებრუნებას ასე უზრუნველყავით

მედიკამენტების მისიკოვანად

2 ჩანაწერი

პედიატრი

შეკითხვა პედიატრს

0-დან 1-მდე

ფსიქოლოგია

გამონადენი გაფრევაში

სველი ჭიპი სეფსისის ერთ-ერთი წინამორბედი. ჭიპის დაუმუშავებლობა საჭიროა ჯერ 3%-იანი წყალბადის ზეგანით, შემდეგ — 2%-იანი ბრილიანტის მწვანით. რეკომენდებულია ულტრაიისფერი სხივებით დასხივება. გადახვევა მიზანშეწონილი არ არის, რადგან იგი ხელს უშლის სითხის გამოყოფას და ომფალიტის განვითარების საშიშროებას ქმნის.

ფოზიფი

ფოზიფი ნებისმიერ ასაკში გვხვდება, ამასთანავე, ქალებში — ორჯერ უფრო ხშირად. თუ აღამიანს იშვიათად აქვს კონტაქტი შიშის ობიექტთან, ზიანი პრაქტიკულად არ ადგება, მაგრამ თუ შიშის გამოწვევი ობიექტი მუდმივ სტრეს-ფაქტორად ევლინება, ეს მის ჯანმრთელობას (და არამხოლოდ ფსიქიკურს) სერიოზულ პრობლემებს უქადის.

დახმებილი მუსლები

ქუსლებზე ნახეთქები ძნელად ემორჩილება მკურნალობას, მაგრამ რეგულარული პროცედურებითა და კანის დამარბილებელი საშუალებების გამოყენებით მათ სამუდამოდ დააღწევთ თავს.

ძირითადი სამკურნალო საშუალებანი ვაზელინზე მზადდება. ნებადართულია სუფთა ვაზელინის მასალებიც.

თქვენი ზვილის ღირსება „ბანია“ აღმოჩენა

მარინა ბაბუნაშვილი

ქალბატონი, რომლის ცხოვრების შესახებაც უნდა გიაზოთ, რამდენიმე წლის წინ რედაქციაში გვესტუმრა. ჩვენთან განდობა ახლობელმა ადამიანმა ურჩია — გაზიარებული დარდი განახევრებულიაო. სხვათა შორის, მაშინ ძალიან ბევრი გამოეხმაურა პატიმარყოფილს და ჩემი რესპონდენტიც ამ მხრივ კმაყოფილი დარჩა. მისი ამბავი „კვირის პალიტრაში“ ამ სათაურით დაიბეჭდა — „ალ-სარებასავით მინდა ვთქვა“.

**ამბავი
პირველი
ყვლაფერი
შვილებისთვის
შინ გოდა...**

52 წლის მარგალიტა დ...ძემ ოცდახუთი წლის წინ თავისი საქმიანობა ვაჭრობით დაიწყო. მაშინ ამას სპეკულანტობას ეძახდნენ და იკრძალებოდა. მასთან უცხოეთსა და რუსეთში შეძენილი ტანსაცმელი მოჰქონდათ, რომელსაც დიასახლისი სარფიანად ყიდდა და

მარგალიტას ორი ვაჟი ჰყავდა. არაფერს აკლებდა შვილებს, ბინაც გაარემონტა. ერთი სიტყვით, კარგად ცხოვრობდნენ. ქალმა თავისი უახლოესი მეგობარიც ჩააბა ამ საქმეში — ტანსაცმლის ნაწილი მასაც მისცა და თავის მუდმივ კლიენტებს უგზავნიდა ხოლმე.

7 წელი ასე გავიდა. მერე, ერთმა ნაცნობმა „სხვა ბარიგა“ გააცნო — სანდო კაცია, თუ შეთანხმდებით, უკეთესად წავა შენი საქმეო. „სანდო კაცმა“ კი, არც მეტი, არც ნაკლები ნარკოტიკის გაყიდვა შესთავაზა ქალს. გაგიჟდა მარგალიტა — შვილების პატრონი ვარ, მაგას როგორ ვიკადრებო?! — მაგრამ ხომ გაგიგონიათ, ადამიანს ეშმაკი რომ შეუჩნდება, მისი საქმე ნასუღიანო.

მარგალიტამ პირველი მცირე პარტია ისე უცებ გაყიდა და იმდენი ფული იშოვა, რომ „სანდო კაცს“ მეორედ თავად მოსთხოვა, კიდევ მომიტანო. ასე და ამგვარად, ტანსაცმლის კლიენტებთან ერთად წამლის მომხმარებელმაც დაიწყო მასთან სიარული. თავდაპირველად მორფინს ყიდდა ამპულაებში, მერე ჰეროინიც გამოერია.

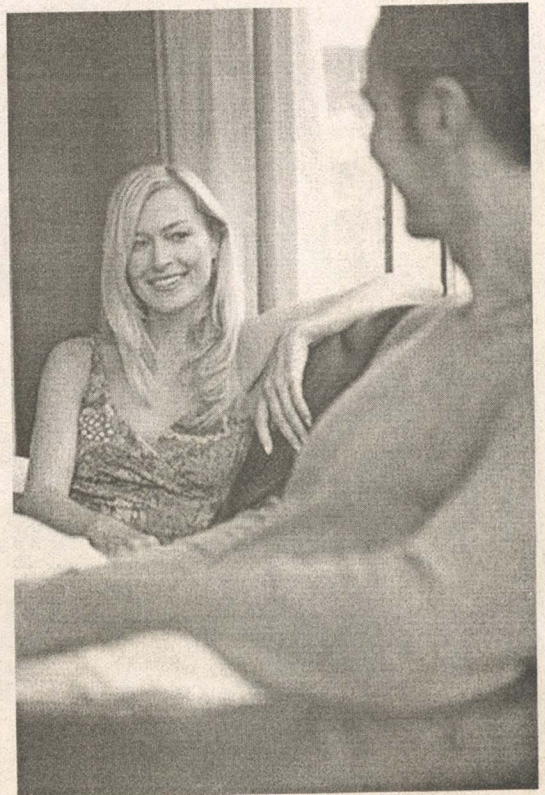
თავისმა უახლოესმა მეგობარმა, ეთერმა, ერთხელაც ტირილით შესჩივლა მარგალიტას, — უფროსი ვაჟი, ნიკა საეჭვოდ იქცევა, მგონი, ჩუმად წამალს იკეთებსო. დედის ეჭვი გამართლდა. ნიკა უმოკლეს ხანში ისეთ ნარკომანად ჩა-

მოყალიბებულიყო, რომ ერთი დღეც ვერ ძლებდა წამლის გარეშე. ბოლოს აღარავის ერიდებოდა და ხშირად დედასაც სთხოვდა, წამალი მიეტანა მისთვის. მარგალიტამ საშინლად განიცადა მეგობრის შვილის ამბავი, მით უმეტეს, როცა გაიგო, რომ ნიკას „მომმარაგებელი“ მისი კარგად ნაცნობი „სანდო კაცი“ იყო. მან დაიფიცა, რომ იმ კაცისგან ნარკოტიკს აღარ მიიღებდა და აღარც გაყიდდა.

ერთ საღამოს, ეთერი ტირილით მიადგა მარგალიტას, — ნიკა ძალიან ცუდად არის, წამლისთვის მივედი იმ „ბარიგასთან“, მაგრამ უარით გამომისტუმრა; მითხრა — ნადი, შენს დაქალს ექნება შემორჩენილი და ის მოგცემსო. შავ დღეში ჩავარდა მარგალიტა. მართლა არაფე-

თავისი წილიც რჩებოდა. ყველა კმაყოფილი იყო: მომტანიც, გამყიდველიც და მყიდველიც.

ამონარიდი წერილიდან: „სპეკულაცია მაშინ იკრძალებოდა. მტრისას, თუ მოულოდნელად მილიცია თავს დაადგებოდა რომელიმე სპეკულანტს (იმავე „ბარიგას“). მეც მეშინოდა და ვფრთხილობდი, მაგრამ მერე ჭკუა ვიხმარე. ფულს არ ვინანებდი იმისთვის, ვისაც ჩემი ბინის გასაჩხრეკად გზავნიდნენ. ყოველი თვის ბოლოს, ჩემი უბნის ინსპექტორს ხელფასივით ვაძლევდი განსაზღვრულ თანხას. ისიც კმაყოფილი იყო ამით, მე კი მშვიდად ვაგრძელებდი ვაჭრობას... თანდათან ქმარიც შეეჩვია ჩემს საქმიანობას. ხვდებოდა, რომ მისი ხელფასით გაძნელდებოდა ოჯახის შენახვა, ამიტომ ხმას აღარ იღებდა. ნელ-ნელა ოჯახი ნელში გაიმართა ჩემი წყალობით“.

რი ჰქონდა, იძულებული გახდა, მიეკითხა და თავად ეთხოვა ნამა-ლი მეგობრის შვილისთვის. იმან კი ულტიმატუმი წაუყენა, — ნა-მალს მხოლოდ მაშინ მოგცემ, თუ ძველებურად გააგრძელებ ჩემთან თანამშრომლობასო. სხვა გზა არ ჰქონდა და დათანხმდა, არადა, გულში საბოლოოდ გადაწყვიტა, რომ ეს პარტია უკანასკნელი იქნებოდა. ასეც მოიქცა. თუმცა, ერთ თვეში თავს დაადგნენ და აღარაფერმა უშველა.

ნიკა მისი პატიმრობის პერი-ოდში გარდაიცვალა. დოზა მოუ-ვიდა ბევრი და გული გაუჩერდა. შვილის სიკვდილის შემდეგ ეთერს დიდხანს აღარ უტოცხლია.

ამონარიდი წერილიდან: „ჩემი დაპატიმრების მერე ჩემს მეუღ-ლეს კუჭის წყლული გაუმიზებდა. ეთერის დაღუპვიდან ერთი წე-ლიც არ იყო გასული, რომ ისიც გარდამეცვალა. ახლა სრულიად მარტო ვარ. ჩემი ორივე ვაჟი მოსკოვში ცხოვრობს. მართალია, გათავისუფლებისას აქ დამხვდნენ, მაგრამ ვატყობდი, გული ეთანაღ-რებოდათ, თითქოს მემდუროდ-ნენ. არადა, მე ხომ ყველაფერი მათთვის მინდოდა“.

**აბაზი მორე
შინა, ცოდვა
ნაწილობრივ
შევიმსუბუქო**

მარტოდ დარჩენილმა მარ-გალიტამ მთელი ყურადღება ეთერის შვილებზე გადაიტანა. მას ნიკას გარდა კიდევ ორი შვილი ჰყავდა — ქალ-ვაჟი. უმცროსი ქალიშვილი ადრე გათხოვდა, 18 წლის. მეუღლე კარგი კაცი აღ-მოჩნდა, მშრომელი და მეოჯახე. მარტო ცხოვრობდნენ, ამიტომ ნატოს ძალიან გაუჭირდა ბავშვე-ბის მოვლა. წლინახევრის ჰყავდა

უფროსი, რომ მეორეც გააჩინა. მარგალიტამ ბავშვების ძიძობა გადაწყვიტა.

— ნატოზე ახლობელი არავინ მყავს. გოგონა რომ მყოლოდა, ნატოზე მეტად როდი მეყვარებო-და! მე და ეთერი ბავშვობიდან ვმეგობრობდით. მისი სიკვდილის მერე ფიცი დავდე, რომ მის ორ შვილზე ვიზრუნებდი. მინდა, ნატომ ისწავლოს, ამიტომ პატა-რებზე მე ვიზრუნებ. ჯერ კიდევ მაქვს ძალა და ენერგია.

— შვილებთან ყოფნა არ გინდათ?

— ისინი მოსკოვში არიან ახ-ლაც. მე იქ ყოფნა არ შემიძლია, მათ კი აქ აღარ უნდათ. მართა-ლია, საყვედური არ უთქვამთ ჩემთვის, მაგრამ ვგრძნობ, გულის სიღრმეში ნაწყენი არიან ჩემზე — მე ხომ მათ თავი მოვჭერი. ისინი კარგი შვილები არიან, მე კი — ცუდი დედა, თანაც წამლის „ბარიგა“.

— თუმცა მშობელს, რო-მელიც ნაწილს თავის შეც-დომებს და მწარედაც დაისა-ჯა უახლოესი ადამიანების სიკვდილით, შვილებმა ზურგი მაინც არ უნდა აქციონ.

— სხვათა შორის, უფროსმა ვაჟმა მთხოვა, — წამოდი და ჩვენთან იყავიო, მაგრამ უარი ვუთხარი.

— რაც პატიმრობიდან გათ-ავისუფლდით, ძველი ნაცნობები აღარ შეგხმანებიან?

— მხოლოდ ერთხელ შემეხ-მიანნენ, მაგრამ მიხვდნენ, რომ ჩვენი ურთიერთობა აღარ განახ-ლდებოდა და თავი დამანებეს.

— მომავალში რას აპირებთ?

— დღეს ახალგაზრდები ვერ შოულობენ სამსახურს და მე, ასაკოვანი და პატიმარყოფილი როგორ ვიშოვი?!

ვზრდი ჩემი მე-გობრის შვილიშვი-ლებს და ამით დიდ სიამოვნებას ვიღებ. მოხარულიც და ბე-დნიერიც ვიქნები, თუ ჩემი შვილიშ-ვილების გაზრდის საშუალება მომეცე-მა. სხვა რა უნდა ვინატრო? ჩემი ცხოვრების ბოლო წლები ცრემლით, დარდით და სინა-ნულით გაჯერდა. მინდა, რაც შეიძლე-ბა ბევრი კარგი და კეთილი საქმე გავა-კეთო და ის ცოდვა, რაც ჩავიდინე, სულ ცოტათი მაინც შე-ვიმსუბუქო.

**მან ყველაფერი
იკოცა, მაგრამ
დოჰდა**

ორი კვირის წინ „კვირის პალიტრაში“ დაიბეჭდა ერთი ქალის ამბავი — მან გამიმხილა თავისი საიდუმლო, რომ მესამე შვილი საყვარლისგან ჰყავდა და არა ქმრისგან. წერილის გამოქვეყნებიდან მეორე დღეს ტელეფონით შემეხმინა ერთ-ერთი მკითხველი და შეხვედრა მთხოვა. შევთანხმდით, მაგრამ იგი რედაქციაში არ მოსულა. რამდენიმე დღის შემდეგ კვლავ შემეხმინა. თურმე არ დავინწყე-ბია, უბრალოდ, ვეღარ გაბედა პირისპირ საუბარი. ბოდიში მომიხადა და მითხრა, წერილი დაგიტოვეთო. აი, რა მიაშპო ნს-მ თავის წერილში:

„წერაც კი მეძნელება იმ თემაზე, რაც კარგა ხანია, გულს მიმიძიმებს და მტკენს. ზოგჯერ, სუნთქვაც კი მიჭირს და იმიტომ კი არა, რომ ავადმყოფი ვარ, არამედ იმიტომ, რომ სანდისი მანუხებს. მე და ჩემი ქმარი დასავლეთ საქართველოს ერთი სოფლიდან ვართ. გვიყვარდა ერთმანეთი და გავიპარეთ, რად-გან მშობლები ურთიერთობას გვიშლიდნენ. მე 17-ის ვიყავი, ბაჩა კი 19 წლის. ორი შვილი გავაჩინე. გამიჭირდა ბავშვე-ბის გაზრდა, რადგან თავადაც ბავშვი ვიყავი. ბაჩამ თბილისში წამოსვლა გადაწყვიტა, რომ სამუშაო ეშოვა. ცოტა ხანში კი მე და ბავშვებიც წამოგვიყვანა. ბაჩას ხან ჰქონდა სამუშაო, ხან — არა. მთლად ვერ გავიმართეთ წელში. ბავშვები სკოლაში რომ წავიდნენ, მეც დავინწყე სამსახუ-რის ძებნა. ჩემმა მეზობელმა იქვე სახლთან ახლოს ერთ მაღაზიაში მიმიყვანა. მაღაზიის მეპატრონე ახალგაზრდა კაცი იყო, ბევრი ლაპარაკი არ დაუწყია და მიმი-ლო. ერთი წლის განმავლობაში მშვიდად და წყნარად მიდიოდა ჩვენი ცხოვრება. ბაჩა ერთ კერძო სახლში მუშაობდა იმ პერიოდ-ში. სახლის პატრონმა ფული დაკარგა, ბაჩას დააბრალა და ფულის უკან მიტანა მოსთხოვა. წერვიულობამ თავისი შედეგი გამოიღო და 28 წლის კაცს ინფარქტი მოუვიდა. მერე კი გამჟღავნდა, რომ მეზობლის ბიჭს აუღია ის ფული და ბოდიშებით მოგვადგა იმ სახ-ლის მეპატრონე, მაგრამ რაღა

დროს?! ბაჩას აუკრძალეს მძიმე სამუშაოს შესრულება. ისევ ძალიან გაგვიჭირდა. ჩემი ხელფასი მის წამლებს ძლივს ჰყოფნიდა. ბაჩამ გადანყვითა, სოფელში წასულიყო და სოფლის მეურნეობისთვის მიეხედა, ზოგჯერ მე ჩავიდოდი, ზოგჯერ ის ჩამოვიდოდა.

სწორედ ბაჩას თბილისიდან წასვლის შემდეგ დაიწყო „ის ყველაფერი“. ჩემი უფროსი ძალიან ყურადღებიანი გახდა ჩემ მიმართ. ლერიმ კომპლიმენტებს ყურადღებაც მოაყოლა და არც საჩუქრებს მაკლებდა. ბავშვებისთვისაც ხან რას გამატანდა, ხან — რას. ცოტა ხანში მივხვდი, რომ ლერი მიყვარდა. ახლაც მიჭირს იმ პირველი დღის გახსენება, როცა მასთან განვმარტოვდი. მან ბინა დაიქირავა ჩვენი საიდუმლო შეხვედრებისთვის. ხანდახან სოფელშიც ჩავდიოდი, ფული ჩამქონდა, ბაჩას ვეხმარებოდი და ვატყობდი, რომ კმაყოფილი იყო. როცა ლერის გაუმჟღავნე, ორსულად ვარ-მეთქი, არ სწყენია, პირიქით, დამაიშვდა, — თუ გინდა, გააჩინე, მე ყველანაირად დაგვეხმარები, ოღონდ ბავშვი შენი ქმრის გვარზე უნდა იყოსო.

დავთანხმდი, რადგან ლერი ძალიან მიყვარდა. გავაჩინე მესამე ბავშვი. მისი დაბადება ბაჩას და მისიანებს არ უნდოდათ, ეგონათ, ჩემი შემოსავალი შემცირდებოდა და ფულს ვეღარ ჩავუტანდი, მაგრამ როცა ძველებურად გავაგრძელე მათი დაფინანსება, მერე დაწყნარდნენ. უმცროსი შვილი 3 წლის იყო, ბაჩა რომ გარდაიცვალა. მას ინფარქტი გაუშეორდა და ორი დღეც ვეღარ იცოცხლა. გული დამწყდა, მაგრამ იმაზე უფრო მტკიოდა გული, რომ ვაცნობიერებდი, ის გრძნობდა ყველაფერს, მაგრამ წლების განმავლობაში დუმდა. ამ ფიქრმა ერთხანს ლამის ჭკუიდან შემშალა. ახლა უფროსები სტუდენტები არიან, უმცროსი შვილი კი მეოთხე კლასშია. ის ძალიან ჰგავს თავის მამიკოს. ლერი ყურადღებას არც ახლა მაკლებს, მაგრამ გული მეთანატრება, რომ, ასე თუ ისე, ქმარს სიცოცხლეშივე ვუღალატე, საყვარელი მამაკაცი კი სხვისი ქმარია. ალბათ, ეს ყოფილა ჩემი ბედი, მაგრამ მე მისი მამიც კმაყოფილი ვარ, რადგან ასეთი სიყვარული მარგუნა“.

იმ ერთადერთ ქალს მოეცა ცხოვრება ერთად

„ფილოლოგი გახლავართ. ალბათ, მოვა დრო, როცა ამ ამბავზე რომანს დავწერ (ამის დიდი სურვილი მაქვს), მაგრამ მანამდე მინდა, თქვენ გაამბოთ.

მამაჩემს ორი მეგობარი ჰყავდა — გურამი და თამაზი. ორივეს ერთი გოგონა უყვარდა, უღამაზესი ევა. გოგონამ არჩევანი გურამზე გააკეთა. თამაზი გვერდზე გადგა. მაშინ ბაიკალზე დიდი მშენებლობა იყო და საბჭოთა კავშირის ყველა რესპუბლიკიდან ხალხი თავისი სურვილით მიდიოდა სამუშაოდ. თამაზიც სწორედ იქ წავიდა, გაერიდა თბილისს. ბაიკალიდან ისეთ წერილებს იწერებოდა, რომ მამაჩემსაც და გურამსაც იქ წასვლის სურვილი გაუჩნდათ... და წავიდნენ. მე მაშინ პატარა ვიყავი, მაგრამ კარგად მახსოვს ის მძიმე დღეები, როცა მეგობრებმა გურამი ჩამოასვენეს. ის ხარაჩოდან გადმოვარდა და იქვე გათავდა. არადა, ცოტა ხანში ცოლ-შვილის წაყვანას აპირებდა. ეკამ მეორე ბავშვი გააჩინა და იმიტომაც შეეყოვნა თბილისში, უნდოდა წლამდე წამოეზარდა პატარა და მერე წასულიყო (უფროსი შვილი 6 წლის ჰყავდა). არ დასცალდათ ერთად ყოფნა. გურამის სიკვდილის მერე მამა და თამაზი ვეღარ გაჩერდნენ ბაიკალზე. მეგობრის

ცოლ-შვილს ყველანაირად ეხმარებოდნენ. წლები გადიოდა და თამაზი შეუღლებასთან დაკავშირებით, ეკას სიტყვის თქმასაც ვერ უბედავდა, არადა, მამაჩემისთვის უთქვამს, მის გარდა სხვა ქალს ცოლად ვერ შევირთავო. მამამ ითავა შუამავლობა, თუმცა ძალიან ნერვიულობდა — როგორია, ერთი მეგობრის ქვრივს უთხრა, რომ მის მეორე მეგობარს სიგიჟემდე უყვარს... მაშინ 17 წლის ვიყავი და კარგად მახსოვს, დედა და მამა რომ თათბირობდნენ, ეკასთვის როგორ ეთქვათ მთავარი სათქმელი. ეკას მშვიდად მოუსმენია და ისიც უთქვამს, — ყოველთვის ვგრძნობდი, თამაზს რომ ვუყვარდი, მაგრამ მე გურამი მიყვარდა და არ ვიმჩნევდიო. კარგა ხანს უარობდა ეკა, მაგრამ უფროსი გოგონა რომ გაათხოვა და ბებია გახდა, მაშინლა მიიღო თამაზის წინადადება... ისინი უკვე 3 წელია, ერთად არიან. გული მწყდება, საერთო შვილი რომ არ ჰყავთ. თუმცა თამაზს და ეკას გურამის შვილები თავისად მიაჩნია და არაფერს აკლებს. აი, ამას ჰქვია ნამდვილი სიყვარული.

ნია გვერდნითელი“

დასანანი,
რომ არ
ვაუბრუნდით

„მინდა, ჩემს მეგობარზე მოგიტხროთ. ის სოფელში დაიბადა და გაიზარდა. მამა ადრე გარდაეცვალა. ცოტა რომ წამოიზარდა, დეიდამ აღარ გააჩერა სოფელში და თავისთან, ქალაქში წამოიყვანა. თან მუშაობდა, თან კოლეჯში სწავლობდა და თავს ბედნიერად გრძნობდა, მომავალიც ეიმედებოდა. სწორედ ამ დროს გამოჩნდა ერთი პიროვნება, რომელიც გოგონას უზომოდ შეუყვარდა. ერთ მშვენიერ დღეს, ვაჟი მოულოდნელად დაქორწინდა შეძლებული ოჯახის შვილზე. ჩემს მეგობარს კვლავინდებურად ეფიცებოდა სიყვარულს და არწმუნებდა, რომ ეს ნაბიჯი მან იძულებით გადადგა, ვინაიდან სხვა გზა არ ჰქონდა. სთხოვდა, არ მიატოვო, თორემ მოკვდებო. მიუხედავად ამისა, ჩემმა მეგობარმა ახლოს აღარ გაიკარა იგი. ბოლოს, უსიყვარულოდ გათხოვდა. იმედოვნებდა, სიყვარული მოვიდოდა, რადგან მისი მეუღლე ღირსეული ადამიანი იყო. რამდენიმე კვირაში ბავშვს ელოდა, როცა მისი ქმარი დააპატიმრეს. დღემდე გაუგებარია, რატომ დაიჭირეს უდანაშაულო კაცი. დასანანი, რომ ისეთ კარგ გოგოს, როგორიც ჩემი მეგობარია, ცხოვრებაში არ გაუმართლა. ის ხომ ბედნიერების ღირსი იყო?!

თქვენი მკითხველი“

წერილი გულის სწორს

„ვარ გავეძლია ვენს ნაღვლიან თვალს“

ალბათ, არ არსებობს ადამიანი, შეყვარებულისთვის წერილი არ მიეწეროს. მართალია, დღეს წერილები მესიჯებმა, ელექტრონულმა ფოსტამ, „სკაიპმა“ და „ოდნოკლასნიკებმა“ შეცვალა, მაგრამ ქალაქებში გადმოტანილ ემოციებს და გრძნობას მაინც სხვა ხიბლი და დატვირთვა აქვს. ამიტომაც გადავწყვიტეთ, რუბრიკით — „წერილი გულის სწორს“ გამოვამზადოთ ის ბარათები, რომლებიც ერთ დროს დიდი გრძნობით იწერებოდა.

მოგვანოდეთ თქვენი წერილებიც (ახლანდელი ან ძველი). არა აქვს მნიშვნელობა, ვისთვის ან რა დროს დაიწერა ისინი. არც იმას გამოვრიცხავთ, რომ ამ რუბრიკის წაკითხვის შემდეგ, ჩვენს მკითხველს სურვილი გაუჩნდეს, ჟურნალის ფურცლებიდან გაუმღღავნოს სიყვარული თავის გულის სწორს, ან უნებურად ჩადენილი შეცდომა მოინანიოს.

ამჯერად, ორ ბარათს გაგაცნობთ. პირველი, ჩემმა მეგობარმა და კოლეგამ გადმომცა. მართალია, იგი არ თანაუგრძნობდა იმ ყმაწვილს, მაგრამ წერილში ვაჟს იმდენად ლამაზად და ამაღლებულად ჰქონდა გადმოცემული თავისი გრძნობა, რომ დასახვედრ ვერ გაიმეტა.

მეორე წერილი რესპონდენტმა მამაკაცმა მომიტანა. მან ჯერ თავისი ამბავი მიაშრო, წასვლის წინ კი ორად გაკეცილი ქალაქი შემომაჩვენა ხელში და მითხრა: „ეს ის წერილია, რომელიც ვერა და ვერ გავეუბნა“ „მას“...

ვფიქრობ, სასიყვარულო წერილებს ბევრი ახსნა და კომენტარი არ ესაჭიროება... მაშ ასე! ვინცებთ მათ გამოქვეყნებას. იმედი, დაგაინტერესებთ და გამოგვეხმაურებით.

„ჩემი ახლანელი ოცნება ხარ“

„შენ თეთნულდიდან ჩამოფრენილი წმინდა ანგელოზი ხარ. შენი თვალებიდან გაზაფხული იმზირება... ის ხარ, მთელი სიცოცხლე რომ ეძებენ, იპოვიან და უსიტყვო სიყვარულით იტანჯებიან. სათქმელი ვერ შემოგბედე — იმ სათნო თვალების შემეშინდა. ჩემი თავის შემეშინდა, — ბოლომდე ვერ ჩავალ-მეთქი...“

საიდან მოხვედი ჩემს ცხოვრებაში, ჩემი ლექსების მუზავ, ჩემო დარდო და სევდავ? შენი ლექსები წავიკითხე და შევშოთდი, ვინ გაგიმეტა დასავიწყებლად? იმას სიყვარული არ შესძლებია, დამიჯერე.

ზოგჯერ მგონია, როცა გნახავ, ამ ყველაფერს მოგიყვები, მერე კი შენს მწყრალ თვალებს სადღაც ცხრა მთას იქით გადავეკარგები...

დილის გათენება მიხარია, ვიცი, რომ შენ გნახავ, მაგრამ ისიც ვიცი, ჩვენი უნებლიე შეხვედრების დრო თანდათან იწურება. ვერ ვიტან ჩემს თავს, რადგან უძლური ვარ შენთან და ასე უბრძოლველად უსიტყვოდ გიშვებ ჩემი ცხოვრებიდან... ზოგჯერ ვერ გიტან კიდევ, რადგან ჩემზე ძლიერია ის გრძნობა,

რომელიც შენ მიმართ მაქვს და შენ კი ვერაფერს ხვდები. მაპატიე ეს ბოროტობით დაწერილი სიტყვები, რომელსაც ან გვიან იპოვი, ან ვერასდროს...

ნეტავ, შენთან მამყოფა, როცა ამ ნაწერს იპოვი, მხოლოდ შენს გაოცებულ თვალებში ჩამახედა და მერე კი... მერე წავიდოდი და უამრავ ლექსს დაგიწერდი, მუსიკას დაგწერდი, ყვავილებს დაგკრეფდი. დავხატავდი და ყველაფერს შენს სახელს დავარქმევდი... ხომ იცი, ნამდვილი მხატვარი ის არის, ვინც არ ხატავს. მხოლოდ იმაზე ვოცნებობ, ოდესმე ეს სიტყვები, რომელიც მთელი ცხოვრება გამეყვება და გულს მიგლეჯს, ვინმემ გითხრას... მიყვარხარ-მეთქი, ვერ გაგიბედავ, ოცნების ოცნება ხარ, შენ — ჩემო აუხსნელო სიყვარულო“.

„არც კი ვიცი, რით დავიწყო და რა მოგწერო? იმაშიც კი არ ვარ დარწმუნებული, ამ წერილს გამოგიგზავნი თუ არა. ისე მჭირს, ერთ სიმღერაში რომ მღერიან: „დავჯდები და წერილს მოგწერ, ისე, უმისამართოდ“. მეც მოგწერ და ან გამოგიგზავნი, ან — არა, უფრო სწორად, „ვერა“, რადგან ძალიან მიჭირს იმ ყველაფრის ახსნა, რასაც განვიცდი.“

შენ როგორ ფიქრობ, ჩემო სიყვარულო, მე არ მინდა შენთან ყოფნა? მაშინ რომ გამიბრაზდი, მივხვდი, მოთმინების ფიალა აგვესო და ამიტომაც გამეჩეცი. როდემდე გასტანს შენი პრობლემები, ლოდინსაც აქვს თავი და ბოლოო, — მითხარი და ცრემლები რომ დაგემალა, შებრუნდი და წახვედი.

ნუცი, მერწმუნე, შენსავით არავინ მყვარებია ამქვეყნად, ჩემი სიცოცხლე ხარ, ჩემი ცხოვრების მიზანი, მაგრამ ხან რა მიშლის ხელს, ხან — რა. ცოტაც უნდა მოვითმინოთ. ჩემს პრობლემებს მოვაგვარებ და... არ მინდა ჩემთან იყო და რამე გაკლდეს. მე „აფექტების“ კაცი არ ვარ. ადრეც გითხარი ეს და გეწყინა, — განა, აფექტურად გიყვარვარ, ეს რა მოსატანი იყო?! მე შენ ისე მიყვარხარ, რომ ვერ გავეუძლებ შენს ნაღვლიან თვალებს, მინდა, ჩემ გვერდით სულ ილიმებოდე, ბედნიერად გრძნობდე თავს. რა ვქნა, 7-სულიან ოჯახში, სადაც ჩვენც ნორმალურად ვერ ვთავსდებით, როგორ მიგიყვანო? ის ბინა კი, რომელიც ბაბუისგან მერგებოდა, სადავო შეიქნა. სანამ ყველაფერი არ გაირკვევა, პატარა ბიჭივით ვერ მოვიქცევი, ხელს ვერ გტაცებ და ვერ გამოვაცხადებ — ნუცი ჩემი ცოლია-მეთქი. ერთხელ მითხარი, ერთად გავიქირვოთ, არა უშავსო. ეჰ, ჩემო კარგო, არც გაჭირვება მინდა გაგრძნობინო და არის კიდევ რაღაც-რაღაც პრობლემები, რომლის გამოც დაქორწინებაზე

ჯერ თავს ვიკავებ. არც მე ვარ პატარა, არც შენ, ამიტომ, მოდი, გულს გონების თვალის მივამოთ. გთხოვ, გამიგე, ცოტა ხანი კიდევ მჭირდება იმისათვის, რომ გადანყვეტილება მივიღო. ნუ დამემდურები. შენს სიცოცხლეს ვფიცავარ, ამას ისევ და ისევ შენ გამო ვაკეთებ. მინდა, ცალკე ვიცხოვროთ და თუ ყველაფრით უზრუნველყოფილი არ ვიქნებით, სიმშვიდე და სიმყუდროვე მაინც იყოს ჩვენს პატარა ოჯახში.

გახსოვს, ბათუმში რომ ჩამოგაკითხე და ზღვის სანაპიროზე გავისეირნეთ?! ნოემბრის მიწურული იყო, ციოდა, ჟინჯილავდა, ჩვენ კი ისე მივუყვებოდით სანაპიროს, თითქოს ჩვენ ორის

გარდა, არავინ და არაფერი არსებობდა. მაშინ გითხარი, ეს თოლიებიც ჩემზე ბედნიერი არიან, თავისუფლად დაფრინავენ და წყლის ზედაპირზეც მაშინ სხდებიან, როცა ეს მათ სურთ-მეთქი. გაგეცინა, მერე ვინ გბოჭავს, შენც იქ „იფრინე“ და იყავი, სადაც გსურსო. ეჰ, ნუცი. ნუცი... ასე ადვილი არაა, ადამიანს რაც მოესურვება, ყოველთვის ის გააკეთოს ან სადაც უნდა, იქ იყოს. ადამიანს მოვალეობები რომ არ გააჩნდეს, მას ადამიანიც არ ერქმეოდა. დამიჯერე, ჩვენი ბედნიერების

დღეც დადგება, მაგრამ ზუსტ დროს ვერ გეუბნები, რადგან რამდენჯერაც დაგპირდი, ვერ აგისრულე და გული დაგწყვიტე.

გახსოვდეს, შენ გარდა, ჩემს ცხოვრებაში სხვა არავინაა, შენით იწყება დღე და შენით მთავრდება. მერე რა, რომ ფიზიკურად შენ ბათუმში ხარ, მე კი — გორში. ჩემი ფიქრები სულ შენ დაგტრიალებს. მიყვარხარ, მენატრები და ყველაფერს გავაკეთებ, რომ ჩვენ მალე, ძალიან მალე ერთად ვიყოთ. შენი გურო“.

ჟურნალისტს შეგიძლიათ დაუკავშირდეთ
ტელ: 899.27.25.61 ან ელფოსტით babunamarina@yahoo.com

მაშინ 18 წლის ვიყავი. ზაფხულის ჩვეულებრივი საღამო იყო. ჩემი მეგობრები დასასვენებლად იყვნენ წასული. მეჩვენებოდა, რომ ქალაქში მხოლოდ მეღა დავრჩი და იძულებული ვიყავი, შინ ვმჯდარიყავი... იმ საღამოს კი მოულოდნელად ტელეფონმა დარეკა.

— ნეტავ, ვინ იქნება? — ჩავიბურთყუნე და ყურმილს დავწვდი.

ეს „ის“ იყო. ჩვენ ერთმანეთს არც კი ვიცნობდით...

— შენი გაცნობა შეიძლება? — დაბალი ხმით მკითხა.

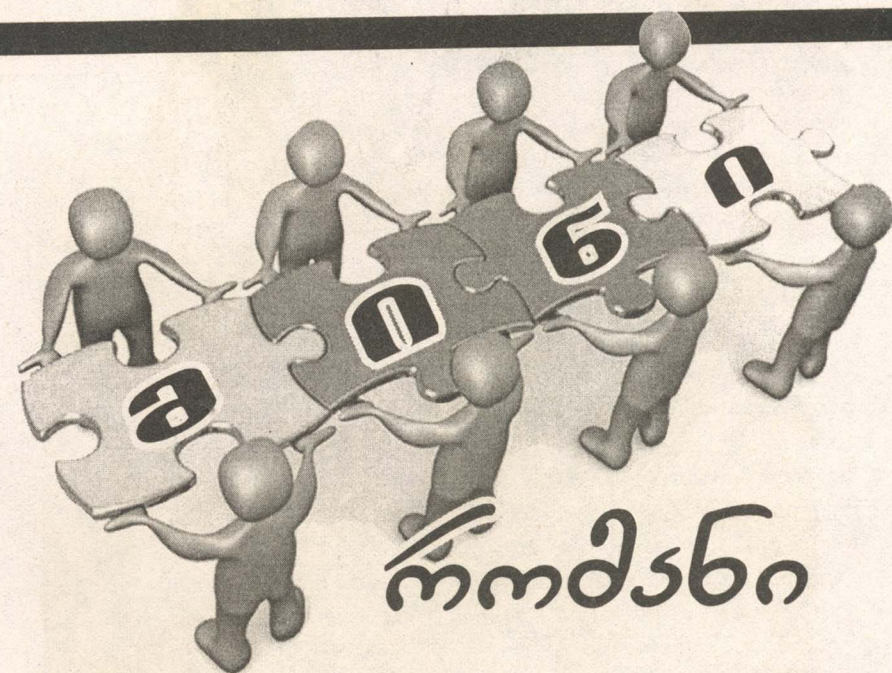
მინდოდა მეთქვა, არა-მეთქი, მაგრამ თითქოს მისმა ხმამ მომაჯადოვა. საერთოდ, ტელეფონით გაცნობა არ მიყვარს.

— ჩემი ნომერი ვინ მოგცა?

— მეგობარმა მომცა და ისიც მითხრა, რომ ძალიან ლამაზი გოგო ხარ, — გაუბედავად ლაპარაკობდა, — მაგრამ ვერ გეტყვი, რომელმა მეგობარმა, — მამაკაცური სოლიდარობა გამოუცხადა.

მე მაინც მივხვდი, ვინ მისცემდა ჩემს ნომერს და რომელ მეგობარზე ლაპარაკობდა. ეს ის „შურისმაძიებელი“ თაყვანისმცემელი იყო, რომელსაც რამდენიმე დღით ადრე შეხვედრავი უარი ვუთხარი. როგორც ჩანს, გადანყვიტა, ასე ეძია შური და ტელეფონის ნომერი მეგობარს მისცა. ახლა მისი მადლობელი ვარ...

საოცარია, მაგრამ ჩვენ დილაზე ვისაუბრეთ. ეს ჩვენი დილა იყო... დილით, ექვსის ნახევარზე მაინც გადაწყვიტე,

რომანი

მარი ჯაფარიძე

ჩემი გაცნობა ტელეფონის მეშვე ნით ჩემი პირველი სხივები

რომ ცოტა დამეძინა. არც ის იყო წინააღმდეგი და ტელეფონიც გადახურებულიყო...

ერთმანეთს დავემშვიდობეთ, მაგრამ შეხვედრაზე არც ერთს არაფერი დაგვცდენია. ის ყოველდღე მირეკავდა და მის შესახებ სულ უფრო და უფრო მეტს ვიგებდი. მისი გატაცებებიც კი შევიყვარე. ფეხბურთში გავერკვიე... ვერ ვიტყვი, რომ ფანი გავხდი, მაგრამ არც ერთმატჩს არ ვტოვებდი.

ის თვითონაც ფეხბურთელი იყო. შემდეგ გავიგე, რომ

სიგარეტსაც არ ეწეოდა და ძალიან ბედნიერი ვიყავი. ეს ხომ ჩვენს დროში იშვიათია. ის თავს მოკრძალებულ ადამიანად მიიჩნევდა, მაგრამ დღითი დღე საპირისპიროში ვრწმუნდებოდი. მას არავითარი კომპლექსი არ ჰქონდა. თანდათან უფრო გულლიად ვსაუბრობდით. სწორედ მაშინ დაიწყო ყველაზე დიდი საშინელება. გამიმხილა, რომ თავისი ყოფილი შეყვარებული ისევ უყვარდა. ჩემთვის თითქოს ყველაფერი თავდაყირა დადგა. ჩვენ ერთმანეთი

არც კი გვენახა, მის შესახებ არცთუ ისე ბევრი რამ ვიცოდი, მაგრამ ეჭვმა ლამის გამაგიჟა. საშინლად არ მსიამოვნებდა იმ გოგოზე ლაპარაკი, რჩევების მიცემა და ა.შ. საშინლად ვიტანჯებოდი... ეს იყო მამაკაცის გამო დაღვრილი ჩემი პირველი ცრემლები. ჯერ არც ერთი ბიჭის გამო არ მიტირია, მან კი მაიძულა. იქნებ მას არც უნდოდა... მე კი მისი ზარე-

ის შეხვედრა იყო, რომელსაც ორივე ასე ძალიან ველოდით. ის ცისფერთვალება, სიმპათიური ბიჭი აღმოჩნდა და მითხრა, რომ მეც მოვეწონე.

ამის შემდეგ ურთიერთობა გავაგრძელეთ. მის აქტიურობას ველოდი, მაგრამ არ ჩქარობდა. ამის გამო ძალიან ვბრაზობდი, ის კი ისევ ყოველ საღამოს მირეკავდა და თავის ყოფილ შეყვარებულზე მელაპარაკებო-

კომპიუტერთან ვისხედით და რომც მოვინდომო, ვერ გავიხსენებ, რას ვაკეთებდით. შემდეგ მე კომპიუტერთან დამტოვა, თვითონ კი დივანზე წამოწვა. ცოტა ხნის შემდეგ კი ნელა მომიახლოვდა და ხელები შემომხვია. გავინახე. უზომოდ ბედნიერი ვიყავი. მერე კისერზე მაკოცა და მეგონა, ბედნიერებისგან მოვკვდებოდი. როდესაც ტუჩებზე ტუჩებით შემეხო, წინააღმდეგობა არ გამინევია. ეს იყო ჩემი პირველი კოცნა, რომელმაც მუხლები მომკვეთა და ჭკუიდან გადამიყვანა. შემდეგ ჩვენ უბრალოდ, დივანზე ვინექით. მასთან ისე ახლოს ვიყავი, რომ მისი სუნთქვაც კი მესმოდა. უხერხულად გადავბრუნდი და დივნიდან გადმოვვარდი. ბევრი ვიცინეთ. მან ხელში ამიყვანა და ისევ დივანზე დამანვინა. უბრალოდ ვინექით და ცხოვრებაზე ვლაპარაკობდით. მისი მშობლები იმ ღამეს შინ არ მოსულან. მე მასთან დავრჩი, მთელი ღამე მის მხარზე თავდადებულს მეძინა. იმ დღეს მას ყოფილი შეყვარებული აღარ უხსენებია. ჩვენ შორის არაფერი ყოფილა და არც იქნებოდა, რადგან მკაცრი მშობლები მყავს და ვერაფერს გავბედავდი. არც მას დაუძალებია. დილით მაკოცა და მითხრა, რომ მეგობრებად დავრჩებოდით.

ლამის გული გამისკდა, ეს რომ გავიგონე, ე.ი. ჯერ კიდევ ვერ დაივიწყა ის... სასწრაფოდ წამოვედი მისი სახლიდან. ტელეფონი გამოვრთე და ბევრი ვიტირე.

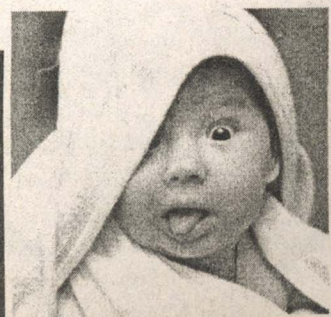
გული უზომოდ მეტკინა. მე ხომ ის უკვე მიყვარდა... რატომ უნდა დავრჩენილიყავით მეგობრებად? თუმცა, გულის სიღრმეში, პასუხი ვიცოდი — მას იმედი ჰქონდა, რომ ძველი შეყვარებული დაუბრუნდებოდა. რალა თქმა უნდა, ის მას მიიღებდა და აპატიებდა.

მაშინ მას მეგობრობას დავთანხმდი. მეტი გზა არც მქონდა.

ბის გარეშე ცხოვრება აღარ შემეძლო. მივეჩვიე მის ხმას... საღამოობით ტელეფონთან ვიჯექი და გულის ფანცქალით ველოდებოდი, როდის დარეკავდა. მისი ნომერი ვიცოდი, მაგრამ სიამაყე უფლებას არ მაძლევდა, თვითონ დამერეკა. ვიჯექი და ვიტანჯებოდი იმაზე ფიქრით, „მასთან“ ერთად იყო თუ არა. ვშიშობდი, რომ შერიგდებოდნენ, მაგრამ არ რიგდებოდნენ და ის ისევ რეკავდა ჩემთან. ერთხელ კი დამირეკა და მთრთოლვარე ხმით მითხრა, რომ ჩემთან შეხვედრა უნდოდა. შემეშინდა, ძალიან შემეშინდა, არ შემეყვარებოდა. უეცრად შვებით ამოვისუნთქე და გავიფიქრე, რომ გარეგნულად არ მომეწონებოდა. 3 საათის შემდეგ ერთმანეთს შევხვდით. ეს

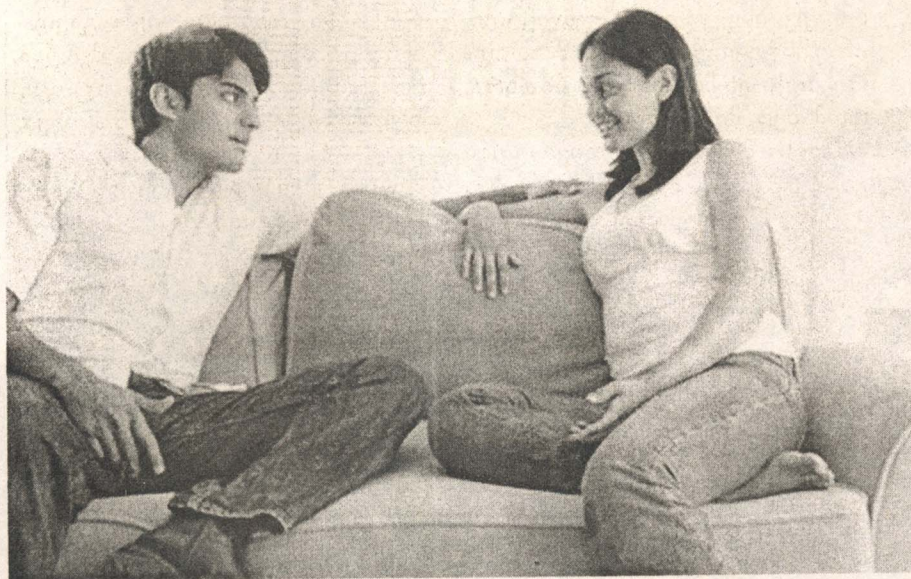
და. ლამლამობით კვლავ ვტიროდი.

ვერ ვიგებდი, რა არ მოსწონდა ჩემში. ვოცნებობდი, ის დავინწყებოდა, მაგრამ ვერ ივინწყებდა, რადგან თითქმის ყოველდღე უწევდა შეხვედრა. მე კი უკვე 10-ჯერ ვყავდი ნანახი. ერთხელ კი სახლში დამპატიჟა. მე მხოლოდ დიდი ხვნის შემდეგ დავთანხმდი.

ის უცხოეთს. სხვა
ლინკები ამ
გაზეთს.

ვცდილობდი, მისი სიყვარული ჩამეხშო. დავიწყე შეხვედრები სხვა ბიჭთან, თუმცა არ გამიმართლა, დავშორდი და მის მხარზე ტირილით ვიოხებდი გულს. ის თავზე ხელს მისვამდა და მამშვიდებდა. იმ პერიოდში მას შეყვარებული დაუბრუნდა, მართალია, ცოტა ხნით, მაგრამ მაინც.

ხელახალი განშორების შემდეგ, ის ძალზე დანალვლიანებული იყო. არ ტიროდა, მაგრამ

ვხვდებოდი, რომ უზომოდ განიცდიდა.

მინდოდა, მენუგეშებინა და მასთან სახლში მივედი. თავი უხერხულად იმის გამო ვიგრძენი, რომ ყოფილი შეყვარებულის ფოტო თვალსაჩინოდ დგოვდა ჰქონდა გამოფენილი. მინდოდა, ამელო და ფანჯრიდან მომესროლა.

მის მხურვალე კოცნას კოცნით ვპასუხობდი... შემდეგ უფრო მეტი მოინდომა... იმ

სალამოს ჩემი გული რამდენიმე ნაწილად იხლიჩებოდა. ერთი მხრივ ის მაჩერებდა, რომ მშობლებისაგან ჩაგონებული მქონდა — „არავითარი სექსი ქორწილამდე!“, მეორე მხრივ კი მინდოდა, მის ალერსს დავნებებოდი.

სასწრაფოდ წამოვხტი, ფეხზე ჩავიცვი და გამოვიქეცი. მაშინ მან ვერაფერი გაიგო. ფიქრობდა, რომ მისგან ვერსად წავიდოდი, მაგრამ ძალიან ცდებოდა.

მე ცივი და უგრძნობი გავხდი. სალამოობით მის ზარს აღარ ველოდი, მეგობრებთან ერთად სასეირნოდ დავდიოდი, ახალ ადამიანებს ვეცნობოდი. უბრალოდ, გადავწყვიტე, მასთან ურთიერთობა გამეწყვიტა.

მან მითხრა, რომ თუ მისგან წავიდოდი, აღარასოდეს დამირეკავდა. ეს თემა დავხურე...

10 დღის შემდეგ ტელეფონმა დარეკა. მამაკაცის სასიამოვნო ხმამ შეხვედრა მთხოვა...

ეს ხმა ტკივილამდე ნაცნობი იყო... ახლობელი... ეს მისი ხმა იყო, მაგრამ მე მას შეხვედრაზე უარი ვუთხარი.

მოკლე ჩართვა

ჩაუი ღავსაჩაუი მიიონს?

• მილიონის დახარჯვას რა უნდა, თქვენ ის მითხარით, როგორ უნდა ვიშოვო... დახარჯვით კი მილიონით მილიონ საქმეს გააკეთებთ კაცი. ნერტიკი.

• მილიონს? :-) შენ მომეცი, მარ, მილიონი და როგორ დახარჯავ, მოვიფიქრებ მერე. აბეზარა.

• ეჰ, მარ, ნეტავ ეგ მილიონი არ გეხსენებინა და... დედაჩემს ჰქონდა თანხა შეტანილი ბანკში და ნეტავ იცოდეთ, რა თვალისჩყვებით და ყურისცქვევით ველოდით თოვლის ბაბუას, რომელიც მოგვიცუნცულებდა ხურჯინით მილიონს... პირველ რიგში, ნანატრი საკუთარი სახლის ყიდვას ვაპირებდი, შემდეგ ჩემს მასწავლებელს ავაშენებინებდი დიდი ხნის დაუმთავრებელ ეკლესიას, შემდეგ წავიდოდი უცხოეთში სასწავლებლად, შემდეგ... შემდეგ დაფრჩი ასეთ, თვალეზგადმოკარკლული... კაია ოცნება, კაი... sweet-girl.

• მილიონი რომ მქონდეს, ნახევარს მოხუცთა თავშესაფარში გადავიტყავდი, რადგან ყველა მარტოსული მოხუცის და ნახვაზე გული მტკივა. შოკა.

• მილიონს? აუ, რა კარგი იქნებოდა? ხარჯვას რომ დაიწყებ და არ ითვლი, რამდენი დაგრჩა. თუმცა, მე ახლაც ესე ვიქცევი, ოღონდ რახან მილიონი არ

მაქვს, მალე მიცარიელდება ჯიბე.

• ისეთ მანქანას ვიყიდდი, რომ არასოდეს გაფუჭდეს, თორემ აღარ შემიძლია, ყველა „პროფილაკტიკაში“ გვცნობენ მე და ჩემს დაქალს. გაკოცეთ. ელისო.

• პირველ რიგში ნიჭიერ და მონდომებულ სტუდენტებს სწავლას დაფუფინანსებდი, ბავშვთა სახლში მცხოვრებ და ქუჩაში ლუკმაპურის საშოვნელად გამოსულ ბავშვებს დავეხმარებოდი, მიშას და მიშასნაირ წყალწაღებულ ოპოზიციას ხელისუფლებაზე „ავცრიდი“, დანგრეულ ეკლესიებს ავაგებდი და ავაშენებდი, საწარმოებს გავხსნიდი და ხალხს დავსაქმებდი. აუ, მეეჭვება, ყველაფერ ამაში მილიონი მეყოს, სასწრაფოდ რამდენიმე მილიარდი მჭირდება, მარ. :-)

• მე რომ მილიონი მქონდეს, დავუწაწაწებდი ყველა გაჭირვებულს, ვასწავლიდი ფულის ეკონომიურად ხარჯვას. ბავშვთა სახლებს ჩავურიცხავდი საჭირო თანხას. კიდევ მაგარ „გზავნილფართის“ მოვანყობდი, დავპატიჟებდი საქართველოში მცხოვრებ ყველა მგზავნელს, ჟურნალ „გზის“ მთელ კოლექტივს. მარი, ტყუილად იმალები, თამადობა მაინც არ აგცდებოდა. გრუზიკა.

>>> 12

გაეროზაპრაბა

„მეღს სიამღწილით წმ აიჟსმბ და სმღს წმ ღაიშახინჯაბ“

„გზის“ №16-ში დაიბეჭდა 24 წლის კუდრაჭას მესიჯი, რომელიც გვწერდა, რომ მას შემდეგ, რაც გათხოვდა, მისი ქმარი ციხიდან არ გამოსულა. კუდრაჭას 2 წლის წინ შვილიც მოუკვდა, რასაც ძალიან განიცდიდა. „ალარ ვიცოდი, ამის შემდეგ ცხოვრება როგორ გამეგრძელებინა. ცოტა ხანში გამოჩნდა ადამიანი, რომელიც სიყვარულს მპირდებოდა (ის ცოლშვილიანია). მიმტკიცებდა, რომ ცოლი არ უყვარდა, და რომ მასთან მხოლოდ შვილის გამო ცხოვრობდა. ჰოდა, მეც მივენდე“. შეგახსენებთ, კუდრაჭა იმედგაცრუებული დარჩა და ახლა შურისძიებაზე ფიქრობს.

„შურისძიება დიდი ცოდვაა...“

ლიპა ქაჩაია

გარუზინკა:

„შურისძიება დიდი ცოდვაა. კარგად მოქცეულხარ, საყვარელს საბოლოოდ რომ დაშორდი. თუ მეუღლე არ გიყვარს, მას უნდა დაშორდე და შენი შესაფერისი ბიჭი იპოვო“.

ჩუძჩა:

„დაშორდი და ამით გაამწარე. ის შენი ღირსი არაა“.

პატარა ძალუკა 20:

„ყოჩაღ, კუდრაჭა! შენ სწორი გადაწყვეტილება მიგიღია! იცოდე, შურისძიებაზე არ იფიქრო. ჩემო კარგო, ვილაც მატყუარას გამო გულს სიძულვილით ნუ აივსებ და სულს ნუ დაიმახინჯებ. ცხოვრების ეს ფურცელი სწრაფად გადაშალე და თავისუფლებით დატკბი. ჰო, პატარას სულისთვის ილოცე“.

ძალი ცდუნება:

„მესმის შენი. შვილი მეც მომიკვდა, მაგრამ... ცხოვრება გრძელდება. ეს ღმერთის მიერ ბოძებული გამოცდაა, რომელიც უნდა ჩააბარო. ქმარს გაშორდი, იმ ცოლშვილიან კაცსაც შეეშვი და მომავალზე იზრუნე. დაიწყე მუშაობა, იცხოვრე პატიოსნად და მერწმუნე, გამოჩნდება ისეთი ვაჟკაცი, ვინც გიპატირონებს. მერე მასთან ერთად შექმნი ლამაზ ოჯახს და უამრავი შვილი გეყოლება. იცოდე, ღმერთი ყოველთვის მართალი კაცისკენაა“.

სოფი 18:

„მასთან ურთიერთობა რომ განწყვიტე, ეს უკვე მიღწევაა. ასე გააგრძელე და შურისძიებაზეც ნუ იფიქრებ. მთავარია, საკუთარი თავის გჯეროდეს. უფალი გფარავდეს“.

გლორია:

„თუ ტელეფონის ნომერს შეიცვლი და საყვარელს „იგნორს“ გაუკეთებ, იმედია, შეგეშვება. იმ კაცისგან თავი შორს უნდა დაიჭირო, რადგანაც მისნაირები ყველაფერზე წამსვლელები არიან. ბედნიერებას გისურვებ!“

მაკო:

„თითქმის შენი ასაკის ვარ. მეც მიყვარდა ცოლშვილიანი ბიჭი და ისიც ცრუდაპირებით მავსებდა. როცა დრო გავიდა, მეგობრების დახმარებით მივხვდი, შეცდომას ვუშვებდი. კარგია, რომ დაშორდი. გირჩევ, ცხოვრება არ გაიმწარო იმაზე ფიქრში, თუ როგორ უნდა გააუბედურო. იცოდე, მას ღმერთი დასჯის, შენ კი ახალი ცხოვრება უნდა დაიწყო“.

პანკუშკა:

„ნუთუ, არასდროს გიფიქრია იმაზე, რომ ქმრის ღალატისთვის სამაგიერო მოგებლო? კარგია, მასთან დაშორება რომ გადაწყვიტე. დამიჯერე, ოჯახურ სიმყუდროვეს ვერც ერთი მამაკაცი ვერ შეეღწევა. შენ უბრალოდ, მისი მორიგი თავგადასავალი იყავი. არ გენყინოს, ამას რომ გეუბნები... შენი პატარა ანგელოზის სიკვდილის გამო ძალიან ვწუხვარ. მის ხსოვნას პატივი ეცი და იყავი ძლიერი. ჰო, კიდევ, შურისძიება ბედნიერებას არ მოგიტანს“.

გარიკუნა:

„იცით, ყველანი ძალიან მომენატრეთ. მინდა, კუდრაჭას მივმართო: ძალიან ცუდია, სიმართლეს გვიან რომ მიხვდი. შენ შეცდომა დაუშვი და საყვარლის სახელიც „აიკიდე“. იქნებ, ქმ-

რის გამოსვლას დაელოდო და მასთან ერთად განაგრძო ცხოვრება. იმედია, ის ყველაფერს გააბატონებს“.

სვანის ასული:

„ორჯერ მცდარი არჩევანი გააკეთე და ახლა, რაც დათესე, იმას იმკი. იმ ადამიანს, ვინც ასე მოგექცა, ღმერთი დასჯის, შენ კი ჯობია, შურისძიებაზე ფიქრს შეეშვა. ისე, მართალი არც შენ ხარ... ხალხო, როდის მიხვდებით, რომ მიუხედავად ყველაფრისა, სხვისი ქმარი ხელშეუხებელია?! შენი შესაფერისი კაცი მოძებნე და მასთან ერთად ოჯახი შექმენი. თუ ცოდვებს მოინანიებ, მერე შეიძლება, უფალმა შეილიც კი გაჩუქოს, თუ არა და, სხვის პატარაზე მაინც იზრუნე. მერწმუნე, ამით შენს ცხოვრებას აზრი მიეცემა“.

იკუშკაძე:

„მერწმუნე, შურისძიება საუკეთესო გამოსავალი ნამდვილად არ არის და არც შევბას მოგიტანს. პირიქით, მხოლოდ ტკივილს გაგიახლებს. დამიჯერე, შურისძიების გრძნობა და მასზე ფიქრი შეგიწირავს, ბოლოს მოგიღებს! ჩემო კარგო, ყველა ისეთი არაკაცი არაა, როგორიც შენ შეგხვდა ცხოვრების გზაზე. მერწმუნე, ღირსეულებიც არსებობენ და მჯერა, ერთ მშვენიერ დღეს შენც შეხვდები ნამდვილ მამაკაცს. წარსული დაივიწყე და ცხოვრება თავიდან დაიწყე. ჯერ ძალიან ახალგაზრდა ხარ და ლამაზ მომავალს წარსულს ნუ შესწირავ. შენ ქალი ხარ და

ღირსეულად, ლამაზად, ამაყად უნდა იცხოვრო. შენში ჩასახლებულ ბოროტ სულს აჯობე და იგრძნობ, რომ გულზე მოგეშეება. მათთვის სამაგიეროს გადახდა უფალს მიანდევ. მან უკეთ იცის, ბოროტების სანაცვლოდ ვის რა განსაცდელი უნდა მოუვლინოს“.

ნიკუ:

„ზიზღი და შურისძიება ძალიან ცუდი რამაა. ადრე თუ გვიან, ყველა თავისას მოიმკის, შენ კი გირჩევ, ეკლესიაში იარო, ილოცო. დასძლიე ბოროტი გრძნობები და ნახავ, სულიერად როგორ ამალდები“.

შოკოლადა:

„შენს განსჯას არ ვაპირებ, მაგრამ იცი, რა არ მესმის? — პირველი იმედგაცრუების შემდეგ,

მამაკაცს ასე იოლად როგორღა ენდე, თანაც ცოლიან კაცს? ჩემო კარგო, იცოდე, შენ მისთვის ყოველთვის „საყვარელი“ იქნები. ვფიქრობ, მას აუცილებლად უნდა დაშორდე. ჯობია, პატიმრის ცოლი გერქვას, ვიდრე ვილაცის საყვარელი. შურისძიებაზე ფიქრს შეეშვი და დაშვებული შეცდომების გამო შვილის სულს პატიება შესთხოვე. და კიდევ, ამიერიდან სწორი გზით იცხოვრე. უფალი შეგეწიოს!“

ჩუპი:

„ლიკააა... მინდა, მადლობა გადაგიხადო იმისთვის, რომ არსებობ და ხალხს ეხმარები; რომ გვაძლევ შანსს, თანატოლებს რაიმე ვურჩიოთ, მხარში ამოვუდგეთ... მინდა, კუდრაჭას მესიჯს გამოვცხადო: ჩემო

კარგო, ცხოვრებაში ბევრი ცუდი რამ შეგმთხვევია, მაგრამ იცოდე, უკან არ დაიხიო, მომავლის იმედით იცხოვრე და დაივიწყე, რაც მოხდა. გახსოვდეს, ვიდრე ვინმეს მიენდობი, კარგად უნდა დაფიქრდე. კუდრაჭა, უფლის მიერ მოვლენილი ყოველი განსაცდელი შენთვის გაკვეთილი უნდა იყოს. შურისძიებაზე ნულარ იფიქრებ, სულს ნუ დაიმძიმებ და თავს ნულარ დაიტანჯავ. დაივიწყე ის არაკაცი. ეკლესიაში უნდა იარო და შენი შვილის სულისთვის, საკუთარი თავისთვის ილოცო. და კიდევ, რაიმე საქმეს მოჰყიდე ხელი, რათა დარდისთვის ნაკლები დრო გქონდეს. აღდგომის მადლი გფარავდეს. აბა, წარმატებები!“

„აიღაჯოგას შერვეხლს მიჭიჩს, გაამოჩრეხლი ჩომა აჩ პაჩ“

„გზის“ №16-ში დაიბეჭდა სტუდენტის მესიჯი, რომელსაც არჩეული პროფესია აღარ მოსწონს და სურს, სხვა ფაკულტეტზე ისწავლოს, მაგრამ მშობლები ეწინააღმდეგებიან. „ახლა მეორე კურსის სტუდენტი ვარ. სხვებთან შედარებით, ბევრად დაბალ ქულებს ვიღებ, რაც ჩემთვის ძნელი ასატანია, რადგან სკოლაში საკმაოდ კარგად ვსწავლობდი... ჩემმა ცხოვრებამ აზრი დაკარგა“.

„გაგზავნი კალიან მიყვარს, მაგრამ გასწავლავლად ვერ მიმუშავებ“

ფლამინგო:

„ჩემო კარგო, ამაში ტრაგედიას ვერ ვხედავ. როცა გამოცდებს ვაბარებდი, ფილოლოგიურ ფაკულტეტზე სწავლა ძალიან მინდოდა, მაგრამ სამედიცინოზე მოვხვდი. მართალია, დასაწყისში ცოტათი მეც გამიჭირდა და ბევრჯერ გამიცრუვდა იმედი, მაგრამ ძალიან მოვიწოდებ და ახლა უმაღლეს ქულებს მიწერენ. ნელ-ნელა ჩემი სპეციალობაც შემეყვარდა. უკვე მე-3 კურსზე ვარ. შენც მოინდომე და მერწმუნე, მიზანს მიაღწევ. ირგვლივ მიმოიხედე და ნახავ, თუ რამდენი ადამიანი ნატრობს სტუდენტობას. შენ კი უკვე სტუდენტი ხარ, მაგრამ მაინც წუწუნებ. როცა სწავლას დაამთავრებ, შეგიძლია, სხვა პროფესიასაც დაეუფლო. ხომ გაგიგონია, სწავლა სიბერემდეო. წარმატებები!“

შოკოლადა:

„მეც ასე დამემართა — არჩევანში შევცდი და ამას ძალიან განვიცდიდი. მერე სხვა ფა-

კულტეტზე გადასვლაც ვცადე, მაგრამ არაფერი გამომივიდა. ახლა თითქოს, ყველაფერს შევეგუე, თუმცა, სშირად ვამბობ, რომ ეს ჩემი პროფესია არაა. დარწმუნებული ვარ, როგორც კი სწავლას დავამთავრებ, შევეცდები, აუცილებლად ჩავაბარო იმ ფაკულტეტზე, რომელიც მიზიდავს. მერწმუნე, ყველაფერი კარგად იქნება. წარმატებებს გისურვებ!“

LI HARVI OSVALDI:

„შენ უკვე მეორე კურსზე ხარ და ამით ბედნიერი უნდა იყო. მესმის, რომ შენი პროფესია არ მოგწონს, მაგრამ სხვა გზა არაა, სწავლა უნდა განაგრძო. თუ რაიმე ჰობი გაქვს, ეცადე, თავისუფალი დრო მას დაუთმო და იქნებ, ასე მაინც დამშვიდდე. იცოდე, კარგად ისწავლე. წარმატებებს გისურვებ!“

მისტარი:

„სწავლას თუ შეეშვები, მერწმუნე, მერე იმაზე მეტი საფიქ-

რალი გაგიჩნდება, ვიდრე ახლა გაქვს. ასე რომ, არ მიქარო!“

იკუშკაბი:

„ჩემო კარგო, ახლა ყველაფერს ის აჯობებს, კარგად დაფიქრდე და გაიაზრო, თუ რომელ პროფესიას გინდა, დაეუფლო. მერე კი მოემზადე, ბეჯითად იმეცადინე, რათა სასურველ ფაკულტეტზე გადახვიდე. თუ სკოლაში კარგად სწავლობდი, მიზნის მიღწევა არც ახლა გაგიჭირდება... ისე, ძალიან მაინტერესებს, ახლა რომელ ფაკულტეტზე სწავლობ? ალბათ, მანდ პრესტიჟულობის გამო ჩააბარე. იცოდე, თუ შენი პროფესია არ გეყვარება, ამით არა მარტო საკუთარ თავს, არამედ სხვებსაც მიაყენებ ზიანს. ასე რომ, იმოქმედე“.

ვაგონისტა:

„რას ჰქვია, ოჯახის წევრები გაიძულებენ, რომ ის პროფესია აირჩიო, რომელიც მათ მოსწონთ? იცოდე, არავის დაემორჩილო, თორემ აუცილებლად ინანებ. აკეთე ის, რაც გინდა და

საყვარელ ადამიანთან განშორება ყოველთვის მტკივნეულია. შენ გვერდით მყოფი, ძვირფასი ადამიანის დაკარგვა, ყოველთვის გრძნობათა ახალ, უსიამოვნო ტალღას იწვევს, რომლის შედეგადაც სიცოცხლის გასაგრძელებლად ძალა გეცლება. ნუთუ მართლა ასეთი საშინელია ეს მომენტი? ვინ რჩება ნაგებული და ვინ — მოგებული ამ დროს?

მიშაცოვ, მაგჩაშ ვინ ღაჩჩა ნაგებული?

ბრაში თარხანი

ახალი ცხოვრება

საყვარელ და ძვირფას ადამიანთან განშორება რაღაც ახლის დასაწყისს ნიშნავს. დიახ, დიახ, დასაწყისს და არა — დასასრულს. ბევრი ქალი მხოლოდ განშორების შემდეგ ხვდება, რომ მისი ცხოვრება არც ისე საინტერესო იყო.

ელენე 5 წელი იყო გათხოვილი და 1 შვილი ჰყავდა. მთელი ამ ხნის განმავლობაში, არ უმუშავია, საოჯახო საქმეებით იყო დაკავებული, ვინაიდან „ოჯახის საბჭოზე“ გადაწყდა, რომ შვილი გაცილებით მნიშვნელოვანი იყო, ვიდრე ფული. ოჯახს კი ქმარიც მშვენივრად შეინახავდა. 4 წლის შემდეგ ოჯახში პრობლემები გაჩნდა, ქმარმა სხვა ქალი შეიყვარა — უფრო ახალგაზრდა, მოვლილი, ლამაზი, წარმატებული. დიდი ხნის ყოყმანის შემდეგ ის ოჯახიდან წავიდა და ცოლ-შვილი მიატოვა.

ასეთი შემთხვევა ხშირია და ამასთან, ოჯახები ინგრევა როგორც შეუღლებიდან 1, ასევე 5 და 10 წლის შემდეგაც. მიტოვებული და სამყაროზე განწყენებული ქალების ცხოვრება კი ამის შემდეგ აზრს კარგავს. ეს გასაგებია, რადგან მათი ცხოვრების აზრს საყვარელი მამაკაცი წარმოადგენდა, რომელმაც მიატოვა. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ მათ ცხოვრებაში გაჩნდა სიცარიელე, რომელიც რაღაცით უნდა შეივსონ. ახლობლების ყველა რჩევა რჩება ხმად მლაღადებლისად უდაბნოსა შინა და „დაზარალებულს“ ერთი პასუხი აქვს: „თქვენ ჩემი არ გესმით“.

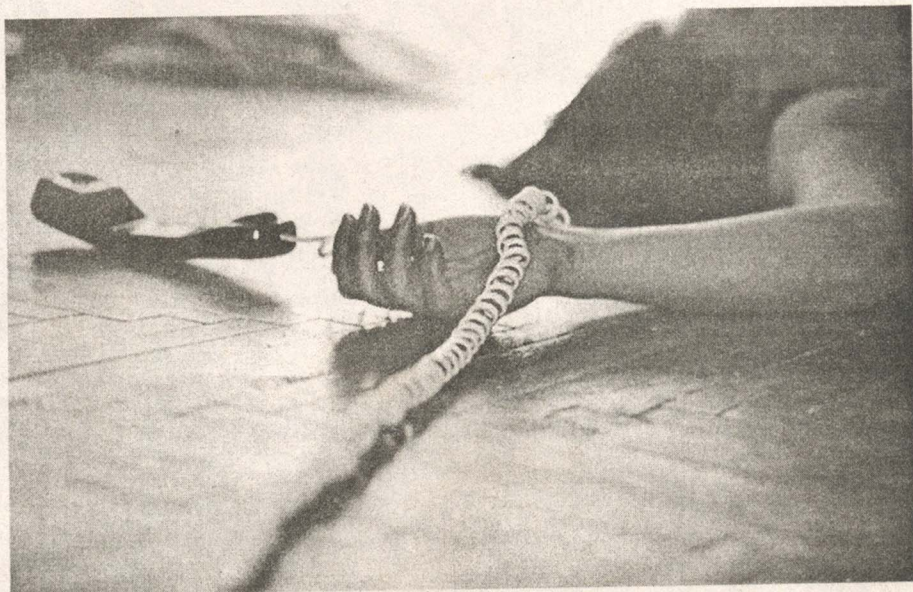
ეს მომენტი თავისი არსით ძალზე მნიშვნელოვანია და შეიძლება, ბავშვის დაბადებასაც კი შევადაროთ. მშობიარობა მტკივნეულია, შედეგი — ძალიან „საყვარელი“... მაშასადამე, განშორება, ეს ახალი ცხოვრების მტანჯველი დასაწყისია. ეს გახლავთ უნიკალური შანსი, რაღაცის კეთება დაიწყო, ის სურვილები აისრულო, რომლის ასრულებასაც წინათ ვერ ახერხებდი. ასეთი შანსი როდისღა გექნება? რატომ უნდა ინერვიულო იმის გამო, რაც წარსულში დარჩა?

შესაძლოა, ოდესღაც

თავს კარგად გრძნობდი და ბედნიერიც იყავი, მაგრამ ეს საკმარისი მიზეზი არაა საიმისოდ, რომ ახლა თავი მოიკლა. რაღა თქმა უნდა, ყველაფრის დავიწყება შეუძლებელია, ვინაიდან ეს შენი ცხოვრების ნაწილია, და არცაა საჭირო. უბრალოდ, ყველაფრის მიმართ სწორი მიდგომა უნდა ისწავლო. მოვლენებს ჯერ — მშვიდად, შემდეგ კი გულგრილად უნდა შეხედო.

ახალი ცხოვრება მაშინვე იწყება, როგორც კი საყვარელი ადამიანი კარს გაიხურავს, მაგრამ ამის შეგნება ცოტა მოგვიანებით ხდება. სწორედ ესაა მთელი პრობლემა. არ შეიძლება, საპნის ოპერის გმირივით გული ნაგვიდეს, ცუდი დაგავინყდეს და მხოლოდ კარგი გახსოვდეს. იმისათვის, რომ ცხოვრება ახლებურად განაგრძო, დიდი შრომა დაგჭირდება. თუმცა განუთლი შრომა უქმად არ ჩაივლის და შედეგი მხოლოდ შენ კი არა, შენ გარშემო მყოფ ადამიანებსაც გაახარებს.

ჩვენი წელან მოთხრობილი ამბავი გავიხსენოთ. ელენემ ქმრის წასვლის შემდეგ ბავშვი ბაღში მიიყვანა და თავისი პროფესია გაიხსენა. მალე სამსახური იშოვა. სამსახურმა საშუალება მისცა, ცხოვრების ახალ კალაპოტში ჩამდგარიყო და მიმხვდარიყო, რომ თურმე ყველაფერი არც ისე ცუდადაა. ახალმა ნაცნობებმა მისი ცხოვრება შეავსეს და ძველი დარდი გადაავიწყეს. 1 წლის შემდეგ მან წარმატებასაც კი მიიღწია და საკუთარი ფირმა გახსნა. მოვლილმა, წარმატებულმა ქალმა მამაკაცების ყურადღება მიიპყრო და თავყვანისმცემლებიც გამოუჩნდა.

ის აღარც ფიქრობდა იმ რთულ პერიოდზე, რომელიც გადაიტანა და ქორწინებას შეცდომად მიიჩნევდა. მას მეგობარი მამაკაცი ჰყავს, რომელსაც უზომოდ უყვარს. მისთვის ახალი ცხოვრება დაიწყო...

წვილა? გზა მშვილობისა!

თუმცა მაინც, ის მომენტი, როდესაც საყვარელი ადამიანი კარს გაიხურავს, როგორღაც უნდა გადაიტანო.

პირველ რიგში, საკუთარი თავი არ უნდა შეიცოდო. ეს რთულია, რადგან ტირილი და ნუნუნა იმის გამო, „როგორი უბედური ხარ“, ყველაზე მეტად სწორედ ამ დროს გინდა. თან, თუ ამ დროს სევდიან მელიოდის უსმენ, დროა, რამდენიმე ცხვირსახოცი მოიმზადო. რატომ?

მოკლე ჩართვა

რაში დახსარჯავდი მიწიონს?

• ამას წინათ ჩემმა ოჯახმა იგივე კითხვა დამისვა, მილიონი რომ გქონდეს, რას იკისრებდიო? მეც ვითომ უკვე მილიონის პატრონი გახლდიო, პათეტიკურად მივმართე ოჯახს, — მილიონი რომ მქონდეს, თქვენ არც შემოგხედავდით-მეთქი, — და ამაყად გავუდი გარეთ, მაინც რამე რომ არ მომხვედროდა. ისე კი მილიონი რომ მქონდეს, სურამს პარიზად ვაქცევდი. ლუნა.

• მუსიკალური ინსტრუმენტები მინდა, მანქანა მინდა, მოგზაურობა მინდა, თვითმფრინავი მინდა, სახლი მინდა, საკუთარი თეატრი მინდა. ამ ყველაფერს მილიონი უნდა, ვინმეს თუ გაქვთ, მაჩუქეთ, რა? სუბერსტარო.

• მილიონით გავხსნიდი ლეგენდარულ, მოძრავ ჩილიმ ბარს მსოფლიო ვარსკვლავებისთვის და ვიშოვიდი მილიარდს, რომ ჩემი კოპალა, ზაზუ და ლაშა კარგად მყავდნენ. ჭირიმე თქვენი. ლიკა სუბოსი.

იმიტომ, რომ სწორედ ამ დროს გეჩვენება, რომ ყველა სევდიანი სიმღერა სწორედ შენს უბედურებაზეა დაწერილი და გაუმართლებელ სიყვარულზე აუღერებული ნებისმიერი მელიოდია, ახლობელი და მშობლიური ხდება... მაშასადამე, ასეთ დროს, უმჯობესი იქნება, მუსიკას საერთოდ არ მოუსმინო. წინააღმდეგ შემთხვევაში რამდენიმე კვირის გატარება „კომპატოზურ“ მდგომარეობაში მოგიწევს, შენ კი ახალი ცხოვრება გაქვს დასაწყები.

რა სიკეთე მოაქვს განშორებას? — უამრავი, მაგრამ ამას დანახვა უნდა. გარდერობი გადმოალაგე და ყველაფერი, რაც მას გახსენებს, შინიდან გაიტანე. „სამახსოვროდ“ ნურაფერს შეინახავ. თუ რემონტს გააკეთებ და ინტერიერსაც გამოცვლი, უმჯობესი იქნება. ძვირია, მაგრამ — ეფექტური. ამ შემთხვევაში, საშუალება გექნება, ძველი ავეჯი გადაყარო და საკუთარი გარდერობი განაახლო. ასეთი გადატვირთული პროგრამის შემთხვევაში მასზე ფიქრის დროც აღარ გექნება.

ხშირად, მშობლები და ახლობლები შენს გადაწყვეტილებაზე გავლენას ახდენენ. შიშს — თუ „რას იტყვიან მშობლები“, ხშირად არასწორ გადაწყვეტილებამდეც მიჰყავს. პირველ რიგში, მამას დაელაპარაკე. ის, როგორც მამაკაცი, „გაიძვერაში“ უამრავ უარყოფითს აღმოაჩენს და უფრო დარწმუნდები, რომ მისი წასვლა შენთვის მხოლოდ სიკეთის მომტანი იქნება.

ტაივილი, რომელიც არავის ესმის

ტკივილი, რომელსაც საყვარელი ადამიანი მოგაყენებს, რჩება. მისი გადატანა უნდა შეძლო და მასთან ერთად ცხოვრება ისწავლო.

შეიძლება დაფიქრდე, თუ რამ გამოიწვია განშორება — ეს მომავალში მსგავსი შეცდომების დაშვებისგან გიხსნის. შესაძლოა ის, რაც აქამდე იყო, სიყვარული სულაც არ ყოფილა და მხოლოდ საკუთრების განცდის, შეჩვევის მომენტი იყო.

გარშემო მყოფთა გაგებისა და გულშემატკივრობის იმედი ნუ გექნება. ანეკდოტები „რქიანების“ შესახებ ტყუილად კი არ მოუგონიათ. საზოგადოებას არ სურს განცდების გაზიარება, მას სიცილი ურჩევნია. ამიტომ სხვების დახმარებასა და მხარდაჭერაზე ნუ იფიქრებ, შენი ნუნუნა საინტერესოდ არავის მოეჩვენება.

ამ სიტუაციაში უმჯობესი იქნება, გაუშვა ის, ვინც წავიდა და აპატიო. სწორედ პატივით შეიძლება, საკუთარ თავს დიდი სამსახური გაუწიო, დამშვიდდე და შანსი გაგიჩნდეს, ცხოვრებისგან გაცილებით მეტი მიიღო, ვიდრე მანამდე გქონდა.

ფოტო, როგორც წარწერა დეკორა

• „ოჰ, მიშა, მიშაა...“

ქვეყანაში დაძაბულობაა, მიტინგები... შენ კი შენსას არ იშლი, არა?“ მის ალასანია.

• „გეუბნები, კონკია არ ვარ... დედამ მეც ასეთი ფესსაცმელი მიყიდა, ვაა“... მის ალასანია.

• „ვენაცვალე შენს გამჩენსა, აი, ძმაო, ფეხები... რას მიყურებთ, მე რა მინდა, ახლა ვითომ ვერ ხვდებით?“ მის ალასანია.

• „გრძელი კაბა არა გქონდა? გადამეკრა თვალზე ბნელი, უფრო მეტი რომ მომინდეს, მერე სადღა გამექცევი?“ ელექტრა.

• „ვააჰ, რა ჩიტი მოფრენილა, დამაელმა, ოფლიც მასხა, თვალს, დატკბი, თორემ ხვალე, რაც გინახავს, ველარ ნახავ!“ ელექტრა.

• „შენისთანა „სვეტსკი“ ქალებს არ სჭირდებათ მანდილები, ფეხს მისწვდი და თვალს იზიდავ, უხერხული ადგილებით. ვითომ კაბას დაიგრძელებ, ბერიკაცის დარიგებით? ბერბიჭა“.

• „ქალი, შენსავით აღმძვრელი მადის, არ შემხედდრია დღემდე, შუახნის კაცის მოისხი მადლი, მ ე ნ დ ე!“ P.S. მუხრანის გავლენით. ბერბიჭა.

• „ეჰ, რატომ არა ვარ მეფე გიორგი?!“

• „კაცი აშკარად ბრმაა“.

• „XXII საუკუნე, გენდერული უთანასწორობა“. კეთილი ფერია.

• „ქალი ფიქრობს: დავიჯერო, ფულს მაინც გადამახდევინებს?“

• კაცი ფიქრობს: ამ გაქანებულ კრიზისში რა დროს ეგაა, ქალოო, 3 ლარი 3 ლარია“.

• „ძირითადი ინსტინქტი-3“...

• „ქალს „ტუფლებმა“ მოუჭირა, დაამტვრია თითები, „საპოჟნიკმა“ თითთან ერთად დაუნენკვა ფრჩხილებიც“.

• „მიდი, მიდი, ძია, კარგად გაუხახუნე, რომ გაპრილდეს“.

• „მეორე „ტუფლს სულ უფასოდ გაგინმენდთ, თანაც — დიდი სიამოვნებით, ჩაიხითხითა ბოროტმა“. AMY LEE.

• „კაცი: ღმერთო, გამაძლებინე!“ AMY LEE.

• „როცა მუშაობა სასიამოვნოა, ანუ თვალსაც უხარია, გულიც ლაღობს და შეჩერდი, წამო!“ მე.

რა უნდა იცოდ, რომ მედიაციის გული მოიგო

ფსიქოლოგებმა დაადგინეს, რა უყვართ მამაკაცებს ყველაზე მეტად. მათ მიერ ჩატარებულ ინტერნეტგამოკითხვაში 35 ათასზე მეტმა მამაკაცმა მიიღო მონაწილეობა. თუმცა, თამამად შეიძლება ვთქვათ, რომ მათი კვლევის შედეგები არავითარ სიახლეს არ წარმოადგენს.

მაშ ასე, რა უყვართ მამაკაცებს:

1. ავტომობილები. დიდი სისწრაფით რბოლა, საკუთარ ავტოსთან ფოტოს გადაღება და გამოსაჩენ ადგილზე მისი გამოფენა.

2. ლუდი, კომენტარის გარეშე.

3. ფეხბურთი. თავგადასხმული გულშემატკივრები საყვარელი კლუბის ფერებით მოხატულ შარფსაც ყიდულობენ, ხოლო უბრალოდ მოყვარულებს, შეუძლიათ ფეხბურთის მატიჩის ყურების დროს ტელეფონზე საყვარელ ქალბატონს ელაპარაკონ და მატიჩი გაარჩიონ.

4. დაგვიანება. პუნქტუალური მამაკაცი თითქმის არ არსებობს. განსაკუთრებით აგვიანებს შინ მისვლისას.

5. დიდი და ლამაზი მკერდი.

6. გაცნობის საიტებზე ძროშიალი, თუნდაც შეყვარებული ჰყავდეს. თუ წაასწრეს, მიამიტად ააფახურებს თვალებს და თავს გაიმართლებს, რომ უბრალოდ, მიმონერა ჰქონდა და ღალატი გულშიც არ გაუვლია.

7. პორნოფილმების ყურება. სურს, ყველა ქალი ფლობდეს ისეთსავე ტექნიკას, როგორიც იმ ფილმებშია.

8. ღამის 2 საათზე ტელეფონზე დარეკვა და გაცეცხა, რომ თურმე უკვე გძინავს.

9. მოულოდნელად დარეკვა და ხელის თხოვნა. თუმცა, შესაძლოა, აქამდე ამაზე ნაფიქრიც კი არ ჰქონოდა.

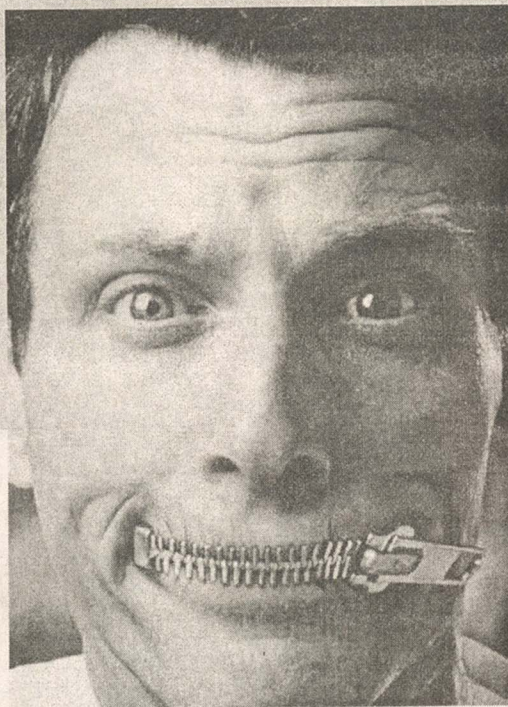
10. ტელეფონზე დარეკვა და ჩუმად ყოფნა. კითხვა: „რატომ დუმხარ?“

11. ანჯელინა ჯოლი.

12. თქმა: „მე ჯერ ამისთვის მზად არ ვარ“.

13. პირველობისთვის ბრძოლა.

14. სარეცლის საიდუმლოს გათქმა და გადაჭარბებული წარმოდგენა საკუთარ სექსუალურ

შესაძლებლობებზე.

15. დანაშაულის საჩუქრით გამოსყიდვა.

16. იმის აღნიშვნა, რომ ყველა ქალი სულელია, მამაკაცი — ჭკვიანზე ჭკვიანი.

17. ქალისთვის ფუმფულა სათამაშოების ჩუქება. მიაჩნია, რომ ეს საუკეთესო საჩუქარია და უკვირს, თუ ქალი ეტყვის, რომ მოსწონდა ასეთი სულელური საჩუქრის მიღება.

18. დღესასწაულის წინ ურთიერთობის გართულება, განსაკუთრებით — საყვარელი ქალის დაბადების დღის წინ.

19. ფიქრი იმის შესახებ, რომ ყველა მოკლევადიანი ქალი ხელში იოლადა ჩასაგდება.

20. ქალისთვის საჯდომზე მოულოდნელად წამორტყმა და დაკვირვება, როგორ სახეს მიიღებს ის ამ დროს.

21. შემწვარი კარტოფილის პირდაპირ ტაფიდან, ჩანგლით ჭამა.

22. სარეც მანქანაში ჭრელი და თეთრი ტანისამოსის ერთად შეყრა

და მერე იმის მოსმენა, როგორ ბუზღუნებს ქალი და უკრძალავს სარეცს მანქანასთან მიკარებას.

23. ორი ან რამდენიმე ქალის ერთმანეთთან შედარება.

24. იმაზე მეტის მოთხოვნა, ვიდრე იმსახურებს, მაშინ, როდესაც სამაგიეროდ თვითონ არაფერს აკეთებს.

25. მძლოლი ქალების ლანძღვა.

26. იმ ქალების დაცინვა, ვინც სერიאלებს უყურებს.

27. წამოწოლილი ოცნება იმის შესახებ, რომ ერთ მშვენიერ დღეს უცებ გამდიდრდება.

28. ოთახში სიგარეტის მოწევა.

29. ყველაზე შეუფერებელ მომენტში აორთქლება.

30. საკუთარ თავში ჩაკეცვა, როცა ქალი ურთიერთობის გარკვევას სთავაზობს.

31. თავის ქება.

32. ტრაბახი, რომ მხოლოდ კლასიკურ მუსიკას უსმენს და კლასიკურ ლიტერატურას კითხულობს.

33. ქალის გარეგნობის მიხედვით მის ინტელექტზე ლაპარაკი.

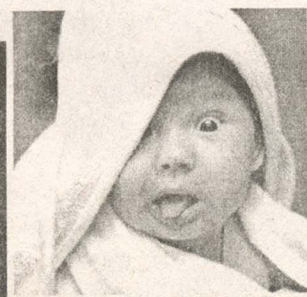
34. ლუდის ბოთლიდან დაღება.

35. საყვარელი ქალის ყოფილი მამაკაცების შესახებ გამოკითხვა და შემდეგ მათზე ეჭვიანობა.

36. ჭკვიანური გამომეტყველებით იმის მტკიცება, რომ მამაკაცები ბუნებით პოლიგამურები არიან, ქალები — მონოგამურები.

37. საკუთარი ღალატის გამართლება.

38. ქალები. თუ ნამდვილი მამაკაცია, ერთი ქალი უყვარს, რის გამოც მისი რჩეული ყველაფერს აპატიებს.

საინცერგოს

სამსახურში

სიზმრებიც საინცერგოსა.

დასაწყისი — „გზა“, №38-17

მარი ჯაფარიძე

მელანოს ყავის ფინჯნები მაგიდაზე დაედგა, თვითონ კი გულხელდაკრეფილი ფანჯარასთან იდგა და სივრცეს გაჰყურებდა.

— მოგწონს აქაურობა? — ვკითხე და ყავა მოვსვი. ცხელი იყო, ტუჩები დამწვა.

— კი, მაგრამ აქ ჩამოსვლის მერე დავფიქრდი, რა უნდა გავაკეთო?

— იქ რას აკეთებდი?

— არაფერს.

— ჰოდა, აქაც არაფერს გააკეთებ. სახლში იყავი და მე მომიარე. თუ გინდა, კარგ სამსახურსაც გიშოვი და იმუშავე, — გამახსენდა, ამ დღეებში კერამიკის ქარხანაში უნდა შემეწვლო, ფული მექონდა გამოსართმევი და რაღაც საქმე —

— იმიტომ, რომ ბიჭებმა იციან, რომ ჩემი ნათესავი ხარ და ნათესავ ქალთან ერთად, ერთ ოთახში ცხოვრება წესი არაა.

— კარგი, მაგრამ ჩვენს ურთიერთობას რა ეშველება? — ვგრძნობდი, ამ კითხვის დასმა უჭირდა, რადგან არ იცოდა, რა პასუხს მიიღებდა. დაძაბულობისგან ყავის ჭიქას ლამბაქზე ატრიალებდა და თვალს არ აშორებდა. თითქოს ძალიან მნიშვნელოვანი იყო, ჭიქის ყური მარჯვნივ მოექცეოდა თუ მარცხნივ.

— ჩვენი ურთიერთობა ჩვენს ხელშია და როგორ კალაპოტშიც ჩავაგდებთ, ისე წავა.

— იცი, ხანდახან მგონია, რომ გეზიზღები, — თითქოს ზუსტად იცოდა, ჩემს თავში რა ხდებოდა. ნუთუ ჩემი აზრები ასე იოლი ამოსავითხია?

— ჰო, მხოლოდ მაშინ, როცა შენს წარსულზე ვფიქრობ, — არ დავმალე და პირდაპირ ვუთხარი.

— თუ ასე გაგრძელდება, შენ მისი დავიწყების საშუალებას არ მომცემ. — საყვედური ისმოდა მელანოს სიტყვებში.

— მელანო, — ჩემს ხმაში თავდასხმისთვის გამზადებული ნადირის ტონმა გაიჟღერა, — ერთი რამ მინდა, იცოდე. აქ ძველი ცხოვრება უნდა დაივიწყო. უამრავ ადამიანს გაიცნობ და არაა გამორიცხული, რომელიმე მან რამდენიმე შებმაც დაგინყოს.

თვალეებით თამაშსა და კეკლუცობას შეეშვი, იცოდე! რამე რომ გაბედო, არ გაპატიებ და დაგსჯი. გამიგე? — ვკითხე, ნიკაპზე თითით შევეხე, თავი ავანევირე და თვალეებში ჩავხედე.

თავი გასწია და ჩავხედე.

— მიბრძანებ, მონაზონივით ვიცხოვრო? — გაღიზიანებული ჩანდა ისიც.

— მონაზონივით არა, შენ ჯერჯერობით მე მეკუთვნი...

— მარტო ჯერჯერობით? — ირონიული

თვალეებით თამაშსა და
კეკლუცობას შეეშვი, იცოდე!
ხამე ხომ გაბედო,
აჰ გაპატიებ და დაგსჯი.

გასარკვევი. ჰოდა, მელანოს სამსახურის საქმესაც მაშინ გავარკვევდი.

— მირჩევნია, თუ ვიმუშავე, შინ ჯდომით მოვკვდები. აქ, შენთან უნდა ვიცხოვრო? — როგორც იქნა, შემობრუნდა და მაგიდასთან დაჯდა.

— ჰო...

— და ასე, ცალ-ცალკე ოთახებში?

— ჰო...

— რატომ?

ლიმილი გაკრთა მის სახეზე და ჩვენი საუბრის განმავლობაში პირველად შემომხედა თვალებში.

— ჰო, ჯერჯერობით. შენი ცხოვრება შენ გეკუთვნის და თუ რაიმეს შეცვლა მოგინდება, გულახდილად მითხარი. ტყუილს არ გაპატიებ.

— ეს არაა შეყვარებული მამაკაცის სიტყვები.

— იყო დრო, როცა ყურებამდე ვიყავი შეყვარებული, მაგრამ შენ ეს ვერ შეიშნე. არ მოინდომე ჩემთვის დაგეგავშირებინა შენი ცხოვრება, — მაინც ვერ ვპატიობდი წარსულს, — ჰოდა, ახლა დასჯერდი იმას, რაც ღმერთმა შენთვის გაიმეტა.

თვალები აუწყლიანდა და ცრემლი ლოყაზე ჩამოუგორდა. მივხვდი, ძალიან სასტიკი ვიყავი. შემეცოდა მელანო, გული დამეწვა.

— მოსკოვში მკიდი ნყგზახ ქყხასბედიანი ცხოვრობს, — მითხრა მოყლოდნელიად.

— მოდი ჩემთან, — ხელი გავუწოდე.

მუხლზე დავისვი და ლოყით მკერდზე მივეხუტე. გული ამოუჯდა და აქვითინდა. დაველოდე, როდის დამშვიდდებოდა.

— გეყოფა ტირილი, ახლა სატირლად აღარ გაქვს საქმე. აქამდე უნდა გეტირა, — თვალები დავუკოცნე და გულში ჩავიკარი.

როგორც იქნა, დავასრულე ეს უსიამოვნო, მაგრამ გარდაუვალი საუბარი. ახლა ყველაფერი გარკვეული იყო. ახლა ცხოვრება უნდა გაგრძელებულიყო და უამრავი საქმე უნდა მომესწრო.

მელანოს ფული დავუტოვე, რომ მაღაზიებში გაეწლო და რაც სჭირდებოდა, ეყიდა თავისთვის. მე კი გარეთ გამოვედი.

ამ რამდენიმე დღეში მომნატრებოდა აქაურობა. თითქოს აქ უფრო მყუდროდ ვგრძნობდი თავს, ვიდრე თბილისში. უმიზნოდ გამოვედი შინიდან, ჯერ არ მქონდა გეგმები დაწყობილი, რა უნდა გამეკეთებინა. თუმცა, ვიცოდი, რომ მამაჩემის, ნუგზარ ქურასბედიანის ძებნა უნდა დამეწყო...

მაგრამ საიდან უნდა დამეწყო?

სამისამართო ბიუროს მივადექი.

ახალგაზრდა ქალმა კეკლუცად შემომცინა.

მაშ ასე... შვიდი ნუგზარ ქურასბედიანია მოსკოვში... ეს ნამეტანია... ფურცელზე ჩამოწერილ მისამართებს თვალი ჩავაყოლე. ნეტავ, პირველსავე მცდელობაზე გავარტყამდე და სწორ მისამართზე მივიდოდე. ან იქნებ მოსკოვში სულაც არ ცხოვრობს? თუმცა, მაინც უნდა ჩამოვიარო ყველგან, იქნებ რომელიმე მათგანმა მისი ასავალ-დასავალი იცოდეს. არც ისე დიდი გვარია, ერთმანეთის ნათესავები იქნებიან და აუცილებლად ეცოდინებათ მამაჩემის შესახებ რაიმე. თუ არა და, მერე სხვა ქურასბედიანებს ჩამოვუვლი... მთელი საბჭოთა კავშირის გადატრიალება რომ მომიწიოს, მაინც მივაგნებ. ყველგან მიმინვდება ხელი, ყველგან ნაცნობი მყავს... სად უნდა იყოს, რომ ვერ ვიპოვო?

თან თვალწინ ჩვენი პირველი შეხვედრის სცენა წარმომიდგებოდა. კარზე დავაკაკუნებ, კარს რომ გამიღებს, უბრალოდ, ვეტყვი, რომ უტა ვარ... თუ მამაჩემია, აუცილებლად მიცნობს და ჩამიხუტებს. ამის წარმოდგენაზე ლამის ხმამაღლა მეტირა... ცრემლს ვიკავებდი... გულის ჯიბეში ჩადებულ მის წერილს ხელი შევახე და მაინც ავტირდი...

„რა მოხდა, ბიჭო, როდის იყავი შენ ასეთი გულჩვილი, ჰა?“ — შევუძახე ჩემს თავს და ცრემლი ხელისგულით მოვიწმინდე.

კარგა ხანს ვიყოყმანე, დღესვე მივსულიყავი თუ არა რომელიმე მისამართზე. მერე გადავიფიქრე... შევშინდი... ეს საქმე ხვალისთვის გადავდე და ნიცას დავურეკე. ცოტა ხანს მასთან ერთად ვისეირნე. თან, ყოველი შემთხვევისთვის ვუთხარი, რომ ჩემს სახლში ახლობელი ქალი ცხოვრობდა.

ვინიცობაა, დაერეკა და მელანოს ეპასუხა, რომ არ ეეტყვინა...

საზიზღრად ვიქცეოდი, მაგრამ სხვა გზა არ მქონდა. მთავარი იყო, ისინი ერთმანეთს არ შეხვედროდნენ. ნიცა ხელს არ მიშვებდა, ლოყით იყო მკლავზე მოხუტებული და ისე მბოჭავდა, საჭეს ძლივს ვმართავდი...

— მოსკოვში შვიდი ნუგზარ ქურასბედიანი ცხოვრობს, — მითხრა მოულოდნელად.

— შენ რა იცი?

— ამ დილით დავრეკე და გავარკვიე, — საყვარლად მიცინოდა.

მესიამოვნა, რომ ასეთი ყურადღება გამოიჩინა.

— ვიცი, მეც გავარკვიე უკვე, — თმაზე ვაკოცე.

— მერე, რა უნდა ქნა?

— ხვალიდან დავიწყებ გარკვევას, ვინ ვინაა... ახლა კი მოდი, ქალაქგარეთ წავიდეთ, ჩემს „ვილაში“. გინდა?

სიხარულით დამთანხმდა.

— გახსოვს, გზაზე რომ დაგემალე? — გულიანად კისკისებდა ნიცა და იმ დღეს ისხენებდა.

მთელი საღამო იქ გავატარეთ. მეხვეწა, ღამეც დავრჩეთ, მაგრამ უარი ვუთხარი. შინ მინდოდა მისვლა, დასვენება. ხვალ ხომ რთული და მნიშვნელოვანი დღე მელოდა... ხვალ პირველ ნუგზარ ქურასბედიანთან ვაპირებდი შეხვედრას. შესაძლოა, ხვალ ჩემს ცხოვრებაში მნიშვნელოვანი რამ მომხდარიყო... ძალიან მნიშვნელოვანი...

კარგა ხანს ვიწრიალე ლოგინში, სანამ ჩამეძინებოდა. უცნაური სიზმარი ვნახე. დედა დამესიზმრა, გამზრდელი დედა. თავი მის კალთაში მედო და თმაზე ხელს მისვამდა, მეფერებოდა, მაგრამ თითქოს განაწყენებული იყო, რალაციო. არ მეღაპარაკებოდა...

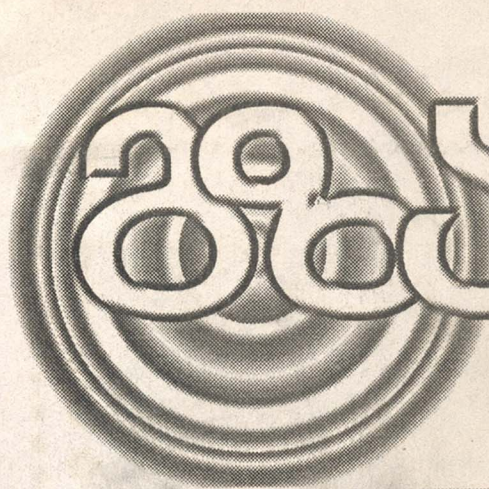
მინდოდა მეკითხა წყენის მიზეზი, მაგრამ ვერ ვბედავდი...

დილით თვალი რომ გავახილე, პირველი, რაც გამახსენდა, სიზმარი იყო. ნეტავ, რას ნიშნავდა? რატომ მიბრაზდებოდა დედა?

ფიქრი აღარ გავაგრძელე, მიუხედავად ყველაფრისა, ხალისიანად წამოვდექი და ლილინით გავემართე სააბაზანოსკენ...

გაგრძელება
შემდეგ ნომერში

30.04. - 6.05.2009

მზის გზის გზილები

მარი ჯაფარიძე

უცნაური აზვავი

სასიამოვნო გასაჩირო და
უცნაური „კახაჩილი“ აზვავი

ამ წელიწადში უკანასკნელად გეუბნებით, — აპრილმშვიდობისა აბა, როგორ ხართ? იმედა, კარგად გმადლობთ, მეც არა მიშავს, მაგრამ ცოტა „შეშინებული“ ვარ... თქვენი იმედი მაქვს, რომ თუ ვინიცობაა, დამიჭირეს და დამაპატიმრეს, ერთი პატარა მიტინგის მოწყობას არ დაიზარებთ (ვისზე ნაკლები ვართ, მგზავნელები, არა?). არა, ჩემი ნებით კი არ მივდივარ საკანში, როგორც ახლაა მოდურა... რამდენიც უნდა მეხვეწოს ციხის უფროსი, მრეკეთ, ქალბატონო მარგალიტა, დაგიჭერთ, დაგაპატიმრებთ და ცივ ნიავს არ მოგაკარებთო, მაინც არ „წრეკავ“, იმიტომ, რომ საკანში არ მინდა. მაგრამ თუ ერთ-ერთმა ჩვენმა მკითხველმა მიჩივლა, დაპატიმრება არ ამცდება. საქმე კი ის გახლავთ, რომ ამ კვირაში უცნობმა მამაკაცმა დამირეკა და შემომჩივლა, რომ თურმე „მობილი-ზაციიდან“ ერთ-ერთი ქალბატონის ნომერი აინტერესებდა და მესიჯს რომ გზავნიდა, პასუხს ვერ იღებდა. ვცადე, დაეხმარებოდი, აგუსსენი, სწორად

როგორ უნდა გაეგზავნა და შეეპირდი, რომ თუ ნომერი შემორჩენილი მექნებოდა, გავუგზავნიდი... ნომერი აღარ მქონდა... მკითხველი კი ჯიუტად მოითხოვდა ნომერს. ბოლოს ასეთი 2 მესიჯი მომწერა „10 წუთი გელოდებით. ან ნომერი გამომიგზავნეთ, ან 3 ლარი დააბრუნეთ ანგარიშზე, ან არადა, სამინისტროს გადავცემ ამ ყველაფერს“. „აფერისტებო, ახლა ნახეთ!“ ჰოდა, ახლა ალბათ გელარაფერი მიშველის... სამინისტრო ფარული კამერით დააფიქსირებს, როგორ ვიდებ ჯიბეში ამ მკითხველის 3 ლარს და როგორ არ ვაძლევ ნომერს... და გამოძალავის მუხლით გამასამართლებენ (ნეტავ, რამდენს ითვალისწინებს კანონი? იურისტებო, დამეხმარეთ!). მაგრამ იქნებ სასამართლომ გაითვალისწინოს, რომ ერთი ქალი გადავარჩინე ასეთი მამაკაცის კლანჭებში მოხვედრას და სასჯელი შემიმსუბუქოს! ამაზე მეტი უცნაური ამბავი რა გინდათ? ჰოდა, ახლა თქვენს მესიჯებსაც გავეცნოთ.

ღეზი ღა ძმეზი

„დედის „ქული“ მეგობარი
ნინო, წინა სელისუფლების
დროს უშიშროების სტრუ-
ქტურაში მუშაობდა. პიპოფიზის
ჯირკვლის დარღვევა ჰქონდა და
ზრდის ჰორმონი უკონტროლოდ
განუვითარდა; თან კარატეს
სკოლა ჰქონდა გავლილი და
„კაცი კაცსა შემოსტყორცნა“
მის შესაძლებლობებთან ბავშური
თამაშობა გეგონებოდათ. კოლეგები
სიყვარულით ფილისტიმელს ანუ
ბიბლიურ გოლიათს ეძახდნენ.
მოკლედ, მოვიდა მიშა და წავიდა
ედუარდი. ამ პერიოდს დაემთხვა
ნინოს მამის სიკვდილიც და ამ
სამმა მინორულმა აკორდმა ნინოს
მთელი ცხოვრება ჩამუშა. ჩავიდა
გორში, მამა გააპატიოსნა და ქვრივი
დედისა და პატარა, გასათხოვარი
დისგან შემდგარი ოჯახის გაძლოდა
თავის თავზე აიღო, მაგრამ როცა
მიშიკოსგან „ჩარეცხილს“ ნამეტანი
გაუჭირდა, ძველი „ბლატების“
წყალობით ისრაელში წავიდა და
იქიდან ესმარებოდა ოჯახს. ხომ
გაგიგონიათ, უპატრონო ეკლესიას
ეშმაკები დაეპატრონნენო? ჰოდა,
მოგეხსენებათ, რომ „პატარა გორი
დიდია“ და დიდი ბელადის,
სტალინის სახლ-მუზეუმის გარდა,
ქეშმარიტ ღმერთზე მლოცველი
იელოველების სიმრავლითაცაა
განთქმული. ნინოს დედამ და
დაიკომაც „ხმად ღმრთისად“
და „ხსნის არმიად“ მიიჩნიეს ამ
მოძღვრების მიმდევრები და სახლი
მათი შეკრების „წმინდა კერად“
აქციეს. გავიდა 3 წელი და ნინო
ჩამოვიდა, მიესიყვარულა ოჯახს,
თავისი ამბების მოყოლა დაიწყო
და ამ დროს კარზე დააკაკუნეს.
და და დედა ისე საეჭვოდ
გაისუსნენ და განითლდნენ, რომ
ნინოს მოუხდა კარის გაღება. 2
ქალი იდგა, გულში ჩახუტებული
„საგუშაგო კოშკებით“ და ნინოს
უკითხავად შევიდნენ ოთახში.

— ვინ ხართ?

— თქვენი დები!

ნინომ გაკვირვებაც ვერ მოასწრო,
რომ ახლა 3 კაცი მოვიდა. მათი
პასუხი ოდნავ განსხვავდებოდა წინა
სტუმრების პასუხისგან:

— თქვენი ძმები!

მოკლედ, ნინოს სახეს სიბრაზის
სიწითლედ ემატებოდა, სახლს —
„დები“ და „ძმები“. როგორც იქნა,
ბოლო სტუმარიც მოვიდა და რაკი
დასაჯდომი ადგილი აღარ იყო,
ნინომ დოინჯი შემოიყარა და
მრისხანედ მიუთითა დედას და
დას თითოეულ სტუმარზე:

— ჩემს „საბლატავებელში“
ვის „აბლატავებთ“, ეს ვინ არის?
ეს? ესა?

— ჩემი და!

— ჩემი ძმა!

— მე ვინ ვარ?

— მხოლოდ სისხლით

ნათესავი!

აქ კი ავესო ნინოს მოთმინების
ფიალა და კაცს რომ შეშურდებოდა,
ისე შეუკურთხა თავის დედას.

— დედაშენს ნუ აგინებ, იელოვას
ენყინება, — დარბაისლურად
დაარიგა ერთმა იელოველმა.

— ჰმ... მაშინ შენს დედას... —

გაგიჟდა ნინო.

მერე გააღო კარი და —
აბა, დებო და ძმებო, გაქრით
ახლა აქედან, ვიდრე სათითაოდ
დამიფერთხიხართ კიბეზე,
ნიხლისკვრითო, — დასჭექა და
მეტი დამაჯერებლობისთვის „თლა
უფროსი“ საყვლოთი ციმციმ ასწია
და ღია კარში გასვა. იელოვას
„კონტრაქტორები“ ერთმანეთს
ასწრებდნენ (ნუ, ფრენაც იციან,
მარა სიჩქარეში ფრთების გაშლა
ვერ მოასწრეს). ძალიან იყოჩალა
ჩვენმა ნინომ და დედაც და
დაც „სულის მაცხოვრებელთა
არმიიდან“ დისკვალიფიკაციით
გამოაძევა. მართალია, კარატეთი
„გამართაუებაც“ დასჭირდა, მაგრამ
ხალისობდა: „დები“ და „ძმები“
ჩემი ძველი სამსახურითა და
პიპოფიზის წყალობით მივიჩმორე
და დავშალეო. ენიგმა“.

2 პატარძალი

„ჩვენებური გოგო დასავლეთში გათხოვდა
და ქორწილში მთელმა „შიდა“ და „გარე“
სანათესავომ, კაი მოზრდილი ესკორტით,
საზეიმო სვლა მოვანყვეთ. ეკლექტიკური
ქორწილი იყო, შუბერტის „ავე-მარია“
და მენდელსონის „საქორწილო მარში“,
„ღმერთმა დალოცოს ორი ყვავილი“ და
„აგაშენოთ, შაგაბეროთ“, „ვალსი“ და
„შალახო“ სინთეზში ასწორებდა. სუფრის
ერთპიროვნული თამადა საათის მომართული
მექანიზმივით გარკვეულ და მკაცრ რეჟიმში

● მუშაობდა და მჭევრმეტყველებით ლამის
● სააკაშვილს გადაუჯოკრა. ყველა ჭიქასა და
● განსხვავებულ სასმისზე ფსკერი გამოგვჩენინა,
● ნამეტანი შეგვანუხა და ყველა ჩასული
● „ტუალეტუხუცესად“ გვაქცია. გაბრაზდა ჩვენი
● „სამყაროს“ წვერი გიო, მისი მობილურის
● ნომერი ითრია და სამიზნე ობიექტის
● ცენტრალურ ნერვულ სისტემაზე მიიტანა
● იერიში: „ეი, თამად, „ბრატი“, შენ მტრულად
● გვაქცევი, ჩვენ კი მზად ვართ, მოყვრულად
● შენს ცოლს თაიგული გავუგზავნოთ, შენი
● გაძლებისთვის“. მოლოდინმა გაამართლა
● და ამ მესიჯით ნერვებაშლილ თამადას

ნასვამი ტვინი გაეთიშა. მასპინძელს ეზოში 2 სახლი ედგა და მეორეში სტუმრებისთვის განკუთვნილი ლოგინები იყო გაშლილი. მშვიდად მფშინავი თამადაც იქ დააწვინეს. შუალამისას ქეიფი ეზოში შევიდა, მაგრამ მე უკვე ვეღარ გავქაჩე და თამადის ნაკვალევს მივყევი. პირველსავე ოთახში შევედი და დავწექი. არ ვიცო, რა დრო გავიდა, მაგრამ სიბნელეში ქალის ალერსიანმა ხმამ გამაღვიძა: „ზაზა, გენაცვალე, ზაზული (რადგან თამადის სეხნია ვარ, ჩემი სახელი მისი ინტერესებისთვის შეცვლილია), ცუდად ხომ არ ხარ, ჩემო ვეფხვის ბოკვერო, რამე ხომ არ გჭირდება?“ ალბათ ოქროს საბადოს აღმოჩენა არ მესიამოვნებოდა ისე, როგორც ჩემს ნახევრად დაბინდულ გონებას ქალის თბილი ალერსი ესიამოვნა. ვიფიქრე, ეტყობა, ჩემმა კონფიგურაციამ ვილაც ისე მოხიბლა ქორწილში, რომ... ფიქრი დასრულებული არ მქონდა, რომ საბნის ქვეშ ქალის თბილი და ფაფუკი ხელი შემოლივლივდა, მერე კი ცოტა მე მივიჩოჩე, ცოტას ის მომიჩოჩდა და ამ ჩოჩილ-ჩოჩილში ისეთი სიყვარულის ხანძარი დავანთეთ, რომ კაი ფხიანი მესხანძრის როლის შესრულების გარდა აღარაფერი დამრჩენოდა. უკვე განელელებული ნაცრის მდგომარეობაში ვიყავით, რომ ოთახში ვილაც შემოვიდა და შუქი აანთო. მოჭტუთული თვალებით შევხედე, გიო იყო. ამ დროს ჩემს მკერდზე მწოლიარე ქალმაც წამოიკივლა და ერთიანად გამოვფხიზლდით მეც და დასაძინებლად შემობანცალელებული გიოც. ის ქალი იყო, ვისთვისაც თაიგულის მირთმევას ვაპირებდით, ქმრის გაძლებისთვის. საწყალი, ქმრის მდგომარეობის გასაგებად შემოსულა და მეორე სართულის ნაცვლად ჩემს ფშვინვას შემოუტყუებია ჩემთან. ჰოდა, რაკი გიო ჩვენი უნებლიე „მიმოქცევა-უკუქცევის ციკლის“ მოწმე გახდა, თვითონაც ტვინარეულმა, უცნაურად და სასაცილოდ „დაამშვიდა“ მტირალი ქალი: რას იზამ, დაო, ვარდი უეკლოდ ვის მოუკრეფიაო. სამივეს ნერვიული და მოგუდული სიცილი აგვიტყდა; მერე შუქი ჩავაქრეთ და ქალს თავის მოწესრიგების საშუალება მივეცით. ყველაფერმა ყველასთვის მშვიდობიანად ჩაიარა. მეორე დღეს კი თაიგულიც გავშანსე და სიძის პატარა ძმის ხელით თამადის მეუღლეს მივართვი. თვალები რომ შემომაფეთა, შიგ სინანულიც, მადლიერებაც და ცოტა კმაყოფილებაც დავინახე. ცოდვა გამხელილი ჯობს და ამ უცნაური ამბის გახსენებისას ჩემს თვალებშიც ზუსტად იგივე ირეკლება. ბერბიჭა“.

„გაპარული“ ალუჩები

„ერთხელ, სტუდენტობისას, ადრიან გაზაფხულზე ჩემი და ჩამოვიდა ახალციხეში იმერეთიდან, ჩემი ეზოს ალუჩაც ჩამოიტანა, სხვა რამეებთან ერთად. ბინაში სამნი ვცხოვრობდით. ქეთი არაორდინარული გოგო იყო, ათას რამეს იგონებდა ხოლმე. ჰოდა, ეს ალუჩა მომცრო ქვაბში ჩავყარეთ, რადგან უნივერსიტეტში მივდიოდით. ქეთი ჩვენზე ადრე დაბრუნებულა და მეგობრებიც მოუყოლებია თან. ჩვენი შენახული ალუჩაც პირწმინდად შეუსანსლავთ. აბა, რას იზამდნენ?! — ახალციხეში ამ დროს ალუჩას მხოლოდ ყვავილები თუ ჰქონდა. ჰოდა, როცა მოვედი, ვეცო ქვაბს და ცარიელი რომ დამხვდა, უნდა მეყვირა, რომ ამ დროს ქვაბში ღია ბარათს მოვკარი თვალი, რომელიც გვამცნობდა: „გაპარულან ეს ოხრები“. როგორღა უნდა მეყვირა ასეთი ტექსტის წაკითხვის შემდეგ? ეს ბარათი ქეთის დაუტოვებია. ელისო“.

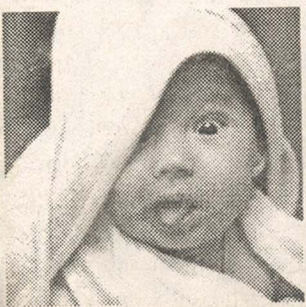
იღბალა

„ჩემი „ლოვეს“ გაცნობა ძალიან უცნაური იყო. მოგიყვებ? მოკლედ, ინსტიტუტიდან ვბრუნდებოდი. მოვპაკუნობ და მოვდივარ. ჰოოდა, დავინახე მაგარი, გაკრიალებული შავი ჯიბი, რომლის მძლოლიც ძაან ლამაზი ბიჭი იყო. რომ შევხედე, დავიბრიდე. ის ზუსტად ჩემხელა იქნებოდა, მეგობარ ბიჭს რაღაცას ელაპარაკებოდა და იცინოდა. რატომღაც ამ სიცილმა გამაღიზიანა და გადავწყვიტე, დემონსტრაციულად გამეველო. ჰოდა, ამ წყეული ფეხსაცმლის ქუსლი გადამიტრიალდა და ძირს გავიშხლართე. იმ ბიჭმა სიცილი წამით შეწყვიტა, მაგრამ მერე სიცილმა ახალი ძალით იფეთქა. მე გაბრაზებული წამოვდექი და შარვალი დავიფერთხე. ის ბიჭი მოვიდა და ბოდიში მომიხადა. შემდეგ რესტორანში დამპატიჟა. ასე გავიცანი დაჩი, აბააა“.

მოლაპარაკე კატა

„ახლა უცნაურ შემთხვევებსა და პარანორმალურ მოვლენებზე საფიქრელად, იდეალური მომენტი მაქვს. მარტო ვარ სახლში, ღამეა. მშინშარა თითქოს არ ვარ, მაგრამ ამწუთას ისეთ განწყობილებაზე ვარ, საკუთარი ჩრდილიც მაშინებს. არა, ეს ყოველდღიური ცხოვრება ისეა გაჯერებული უცნაურობებით, უკვე მერევა, სად გადის ზღვარი ნორმალურსა და პარანორმალურს შორის. ხანდახან ისეთი კადრები მიცოცხლდება, ვიცი, ამ ცხოვრებაში არ მქონია, მაგრამ ისიც ვიცი, რომ ეს

ყველაფერი იყო და აქ ვიბნევი, ვერ გამირკვევია, ეს ყველაფერი ჩემი უბადრუკი ფანტაზიის ნაყოფია თუ არა. ისე, ფანტაზიის უნარი ჩემი მეგობრის დიასახლისმა გამოავლინა მაშინ, როცა შიშისგან ცარცივით გათეთრებულმა შემოგვჩივლა, — ნუხელ ჩემი კატა ლაპარაკობდა; ბურტყუნმა გამაღვიძა და თვალის გახელისას დავინახე, კატა თავთან მეჯდა და ბურტყუნებდაო. აგვივიდა

მომცალო ის საძინებლოება,
შომღოიც სტ ნოი/საათში
სიჩაშია გვიხლოვდება.

თვალეები შუბლზე, დავაყარეთ კითხვები, — როგორ, რანაირად, ასეთებიც ხდება-თქო? თუმცა, გასაკვირი ქვეყნად არაფერია და ა.შ. ბავშვობაში გაგონილი, ღამე ეშმა-ჭინკები დაჭენაობენო, გამახსენდა და შევშინდი. არადა, კატები ძალიან მიყვარს. თუმცა, იყო დრო, კატის დანახვისას, შებინდებულზე, „მამაო ჩვენოს“ ვკითხულობდი. ჰოდა, რომ არ გამიგრძელდეს სიტყვა, მთელი დღე დაინტრიგებულემა ვიარეთ და აღმოჩნდა, რომ მოლაპარაკე კატა კი არა, მეორე მდგმური ყოფილა. ჩვევად ჰქონია ლაპარაკი ძილში. ამოვისუნთქეთ, როგორც იქნა, შევებით, თორემ ვიჯერებდი კატისა და ეშმაკის თანამშრომლობას. მე“.

ხისთავიანი და ზღარბი

„ბავშვობაში მაგარი ხისთავიანი ვიყავი. თან დედისერთა ვარ და სულ ვაგიჟებდი ჩემებს. თუკი რამე ფუჭდებოდა სახლში, მაშინვე ჩემს ძებნას იწყებდნენ. ჰოდა, ძალიან ხშირად მანუხებდა ამ თეთრ ბავშვს ჩალურჯებები. ნუ, უმეტეს შემთხვევაში — ჭრილობებიც, მაგრამ მე ჩემსას განვაგრძობდი... მამა ზოგჯერ ცდილობდა, ეხუმრა, სულ მე მგავსო... ჰოდა, ერთ დღესაც, როდესაც დედამ შეძლო ჩემი დაძინება, იფიქრა, ახლა კი აღარ გამიბურღავს ტვინს ლაპარაკითო და ნასიამოვნები სახით ტელევიზორს მიუჯდა. სწორედ ამ დროს მამაჩემი გაიჩითა, ზღარბით ხელდამშვენებული და ჩემს გაღვიძებას შეეცადა (აღბათ იფიქრა, ცოტას წავიკაიფებო). ნუ, მისი მცდელობა წარმატებით დასრულდა და ზღარბის დანახვით გახარებულმა, სანოლიდან ვისკუბე, მივეარდი და დავიჩემე, ჩემთან ერთად უნდა დავაძინო-მეთქი. ავიტაცე ხელში და ჰოი, საოცრება... საშინელი წივილით დავაგდე ძირს და ჩემს პატარა ხელუკებს ფერება დავუნყე, — ნუ გეშინიათ, თქვენ გამო შურს ვიძიებ-მეთქი, და მყისვე გამწარებით ამოვარტყი ფეხი ზღარბს. აღბათ მიხვდით, რა ბედიც მენია. ტირილით ვეფერებოდი ორივე ფეხს ჩემი დაჩხვლეტილი ხელებით და საბრალო ზღარბუკას გასრესით ვეშუქებოდი... სამაგიეროდ, ჩემები იყვნენ მშვიდად (მიუხედავად ყველაფრისა), 2 დღე მაინც არ ჩამოვარდებოდა საიდანმე, ან არ გატყავს რამესო. ასე გამწირა საკუთარმა მამამ, თავისი მცირეხნიანი კაიფისთვის... ვითომ არაა უცნაური? რა ვიცი, რა ვიცი... ლიზინკა“.

წითელი კვერცხები

„როგორ ხართ? ჩემი სკოლის ამბები მინდა გიამბოთ... მართლაც უცნაური შემთხვევაა ის, ქალაქში რომ შაბათობით არც ერთი სკოლა არ სწავლობს და ჩვენ რატომღაც „წითელი კვერცხებივით“ — კი... კიდევ, უცნაურია ისიც, რომ ხშირად სასწავლო ნაწილის გამგის კვილი გვესმის, მაგრამ ვერ ვამჩნევთ, სად დგას ხოლმე (დაბალია). ასევე, უცნაურად მეჩვენება ისიც, რომ ქართულის

საწეადი ბებია ეფხოსინე

„გახსოვთ, ერთხელ ბებია ეფროსინეზე რომ გიამბოთ? შინაურები ფოსინეს ვეძახდით. ჰოდა, ბებია სულ ეჩხუბებოდა 30 წელს გადაცილებულ ჩემს ძმას, — მოიყვანე ცოლი, ბებია, მომასწარი შენს შვილებსო. გოჩა პირობას აძლევდა, — მოვიყვან, ბებია, აუცილებლად მოვიყვანო. ერთ დღეს, გოჩამ ქუთაისში დამირეკა, სასწრაფოდ ჩამოდი, ბებია ძალიან ცუდადაა, შეიძლება გვღარ ჩამოუსწრო ცოცხალსო. ჩავედი რაიონში, შევედი ეზოში... ასუფთავებენ ეზოს, ყველა ყურებჩამოყრილია. ყველას უყვარდა 100 წელს მიტანებული მოხუცი. ამ 100 წელსაც იქიდან ანგარიშობდა ბებია, როცა მონათლეს. რომ ვკითხავდით, — რამდენი წლის მოინათლე-თქო? — ამაყად გვიპასუხებდა: კაი დიდი გოგო ვიყავიო. გაიგე ახლა შენ, რამდენი წლის იქნებოდა „კაი დიდი გოგო“. ჰოდა, შევედი სახლში. ტრიალებენ მეზობლები, ვინ ჭერს ღებავს, ვინ იატაკს, ვინ კიდეც შპალერს აკრავს კედელზე... მივედი და ჩავეხუტე დიდი ხნის უნახავ, უგონოდ მყოფ ბებიას. ჰოი, საოცრება! ალკოჰოლის სუნია... მივხვდი, ბებია უგონოდ მთვრალი იყო. არაფერი ვთქვი, ხასიათი კი გამომიკეთდა.

— აბა, გოჩა, მიაბზე, რა დაემართა ამ სიცოცხლით სავსე, საღ-სალამათ ქალს? — ვკითხე ძმას.

— არაფერი ვიცი, — მითხრა გოჩამ, — სტუმრები მყავდა, როცა გავაცილე და მოვბრუნდი, ასე დამხვდა ჩანოლილი უგონოდ. მივხვდი, რომ ბებიას დოქში დარჩენილი ღვინო დაეღია... მეორე დღეს, ნაშუადღევს მოვიდა გონზე. თვალი გაახილა, ეუცხოვა გარემონტებული სახლი.

— სად ვარ? — იკითხა. — რა ხდება? რისთვის ეშაადებით? გოჩას ცოლი ხომ არ მოჰყავს?!

P.S. ნეტავ, ახლა წამოაყენა ბებია და დაანახვა გოჩას „უღელე ბიჭი“, ლაშა და ლუკა, მაგათ ვენაცვალევენ... ოლეგარიო“.

„მასწი“ 10 თავს „ვეფხისტყაოსნიდან“ გვაძლევს ხოლმე „გადასათარგმნად“; კიდევ ის არის უცნაური, რომ მარტო ჩვენს სკოლაშია წლის ბოლოს ზეპირი გამოცდები... დაბოლოს, რაც ყველაზე უცნაურია, მე ეს სკოლა და მასწავლებლების კოლექტივი ამ ყველაფრის მიუხედავად, მაინც სიგიჟემდე მიყვარს! დუდა“.

გამკოტრებელი

„უცნაური იყო, აბა, რა? ტოტალიზატორის „გასაკოტრებლად“ მიმეჩქარებოდა. კიბე ჩავირბინე და „პაღუმეკაში“ შევედი. ფეხბურთის გარდა არაფერზე ვფიქრობდი. ჩემ წინ ქალი მიდიოდა, ბავშვთან ერთად, მათ წინ კი — დაახლოებით ჩემი ტოლი ბიჭი. ფიქრში გართულმა ნაბიჯს ავუჩქარე, რადგან „საქმეზე“ მაგვიანდებოდა. — „ვაიმე!“ — გაისმა სასონარკვეთილი ყვირილი და ისე შევხტი, წამიერად დავშორდი ასფალტს. — „ბიჭი, ბავშვს გეფიცები, 50 თეთრზე მეტი არ მაქვს!“ — უხერხულობისგან წითელმა ფერმა გადამკრა სახეზე. — „ქალბატონო, დაწყნარდით, დამშვიდდით, ყაჩაღის მეტყობა რამე?“ — ძლივს დავაწყნარე. ბავშვი შემეცოდა, ფერი აღარ ედო. არადა, გეფიცებით, „სტრანნი“ ნაღდად არ ვარ. პირიქით. დათო“.

სასიამოვნო გასაჭირი

„ეს უცნაური ამბავი რამდენიმე წლის წინ შეემთხვა ჩემს ნაცნობ გოგოს. ყველაფერი კი ზაფხულის ერთ ჩვეულებრივ საღამოს დაიწყო, როცა ეკა და თემო ქუჩაში მისეირნობდნენ. როგორც შეყვარებულებს სჩვევიათ, უმისამართოდ დაეხეტებოდნენ და ამ ხეტიალში დრო შეუმჩნევლად გაეპარათ. ის იყო, თემოს უნდა ეკოცნა ეკასთვის, რომ გოგომ უცებ იგრძნო, რაღაც ცუდი ხდებოდა მის თავს; თემოს დაუბარა, აქ დამელოდო, თვითონ კი მრავალსართულიანი ბინის სადარბაზოში შევარდა, სიმწრით აირბინა პირველი სართულის კიბე და პირველსავე, თეთრად შეღებილ რკინის კარზე ცეცხლწაკიდებულივით, გაბმულად დარეკა ზარი. სასონარკვეთილებაში ჩავარდნილი, უცნაურად ხტოდა. ხან ერთ ფეხს ეყრდნობოდა და ხან — მეორეს. მალე კარს მიღმა ნაბიჯების ხმა გაისმა და საკეტი გაჩხაკუნდა. კარი გაიღო თუ არა, ეკამ ამოიკნავლა, — შეიძლება, თქვენი ტუალეტით ვისარგებლო?“

— და პასუხს არც კი დალოდებია, ისე შეაჭრა ოთახში. გაკვირვებულმა მასპინძელმა მხოლოდ ესლა დაადევნა, ხელმარჯვნივო და კარი მიხურა, ეკა კი შეიკეტა ტუალეტში. ასე არასდროს გახარებია უნიტაზის დანახვა და რამდენიმე წამში შევებითაც ამოისუნთქა. მოწესრიგდა, სარკეში ჩაიხედა. აღელვებული სახე ცოტა დაუმშვიდდა. ღრმად ამოისუნთქა რამდენჯერმე და... გაახსენდა, უცხო სახლში რომ იყო. ახლა კი შერცხვა, განითლდა, აღარ იცოდა, უხერხულობისგან სად შემძვრალიყო. რადენიმე წუთი აღელვებული იჯდა უცხო ტუალეტში და ფიქრობდა. ამ დროს კარზე დააკაკუნეს:

— უკაცრავად, რომ განუხებთ, მაგრამ ცუდად ხომ არ ხართ? — მოისმა მამაკაცის სასიამოვნო ხმა. ეკა დაიბნა, სულ სიმწრის ოფლმა დაასხა საწყალს.

— რა ფეხზე ავდექი დღეს, ვინ გამთვალა? — ბუტბუტებდა თავისთვის.

— რა ბრძანეთ? — ჩაეკითხა მასპინძელი.

— არა, არაფერი, ახლავე გამოვალ, — საწყლად ჩაილაპარაკა ეკამ, კარი გააღო და გამოვიდა. პოლში კი ისეთი სიმპათიური ბიჭი იდგა, ეკამ ინატრა, ნეტავ მიწა გასკდებოდეს და თან ჩამიტანდეს, ოღონდ კი ახლა აქ არ ვიყო. შეატყო ბიჭმა, რაც ანუხებდა გოგოს, გაუღიმა და უთხრა:

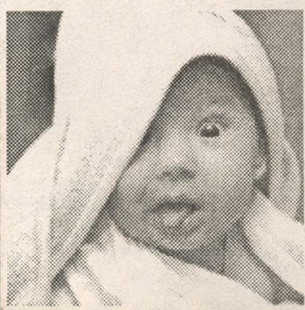
— კარგი, ნუ ნერვიულობ, რა მოხდა მერე?! ასეთი რამ ყველას შეიძლება შეგვემთხვეს. მთავარია, ყველაფერი კარგად „ჩატარდა“ და ქუჩაში არ შერცხვი, ჩემო ტუალეტის დედოფალო. ეს კი პიკი აღმოჩნდა. ეკა კისრისტეხით გამოიქცა სახლიდან. საკუთარ თავზეც და უცნობ ბიჭზეც საშინლად ბრაზობდა. სადარბაზოსთან მომლოდინე თემოს მოჰკრა თვალი და ჯავრი მასზე იყარა. სრულიად უმიზეზოდ, ისეთი დღე აყარა საწყალ ბიჭს, თითქოს თემოს ბრალი იყო, მას რომ შარდის ბუშტი ავსებოდა. მოკლედ, ისეთი „კონცერტი“ ჩაატარა ეკამ, რომ იმ დღის შემდეგ თემო აღარ გამოჩენილა მის ცხოვრებაში. გავიდა ცხელი ზაფხული და სწავლა დაიწყო. ეკა უნივერსიტეტის ბაღში იდგა მეგობრებთან ერთად და კისკისებდა. აშკარად დავიწყებოდა თემოც და მათი ბოლო საღამოც. უცებ კი ზურგს უკან ნაცნობი ხმა და ნაცნობი სიტყვები გაიგონა.

— ჩემო ტუალეტის დედოფალო...

ხმა მიწყდა... ეკას ფერი წაუვიდა, ნელ-ნელა შემოტრიალდა და ადგილზე გაშეშდა. მის წინ ის იდგა და ისევე ილიმებოდა, როგორც იმ საღამოს. ეკამ სიმწრით გაუღიმა და ყურში ჩასჩურჩულა, — ჯობდა, იმ საღამოს ჩამეფსა, ვიდრე შენ გამეცანიო. უცნობ ბიჭს გულიანად გაეცინა.

— თუ ახლა კაფეში გამომყვები, გპირდები, აღარასდროს დაგიძახებ ჩემი „ტუალეტის დედოფალს“. მე შოთიკო ვარ.

ეკამ ვერ გაუძლო მის მაცდურ ღიმილს და მომხიზვლელობას და გაჰყვა. რამდენიმე თვე ხვდებოდნენ ერთმანეთს, მერე კი ახალი წლის შეხვედრა შოთიკოსთან გადაწყვიტეს და

ადამიანი ძაღლივით მიჩნება
იმ უმრცხიეს, მოძლიერ მის
ვჯამს ამ დაცხადებებს.

მას შემდეგ აღარც დაშორებთან ერთმანეთს. ეკა ახლა უკვე შოთიკოს სახლისა და ცხოვრების დედოფალია. იკუშვები“.

ქურდი

„ეს უცნაური და გამაოგნებელი ამბავი აზერბაიჯანში მოხდა. ვეცდები, როგორც მოხდა, ისე დავწერო. აზერბაიჯანელი გოგო დანიშნეს და როგორც იცით, ძალიან ბევრი ოქროს ჩუქება ვიცით ხოლმე და ამ გოგოსაც უამრავი ოქრო აასხეს. 1 თვის დანიშნული იყო ეს გოგო და უეცრად ხმა გავარდა, რომ გოგო დაიღუპა. ჩვენთან წესია, რომ მიცვალებული მზის ჩასვლამდე უნდა დაასაფლაონ. ეს გოგოც, სრული ტრადიციების დაცვით მიაბარეს მინას. ერთმა ხარბმა ახალგაზრდამ იმ დღესვე გადაწყვიტა გოგოს საფლავის გაქურდვა. დაღამდა თუ არა, წავიდა სასაფლაოზე (ზოგს რა გული აქვს), გათხარა საფლავი, მოხსნა საბრალოს, რაც კი ოქროსულობა ჰქონდა და დარჩა 1 „კალიცო“, რომელიც ვერაფრით მოაძრო. გადაწყვიტა, მიცვალებულისთვის თითი მოეჭრა და ასეც მოიქცა. ის-ის იყო, დანა თითს გაუსვა, რომ თითიდან სისხლი წამოვიდა და გოგომ თვალიც გაახილა. ბიჭს შიშისგან თმა, წარბები და წამწამები გაუთეთრდა. მიუხედავად იმისა, რომ გოგო სხვაზე იყო დანიშნული, მშობლებმა იმ ბიჭს მიათხოვეს, ვინც მისი საფლავის გაქურდვა გადაწყვიტა. მომხდარ ფაქტს დღესაც ამოუცნობ მოვლენად მიიჩნევენ. გრუზინკა“.

ტყუპური სიყვარული

„ნათია და ნინო ტყუპი და ყოფილა და საოცრად ჰგავდა ერთმანეთს. ბავშვობაში ტანსაცმელიც კი ერთნაირი ეცვათ, თმაც ერთნაირად ჰქონდათ დავარცხნილი. გოგონებმა დიდობაშიც გააგრძელეს ეს „ტრადიცია“ და მართლაც ვერ გაარჩევდით, რომელი რომელი იყო. ერთ მშვენიერ დღეს, ნათიამ დას ახარა, — შეყვარებული მყავსო და პაატას შესახებ უამბო. ნინოც არ დარჩენია ვალში და გაუშხილა მისი და გიგას სიყვარულის ამბავი. ყველაზე საინტერესო კი ისაა, რომ გიგა და პაატაც ტყუპი აღმოჩნდა. არც გოგონებისა და არც ბიჭების მხარეს არ სცოდნია, რომ მათ შეყვარებულს ტყუპისცალი ჰყავდა. ერთხელ ქუჩაში ნათია და გიგა შეხვდნენ ერთმანეთს. ორივეს ერთურთი თავისი შეყვარებული ჰგონებია და დროც მშვენივრად გაუტარებიათ. ცოტა ხანში ყველამ ყველაფერი გაიგო და ისიც გაარკვიეს, რომ შეყვარებულებს პარტნიორები ერთმანეთში ერეოდათ. ნათია და პაატა მალე დაშორდნენ ერთმანეთს. გოგო თურმე ერთ ბიჭს, ნიკას ჰყვარებია. შეუჩიჩინეს ნიკას მეგობრებმა, — არიქა, ბიჭო, მარტო დარჩა ნათია და იღონე რამეო. ნიკას თავი გადაუქნევია და მთელი სერიოზულობით უთქვამს: დამანებეთ თავი, ნუ გავინყებთ, ჩემი ტყუპისცალი ძმის არსებობაო. :) ეს ამბავი ჩემმა მეზობელმა მიაგმო. არ ვიცი, ყველა ასე „დატყუპებული“ როგორ იყო, მაგრამ ასე მითხრეს და... ნიკოლი“.

გაქცევა

„ამ შემთხვევას უცნაური რამდენად ერქმევა, არ ვიცი, მაგრამ... მოკლედ, შარშან, სანამ აღდგომის დღესასწაული დადგებოდა, ჩემი „პრიკოლი“ ნათესავი, რამაზი, სოფელში წავიდა, — აღდგომამდე ქალაქში დავბრუნდებო. წამოსვლისას მეზობლებს 1 დედალუკა და 1 მამალუკა უჩუქებიათ, დაკალი და წაიღეო. ამას კიდევ, შესცოდებია და ბევრი არც უფიქრია, დედაქალაქის გზას გამოუყენა ეს სოფლის ორლობეს არგაცილებული ქათმები. თან არ დაგავინყდეთ, IV სართულზე ცხოვრობს და აივანზე მიუჩინა ბინა. თან დედამისი მარგო გააფრთხილა, კარგად მოუარე, არაფერი მოაკლდეთო. ერთ მშვენიერ დილას კი მამალუკას მოსწყინდა აივნიდან ცქერა და დედალუკას შეუბღვირა: წამო, ქალო, გადავხტეთო. დედალუკამ ჯერ იუარა, მაგრამ მარტო ხომ არ დარჩებოდა? ჰოდა, ორივე დაადგა დადიანის გამზირს. ცოტა ხანში, აივანზე გასულმა მარგო ბებიამ მიიხედ-მოიხედა და ქათმები ვერსად დაინახა. შემდეგ აივნიდან გადაიხედა და რას ხედავს?! — ეს მისი წყალობით ბუმბულაფუებული, უმადური არსებები ქუჩაზე ამაყად მიაბიჯებენ. არიქა, ქათმებიო, — შემოუკრავს თავში ხელი და რამაზთან მივარდნილა, — ჩქარა გაიქეცი და მოაბრუნე, სუპერმარკეტთან არიან მისულებო. მე სანამ ავდგები და ჩავიცვამ, შენ წახვიდე, სჯობიაო, უთქვამს რამაზს. ჰოდა, გამოუდგა ამ ჩვენს სოფელს ქათმებს დასაჭერად. მაგრამ... იმ ქათმების გამოჩენამდე მთელ გზავნილეთს, მარის თამადაობით, არაფერი გეტყვინოთ“... Sweet-Girl“.

საოცარი ამბავი

„ჩემი ერთი, თითქოსდა ჩვეულებრივი დღე უცნაურად დაიწყო. უცნაური სევდა შემომანვა გულზე და ცრემლი მდიოდა, ვერაფრით ვიკავებდი თავს და ასე მტირალმა ვიარე მთელი დღე ქუჩებში. თურმე ამ დღეს ძმა დამღუპვია და მე არ ვიცოდი... გარდაცვალების მესამე დღეს ხატობა იმართებოდა სოფელში, შეპირებული იყო ჩემი ძმა საკლავს, ნაყიდიც ჰყავდა ცხვარი. ვერ მოასწრო, მაგრამ უცნაური რამ მოხდა: გარდაცვალების დღიდან ამ ცხვარმა ჭამა აიკრძალა, ხოლო იმ დღეს, როცა ხატისთვის იყო შეპირებული ჩემი ძმა, ცხვარმა კვდომა დაიწყო. ამ დღეს კიდევ ერთი უცნაური შემთხვევა მოხდა, სანამ ვინმე გაიგებდა, რომ ცოცხალი აღარ იყო, მეზობელი ქალი როგორც ირწმუნება, ჩვენი სახლიდან ბებიჩემის განწირული კივილი მოესმა; ჩემს ძმას ეძახდა თურმე ბებია, რომელიც იმ დროს 10 წლის გარდაცვლილი იყო. მე“.

ხანძარი

„უცნაური შემთხვევა ამ რამდენიმე წუთის წინ ვიხილე. ვპატრულირებდით ახალციხეში და უეცრად ვხედავთ, პარალელურ ქუჩაზე ცეცხლის ტალღა მიიწევეს წინ, უკან კი მანქანები მიჰყვებიან. უკვე ღამე იყო და სანამ კარგად გავარჩევდით, რა ხდებოდა, რალაც აქცია გვეგონა, მაგრამ ეს ანთებული

ჩირალდნები რას ნიშნავდა, ვერ მივხვდით. თურმე თურქეთში თურქები თავიანთი დახოცილი თანამემამულეების სულების უკვდავსაყოფად და მოსახსენიებლად მიდიოდნენ ერთ-ერთ გორაზე, სადაც ნიშის მაგვარი რაღაც ყოფილა. ისე, მართლა მაგარი სანახავი კი იყო და უცნაურიც. გაკოცეთ. ელისო“.

სამაგიერო

„საბერძნეთში ვართ მთელი დინასტია — სანათესავო და გადაწყვეტიტ, აღდგომას ერთად შევხვედროდით. ბიჭებმა ადრინადა დაიწყეს სმა და გოგონები რომ ცეკვის მუზაზე მოვედით, ჩვენი ბიჭები უკვე გათიშულები იყვნენ. ვინაიდან აღდგომა იყო, ბიჭებს სიურპრიზად ფრჩხილები ნითლად შევუღებეთ და შუბლზეც ნითელი ჯვრები დავახატეთ. გვეგონა, შეგვრჩებოდა მწარე ხუმრობა. მეორე დღეს თავაზიანად დაგვპატიჟეს ზღვის სანაპიროზე სასეირნოდ. ჩვენც მეტი რა გვინდოდა? გამოვიპრანჭეთ და გავყევით. პლაჟი სავსე იყო ხალხით. ჩვენმა ბიჭებმა ჯერ სასმელი დააძვრეს და მერე ეს დაპრანჭული გოგონები ტანსაცმლიანად ჩაგვყარეს ზღვაში. ყველა ჩვენს კივილ-წივილს უყურებდა. ხალხი იხოცებოდა სიცილით. სანყენი ისაა, რომ ბიჭებმა გაგვაფრთხილეს, სამაგიეროს გადახდაზე არც იფიქროთ, თორემ უარესს გაგიკეთებთო. იმედია, ეს უწყინარი მესიჯი არ გააცოფებთ და არც მე დავრჩები ვალში. ფა.“

დიდი ბელურა

„იმერეთის ერთ-ერთ სოფელში ერთი განებივრებული გოგონა და მასზე უზომოდ შეყვარებული ბიჭი, მერაბიკო ცხოვრობს. მერაბიკო ძალიან თბილი, ყურადღებიანი, საყვარელი და ალალი ყმანვილია. ამიტომ მთელი სოფელი მასზეა შეყვარებული და ყველა განიცდის, ასეთი კარგი ბიჭი ასე ეულად რომ დადის, ერთი ხუმტურიანი გოგოს გამო. ყველაფერთან ერთად, ის ერთგულიცაა და მოთმინებით შესცქერის სატრფოს გაუთავებელ ოინბაზობას. მათ ცხოვრებაში ყოველი დღე ერთმანეთს ჰგავდა. ბიჭი გეგმებს აწყობდა, ოჯახის შექმნაზე ოცნებობდა, გოგო კი კვლავ სასტიკ უარზე იყო. მერაბიკოც იმედგაცრუებული ბრუნდებოდა შინ და მხოლოდ ის აძლიერებდა, რომ ოდესმე მაინც დათანხმდებოდა ნათია ცოლობაზე. ერთ დღეს, მერაბიკო მისი „ცოდვით დამწვარმა“ უბნის ბიჭებმა სანადიროდ წაიყვანეს, გულს მაინც გადააყოლებსო. ტყესთან ახლოს ცხოვრობდნენ და ნათიაც ხშირად სეირნობდა იქ. ნადირობამაც ვერ გამოუკეთა მერაბიკოს ხასიათი. მისი მეგობრები კი პანტაპუნტით ყრიდნენ საბრალო ჩიტიებს ძირს. ამის შემხედვარემ ტყეში გავლა გადაწყვიტა და იმ ადგილისაკენ წავიდა, სადაც ნათიას უყვარდა ყოფნა და საკუთარ თვალებს არ დაუჯერა, როცა მიმქრალ კოცონთან მოხუზული სატრფო დაინახა. გარინდებულმა, კარგა ხანს ცნობისმოყვარეობით უყურა. ცხოვრებაში პირველად დაინახა ნათია ასეთი მოწყვნილი. ეშინოდა მისვლა... ბევრი იმტვრია თავი, ბოლოს კი ფრთხილი ნაბიჯებით მიუახლოვდა და გვერდით მიუჯდა. გულის სიღრმეში უკვირდა კიდეც მისი დუმილი. მერაბიკომ

ცეცხლი გააღვივა. სულაც არ ციოდა, მაგრამ მაინც... მრავლისმეტყველი თვალებით შეჰყურებდნენ ერთმანეთს და ელიმებოდათ. მერე სიტყვის უთქმელად დაემორჩილა ნათია ბიჭს და ხელჩაკიდებულები იმ ადგილზე მიბრუნდნენ, სადაც ჩიტებზე ნადირობა ჰქონდათ გაჩაღებული მერაბიკოს მეგობრებს. შინ დაბრუნების დროც მოვიდა, მერაბიკო კი ბედნიერი იყო, რადგან ყველაზე დიდი „ჩიტი“ მან მოინადირა. უკვე შინ მისულმა, ხელი მაღლა ასწია და დედამისს სასიხარულო ამბავი აცნობა, — ყველაზე დიდი ბელურა მოვინადირე და სამუდამოდ ჩემთან დარჩებაო. მერე სატრფო ხელში აყვანილი შინ შეიყვანა და კარგა ხანს არ სჯეროდა, რომ ამდენი ხნის ნანატრი ოცნება ერთი იღბლიანი ნადირობის წყალობით აუხდა. ლუნა“.

მონადირული ამბავი

„2005 წლის ზამთარს სანადიროდ წავედით დათვზე. როგორც ნადირზე ნადირობაში გამოუცდელები, მე და ჩემი ძმაკაცი ერთად დაგვაყენეს ნომერში. მანამდე ფრინველზე დავდიოდით ხოლმე ჩვენ ორნი, მაგრამ ეს უკვე ნამდვილი და სერიოზული ნადირობა იყო. აი, დაიწყო მორეკვა და ახმაურდნენ ძაღლები. ძაღლების ყეფა რაღაც თავგანწირულ წკაწკავეში გადაიზარდა და რაც მთავარია, ჩვენი ნომრისკენ მოდის. გული გახეთქამდე მიცემდა. მე და ძმაკაცმა თოფები შევმართეთ და... ჩვენგან დაახლოებით 5 მეტრში მამალი შველი გამოვარდა და ჩვენს დანახვაზე ადგილზე გაქვავდა. გაოგნებულებმა ჯერ ერთმანეთს შევხედეთ და მერე შველს მივაშტერდით. სროლა არც ერთს არ გვიფიქრია. შველის შემხედვარეს ტანში ჟრუანტელმა დამიარა — ტიროდა და მოყავისფრო ყბებზე შავ ზოლებად ჩამოსდიოდა ცრემლი. შველი გავაქციეთ და არ მოვკალით. ამ ამბიდან ერთი წლის შემდეგ მე და ჩემი ძმაკაცი ისევ წავედით სანადიროდ. მუხლამდე თოვლი იდო ტყეში. საჭმელი 1 დღის სამყოფი წავიდეთ. უღრან ტყეში ასულებს ქარბუქმა მოგვისწრო. გამოუვალ მდგომარეობაში ჩავცვივდით. სხვა ყველა უბედურებას ისიც დაემატა, რომ გზა დავკარგეთ. მომდევნო 3 დღე ასკილის მეტი არაფერი გვქონდა ნაჭამი. ნადირობას და ნადირის დევნას კი არა, ნაბიჯის გადადგმას ვერ ვახერხებდით ნორმალურად, ამინდის, შიმშილისა და დაღლილობის გამო. ვსხედვართ ერთი პატარა, წამოყუდებული ქვის ძირში და აქ მოხდა ყველაზე უცნაური ამბავი, რაც კი მინახავს. შველი დაგვადგა თავზე. მიუხედავად იმისა, რომ შიმშილისგან ადამიანებს აღარ ვგავდით, არც ახლა გვიფიქრია სროლაზე. რაღაც სიმშვიდე ვიგრძენი. შველი გაბრუნდა და ნელი ნაბიჯით წავიდა. ჩვენც გავყევით. დიდი ხნის სიარულის მერე ნაცნობ ადგილზე გავედით. შველმა შემოგვხედა და დიდი ნახტომებით გაუჩინარდა, ჩვენ კი შინ მშვიდობით დავბრუნდით. ეს ამბავი ბევრმა არ დაიჯერა, შეიძლება თქვენც გაგეცინოთ, — მონადირის ფანტაზიასა და ტყუილებს ხომ საზღვარი არ აქვსო, მაგრამ სინამდვილეა. მას შემდეგ უკვე სხვა თვალთ შევხედე სამყაროს, ნადირსა და ფრინველს“.

პატარა მატყუარა

„ამბავი, რომელიც მინდა მოგიყვებო, ალდგომის ღამეს მოხდა. აქ, საბერძნეთში წესად აქვთ, რომ ნათლიამ ნათლულს დიდი და ღამაზად გაფორმებული სანთელი უნდა მოუტანოს ალდგომისთვის, რათა ნათლულმა ალდგომის ღამეს ეკლესიაში დაანთოს. ისე მოხდა, რომ ჩემი პატარა მარიამის ნათლია ვერ გამოვიდა და სანთელი ვერ მოუტანა, არადა, იქ მუშაობს, სადაც იმ სანთლებს ხატავენ და აფორმებენ. უბრალოდ, გამოსვლა ვერ შეძლო. ჩვენ კი გადავწყვიტეთ, რომ საბავშვო ბაღიდან მოტანილი და ღამაზად გაფორმებული სანთლით წავსულიყავით ეკლესიაში. მარიამ კი პროტესტი გამოთქვა, ნათლია შემპირდაო (მოდო და, აუხსენი 4 წლის ბავშვს, რომ ნათლიამ მოსვლა ვერ შეძლო). მოკლედ, გავუმზადეთ საღამოს ეკლესიაში წასასვლელად და მარის ვაფრთხილებდი, თუ ვინმე გკითხავს, — სანთელი ვინ გიყიდაო, უთხარი, რომ ნათლიამ-თქო. ახლა ამაზე გამიგიჟდა, — არა, ბაღში მომცესო. არადა, ბევრი ნაცნობი შეხვდება და ნათლიას ხომ არ შევარცხვენთ? მარი კი ჯიუტად გაიძახის, ბაღში მომცესო. მოკლედ, ვთაფლავთ მე და ჩემი მეუღლე, რას აღარ შევპირდით, მთელი გზა ერთსა და იმავეს ჩავჩიჩინებდით, სანამ ეკლესიამდე მივდით, მაგრამ მაინც უარზე იყო. ეკლესიამდე მისული არ ვიყავით, ნაცნობი რომ შეგვხვდა და მაშინვე პკითხა, — მარი, ეს ღამაზი სანთელი ვინ გიყიდაო (არა, რა „ლუბაპიტნი“ ხალხია, რა...)? ვიფიქრე, მორჩა, ახლა იტყვის, ბაღში მომცესო და შევარცხვებით-მეთქი, მაგრამ მარიმ თქვა, ჩემმა ნათლიამო. ისე თქვა, თვალშიც არ დაუხამხამებია (რა ტყუილად შევპირდით იმდენ რამეს) და მას შემდეგ ვინც კი პკითხა, ვინ გიყიდაო, ყველას ეუბნებოდა, ნათლიამო. მგონი, თვითონაც დაიჯერა. აი, ასე ტყუილებით გადავარჩინეთ ნათლია სირცხვილს. ნათუშკები24“.

თემაზე და თემის გარეშე მოსული მოკლე მესიჯები.

„ამას წინათ, „ოდნობში“ ერთი გოგო მესტუმრა, მერე მეც შევედი მის საიტზე და მის „გრუპებში“ ვიპოვე მგზავნელები, რომლებსაც მთელი 1 კვირა ვეძებდი. მოკლედ, ვთხოვე, მეც გამაწევრე-მეთქი და არც მას უთქვამს უარი. თან თბილი და ტკბილი მესიჯი მომწერა. საერთოდ, არ მიყვარს ცივი და უხეში ხალხი, ერთ სიტყვას რომ მოგიგდებენ ძალღუმადურად. გუშინ ვნახე, რომ საიტზე იყო და მივწერე, — როგორ ხარ-მეთქი? და ასე აეწყო ჩვენი ურთიერთობა. თან იმდენი საერთო ნაცნობი აღმოგვაჩნდა, გავგიჟდით ორივე. ნუ, მართლაც რა პატარაა საქართველო. ჰოდა, ის მინდოდა მეთქვა, რომ თქვენი საშუალებით ძალიან კარგი და საყვარელი გოგო გავიცანი, რომელიც „გზის“ მკითხველია და თანაც სეხნიები ვართ. P.S. ნათ, მიცანიიიიი? გკოცნით ძალიან ბევრს.

● ნათუშკები24“.

● „ერთხელ ჩემი მეზობელი ცუდად გახდა და მისი ოჯახის წევრებს კარდიოლოგის გამოძახება მოუხდათ. ჰოდა, წნევას რომ უზომავდა, უცებ ეს ექიმიც ცუდად გახდა. :) რა უნდა ექნათ?! — მიუწვინეს ავადმყოფს გვერდით და მეორე ექიმს დაურეკეს. ის კი შემოვიდა თუ არა, ისეთი არყის სუნი დააყენა, რომ ღამის ყველა გაიგუდა. ავადმყოფმა უყურა მათ საცოდაობას და ამოილულულა: ჩემს თავს არ დავეძებ, ამათ არ მოუვიდეთ რამე, თავისი თავისთვის ვერ მიუხედავთ და მე მომარჩენნო? ლი ჰარვი ოსვალდი“.

● „ერთ დღეს ჩემს მამიდაშვილ ბერდიას სიძე ესტუმრა (დის ქმარი). გაჩაღდა სმა. ჰოოოოდა, ამ ჩვენმა, თავში ალკოჰოლავარდნილმა ბერდიამ აჯახა სიძეს, — ჩემი სიდედრი შენსას სჯობიაო... რომ არა დამსწრე საზოგადოების სიცილი, „ახრჩობდა“ დედამისს, რა... :) დათო“.

● „მარი, გილოცავთ კვირაცხოვლობის ბრწყინვალე დღესასწაულს. ჭიკანის ეკლესიის ეზოში არ გვიშვებენ, რომ ცოტა პურის ფული გავაკეთოთ. გვლანძღავს, გვაგინებს... ეს არის ღმერთის მსახური? იქნებ უწმინდესისა და უნეტარესის ილია მეორის ყურამდე მიიტანოთ ჩვენი ხალხის გასაჭირი, ძალიან გთხოვთ, ქალბატონო მარი. პატივისცემით, ნინო ბურკაძე, თელავიდან“.

● „კომუნისტურ ხანაში მიშა ბაბუა ავად გახდა. საავადმყოფოში მისული მიშა მედპერსონალის მხრიდან დიდ ყურადღებას ითხოვდა. ისინიც, ხშირ-ხშირად აკითხავდნენ და ჯანმრთელობის შესახებ ეკითხებოდნენ. ერთხელ, მიშა ბაბუას ახალგაზრდა, ძალიან ღამაზი ექთანი ესტუმრა და პკითხა: რავა ხარ ბაბუ, წამოჯდომა თუ შეგიძლია? მიშამ აათვალთქვა ღამაზი ექთანი და უთხრა: წამოჯდომა კი შემიძლია, ბაბუ, მარა ვის წამოვაჯდე, არ ვიციო. გურული კაპარჩხანა“.

● „ამაზე მეტი უცნაურობა რა უნდა იყოს?! — კასპელ გენადას თავის სიცოცხლეში „თხა და გიგოს“ მეტი არაფერი ნაუკითხავს და რალა ახლა ნახა ჩემი წინა ნომრის გზავნილი? აშკარად, შავი ძალაა გარეული ამ ამბავში. ჰოდა, მინიმუმ ერთკვირიან „საგზურს“ მპირდება ტრავმატოლოგიურში. პოინტერი.

„გზავნილების“ მომდევნო
თემად გთავაზობთ — „გამოუვალი
მდგომარეობა“. გამოგზავნეთ
მესიჯები ტელეფონის ნომერზე:
8.77.45.68.61 ან მომწერეთ
ელფოსტაზე: marorita77@yahoo.com
რაც შეეხება „მოკლე ჩართვას“,
ამჯერად კითხვა ასეთია — „რას
შევცვლიდი ჩემს ცხოვრებაში?“

ბეუმჩნეველი ტყვია

თურმე, 1997 წელს, როდესაც ალბანეთი სამოქალაქო მღელვარებამ მოიცვა, საწოლში მწოლიარე მრიკე რუჩაჟი დაჭრეს. ექიმებმა უთხრეს, რომ ტყვიამ სახეში გაიარა და ჭრილობა გაკერეს.

„მთლად დასისხლიანებული ვიყავი. ჩემმა ქმარმა საავადმყოფოში წამიყვანა, სადაც ჩემ გარდა უამრავი დაჭრილი იყო მიყვანილი. მაშინ 28 წლის გახლდით. 12 წლის განმავლობაში არაფერი შემინიშნავს“, — ჰყვებოდა რუჩაჟი მომხდარის შესახებ.

აღმოჩნდა, რომ თურმე რუჩაჟი 12 წლის განმავლობაში თავში ტყვიას ატარებდა. თუმცა, ქვეყნის მთავარი ნეიროქირურგი თავის

კოლეგას, რომელმაც ქალს ჭრილობა გაუკერა, არ ადანაშაულებს.

„ახლა იოლია იმ ექიმის განსჯა. მაშინ კი მძიმე ვითარება იყო. ექიმმა მიიჩნია, რომ ტყვიამ გამჭოლი ჭრილობა დატოვა“, — ასეთი კომენტარი გააკეთა მან ჟურნალისტებთან საუბრისას, — ექიმები მათ მკურნალობდნენ, ვინც მძიმედ იყო დაჭრილი და არა მათ — ვინც ფეხზე იდგა და ლაპარაკი შეეძლო“.

ახლა ტყვია რენტგენის შედეგად აღმოაჩინეს და ოპერაციული ჩარევით ამოიღეს. ამჟამად პა-

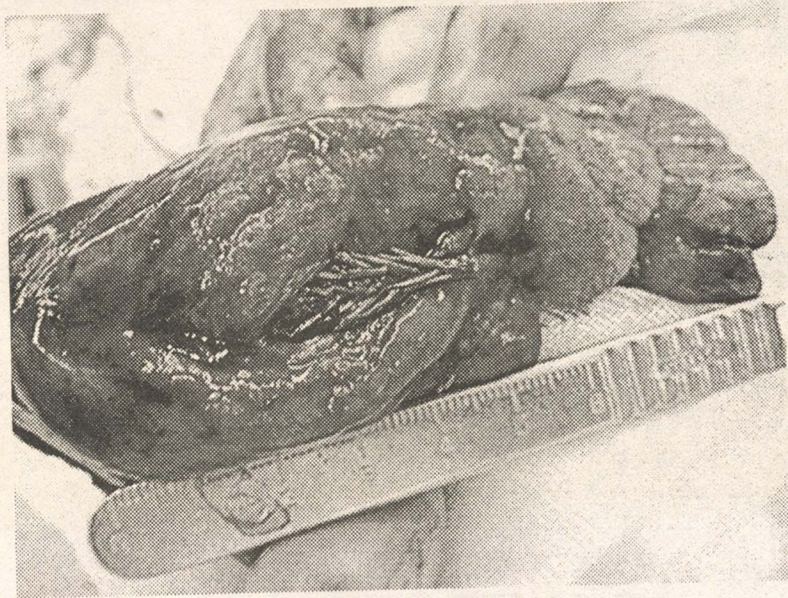
ციენტი თავს კარგად გრძნობს და ტყვია, რომელიც 12 წლის განმავლობაში თავში ჰქონდა, შინ სუვენირად გაატანეს.

ფიჭვის ტოტი – ფილტვში

იუვესკის ონკოლოგიური ცენტრის 29 წლის პაციენტისთვის ფილტვიდან კეთილთვისებიანი სიმსივნის მოკვეთის ოპერაცია უნდა ჩატარებინათ. ქირურგებს პაციენტის ფილტვში სიურპრიზი დახვდათ. სიმსივნის ნაცვლად იქ 5 სანტიმეტრი სიგრძის ფიჭვის ტოტი აღმოაჩინეს.

პაციენტს, არტიომ სიდოროვს რამდენიმე წლის განმავლობაში ძლიერი ხველა აწუხებდა და სისხლიანი ნახველი ჰქონდა. როდესაც ექიმს მიმართა, მან ფლიუროგრაფიის საშუალებით სიმსივნის დიაგნოზი დასვა. თუმცა, ოპერაციის დროს სიმსივნური უჯრედების ნაცვლად ფილტვიდან ფიჭვის მწვანე წიწვებმა „შემოანათა“.

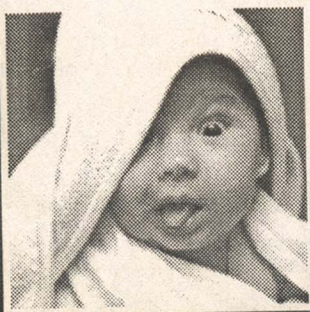
როგორ აღმოჩნდა ტოტი იქ? „ეს წიწვები შეკრული იყო, დროთა განმავლობაში კი „გაფურჩქნა“ დაიწყო“,

— ჰყვებოდა ქირურგი. თუმცა, პაციენტმა ვერ ახსნა, როგორ შეიძლებოდა, მის ორგანიზმში ფიჭვის „კოკორი“ მოხვედრილიყო. ექიმები კი ამბობენ, რომ ის მხოლოდ

იმ შემთხვევაში მოხვდებოდა ორგანიზმში, თუ პაციენტი ფიჭვის თესლს ჩაისუნთქავდა, რომელიც შემდგომში გაღვივდა და ზრდა დაიწყო. ახლა პაციენტი თავს კარგად გრძნობს.

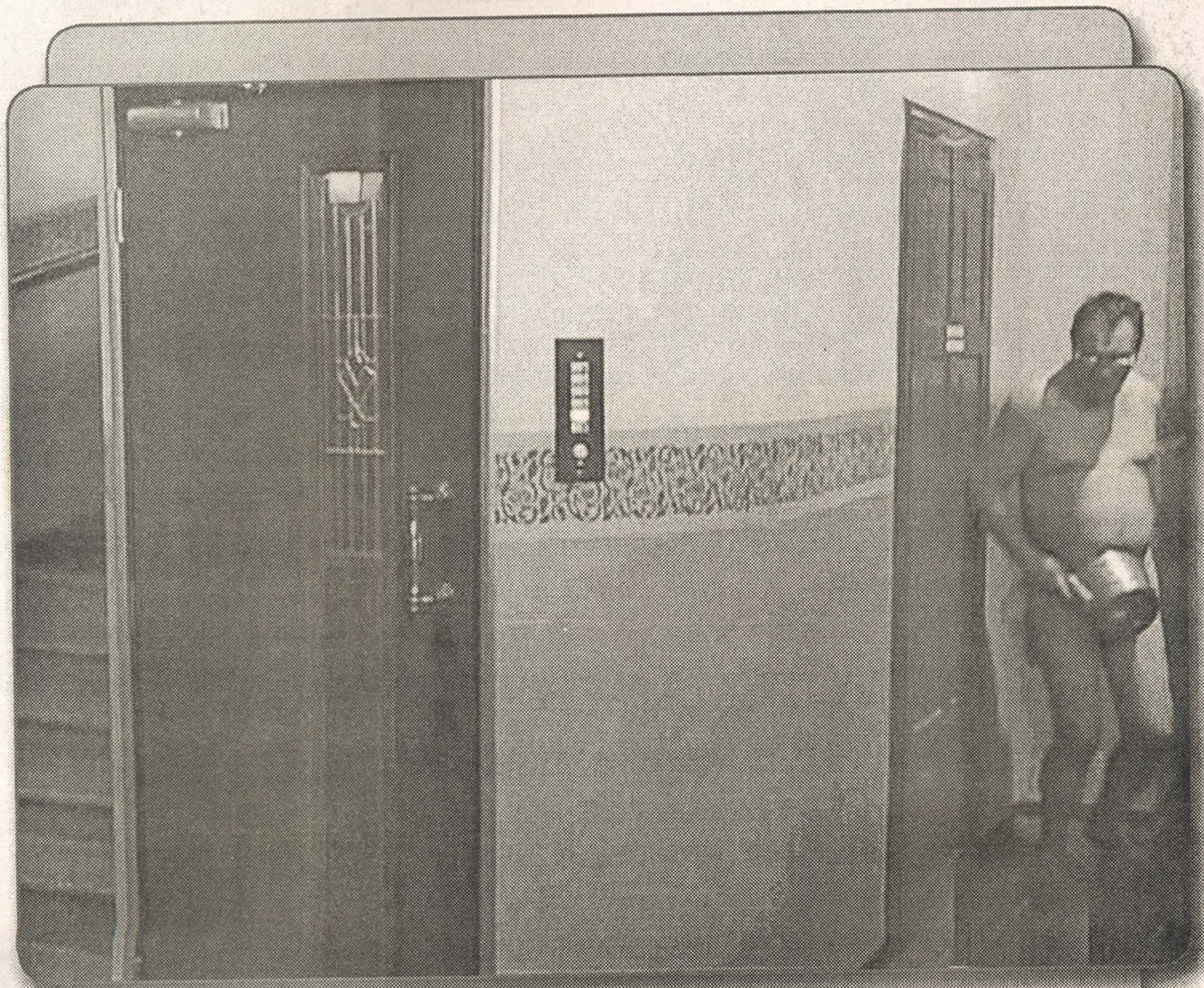
„თვალეები რამდენჯერმე დავახამხამე, როდესაც ფილტვზე ჭრილობა გავაკეთე და იქ ფიჭვის მწვანე წიწვები დავინახე. ასისტენტს ფრთხილად ვუთხარი, — მოდი, ნახე, ფილტვში ფიჭვიან მეთქი. მან მაშინ თავი კი დამიჩენა, მაგრამ როგორც მერე გამომიტყდა, თურმე უფიქრია, რომ გავგიჟდი“, — ჰყვებოდა ექიმი.

სამსახურში ან ყოველდღე
უნდა მიხვიდე. ან
თავის ღმირზე.

ფოტო, როგორც წარწერა დაჯერება

ამ ფოტოსტვის შესაბამისი
წარწერა უნდა გამოგზავნოთ
ტელეფონის ნომერზე:

8.77.45.68.61

ჩვეულებრივი ღირებულება 50 ლარი:

„ქაღალდი ტყედი ჰომები“

მობილი-ზაცია

იმისათვის, რომ თქვენი მესიჯი „მობილი-ზაციაში“ მოხვდეს, მობილური ტელეფონის SMS-ფუნქციაში უნდა აკრიბოთ სიტყვა GZA გამოტოვოთ ერთი სიმბოლოს ადგილი და აკრიბოთ სასურველი ტექსტი. შემდეგ მესიჯი გამოგზავნოთ ნომერზე: 8884. ჩემს მობილურზე მოსული მესიჯები ამ რუბრიკაში არ გამოქვეყნდება (გამონაკლისი მხოლოდ უცხოეთიდან გამოგზავნილი მესიჯებია) და კიდევ: ერთი მესიჯი მხოლოდ 160 სიმბოლოს იტევს. თუ ფრცვლი მესიჯის გამოგზავნა გსურთ, ის რამდენიმე მესიჯად უნდა გადმოგზავნოთ.

მ
ა
ლ
ა
ბ
ი

1. მარი, გთხოვთ გამომი-გზავნოთ დღევანდელი „გზის“ მე-17 ნომრის მე-9 მესიჯის ავტორის ნომერი.

2. გამარჯობა, გავიცნობ ლამაზ და მხიარულ ბიჭს, სამეგობროდ, 20-დან 30 წლამდე. მეგი.

3. მინდა გავიცნო 40 წლამდე მამაკაცი. ვარ 28 წლის. ნინო.

4. ვარ 34 წლის, ქვრივი ქალბატონი, სუფთა წარსულით. დიდ პატივს ვცემ ოჯახურ კულტს. გამომეხმაროს მხოლოდ ის მამაკაცი, ვინც იცის ოჯახისა და ერთგულების ფასი. დამიტოვეთ მესიჯი.

5. ვეხმარები „გზა“ №17, მე-5 მესიჯის ავტორს. მანონი.

6. მყავს 35 წლის მეგობარი. პატიოსანი, წესიერი, განათლებული, სასიამოვნო გარეგნობის. ღმერთმა ინებოს, შეახვედროს მისნაირი კარგი ადამიანი.

მ
ა
ლ
ა
ბ
ი

7. ვარ 36 წლის, დასაქორწინებული მამაკაცი. გამომე-

ხმარეთ.

8. ვარ 32 წლის, ბინით, სამსახურითა და მანქანით უზრუნველყოფილი, ქვრივი მამაკაცი. მხოლოდ ოჯახის შექმნის მიზნით გავიცნობ 30 წლამდე ასაკის, სერიოზულ ქალბატონს.

9. ოჯახის შექმნით მიზნით გამომეხმაროს 33-38 წლის მანდილოსანი. ვარ 37 წლის, რაიონიდან, დანარჩენი პირადად.

10. ვარ დასაოჯახებელი, 37 წლის მამაკაცი. ოჯახის შექმნის მიზნით გამომეხმაროს 33-38 წლამდე ქალბატონი, თუნდაც განათხოვარი. სასურველია, იყოს აჭარიდან.

11. ვარ 35/181/87, კარგი გარეგნობის და ყველაფრით უზრუნველყოფილი. გავიცნობ 25 წლამდე ასაკის, ლამაზ გოგონას.

12. მსურს გავიცნო 34-48 წლის ქალბატონი. ვარ კეთილი, მოსიყვარულე, ყურადღებიანი. გოცნით. თბილი კაცი.

13. მინდა გავიცნო კარგი გოგო. გამომეხმარონ.

მ
ა
ლ
ა
ბ
ი

14. 1990 წლის „გეპეის“ კურსდამთავრებულს, რეზო შათირიშვილს ვთხოვ, გამომეხმაროს.

15. მარი, გთხოვ დამიბეჭდო ეს

მესიჯი. ვეძებ თემქაზე მცხოვრებ გოგა ბერიძეს. გთხოვ, თუ კითხულობ „გზას“, გამომეხმარე. თამო.

16. ვეძებ კურსელს, კობახიძე ოთარს. მცხოვრებს ლაგოდეხში, სოფელ ლელიანში. ვთხოვ, გამომეხმაროს. გურიიდან. კურსელი მაია.

მ
ა
ლ
ა
ბ
ი

● მე მიყვარხართ, გოგონებო, გენაცვალეთ ელექტრა! ნაწერებით გულს მიხარებთ, გულით გლოცავთ წამიერ, გაგიმარჯოთ, იდღეგრძელოთ, თქვენი მრავალყამიერ! მპუა! ელექტრა.

● დილით როგორ ვიცინევ... მესიზმრა, ვითომ მეტროში, ჟეტონების ნაცვლად ხინკალს ვყიდულობდით. მაგარიიიი, მაგრამ სადაა სტუდენტური ხინკალი და კაი ცხოვრება? ღვთის გლახა.

● გამარჯობა, მარი და მგზავნელებო. შემოვიარე, რომ აღდგომა მომელოცა. მრავალს დაესწარი! ვსარგებლობ შემთხვევით და 20 აპრილს ჩემს თავს დაბადების დღეს ვულოცავ. დათო.

● მოსულა, შენი დაიკო ვარ და ბევრი მპუა გულში. ენიგმა, შენი ნომერი არ ვიცი, რომელიც „გზაში“ იყო. თუ შეგიძლია, მარის გამოართვი ეს ნომერი, რომლითაც ვამესიჯებ. ნიბუ.

● ლიმონასთან ერთი კითხვა მაქვს. ზუსტად მაინტერესებს, ლუდხანა „მიშკა“ სადაა. ლუდი ძალიან მიყვარს. მადლობელი ვარ, რომ შემამჩნიე. დაგვიანებით გილოცავთ აღდგომას. მიშკა.

● გაზაფხულია საქართველოში, ირგვლივ იღვრება ფერთა პალიტრა, იდუმალ ქალთან ერთად დავსხედით, უნდა დავლიოთ ერთი „პოლიტრა“, მინდა დავლოცო ყველა მგზავნელი, ყველას ვუსურვო კეთილდღეობა, ჩვენს ულამაზეს საქართველოში კვლავაც იმრავლოს შვილთა ძეობამ! სევდიანი ქალი.

● იდუმალ ქალს: შენზე ფიქრით ღამეები აღარ მძინავს, სხვა არავინ აღარ მინდა სამეგობროდ, მეგრელებზე გული შენით მომიბრუნდა, გეფერებით

მეგრელებს და სამეგრელოს! დიდი სიყვარულით, შავი პანტერა.

● ჟურნალ „გზის“ ყველა მგზავნელს სალამს გიძღვნიტ შორიდან, მთიული ვარ, თან მაგარი, გუდამაყრის მთებიდან, ყველა მთიულს გენაცვალეთ, გენაცვალეთ სხვებსაც, ვისაც ჩემი გაცნობა გსურთ, ყველას გინვდით ხელსა! შავი პანტერა!

● სალამი, ჩემო ძვირფასებო, ყველანი კარგები ხართ და მე ყველას გეფერებით და გესიყვარულებით. ჩემო შავო პანტერავ, გაიხარე, თუ ჩვენთან მეგობრობა გინდა, ვიმეგობროთ, ამაზე უკეთესი რა არის? მეგობრობა წმინდა გრძნობაა და უდიდეს პატივს ვცემ ნაღდ მეგობრებს. გაკოცეთ ბევრი. სევდიანო ქალო, სად ხარ? იდუმალი ქალი.

რა გემართებათ, სად ხართ? ბერბიჭავ, შენც გვტოვებ? ნიბუ.

● ქალი, რომელსაც პქვია სევდიანი, ქალს, რომელსაც უნდა იცნობდე, ქალი, რომელზეც უნდა ფიქრობდე, ქალი, რომელიც უნდა გინდოდეს, ეს სევდიანო ქალო, შენ ხარ, სიცოცხლევ. ხათაბალა.

● სონი, შე ყურუმსალო, ეგ თეთრი ვირუკა სამუხეუმო ექსპონატია და შეჯდომას რავა შევკადრებ? მეორე რატომ? იმ დღეს ლამის 1 საათი გექაქანე. ნუ მაბრალებ რაღაცებს, რაა... ენიგმა.

● ბუხრიკუკლა, ჩემი ტკივილის ადრესატო, შენი სლუკუნი და ცრემლიანი ხმა ახლაც ყურში მიდგას. ვიცი, მაგ გამოცდას ღვთის მადლიტ გაუძლებ. მიემედები და გაიმედებ. ენიგმა.

მივეფერები, ბერბიჭას და ენიგმას მოკითხვა. კარგები ხართ. აპოლონ, ძაან მეცნობი, სადაური ხარ, მეგობარო? სევდიანო ქალო, ახლა სახლში ხარო? სახლში რას აკეთებ, ჩემთან არ მოხვალო? მაროორიტა, გულიტ მინდა შენი გაცნობა. რომ დაგპატიჟო ჩემთან, მოხვალ? მიკადრებ? მე სერიოზულად გეუბნები. იდუმალი ქალი.

● ხალხო, როგორ ხართ? ლიმონას გზავნილზე აღფრთოვანება ვერ დავმალე. უმაგრესია ძაან.

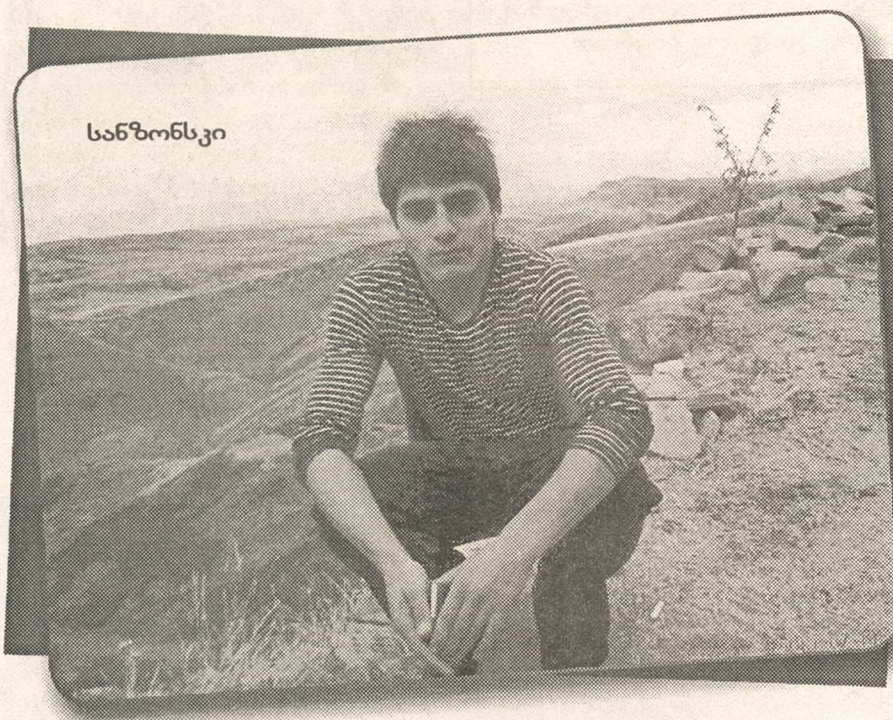
● ბერბიჭა მიდისო? რათა, რათა, რათა? ჰო, წელან ნიკის მინერა დამავიწყდა. ოლეგარიოს დაგვიანებით მადლობა, მოკითხვისთვის. გაკოცეთ. სოფი18.

● ელექტრა, ჩემო უნიჭიერესო და უსაყვარლესო, მინდა გითხრა, რომ არაჩვეულებრივი და გამორჩეული ხარ. ასე გააგრძელე. ჩემი ფავორიტი ხარ, საყვარელო. იკუშვები.

● გასაღებო, მარტო შენ რომ გწერ ორსიტყვიან მესიჯებს, ხვდებიი? :) ისე უაზროდ მწერ ხოლმე, რომ სულ ვკარგავ ხალისს, შენთან მესიჯობის. მეეგვიი, რა ჯიგარი ხაარ! :) ნიკოლი.

● ენიგმა, ვეთაყვანები, შენს და ბერბიჭას ნათურებს, ვიტ ჩემს კლონს, გულის იარას, პაჩებით დაგისალბუნებ. P.S. მაკა, ნათი, იაკო, თეო-თეო, გაკოცეთ. სადაო? ყელუკაშიო. ელექტრა.

● ნათქვამი რომაა, ყველამ თავის „რაღაცნაირ“ მამიდას მიხედოსო, გაგიგიათ, ხალხო? არა? ახლა ხომ გაიგეთ? ჰოდა, გაითვალისწინეთ და მოკეტეთ, ბოლმის ბუკეტებო! ნიკოლს ვერც შეედრებით! რაო, ნიკოლმა რა დაგიშვა, გასაღებო? იქნებ შენ არ ხარ მოკითხვის ღირსი? ოჰ, არც ლიმონა და დუჩი გევასა? არ გადამრიო, მარტოა? ნუ იბოლმები, საყვარელო, არ გასკდე! ნიკოლ, ჩემი სიცოცხლე ხარ! 2 პატარა ანგელოზი ვიპოვე შენი და კაკუს სახით და ორივე

● იდუმალო ქალო, ნეტავ ვისი ხარო, სანატრელო გიჟო, მინდა გაგაგიჟო. არ გამეცნობი? შენი თაყვანისმცემელი, ტეხასის შტატიდან, გია-ჩორნა.

● მოგესალმებით, მგზავნელებო, პირველად ვამესიჯებ, მაგრამ დიდი ხანია, თქვენი ერთგული მკითხველი ვარ. სიყვარულიტ მოვიკითხავ იდუმალ ქალს. ძაან დამაინტერესე და შენი გაცნობა მინდა, გამეცნობი? ლამაზო. მეგრელი ხარ, სიხარულო? შენს დაქალს, სევდიან ქალს მოვიკითხავ. მარი, გთხოვ, მითხარი იდუმალ ქალს როგორ დაუუკავშირდე? გია-ჩორნა.

● მგზავნელებო, მე თქვენმა სიყვარულმა, სიტბომ გამიჩინა მოწერის და თქვენს ლამაზ ქალაქში შემოსვლის სურვილი.

● ვინც ტელეფონს მიყიდის, მისი ცოლი გაგზდები. სოფო, 17 წლის.

● მართლაც რომ კარგები ხართ. სათითაოდ ვერ ჩამოვთვლი, ბევრნი ხართ. მე ყველას მიმართ კეთილად ვარ განწყობილი. ნუ მინწყენთ და მეგრელებს განსაკუთრებულად

თუ გახლდით გინდა, ჭაბუ მაც გინდა,
მოცა გინდა, მადლინიც გინდა, ოღონდ,
ღღუმი — 2 ლამიი ნაყიდი ჰმოდოქცი.

გაგიჟებით მიყვარხართ! ვიცი თქვენ არასდროს მიმატოვებთ და არც სხვაში გამცვლით.

● სიყვარულისთვის გაჩენილი პატარა მტრედო, ოცნებისა და სილამაზის ლამაზო გედო, ელექტრა, ძალიან მიყვარხარ. გაიხარე, ნერტისის ხსენებისთვის. რაც მთავარია, შენ გახსოვარ. სიხჩო.

● ენიგმას გამოჩენამ გამახარაო, იჭორაონ მეგობარო, ნისკარტი მოუცვდებათ თუ რა? ელისოს და ელექტრას დაცემა იუმორზე ვხალისობ. გასაღებო, რატომ იღრინებიო? გასაღები2.

● Green Girl, უსაყვარლესი ადამიანი ხარ. ადამიანობის, პათიოსნებისა და სინმინდის სიმბოლო ხარ. ძალიან მიყვარხარ. გაკოცე ლამაზ თვალებში, მამიკოს სიხარულო. ოლეგარიო.

● შინაბერა2-ს: თუ დამპირდი, მომანოდე, სავიზიტო ბარათი, გულის კარს თუ არ გააღებ, ვერ დავამტკრევ ძალათი, არასოდეს მყვარებია უსარგებლო აზარტი. ბერბიჭა.

● ენიგმა, შენც და ელექტრაც (მე არ ვაჭარბებ სრულებით), ხართ ჩემი გულის ხიზანი, მონათესავე სულები. ნიკოლს, ლიმონას, ღვთის გლახას, ჩემგან მაღალი ქულები. ბერბიჭა.

● გემრიელ გოგო, აგერ შენ და აგერ — მე. ვიგემრიელოთ. მარიი, ჯიგარ დირექტორს ბერბიჭა რად არ ენერაო? ბუხრიკუკლავ, გალიაში მჯდომ ბულბულს სვაბოდას ვუსურვებ მალე. ბერბიჭა.

● გემრიელ გოგოს ბაოსგან მოკითხვა! „გზაში“ აღარ ვამესიჯებ და მაგიტომ ვერ შეგეხმიანე აქამდე. შენირულო, ბაიყუშა დაგვიწყდა? გამიხარდა შენი გამოჩენა. 9717, ძმა ხარ!

● მადლობა, რომ გახსოვართ. მე არსად წავსულვარ. ახლა საჩაღელი ვარ. მაინტერესებდა, თუ მიცნობდა ვინმე. მიყვარხართ ყველა, თქვენი ამბიციებით. თელაველი კახელი სალომე.

● ჩემო კუდრაჭა ელექტრავ, მიყვარხარ და მეამაყები. გკოცნი და მენატრები, შენი მარად უზნეო ანგელოზი.

● ნეკროლოგშიც გამოვრჩენილვარ. ელექტრას მადლობა მოხსენიებისთვის. გაიხარე შენ. განა ისეთი ხანგრძლივია ჩვენი სიცოცხლე, რომ ერთმანეთი მივატოვოთ თუნდაც დროებით? მე.

● ჩემო „სიფო-რცხლევ“, მიყვარხარ მაგრად, მართლაც რომ ჩემი უმცროსი ძამიკო და მეგობარი ხარ, ენიგმუშკა. უზნეო ანგელოზი.

● ილინ, შენირულო, პარიჟანკავ, ბოა, ენიგმა, ედეღვას, იკუშკები და ა.შ. ანუ ისინი, ვინც მე მიცნობენ და ვმეგობრობთ, უზომოდ მიყვარხართ. მაპატიეთ არმოკითხვა. უზნეო ანგელოზი.

● ბერბიჭა და განსაკუთრებით ბოხო, თქვენი გაცნობა მინდა და გთხოვთ, უარს ნუ მეტყვით დამიკავშირდით. უზნეო ანგელოზი.

● თავს შეგახსენებს შეცდომა ძველი, როგორც იარა უშუშებელი, შენი ტუჩები ცრემლებით სველი, მე აღარ მოვალ, ნულარ მომელი. დათო.

● ენიგმა, შენი ნომერი არ ვიცი. თუ შეგიძლია, მარის გამოართვი ჩემი და შემეხმიანე, რა. აპოლონ, მაგარი ხარ. მოკითხვა მგზავნელებს. ტირიფი78 სად გაქრა? ნიბუ.

● ყოველთვის ნუ ხარ გულჩათხრობილი, ნურასდროს იტყვი, უბედური ვარ. მუდამ გახსოვდეს, ვისაც უყვარხარ, მისთვის ყოველთვის სიხარული ხარ. ნიტამ.

● ყველანი ვყოფილვართ ზღვის სანაპიროზე, კენჭები

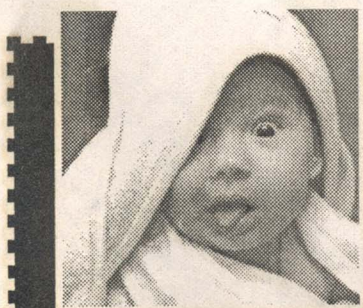
გვიკრეფია დიდხანს. გადაგვირჩევია და გადაგიყვრია, ულამაზოო, გვითქვამს. მაინც რა ვყოფილვართ, ადამიანები...

● თუ გინდა, რომ ცხოვრებაში გული გრძნობდეს სიხარულს, შენი გულის ნურც ერთ კუნჭულს ნუ დაუთმობ სიყვარულს. ნიტამ.

● ისევ დადგა ხუთშაბათი, მეც ეთერში გიბრუნდებით, წინა კვირის ქრონიკაა, „გზავნილეთის“ ნიუსებით. მაშ, დავიწყოთ რეპორტაჟი, თქვენ მორჩილად მიახლეთ, პირველ რიგში მსურს გაცნობით, ცხელზე ცხელი სიახლე. „გზავნილეთში“ შემოჭრილა მტერი სარზე ასაგები, ბოლმისა და შურისაგან დაჟანგული გასაღები. ბევრის გულს რომ ვერ მოერგო, მიჰყვა ჭორს და ინტრიგას, სხვის განსჯაში დღე აღამა, ეშმას უდგას შიკრიკად. ჩემო ძმაო, სჯობს დაფიქრდე, სანამ მაგ პირს მოაღებ, გაიხსენო, თუ რა მოსდის „არამკითხე მოამბეს“. სჯობს შეეშვა ხალხის პირით რომ ასხვავებ ავკარგებს, სიყვარული მათი არა, შენაირების დავკარგე. მეორე თემა ელექტრას დაწერილი ლექსია, რამაც გული კი მატკინა, მაგრამ წესი — წესია.

● მსურს, რომ თავი ავარიდო ამ უაზრო კამათებს, „ელიტარულ შედეგებში“ ყველას ვერც შენ ჩაატევე.

ცეცხვ — ჰომიზონცაოქოში
სოქოლოების ვერცხიკაოქოში
ვამოკლინება.

ლექსში მეც ბევრს ვავინყდები, პრეტენზია გამოვთქვი? მგონი, არც ვარ ვალდებული, ლექსში ყველას ჩამოთვლით... ამ თემაზე იკუმშებასაც ცოტა ცუდი ვაკადრე, ნერვები რომ გამიფუჭეთ, ეს რა, ვინმეს გადარდებთ? რასაც მინდა იმ ლექსს დავწერ, ვისზეც მინდა იმაზე და არც ჟურნალიდან წავალ, ზოგ-ზოგების ჯინაზე! მგონი, დროა, განვიტვირთოთ, ახალ ბლოკზე გადასვლით, სადღეგრძელოებს გთავაზობთ, „გზავნილებზე“ გადაკვრით. აქ სრულდება პოეზია, პროზას ვუთმობთ ასპარეზს, ამ მესიჯით თქვენ დაგლოცავთ, გზის მერცხალა მალხაზებს. ლიმონა.

ვუხდი, გულს ვტკენ, ამის გამოც კი ვზივარ და ვტირი... რა ვქნა? მე არავის ვუყვარვარ. ჩემზე არავინ ფიქრობს. ყველა გულს მტკენს. არადა, უზომო სიყვარული შემიძლია. სასტიკი ქალი. არა, ისე, სასტიკი ქალი კი არა, სასტიკი ბავშვი უფრო შემეფერება.

● მე შენ მოგიძღვნი ვარსკვლავებს, ცხრათვალა მზეს და ვარდებს... მე შენ მოგიძღვნი სიყვარულს, გულიდან მომავალ ჰანგებს... ღვთისმშობელს ვერ შეგადარებ, მაგრამ არც ვიტყვი რამეს... წმინდანის შემდეგ წმინდანო, მუდამ მიყვარხარ, გნამდეს. ეს პატარა ლექსი ჩემგან.

შენი ემიგრანტი მეგობრები. აი, რომ გამოხვალ, ისე ვიქეფოთ, ისევ ალადაპონისკენ ინევდე, იქ მშვიდად ვიჯექიო. არ იტირო, ყველაფერი კარგად იქნება! გკოცნიით.

● ყველას გეფერებით, ჩემო მეგობრებო, უკარებას „უკალქალთ“ მაგრად. მინდა, ჩემს დედიკოს ვუთხრა: დე, მაგრად მაკლიხარ, ჩემმა ცხოვრებამ ხალისი დაკარგა. მიყვარხარ, დე, მაგრად...

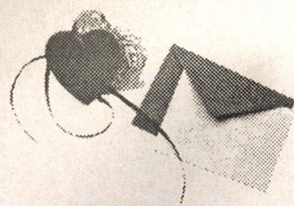
● ხუთშაბათმშვიდობისა, მგზავნელებო. ლიმონ, რავა ხარ? გენაცვალე გრუზინკა, კამელიას წასვლა ძალიან მენწყინა. მოგიკითხავთ ბერბიჭა. მოხუცო და იდუმალო, სევდიანო ქალო, ყველა მაგრები ხართ და ძალიან მიყვარხართ. ქალი ცდუნება.

● ბერბიჭ, მაგრად მევასება შენი აზრები და ძალიან მინდა, ახლოს გაგიცნო. ქალი ცდუნება.

● მარ, სიხარულოო, უნიჭიერესი ხარ, უსაყვარლესი და საოცრად თბილი. ძალიან მომწონს შენი მინირომანები. ეს არაა ახალი ამბავი, მაგრამ შესანიშნავად წერ, არაჩვეულებრივი ხარ. ფოტოტესტზეც მაგრად ვიხალისე. უზომოდ მიყვარხარ, გკოცნი, შენი ლუნა.

● მგზავნელებს მინდა ვკითხო: ახალი ვარ და მიმიღებთ? თუმცა „გზის“ ერთგული მკითხველი ვარ.

მ
ი
ლ
ე
ს
ი

● შენი ტუჩები ჩემი ხატია, ხატზე კოცნა კი ჩემი ვალია. გესმის, ხოსროშვილო? ვინწი შენი კოცნის სურვილით. ნათათო.

● საზიზღრად ვარ, მოვინწყინე. ბოდიში მარი, ჩემი უაზრო მესიჯით რომ განუხებ. უბრალოდ, მინდა ვინმეს ვუთხრა, რომ თავს საშინლად ვგრძნობ. არადა, გარშემო არ მყავს ვინმე ისეთი, ვინც მომისმენს ნებისმიერ დროს. რადიოშიც სევდაფართია. ლალეს სიმღერები. სიმღერა, რომელიც დაკარგულ სიყვარულს მაგონებს. ერთადერთი ხარ, ვინც პირველი გამახსენდი. იცი, რა? ყოველთვის ვფარავ ჩემს სუსტ ხასიათს. ყველას სასტიკი, სატანა ვგონივარ. არადა, თუ ვინმეს ვამწარებ, სამაგიეროს

პირადად შენთვის დავწერე. ამაზე მეტს იმსახურებ, მაგრამ...

● თიკუნია ბუხრიკუკლა, „დაბდელს“ გილოცავთ, 24 აპრილს. იცი, რას გისურვებთ? რაც ახლა გჭირდება — თავისუფლებას და მერე შენი პატარა ანგელოზის მალე ჩახუტებას. ჩვენ შენთან ვართ,

● ჩემს სიცოცხლეს, აკო დანიელიძეს ვულოცავ დაბადების დღეს. სიხარულო, ღმერთი იყოს შენი მფარველი და მრავალს დაესწარი, ჩემთან ერთად. თავკო.

● შორენა, 30 აპრილს

ლამაზი ქალი ჭკვიანი
ვერს იწნება. გაძლიძს,
მე ამ ჯამსებში?

გილოცავთ დაბადების დღეს. დაესწარი მრავალს, კეთილის მსურველებით. გფარავდეს ღმერთი. სიყვარულით, შენი ქმარ-შვილი, გია, მარიტა და ანი ლაბაძეები.

● ეკა კოპალიანსა და გოჩა აბესაძეს ვულოცავ გაბედნიერებას. ალავერდმა დაგიფაროთ, ბეთანია გწყალობდეთ. ნიკორწმინდამ ჩაგისუტოთ, გელათი კი გყვარობდეთ. თქვენთვის წვიმამ გადაიღოს, წუში მუდამ ყვაოდეს, ღვთისმშობელი შეგეწიოთ, უფლის მაღლი გწყალობდეთ. ღმერთმა ტკბილად შეგაბეროთ, სიყვარულით ხარობდეთ. დაქალი, ნანი ფანცულაია.

● გაბედნიერება მინდა მივეულოცო ჩემს ლამაზ შვილებს, აკაკი ფოლადაშვილს და ქეთი თირანიშვილს. ბედნიერად დაგაბეროთ უფალმა, გამრავლებას და კარგად ყოფნას გისურვებთ. ამავდროულად, მინდა, 4 მაისს დაბადების დღე მივეულოცო ქეთის და ვუთხრა, რომ ძალიან მიყვარს. გკოცნით და გეფერებით. ლელა გოგოლაძე.

● დიდი სიყვარულით და მონატრებით ვულოცავ ბექა ცხადაძეს დაბადების დღეს, 1-ელ მაისს. ჯანმრთელი, ბედნიერი და გახარებული ყოფილიყავი ყოველთვის. ღმერთმა გიკურთხოს სავალი გზებით.

● ჩვენს საყვარელ და მონატრებულ დეიდას ვულოცავთ 24 აპრილს, დაბადების დღეს. ვუსურვებთ ჯანმრთელობას, სიხარულს, სიყვარულს და ბედნიერებას. გფარავდეს უფალი. თაია და მირანდა.

● ჩემს საყვარელ დას, ლალი ჭინჭარაულს ვულოცავ დაბადების დღეს. ვუსურვებ ჯანმრთელობას, სიხარულს, ბედნიერებას და გამძლეობას. ამ უცხო მინაზე. გფარავდეს ღვთისმშობელი. დალი.

● ხონში მცხოვრებ გოჩა ტვილდიანს მინდა მივეულოცო დაბადების დღე და ზედ დავურთო ათასი კოცნა. შენი სიცოცხლის მეგზური იყოს წმინდა მარიამ ღვთისმშობლის ღოცვა. მიყვარხარ და მენატრები. ნესტანი.

● სვანეთში ნინო ტვილდიანს 4 მაისს ვულოცავ დაბადების დღეს და ვკოცნი ძალიან, ძალიან ბევრს. ნინო, გფარავდეთ ღმერთი შენს ვეროსთან და დედიკოსთან ერთად. ნესტანი.

● ხონში მედიკო ტვილდიანს ვულოცავ 9 მაისს, დაბადების დღეს. გისურვებ ჯანმრთელობას და დიდხანს სიცოცხლეს. ლამაზი ლამა, სიჩუმის შტრიხებით, ამ ლამეს ვაჩუქე მე შენზე ფიქრები. სანთლის სინათლეზე ხატად მელანდები, ძალიან შორსა ვარ და ძლიერ მენატრები. გაკოცე ბევრი. ნესტანი.

● ზესტაფონში, სავაჭრო ცენტრ „ელიტის“ თანამშრომელს, ეთერ ჯიქიას მინდა მივეულოცო დაბადების დღე. ლამაზ სიცოცხლეს და უღევ სიხარულს გისურვებ საყვარელ ოჯახთან ერთად. მენატრებით უზომოდ.

● მეველუდას და თინიკოს ვულოცავ ბიჭის შექმნას. გაგეზარდოთ ჯანმრთელი და სასახლო ბიჭი. თქვენი ნინო.მ.

ყუჩადება!

„მობილიზაციაში“ ნომრის გაგების შესაძლებლობა დღისა და ღამის ნებისმიერ დროს გაქვთ. საამისოდ, მობილური

ტელეფონის sms-ფუნქციაში უნდა აკრიბოთ სიტყვა

guli გამოტოვოთ ერთი სიმბოლოს

ადგილი, შემდეგ აკრიბოთ „გზის“

ნომერი, ტირე, მესაჯის ნომერი

და გაგზავნოთ

ნომერზე 8884.

თქვენს ტელეფონზე

ავტომატურად

მიიღებთ სასურველ

ტელეფონის ნომერს.

მაგალითად, თუ

გსურთ, „გზა“

№18-დან გაიგოთ

მე-10 მესაჯის

ავტორის ნომერი,

მობილური

ტელეფონის sms-

ფუნქციაში აკრიბეთ:

guli 18-10 და

გაგზავნეთ

8884-ზე 1 მესაჯით

შეგიძლიათ

მხოლოდ 1 ნომრის

გაგება. უურნალში

არც ერთი

ტელეფონის ნომერი

ალარ გამოქვეყნდება.

1 მესაჯის ფასია:

50 თეთრი.

ადამიანის უცნაური შესაქმნელობები

ისინი ერთი შეხედვით ჩვეულებრივი ადამიანები არიან. ერთი მზად არიან, საკუთარი თავი თვეობით განირონ წამებისთვის; სხვებს — წლობით არ სძინავთ, შეუძლიათ, დრო თავის სასარგებლოდ „დაატრიალონ“ და არ დაბერდნენ; ზოგიერთი გველთან, უშიშრად კონტაქტობს; ზოგი თავის ნაკვალევზე ცეცხლის კვალს ტოვებს. ისეთებიც არსებობენ, ზღაპრებში რომ წაგვიკითხავს — ტირილის დროს ცრემლს კი არა, თვალთაგან ძვირფას ქვებს ყრიან. ვინ არიან ისინი და ვინ მიანიჭა მათ ასეთი უცნაური თვისებები?

დაკიდებული

ინდოელი იოგა, ქალაქ ბხოპალადან, რავი ვარანასი, 87 დღის განმავლობაში იყო ჩამოკიდებული კაუჭებზე, რომლებიც ზურგისა და ფეხის კანში ჰქონდა გაყრილი და მიწიდან 1 მეტრის მანძილით იყო დაშორებული. „დიდი ჩამოკიდების“ დროს ვარანასი ხალხს ესაუბრებოდა და ჭამდა კიდეც. თუმცა, საკვებს შეზღუდული რაოდენობით იღებდა. 87 დღის (თითქმის 3 თვეა!) შემდეგ, ის კაუჭიდან ჩამოსხნეს და მაშინვე ვარჯიშს შეუდგა. ექიმმა, რომელიც მთელი ამ ხნის განმავლობაში იოგის მდგომარეობას აკვირდებოდა, განაცხადა, რომ მამაკაცი ჯანმრთელობას არ უჩიოდა და თავს კარგად გრძნობდა.

მუდამ ფხიზელი

მინსკელმა იაკოვ ცუპეროვიჩმა 26 წლის ასაკში კლინიკური სიკვდილი გადაიტანა. მას შემდეგ ახალგაზრდა მამაკაცის ცხოვრება უცნაურად გაგრძელდა — მას უძილობა დაეწყო. ცდილობდა, საძილე საშუალებები მიეღო და დაეძინა, მაგრამ ყველაზე ძლიერმოქმედი პრეპარატიც კი უსარგებლო აღმოჩნდა. იაკოვს ეჩვენებოდა, რომ დრო მთლიანად, ერთი დღისგან შედგებოდა და უზომოდ იწელებოდა. გარდა ამისა, კლინიკურმა სიკვდილმა მის ორგანიზმში დაბერების პროცესი შეაჩერა! 43 წლის იაკოვი ზუსტად ისევე გამოყურება, როგორ კლინიკური სიკვდილის დროს, 26 წლის ასაკში, როცა თავისი „მეორედ დაბადება“ გადაიტანა.

ადამიანი — ხანძარი

1927 წელს, ამერიკაში, ექიმ ვუდმანთან მიღებაზე ახალგაზრდა, შავკანიანი მამაკაცი, ანდერვუდი მივიდა. პაციენტის თქმით, ის თავს შეუძლოდ და სუსტად გრძნობდა და თავისი დაავადების სიმპტომების დემონსტრირება იქვე მოახდინა: ჯიბიდან ჩვეულებრივი, ახალი ცხვირსახოცი ამოიღო, პირზე მჭიდროდ მიიფარა და სულის შებერვა დაიწყო. რამდენიმე წამის შემდეგ ცხვირსახოცს ცეცხლი მოეკიდა და გაოგნებული ექიმის თვალწინ ბოლომდე დაიწვა. ანდერვუდი ზუსტად ასევე უკიდებდა ცეცხლს გამხმარ ფოთლებს. გამოკვლევებმა ცხადყო, რომ თაღლითობა გამორიცხებული გახლდათ. როგორც „ავადმყოფი“ ჩიოდა, ის იძულებული იყო, სუნთქვა შეეკავებინა, რადგან თუ ჰაერს მთელი ძალით ჩაისუნთქავდა და ასევე მთელი ძალით გამოუშვებდა, გარშემო

ყველა საგანს ცეცხლი ეკიდებოდა. ანდერვუდი გამოსაკვლევად კლინიკაში მოათავსეს, მაგრამ ექიმებმა ამ ფენომენს ახსნა ვერ მოუძებნეს.

გველების მბრძანებელი

ინდოელმა სინგხ აბუმ სახელი იმით გაითქვა, რომ გველის შხამი ვერაფერს აკლებს. ის ტერარიუმში მუშაობდა და ერთ მშვენიერ დღეს, კობრას გალიის განმენდის დროს გველმა დაკბინა. თვითონაც გაოცებული დარჩა, როდესაც შენიშნა, რომ გველის შხამმა არ იმოქმედა. სინგხს მსუბუქი წვაც კი არ უგრძნია... მან გადაწყვიტა, ექსპერიმენტი ჩაეტარებინა და გიურზას განგებ დააკბენინა თავი. შედეგი განმეორდა.

მალე მან თავისი „იმუნიტეტით“ ფულის შოვნა დაიწყო. თითქმის შიშველი შედიოდა ტერარიუმის გალიაში, სადაც უამრავი შხამიანი გველი იყო. ისინი მას მთელი მონდომებით კბენდნენ, მაგრამ სინგხი ყურადღებას არ აქცევდა, რადგან იცოდა, რომ ვერაფერს დააკლებდნენ.

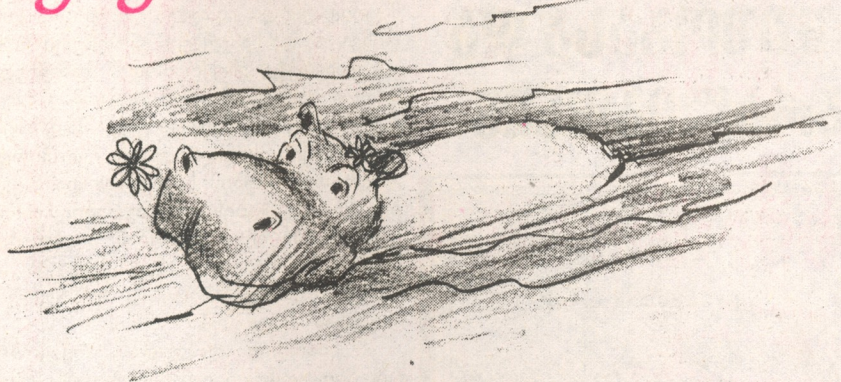
ექიმებისდა გასაოცრად, სისხლის ანალიზის შედეგად აღმოჩნდა, რომ სისხლში შხამის მოხვედრის შემდეგ ის უზრალოდ, სისხლში „დნებოდა“ და საკვებ ნივთიერებად გარდაიქმნებოდა. უფრო მეტიც — სინგხის სისხლი განსხვავებული გახლდათ — არა ისეთი, როგორიც ჩვეულებრივ ადამიანს აქვს. ერთ-ერთმა მეცნიერმა ვარაუდიც კი გამოთქვა, რომ სინგხი დედამიწაზე დაბადებული არ გახლდათ და რომელიმე პლანეტიდან იყო „ჩამოფრენილი“. ასეა თუ ისე, აბუმ ორგანიზმის საოცარი თვისება აუხსნელი დარჩა.

„ბრილიანტის“ გოგონა

ჩრდილოეთ აფრიკაში მცხოვრები გოგონა, ხანუმა, საკვებით სამართლიანად ფლობს „ბრილიანტის გოგონას“ ტიტულს. ადრეულ ბავშვობაში ხანუმას არასოდეს უტირია. პირველად მაშინ იტირა, როდესაც დედას ხახვის დაჭრაში მიეხმარა. მშობლებმა მეტყველების უნარი დაკარგეს, როდესაც შენიშნეს, რომ გოგონას თვალებიდან ცრემლის ნაცვლად მყარი კრისტალები „ჩამოუგორდა“. აფრიკელები ცრუმორწმუნე ხალხია და მშობლებმაც იფიქრეს, რომ ხანუმას ეშმაკი დაეპატრონა. ამიტომ გადაწყვიტეს, ეს ამბავი არ გაეხმაურებინათ. ხანუმას მამა ოქრომჭედელი გახლდათ და შვილის თვალებიდან გამომყრილი კრისტალების გამოკვლევის შემდეგ აღმოაჩინა, რომ ისინი გამჭვირვალე ნივთიერებისგან შედგებოდა, რომელიც ძალიან წაგავდა ალმასს. კაცმა გადაწყვიტა, კრისტალები დაემუშავებინა, მათგან სამკაულები დაემზადებინა და გაეყიდა. მის შექმნილ სამკაულებს მყიდველები მაშინვე იტაცებდნენ. ერთხელ ერთ-ერთმა კლიენტმა გადაწყვიტა, ბეჭდის უცნაური თვალი ექსპერტიზაზე გაეგზავნა. აღმოჩნდა, რომ „ბრილიანტი“ ორგანული წარმოშობის გახლდათ. ხანუმათი მეცნიერები დაინტერესდნენ, მაგრამ მისი „მყარი ცრემლების“ წარმოშობის შესახებ ვერაფერი დაადგინეს.

ბეჭემოთი... რიონში(?!)

ინგა ჯაყელი

...როცა ხიდზე უჩვეულოდ ბევრი ხალხი და გაფაციცებული ჩაპყურებ მდინარის ტალღებს, ყველას ერთი და იგივე აზრი მოსდის თავში:

— ვინმე დაიხრჩო უბედური?! — ვვითხე პირველსავე შემხედვარს და ზუსტად იგივე მკითხა მეც ჩემ შემდეგ მოსულმა რამდენიმე ცნობისმოყვარემ.

საბედნიეროდ, იმ დღეს არც დამხრჩვლი იყო ვინმე და არც თვითმკვლელობის მცდელობისა დაჭერილ-გადარჩენილი...

ხალხს სანაპიროსკენ მაინც არ უშვებდა საპატრულო პოლიციის წარმომადგენელი.

— ის მაინც გვითხარი, შე კაი დედამამიშვილო, რა მოხდა, ვის ან რას ეძებ?

— მოთმინება დაეღია მსუქან, ლოყებლავლავა კაცს, რომელიც აშკარად ჭამის მოყვარული გახლდათ — ხიდზე მდგომსაც არ გაუჩერებია ყებები: ჯერ „მაკარონიანი ხაჭაპური“ მიირთვა მადიანად, რომელიც იქვე გამოართვა გარე მოვაჭრეს და ის რომ მოათავა, ჯიბიდან მოზრდილი კორილიოკი ამოიღო...

— მართლა დანალმულია, ბიძია, ეს ხიდი?! — მიადგა პოლიციელს გაწაჭული სათვლიანი ბიჭი, ალბათ იქვე მდებარე სკოლის მოსწავლე.

— დაგეჭერ ახლა ყალბი ინფორმაციის გავრცელებისთვის და გაგიშვებ შენისთანების კოლონიაში! — წაუთქა ახალგაზრდა პატრულმა კისერში.

— სახელმწიფო საიდუმლოა? — გაბრაზდა ცილინდრიანი ინტელიგენტი და კიდევ უფრო ღრმად გადააკიდა მოაჯირს. მეც მას მივბაძე...

ქვემოთ, მდინარის ნაპირზე ვილაც თმაგაბურძნელი კაცი იდგა და შემოსულებს (რომელთა შორისაც პოლიციელებიც იყვნენ და სამოქალაქო სამოსში გამოწყობილი პირებიც) რაღაცას უჩვენებდა...

— რაია, ბიჯო, მერაბია? — ჯიუტი პოლიციელის ნაცნობი აღმოჩნდა მორიგი ცნობისმოყვარე. — ტერორისტები შემიპარენ ნავით რიონში თუ ახალი არგონავტები გაშვებულან? არ იციენ მაგ უბედურებმა, რო ოქრო კი არა, სპილენძი და რკინაც კი ხნის წინ გეიტანეს გაძარცვული

ქუთუთიდან?!

— რა ვიცი, იკლავს თავს ის ჩემისა, ბეჭემოთი რიონში და ისე ბორბავს, ცოფიანი არ იყოსო...

— ბეჭემოთი?! — აიტაცა ვილაცამ.

— უი, ბეჭემოთი ყოფილა! — ლოყაზე შემოიდო ხელი „დაჩაჩიჩებულმა“ დედაბერმა, რომელსაც უსაშველოდ წითელი პომადა ეცხო ტუჩებზე და რატომღაც სიკვდილზე უფრო საშიში მეჩვენა სიბერე მის დანახვაზე...

— ბიჭებო, ბეჭემოთი ყოფილა! — დაიყვირა სკოლის მოსწავლემ და ხიდის მეორე მოაჯირისკენ გაიქცა — იქიდანაცა ჩასასვლელი...

ბავშვებს უფროსებიც მიჰყვნენ.

— ფრთხილად, არ დაგვბინოთ! — მი-აძახა მათ მოხუცმა ქალმა, რომელსაც მაგრად ჩაეკიდებინა ხელი ხუთიოდე წლის ბიჭისთვის. — არა, ბებია, რა გაგიშვა, მაი ცირკის ბეჭემოთი კარ იქნება, რომ დაალოს პირი და ჩაგყლაპოს, სად გეძიო მერე?!

— ვითამ რიონს ამოჰყვა ფოთიდან?!

— თავი მოიქცა მეზარგულმა, რომელსაც ურიკა ჩანთებით დაეტვირთა და ამაოდ აჩქარებდა მათი პატრონი:

— ე, ბიჯო, გამასწრო ავტობუსმა! სა წავა მაგ შენი ბეჭემოთი? მობრუნდები და იქნება, ნაპირზე ამოთრეულიც კი დაგახვედრონ...

— გჯერა, ბიჯო, მერაბია მაგ სულელის?! — დაეჭვდა პოლიციელის ნაცნობი.

— რა ვიცი. მერიიდანაც დარეკეს და ჩვენც ვამოწმებთ — სიფრთხილეს თავი არ სტიკივო... არ გამოაცალაოს იმ შობელძალდმა ბურჯი ამ დაფახფახებულ ხიდებს ან ისე არ გვეკვეხოს სადმე, წყალი არ გადმევიდეს ნაპირზე...

— კინოს იღებენ?! — დაეჭვდა სათვლიანი ინტელიგენტი...

— რა კინო, ბიძია, ბეჭემოთი ამოსულა ფოთიდან, მდინარის კალაპოტს ამოჰყოფილა! — „განათლა“ კაცი მოჩერჩეტო ფოთოლამ, სიგარეტებს რომ ყიდის ღერებით გაჩერებაზე და თან შოფრებს ეპრანჭება გათხოვების იმედით...

— ვი თქვენს პატრონს! — ხელი ჩაიქნია სათვლიანმა კაცმა და ისე არხეინად გააგრძელა გზა, ეჭვი შემეპარა, სადმე „ფარული კამერა“ ხომ არაა-მეთქი დამონტაჟებუ-

ლი? ხმამალაც გამოვთქვი ეს ეჭვი.

— „ფარული კამერა“ ყოფილა, გვამასხარავენ! — თქვა ვილაცამ და უცებ გავრცელდა ამბავი, ხალხი უპაყოფილოდ აბუზლუნდა:

— ა, ამასაც გვატყუებენ... ესაა მთავრობა — ბეჭემოთიც ვერ ჩაუსვამთ რიონში ნამდვილი!.. ამ დროს პოლიციელებმა ბეჭემოთის „აღმოჩენი“ ხელებგადარებილი ამოიყვანა ზემოთ:

— ნახეთ რამე? — შეაგება მერაბიამ კითხვა კოლეგებს.

— არა, მაგრამ მონწე მაინც უნდა მივიყვანოთ განყოფილებაში. არ იცი, რა ხდება?! — სერიოზული გამომეტყველებით აბობლდა ხიდზე მსუქანი პოლიციელი...

— აკი, ლიპიანებს არ ვილებოთ?! — გალიზიანდა ვილაცა.

— მაი მერე გასუფდა, ეტყობა — რავა, ჩვენმა რევოლუციონერებმა თუ ისწავლეს ჭამა-სმა, პოლიცია პაერის ყლაპვით იარსებებდა?! — ენა წამწარა წითურმა კაცმა და მერე „ბეჭემოთის აღმოჩენი“ იცნო.

— ეგი ლოთი ლადოეია, „ბელაია გარი-აქა“ აქეს — გუშინ ძლივს გამოვგლიჯეთ სიდედრი ხელიდან, — გაიძახოდა — თეთრი დათვია, ბიკენტისა ძროხას მიადგა შესაჭმელადო! — არადა, უბედური ვერიჩკა მართლა მოდენიდა ბიკენტისა ძროხას, ცენტრში უნახავს, სკვერში მობალახე და პოლიციისთვის გამოურიდებია...

ზოგჯერ ქვებს ისვრის ჭიშკრისკენ, აივანზე გადმომდგარი: ვინცა კაცები მეჭყანე-ბიენო და არცა ვინმე სულერი სიახლოვს...

— აჰა, ბეჭემოთი მეელანდა?! — გული დასწყდა ვილაცას.

— რას ბუჭტურობ თუ იცი, რა უნდა რიონში ბეჭემოთს?! — გაუწყრა ლოთის ნაცნობი. მის სიტყვებს ლადომაც მოჰკრა ყური და მხრები აიჩჩა:

— ვითომ მართლა მეელანდა?.. ნამდვილს კი ჰგავდა და...

მსუქანმა პოლიციელმა კისერში ჩააფეთა:

— მოლანდებსა მოგცემ მე შენ, თუ მართლა ტყუილია ეგ ამბავი და არ იქნა წყალში ბეჭემოთი...

...რით დამთავრდა ეს ამბავი, ვეღარ გეტყვით, რადგან შემრცხვა და უცებ გაფცალე იმ ადგილს...

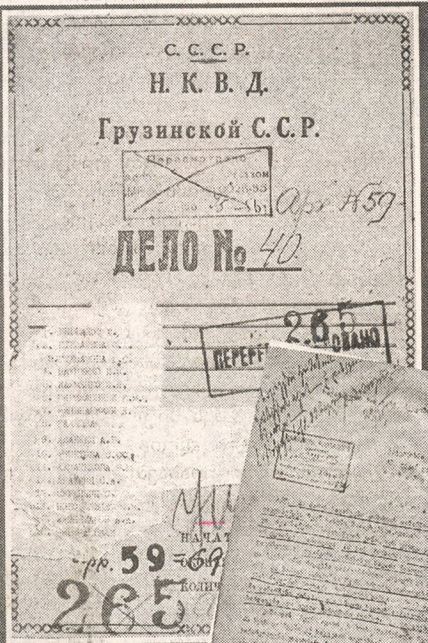
აი, რისი შემრცხვა, ეგ ცალკე თემაა და არც ისე ადვილი სათქმელად — არადა, წამიერად მაინც ხომ დავიჯერე, რომ რიონში მართლა ინვა გამოტოლი, ფოთიდან ამოსული ბეჭემოთი... კიდევ რამდენმა ჩემ-ნაირმა დაიჯერა და ბეჭემოთი ჯანდაბას — ვაითუ, სხვა ყველაფერიც ტყუილია და ამიტომ ვერ ვხედავთ უამრავ „სიკეთეს“ თუ „საქმეს“, რომელსაც მთავრობა გვამადლის: ნუ ხართ უმადურები, დაინახეთ, თქვენს საკეთილდღეოდ როგორ ვირჯებიო!...

პრინციპში, მართალი რომ იყოს, რა უნდა რიონში ბეჭემოთის დანახვას და ან ჩემს ცარიელ თევზზე როგორ ვერ შევამჩნევდი მსუყე ლუქმას?!

„ხალხის მტრებად“ მიჩნეულა ჯაშუშობასა და ბანდიტობას ახალგაზრდონ

აქამდე დახურულ და გასაიდუმლოებულ უშიშროების საარქივო მასალებში ყველაზე ძველი დოკუმენტი 1921 წლით თარიღდება და ვაჭრების მასობრივ დაპატიმრებასა და დახვრეტას ეხება. საქართველოს ტერიტორიაზე ცეცხლითა და მახვილით მოსული ბოლშევიკები რეპრესიებით ცდილობდნენ იმ საზოგადოების დამორჩილებასა და დაშინებას, რომელიც მათი მმართველობის წინააღმდეგი იყო. სპეციალური დადგენილებაც გამოსცეს კონტრრევოლუციური ელემენტების, ჯაშუშების, სპეკულანტებისა და ბანდიტების წინააღმდეგ საბრძოლველად დანაშაულებრივი საქმიანობის ასეთი ფართო სპექტრი ბოლშევიკებს საქმეს უთიოვდა, ამიტომ „ხალხის მტრებად“ მიჩნეულებს ხან ჯაშუშობაში სდებდნენ ბრალს, ხან ბანდიტობაში და ხანაც — „სპეკულანტობაში“.

დღის ვადაში დახლებზე გამოეტანათ საწყობებში გადანახული საქონელი. მათ, ვინც ბოლშევიკების მოთხოვნას არ დააკმაყოფილებდა, მთელი ქონების კონფისკაცია და სასჯელის უმაღლესი ზომა — დახვრეტა ემუქრებოდა. დათქმული 3 დღე გავიდა, მაგრამ რევკომის მკაცრი ბრძანების მიუხედავად, მაღაზიების დახლები ისევ დაცლილი იყო პირველადი მოხმარების საგნებისა და საკვები პროდუქტებისგან. ვაჭრების მხრიდან დაუმორჩილებლობამ ახალშემდგარი ბოლშევიკური ხელისუფლება განარისხა და დანაპირების სისრულეში მოყვანას შეუდგნენ.

27 მარტის დილიდან, რევკომის ნდობით აღჭურვილი პირებისგან შემდგარ კომისიის თბილისის ყველა სავაჭრო ობიექტის, საწყობების, სარდაფებისა და ვაჭრების საცხოვრებელი სახლების ჩხრეკა დაეწა. კომისია ჯარისკაცების ბაზარში, ძმები მირიანაშვილების მოყვანას შესამოწმებლად მივიდა. მაღაზიის მფლობელებს ჩხრეკის ორდერი წარუდგინეს და საქმეს შეუდგნენ. ჩხრეკის შედეგად, მირიანაშვილების მაღაზიის ღვინის სარდაფში აღმოაჩინეს კასრებით ღვინო, რამდენიმე ყუთი მარილი, ლორი, ყველი და სხვა პროდუქტები. კომისიამ მაღაზია დალუქა, ძმები მირიანაშვილები კი კანონის დაუმორჩილებლობისა და საქონლის გადამალვის გამო დააპატიმრა. 3 მკიდან ყველაზე უფროსი, 52 წლის რაჟდენი იყო. ამიტომ, როგორც ძმებს შორის უფროსსა და სავაჭრო საქმის ძირითად წარმ-

შეა ტუხიაშვილი

1921 წლის თებერვალ-მარტში, საბჭოთა რუსეთის მიერ განხორციელებული ინტერვენციის შედეგად, საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის ხელისუფლება დამხო და რუსეთის საოკუპაციო რეჟიმი დამკვიდრდა. პოლიტიკური ინტერესებიდან გამომდინარე, მოსკოვი ცდილობდა შეენიღა არა მარტო მის მიერ საქართველოს ინტერვენცია, არამედ ის საოკუპაციო რეჟიმიც, რომელშიც ჩვენი ქვეყანა იმყოფებოდა. საბჭოთა რუსეთის პოლიტიკურმა ხელმძღვანელობამ გადაწყვიტა, საქართველოსთვის ფორმალურად შეენარჩუნებინა დამოუკიდებელი და სუ-

ვერენული ქვეყნის სტატუსი, ხოლო უმაღლესი სახელისუფლებო ორგანოს ფუნქციის შესრულება საქართველოს რევოლუციურ კომიტეტს,

„უამრავი პაჭარი დახვრია, დააპატიმრა...“

— რევკომს დაეწა. კომიტეტის თავმჯდომარედ ფილიპე მახარაძე დაინიშნა, რომელსაც დამოუკიდებლად რაიმე გადაწყვეტილების მიღება არ შეეძლო და ფაქტობრივად, რუსეთის დირექტივებს ასრულებდა. საქართველოში ბოლშევიკების დიქტატურული რეჟიმის დამკვიდრებას უამრავი უდანაშაულო ადამიანის სიცოცხლე შეენირა.

1921 წლის 22 მარტს რევკომის საგანგებო კომისიამ, სპეკულაციის აღკვეთის მიზნით, გამოსცა ბრძანება, რომელიც ყველა ვაჭარს ავალიდებულებდა 3

მართვეს, კანონის მთელი სიმძიმე მას დაანვა. ძმები ცდილობდნენ, ბოლშევიკური ხელისუფლება დაერწმუნებინათ, რომ საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების შემდეგ, სავაჭრო საქმეს აღარ მისდევდნენ და აღარც გასაყიდი საქონელი შემოჰქონდათ. დოკუმენტებში, რომლებიც უშიშროების არქივში აქამდე გრიფით — „სრულიად საიდუმლოდ“ — იყო დაცული. უმცროსი და შუათანა ძმის, ლევან და გიგა მირიანაშვილების, რევკომის თავმჯდომარის სახელზე გაგზავნილი თხოვნის წერილიც ინახება, სადაც ვკითხულობთ: „27 მარტს საგანგებო კომისიის თანამშრომლებმა აგვინერეს და დაგვიბეჭდეს ჩვენს სახლში მოთავსებული, ოჯახის საჭიროებისთვის შენახული რვა ნაჭერი ლორის წელის ქონი, ორი ფეხი ვიჩინა, სამი გუდა ყველი, ორ ფუთამდე კარტოფილი, 18

წითელარმიელები

წითელარმიელთა შემოსვლა თბილისში

ლორის ჯიგარი, დარჩეული და დაუ-
რჩეველი, და უვარგისი ვიჩინაზე ნა-
ყარი მარილი. ამის შესახებ ჩვენ და
ჩვენი ძმა რაუდენა დაპატიმრებული
ვიყავით და საგანგებო კომისიის ა.წ.
30 მარტის განაჩენით, ჩვენ სრულიად
განვითავისუფლდით, ხოლო ჩვენს ძმას
რაუდენას მიესაჯა სიკვდილით დასჯა,
რომლის შემდეგ აღწერეს ჩვენი დან-
არჩენი ქონება, მთელი სახლის ავე-
ჯულობა, ღვინის და არყის სარდაფე-
ბი და ყველა წვრილმანი ჭურჭელი და
საცვლები კი.

ვინაიდან ჩვენი ოჯახი, რომლის მარ-
ჩენალი ჩვენა ვართ, შეადგენს 23 სულს
და ჩვენივე საკვებით იკვებებიან, აგრეთვე
ზოგიერთი ჩვენი გაჭირვებულნი, უს-
ახსრონნი ნათესავები, ხოლო ახლა მათ
გამოკვებას სახსრის უქონლობის გამო
მოკლებულნი ვართ. ჩვენ ვიყავით პა-
ტიოსანნი მუშაკნი და თუ ვიგებდით
საკუთარი ოფლით ორიოდე პროცენტს,
მხოლოდ ხმარდებოდა ოჯახსა და თან-
ამშრომლებს. თხოვნის წერილში ძმე-
ბი მირიანაშვილები წართმეული ქონე-
ბის დაბრუნებას და ბედკრული ძმის
გათავისუფლებას ითხოვდნენ, მაგრამ
რევკომის მაშინდელმა თავმჯდომარემ
ფილიპე მახარაძემ მათი თხოვნა არ
დააკმაყოფილა. რაუდენ მირიანაშვილს
„სპეკულანტობა“ „დაუმტკიცეს“ და დახ-
ვრიტეს.

საბჭოთა ხელისუფლების მიერ ვაჭრე-
ბის დევნა „მირიანაშვილების საქმით“
როდი დამთავრდა. სპეკულაციის აღკვე-

თის საბაბით, რევკო-
მის კომისია არაერთ
მაღაზიასა და სავა-
ჭრო ობიექტში ატა-
რებდა ჩხრეკას. საარ-
ქივო მასალებიდან
ირკვევა, რომ კომი-
სიას გოლოვინის
პროსპექტზე (ახლან-
დელი რუსთაველის
გამზირი) პეტრე ნაუ-
მენკოს სამაქარლამო
გაუჩხრეკია. სამაქა-
რლამოს საწყობში
ფუთობით ფქვილი,

შაქარი და თაფლი უნახავთ, რის გამოც
მისი მფლობელი დაუპატიმრებიათ. უც-
ნაურია, რომ ნაუმენკოს საბჭოთა ხე-
ლისუფლებამ მხოლოდ პატიმრობა აკ-
მარა, მაშინ, როდესაც იმავე ბრალდებით
დაკავებულ თბილისელ ვაჭარს ნო-
ვოსელცევს, რაუდენ მირიანაშვილივით,
სასჯელის უმაღლესი ზომა — დახვრე-
ტა მიუსაჯა. ნოვოსელცევი მხოლოდ
იმით გამოასალმეს სიცოცხლეს, რომ
სახლის სარდაფში დიდი
რაოდენობით სხვადასხვა
საქონელი — შვეიცარიუ-
ლი ყველი, კარაქი, მარი-
ლი, შაქარი და საპონი
უპოვეს. იგივე ბედი გაი-
ზიარა კიდევ ერთმა მოვ-
აჭრემ, ლაზარე აკოპჯან-
ოვმა. მისი დახვრეტის მი-
ზეზი — ერთი ფუთი
შაქარი, 3 ფუთი საპონი,
44 წყვილი წინდა, 40 ცალი
სანთელი და 8 წყვილი
ქალის ფეხსაცმელი გახ-
და. ლაზარე აკოპჯანოვის
საქმის მასალებში ვკითხ-
ულობთ: „აკოპჯანოვს,
როგორც პირველი გილ-
დიის ვაჭარს, რომელმაც გადამალა
საქონელი, მიესაჯოს კანონის უმაღლე-
სი ზომა — დახვრეტა. მისი ქონება
კონფისკირებულ იქნას, ხოლო საქმე
ჩაითვალოს დახურულად და გადაეცეს
არქივს“.

საბჭოთა ხელისუფლება სპეკულაციის
აღკვეთის მიზნით,
მსგავს რადიკალურ
ნაბიჯებსა და გადა-
წყვეტილებებს არ
ერიდებოდა, ამიტ-
ომაც აღნიშნულ პე-
რიოდში უამრავი
ვაჭარი დახვრიტეს,
დააპატიმრეს ან
უკეთეს შემთხვევაში,
ქონების ჩამორთმე-
ვითა და გაცოტრე-
ბით ჩამოაშორეს
სავაჭრო საქმიანო-
ბას. ექვგარეშეა,

რომ ვაჭრების დახვრეტა საზოგადოე-
ბის სხვა წარმომადგენელთა დასაშინე-
ბლად, ომის შედეგად გაღარიბებული
ერის კიდევ უფრო გასაღარიბებლად
და მასობრივი ტერორისტის მიმართუ-
ლი ქმედება იყო. ამის დასტურად, თითქ-
მის საუკუნის წინ დაწერილი, სიძველის-
გან გაყვითლებული ბარათიც გამოდგე-
ბა, რომლის ავტორიც, „კვალის“ ყო-
ფილი რედაქტორი, ანასტასია თუმანი-
შვილი-წერეთლისა გახლავთ, ადრესატი
კი — ფილიპე მახარაძე: „ჩემო ნაცნო-
ბო ფილიპე! ამას წინათ მწერალთა
კავშირის კრებაზე შალვა ელიავამ აღნი-
შნა, ბოლშევიკები დიდ მნიშვნელობას
აძლევდნენ კულტურას და ყველგან შეაქე-
ტ კულტურა. ამის მაგალითი უსათუოდ
იქნება ერივანი და ბაქო. მაგრამ ამ
გვარი ლათაიებით ვერ დააჯერებთ ჩე-
მისთანა მოხუცებულს.“

ამბობენ, გარშემო ბევრი ჯაშუში
ტრიალებს და პირში წყალი ჩაიგუ-
ბეთ. მე კი ვეშობ, წყალმა არ დამხრ-
ჩოს და სჯობია, დამსაჯოთ. სარჩო-
საბადებელი აღარა მაქვს, გარდა ქართუ-

კალიასავით რომ მოუსიეთ ჩვენ გურფა საქართველოს
ბრბო გასანადგურებლად, შეგრცხვებით თუ არა!

ლი წიგნებისა, რომელიც ამისთანა საერ-
თო შიმშილობის დროს არავისთვის
საჭირო არ არი და თქვენი ხელით
ჩემი სიკვდილი კი მათიანეში იქნება,
ორიოდ სიტყვით იყოს აღნიშნული და
მე ამით კმაყოფილი ვიქნები.

ხალხის ბრბოს, რომელიც ვერ მოან-
ყობს თავის ოჯახის საქმეს და ცეცხლ-
ითა და მასივლით დევნის ინტელიგენ-
ციას, რა კულტურის შემოღება შეუ-
ძლია! კალიასავით რომ მოუსიეთ ჩვენ
ტურფა საქართველოს ბრბო გასანად-
გურებლად, შეგრცხვებით თუ არა!

ამის მნახველი, რასაკვირველია, მე
ვერ ვიქნები და მომავალი ქართველო-
ბა კი დააფასებს“.

P.S.

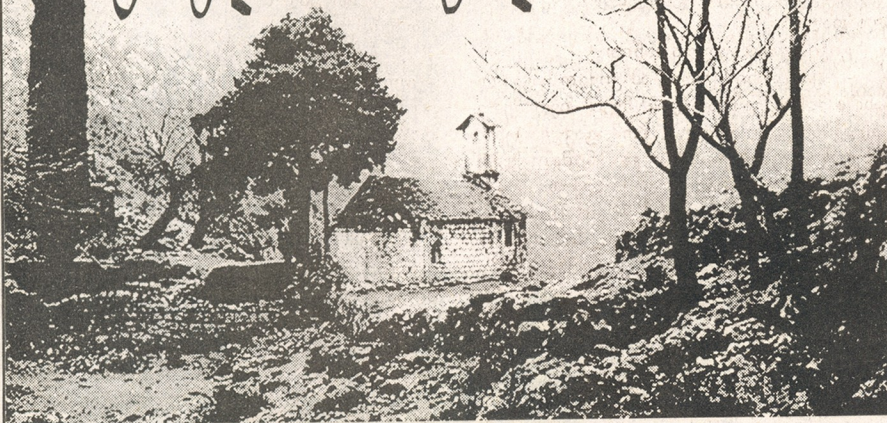
მომზადებულია შინაგან საქმეთა
სამინისტროს ჟურნალის „საარქივო
მოამბის“ მასალების მიხედვით, ავტორი
— ნინო ყიფშიძე.

შეითან-ბაშარი
მეიდანზე და
მეტეხის ციხე

ერთი ვინმე ყავლანთა მკობელი

პაპა გიგაშვილი

ნაწარმოებზე თქვენი შთაბეჭდილება
შეგიძლიათ გაგვიზიაროთ ელფოსტით
gza.fantazia@gmail.com

ლიახვის ხეობაში, ოდესღაც მოასფალტებულ, ამჟამად კი დაბომბილივით ორმოებით დათხრილ შარაგზაზე, ახალთახალი „ჯიპ-ჩეროკი“ მოძრაობდა.

ავტომანქანაში ორი ორმოც წელს მიტანებული თუ გადაცილებული წარმოსადგენი მამაკაცი იჯდა: საჭესთან — ზორბა, დიდი, მოჭიდავის მოყვანილობის ნოდარ ყაფლანთაშვილი, გვერდზე — ასევე მაღალი, მხოლოდ ხმელ-ხმელი, მსუბუქი, სპორტული აღნაგობის გივი ვაშალომიძე. ორივე — ძვირფას სამოსში გამოწყობილი.

გივიმ ქვედა თაჩიდან რაღაც ქაღალდები და ფოტოები გამოიღო, ერთ ფლომასტერით დაწახანული სქემას ჩაეკრიკიტა.

— არ გინდა ეგ რუკები, დამიჯერე... აქ ყველა გზა იქ მიგვიყვანს... — თქვა ნოდარმა.

— რა იცი?

— ეგრე ვატყობ! ჩემი ალლოსი ხომ გჯერა? ბევრჯერ გამოგიცდია...

— ჰოო, ალლო, ალლო! ალლოს გააჩნია... ზოგ რამეში მაგარი გაქვს, ზოგში... — თავი გადააქნია გივიმ.

— მთავარში მაქვს, სულ მთავარში, ხომ იცი!

გივიმ პატარა საბარგული გახსნა და ქაღალდები ჩაალაგა. შიგ იარაღი გამოჩნ-

დასაწყისი

და — „ბერეტა“... ნოდარმა თვალი მოჰკრა და შესძახა:

— ბიჭო, სულ დაკარგე შენი ძველბიჭური პრივიჰა? იარაღი მანდ რო ჩაგდია... რო დაგჭირდეს, „ბარდაჩოკის“ გასასხნელად გამოიქცევი?

— რაღა დაგიმალო და მბეზრდება ამ რკინის თრევა... ყველაფერს თავისი დრო აქვს...

— ჰოო, გაუნი ვეკილ-იურისტი ხარ... მე კიდევ, არა, ძაო, ეგ თუ ზედ არა მაქვს, — მარცხენა ილიაზე დაირტყა ხელი, — ასე მგონია, ცალ ფეხზე ტუფლი არ მაცვია და ქუჩაში ისე დავდივარ-მეთქი...

ორივემ გადაიხარხარა.

— ჰოო, ნათქვამია: იარაღის ტარება ქართულ გენეტიკაშიაო... — თქვა გივიმ.

— გენეტიკებისა მე არაფერი გამეგება, მაგრამ... მეშინია და იმიტომ ვატარებ... არა, თვითონ ამბისა კი არ მეშინია, შენც კარგად იცი, მაგრამ რამე რომ მოხდეს და მე ხელცარიელი დავრჩე... მაგის გაფიქრება-ზედაც სულ ტანში მცრის...

გივიმ გაიცინა:

— ხმალ-ხანჯლის ტარება რომ ისევ შემოვიდეს, კაი ბლომად რკინის თრევა კი მოგიწევდა... შენ რა გენაღვლება, ბუღალავით ჯანი გაქვს.

— ეგ შენ უფრო მოგიხდებოდა... საჩოხე წელი შენ შემოგრჩა და...

მცირე პაუზის შემდეგ გივიმ ჰკითხა:

— ისევ ისა გაქვს?

— ისიცა მაქვს, მაგრამ შენ ეს არ გინახ-

ავს... ახალი მოდელია...

ნოდარმა დიდი, ახალი პისტოლეტი „კოლტი“ დააძრო და გივის გადაანოდა. გივიმ ჩამოართვა, დათვალიერა, მერე მჭიდი გამოაცალა და ვაზნებს დახედა.

— ოჰოჰოჰო! ზარბაზანია, რა არი?! თერთმეტი მილიმეტრია?

— ჰო, მაშ! აბა, როგორ!

გივიმ დამცველი გადასწია და საკეტი გამოქაჩა. ლუღიდან მსხვილი ყვითელი ვაზნა გადმოვარდა.

— პირში გქონდა, კაცო? — გაიკვირვა გივიმ.

— არა, ბიჭო! ვინმე თუ მომაშვირა, მაშინ დავინყებ ზატვორის ჩხლაკუნს ფრაერით.

— ვერ გამაფრთხილე?

— ეგეც თუ დაგავიწყდა და... შენ რა გაფრთხილება გინდა, არ შეგეშლება. ფრაერებს ხელსაც არ ვაკიდებინებ... — გაიცინა ნოდარმა.

— ისე, რა ამბავია, კაცო, მაგისი ტყვია ხარს ნააქცევს.

— ჰოდა, ეგ არი! ჯვარი გვწერია, მაგრამ რამე რომ იყოს, ვერნიაკი უნდა გლიჯო! ზედმეტი ფაფხური ვის აძლევს ხელს.

გივიმ ის ერთი ვაზნა ლულაში შეაბრუნა, საკეტი მიკეტა, მჭიდრი თავის ადგილზე შესვა, დამცველზე დააყენა და ნოდარს დაუბრუნა. იმანაც ხელად ჩაიტენა ბუდეში.

გივი შეტრიალდა და არემარეს დაუნყო თვალიერება.

— აგე, შენი ალლო! ნახე, სად შემოვედით... — შესძახა უცებ.

ნოდარმა მანქანა გააჩერა და მიიხედ-მოიხედა.

ატეხილ ქალაში იყვნენ, თავს წამომდგარი, დიდი, დაბურული თელების ქვეშ, მაყვლიან, ლიჭიან, ქაცვიან ტაფობზე... აქეთ-იქით დატოტვილ-დავლავნილ ფშანებსა და რუებს შორის. მოგუდული დუდუნი იდგა: იგრძნობოდა მდინარის სიახლოვე მოშორებით, მეჩხერ ლელიანში, რაღაც ნანგრევებიც ჭიატობდა.

— როდის გადმოუხვები? — იკითხა გივიმ.

— რა ვიცი... ამ ლაპარაკში, კაცო, ეს გზა უფრო ნატარი მეჩვენა...

— არადა, რა კაი ადგილია, — თქვა გივიმ და მანქანიდან გადმოვიდა.

— აგე იქ რა ჩანს? — ხელი გაიქნია მეჩხერი ლელიანისაკენ.

ნოდარმა მანქანის ქვედა თაჩიდან ბინოკლი გამოიღო და გახედა:

— რაღაც ნანგრევებია... ნანისქვილარი იქნება... ქალაში სხვა რა უნდა იყოს? — მერე ადგილი მოათვალიერა და:

— აუჰ, რა საქიფო ადგილია! — თქვა.

— ჰოდა, დავკრათ თითო! გადმოიღე შენი „ბალანტაინი“... — უპასუხა გივიმ.

ნოდარმა მანქანის უკანა სავარძელზე დაყრილი პაკეტებიდან ოთხკუთხა, ყავისფერი ბოთლი და პლასტიკატის ჭიქები ამოალაგა. ბოთლი გახსნა და დაასხა დალიქს. გაიარ-გამოიარეს, გაიზიარეს, გაიჭიმნენ, მერე ნოდარმა თქვა:

— ბარემ აქა ვართ და... მოდი, ვისროლოთ... იარაღის გასინჯვა არ გინდა?

გივიმ თავი დაუქნია და ნოდარმა ათ-თორმეტ მეტრში, ხის გადანაჭერზე ნახ-მარი პლასტიკატის ჭიქები დააღება, უკანვე დაიხია, „კოლტზე“ დამცველი შესხსნა და გივის გადანარდა.

— ძალიან პატარა მიზანია... — თქვა გივიმ.

— ვაჰ, მაშ, თორმეტ მეტრში აფიშას ხომ არ დაგიკიდებ!

გივიმ სამჯერ ესროლა და სამჯერვე ააცილა.

— მაიტა აქა! — ყოყლოჩინად შესძახა ნოდარმა და იარაღი გამოჰგლიჯა. — აი, როგორ უნდა!

ესროლა და ერთი ჭიქა გაქრა. მეორე ააცდინა. მესამე გასროლაზე მეორე ჭიქაც გააქრო.

— შენ უკვე მისროლილი გექნება, — თქვა გივიმ.

— ჯერ მთლად არა, ჯერ მარტო ორასი დოლარი გავაფრინე!

— როგორ?

— როგორ და ისე... ვაზნა — ხუთი დოლარი ღირს. მიდი, კიდევ სინჯე!

ნოდარმა ორი ახალი ჭიქა დადგა. ჯიბიდან მეორე სავეს მჭიდი ამოიღო და იარაღში გამოცვალა.

გივიმ კიდევ ოთხჯერ ესროლა და ვერც ერთი ვერ მოარტყა.

ნოდარი აროხროხდა:

— ვა-ჰა-ჰა-ჰა! ჩამოვარდი იშვილებიდან, გივო, შე ძველო!

— მძიმე იარაღია, მიჩვევა უნდა... — თქვა გივიმ, — აბა, ჯერ მარტო ოცდათხუთმეტი დოლარი გავაფრინე და... ყველაფერს დოლარები უნდა, ნოდარ ჩემო... უფასოდ ბუზს ვეღარ აუქმევ ამ ქვეყანაში, ხომ იცი... მოიჭა, თითოც ჩამოასხი.

მანქანასთან მივიდნენ. ნოდარმა გამოიღო ბოთლი და ახალი ჭიქები, დაასხა. ისევ უსიტყვოდ დალიეს. ნოდარი თითქოს რაღაცას ჩაუფიქრდა, მერე თქვა:

— ისე, დროზე დაატორმეზე, რა ბიჭო!

— რაზე ამბობ? — ეჭვიანად გახედა გივიმ.

— თქვენს ჭაბუკურ გატაცებებზე, ბატონო გივი! ცოტაც რო გაგერევა, ციხეს ვერ ასცდებოდ. იურისტობაში ნაციხრობა მაინცდამაინც ვერ გამოგადგებოდა...

— ნეტაი შენ, მოგცლია! ამ დროში ვილა უყურებს მაგას? ნაციხრებსა და ნაშტიკარებს მინისტრებად და პროკურორებად გინიშნავენ... ეგერ — სახელმწიფო დამნაშავე და ძებნილი დეპუტატობის კანდიდატობაში ეტენება და...

ნოდარმა ისევ ჩამოასხა ვისკი და შეეკითხა:

— ისე, თუ გამოგადგა ქუჩის უნივერსიტეტი პრაქტიკაში? რომელი უფრო გამოგადგა?

— დურაკსა და ლაყეს არც ქუჩის უნივერსიტეტი უშველის და არც ჯავახიშვილის... ჭკვიანისთვის ყველაზე უნივერსიტეტი... აი, თუნდაც შენი მაგალითი...

— მე, კაცო, ეკონომისტის დიპლომი მაქვს... — თქვა ნოდარმა.

— შენც რალა ეკონომისტის იყიდე? იურისტის გეყიდა...

— სუ, კაცო! ეგ აღარა თქვა... კომერციაში მქონდა გამოცდილება...

— შენ კიდევ ბევრ სხვა რამეში გაქვს გამოცდილება... ღმერთმა მოგახმაროს!

— მაშ, აბა როგორ! ჩვენთან არს ღმერთი! — სრული სერიოზულობითა და სასოებით თქვა... მარცხენაში ჭიქა ეჭირა, მარჯვენით სამჯერ გადაინერა პირჯვარი — ღმერთო, შენ გვიშველეო, შეჰვედრა და დალია.

გივიმ ჭიქა მალა ასწია:

— ყაფლანიშვილო, ამ ჭიქით საყაფლანოს მინას გაუმარჯოს! ჩვენს ზედ შემობიჯებას გაუმარჯოს! ხომ გაუჭახუნეთ კიდევ თითო-თითო... კაი ნიშანია! ბიჭიანობა იცის ბათი და ჭახაჭახი...

— ბიჭიანობაში შენი იმედი მაქვს! იმედი მაქვს, მაგაში არ ააცდენ მიზანს! ისე, მისროლა-პრისტრელკა კი გინდა... სამართლიანობის აღდგენას გაუმარჯოს საყაფლანოში!

დალიეს და გივიმ დაამატა:

— ჰოდა, პრისტრელკას დოლარების გაშვება სჭირდება ჰაერში... ბლომად! შენ თვითონა თქვი... ისე, ჯერჯერობით კაი ხელმოსაჭიდი არაფერი ჩანს, საბუთებში მაინცდამაინც, მაგრამ ფული იყოს და ზურგის ხალხი მოინახება... არ მოინახება და ჩვენ თვითონ გავაკეთებთ ხელის მოსაჭიდსაც და ფეხის შესადგმელსაც...

— არის, არის, — ფულიცა და ზურგის ხალხიც. ისე, მთავარი მაინც ფულია... ის ზურგის ხალხიც ფულით მოინახება და არა ბიძაშვილობით... ყაფლანიშვილი უნდა დავბრუნდეს საყაფლანო ნაშინდარში! უნდა აღდგეს საუკუნის წინ დარღვეული სამართლიანობა!

თითოც დალიეს და ნოდარმა უკანა

სავარძელზე დახორავებული პაკეტების დახსნა დაიწყო. მოხარშული ზუთხი, გუდის ყველი, კარგი კახური შაშხი, ხაჭაპური...

— მოდი, ვჭამოთ! — დაუძახა გივის.

— აჰ, ჯერ რა დროს ჭამა, — შეიცხადა გივიმ.

— საღამოსთვის ინახავ თავს? იქამდე შორია! ჯერ სოფლის დაზვერვა, მერე იმ როკის ტყეშიაც უნდა ავიდეთ, ხო იცი... მერე ზურიკელა გამგებელს რო გამოვიძახებთ სვიდანიზე, ჩავბრუნდებით და დავსხდებით...

— შენახვა კი არა... არა, არა მშია ჯერ, შე კაცო! ხომ იცი, გვიან მშოდება, — თქვა გივიმ, — ისე, რა დაუკვეთე იმ დუქანში? ნოდარი მოზრდილ ნაჭრებს იტენიდა პირში, მაგრამ მუშაობდნენ მისი ყბების ძლიერი კუნთები...

— ბატკანს დავლაგე... ჩაქაფულს დავგავედრებენ... მსხვილი მურწები ჰყავთ დაჭერილი... კიდევ რამერუმეები... კაი ატენურიც დავაბარე... ბიჭოს, რა მადაზე მომიყვანა ამ ჰაერმა?!

— მადას არც შუა თბილის-ქალაქში უჩივი...

— არ ვუჩივი, აბა როგორ! კარგია! კარგია, კაცს რო ყველაფერი ბევრი შეუძლია... ბევრი სმა! ბევრი ჭამა! ბევრი ქალებიც...

— და ბევრი საქმეც... საქმე დაგავინცა?

— საქმე, აბა! ბევრი მაგარი საქმე! მაშ როგორ!

ამ დროს ჭალის სიღრმიდან, სადღაც იმ მხრიდან, ნანისქველარის ნანგრევები რომ მოჩანდა, ტაშ-ფანდურისა და ღრინაცელის-მაგვარი ხმა მოვიდა... მოგუდულად... ნოდარმა მიაყურა, მერე ისევ დურბინი გადმოიღო და იმ მიმართულებით დააკვირდა... არაფერი ჩანდა...

— რა არი, ნეტავ რა ხდება? — ჩაიბურტყუნა.

— რაში გაინტერესებს? ვილაცა სადღაც მწვადსა წვავს, ღვინოს აყოლებს...

— ჰო, მაგრამ ქალის ხმაც მომესმა სიმღერაში, თუ რაღაცა...

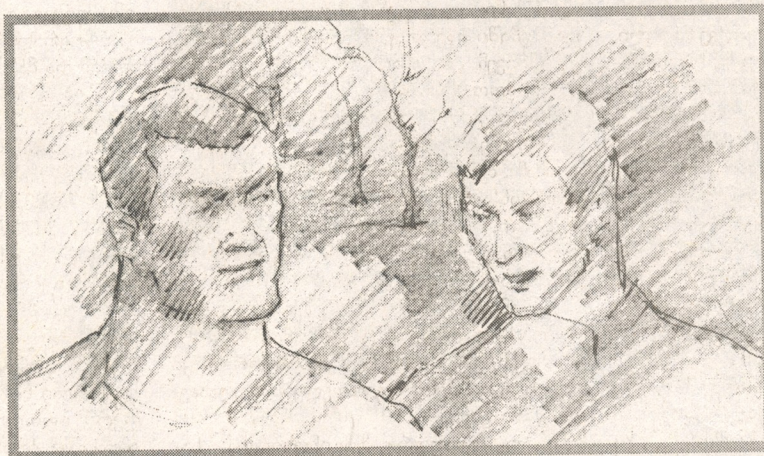
— გამაგიჟებს ეს კაცი! აქ საიდან ღა

გამოჩნდნენ ქალის ხმა? გინდაც ქალის ხმა იყოს, რაში გაინტერესებს?

— მოიცა, მოიცა... —

ისევ ნაიბურტყუნა ნოდარმა და მიყურადებულ ნელ-ნელა დაიძრა რიყისაკენ, ლიხავის მთავარი დინებისაკენ... გივიც უნებურად გაჰყვა, ირონიული ღიმილით სახეზე... სმაური თითქოს ასლოვდებოდა... ნოდარი და გივი რიყეზე ზედ მდინარეს მიადგნენ, მაგრამ ლამიანებზე გადასვლას მოერიდნენ, საფლობი ჩანდა... რიყე-

რიყე მიჰყვებოდნენ ნაპირს დინების აღმა. ხმები ასლოვდებოდა და თანდათან გასარჩევი

გახდა: ფანდურის გამაღებული ჩხაკუნი და ჩქარი ტაშისცემა... მერე სიმღერაც გაიჩნა:

ცანგალა და გოგონა და!
ცაანგალა! გოგონა!
ტაშიტუში! ტაშიტუში!

მდინარის გაღმა ნაპირზე, ნანგრევების მხრიდან, ქაცვი-ანებსა და ლიჭიანებში ილანდებოდა სილუეტები, რომლებიც სიმღერასთან ერთად დინების გასწვრივ მოძრაობდნენ...

ნოდარი ღურბინდში ჩამტერებული ცდილობდა გერკვია, რა ხდებოდა... გვი მოთინებოთ იდგა და გასცქეროდა გაღმა ნაპირს თვალბოჭკუთული...

რალაც უცნაური პროცესია ჩანდა... ალბათ, ათამდე იქნებოდნენ, შეიძლება, მეტიც... შამბსა და ლელიანში ისე რიალებდნენ და ირეოდნენ, რომ ბოლომდე ვერც დაინახავდი და ვერც დაითვლიდი. შუაში კი ერთი მობუქნავე სამეული ირჩეოდა, ერთ-ერთი მართლაც ქალი იყო. სილუეტით მიხედვით, რომ ლამაზი აღნაგობისა უნდა ყოფილიყო. სხარტად და მოხდენილად ტრიალებდა... შუბლზე ნაკრული და აქეთ-იქით გაფრიალებული მანდილის გრძელი ბოლოები სახის გარჩევის საშუალებას არ იძლეოდა... მეორე — მაგარი და ყოჩაღი ახალგაზრდა კაცი იყო, პერანგი და ქურთუკი ერთიანად ჰქონდა მოშლიფეხული და მკერდზე მკერდი და დაკუნთული მუცლის ფარი მოუჩანდა ხოლმე ტრიალისას... მესამე — დათვივით დიდი, ბაყბაყ ვინმე იყო, თავიერ-გაბანჯკვლული, ჩოხადახეული... მხარზე მსხვილი მარგილი გაედო, ზედ ჩამოცმული ცხვრის თავითა და ტყავით... მოუხეშავი ბაჯბაჯითა და ტორტმანით ცეკვავდა, მაგრამ ძალიან ენერგიულად კი ამოდიოდა ბუქნებს...

...ერთ ვილაცას, წინ გამოსულს, რალაც უცნაურად დიდი ფანდური ეკავა და შეუსვენებლად, თავგადაკვლილი სიჩქარით გაუდიოდა ჩხაკუნი... ერთ თეთრ თმანფერიან, მოკაკვულ ბერიკაცს შამფურები ეჭირა მზადის დიდრონი ნაჭრებით... ვილაც მხარბეჭიანს კაი მოზრდილი ტიკი გაედო მხარზე... სულ ბოლოში ერთი ჭიაყელასავით დაგრეხილი, მეჩხერწვერიანი, ელაში კაცი მოზანდლობდა, ცალ ილიანში წითელი მამალი ჰყავდა ამოჩრილი... სხვებიც იყვნენ, მაგრამ უკუდავ ჩანდნენ... ყველანი „ცანგალა და გოგონას“ დასძახოდნენ, ტაშს უზურებდნენ მოცეკვავეებს... ასე, ტაშ-ფანდურითა და ბუქნაობით მთელი პროცესია სადღაც აღმისავე მიდიოდა...

— რა ხდება? ვინ არიან? — კითხულობდა ნოდარი და თან თვალს არა სწყვეტდა ღურბინდს...

— ბერიკობა? რა არი? — თქვა გივიმ, — ღურბინდში შენ უჭვრიტინებ და აბა, მე რა ვიცი?

ნოდარმა სასწრაფოდ გადასცა ღურბინდი, ორივე ხელი რუპორივით მოიმარჯვა

და ხაფი ხმით გაჰღრიალა:

— გამარჯობა თქვენი, ხალხო! ვინა ხართ? სადაურები?!

ბერიკაცი შედგა, მათკენ შემობრუნდა, თვალები ხელით მოიჩრდილა, ტაშის გამო ილიანში ამოჩრილი შამფურები ისევ ორივე ხელში დაიჭირა და გამოჰკიცვლა:

— გაგიმარჯოთ! აქურები ვართ! მა ვინ უნდა ვიყოთ?! თქვენ ვილა ხართ?!

ერთი ჯოხივით ხელი, შავი კაციც შემობრუნდა, თვალები მუგუზულებივითა ჰქონდა... თითქმის ბერიკაცთან ერთად დაიყვირა:

— თქვენ ვილა ხართ?! მონადირეები ხართ?!

— არა, კაცო! მონადირეებს რა გვიგავს?! — დაიღრიალა ნოდარმა და თან ხელები ისე გაშალა, თითქოს აწვენებდა, — აბა, თოფები სადა გავქვსო...

— რა ვი? ნელან რალაც სროლასავით მომეყურა და... ახლა რა დროს ნადირობა? აი, ოქტომბერში ჩამოდიოთ, ხოხობზე განადირებთ! — დაიყვირა შამბა.

— რას ატყაცუნებს?! — გაღიზიანდა გივი, — ასი წელია ამ ტერიტორიაზე ხოხობი აღარ გაქაჩანებულა...

ეს გადაძახილ-გადმოძახილები მდინარის დუდუნ-შრილისა და ტაშ-ფანდურის ფონზე ძლივს ირჩეოდა, მაგრამ ბერიკაცი შამფურებს იწვევდა და ისევ რალაცას გამოჰკიოდა... ნოდარმა ძლივს გააჩნია:

— აბა, აქ ფონი არ არი, თორე კი ღვინო დაგაღვინებდით! განა გვენანება!

— მაშ ფონი სად არი?! — დაიღრიალა ნოდარმა.

ბერიკაცმა შამფურები დაღმისაკენ გაიქნია:

— ემდე! აგე, იქით, ქვეით! შორია!

— თქვენ საით მიხვალთ? — განაგრძობდა ღრიალს ნოდარი...

— ჩვენთანებში მივალთ! სხვა სადღა უნდა

ნავიდეო?! — მოვიდა ბოლო ხმა ბერიკაცისაგან და პროცესია ნელ-ნელა გაუჩინარდა შამბსა და ტოტებში... ნოდარი გივის მიუბრუნდა:

— წამო, გინდა, ფონი მოწახოთ და დაფნოთ? მანქანით ხელად ვიზამთ...

— რა დროს ეგაა, თუ ძმა ხარ! შენ არ ამბობდი, ამჯერად აქაურებთან არავითარი კონტაქტი ხელს არ მძღვესო?

— ჰო! არა, კაცო, სწორი ხარ! ჯერ მხოლოდ ზურიკელა გამგებელთან ლაპარაკი გვჭირდება...

გატრიალდნენ და მანქანისაკენ ნავიდნენ...

როცა სოფელს მიუახლოვდნენ, ნოდარმა გზიდან გადაუხვია, ჯიპი ჯვარცხილაკვინიწიანითა და ჯუჯა მუხნარით აჯაგრულ ფერდს მიაცუნა, შუბის გამოსათრევ, ნაურმალ ვინრო გზას დაადგა... ნელ-ნელა მიიწვედა აღმართში, სანამ გივიმ არ უთხრა:

— კარგი, გეყოფა! მაინცდამაინც ტოტებს უნდა დააფხაწინო მანქანა? აგე თხემიც აქცა და ფეხით ავიაროთ...

ღურბინდი გაიყოლეს და „ბარდაოკიდან“ ამოღებული ფოტოები და სქემები... აღმართს შეუყვანნენ, მალევე ათავეს და ბექის კეხზე გამოვიდნენ, გადახედეს სოფელ ნაშინდარს...

ნოდარი ღურბინდს დაატარებდა და თან ლაპარაკობდა:

— ვერა ჩანს მდიდარი სოფელი... ბაღები კი კარგი აქვთ... ნახე, რამდენი კაკლებია... კარგი სახლები სულ ხუთი-ექვსი დავითვალე...

— იქნებ აქედან არა ჩანს? — თქვა გივიმ.

— შეიძლება... დანარჩენი, ჩათვალე, რო ქოხებია, რა... რა ვიცი? ანდა რაში მაინც ტერესებს? აგე, „ჩვენ“ სახლი! რამხელაა, ბიჭო! რა თაღელია ქვემოთ! აივანი კი სულ აღსადგენია... აბა, ნახე! — ღურბინდი გაუწოდა, თან ლაპარაკი გააგრძელა:

— კოშკს ხომ ხედავ? თავი კი აქვს მორლევული, მაგრამ აღდგება... მაგარი რამე იქნება... ეკლესიის ნანგრევს ხედავ? საგვარეულო! კარის ეკლესია! პირველ რიგში მაგას აღვადგენ! შეგვენიოს მაგისი მადლი!

გივი ღურბინდში ათვალეირებდა ვრცელ კარ-მიდამოს, თან ნახაზებსა და ფოტოებს უდარებდა, აზუსტებდა...

— აი, ეგაა მარანი! — მიათთია ერთ ცალკე ნაგებობას გივიმ, — ნახე, რამხელაა... მთელი დარბაზია!

ნოდარმა ღურბინდი გამოართვა და ჩაჩერდა:

— შენ აზრზე ხარ, მაგას რომ აღვადგენ თავისი ქვევრებით, საწნახლებითა და მთელი რამერუმებით?! აუჰ, ძმაო! რა იქნება!

— ქვეთკირის გაღვანეც კაი მანძილზე აქვს შერჩენილი... — თქვა გივიმ.

— ბოსლებიცა და საჯინიბოც მთელადა... თუნუქით კი დაუხურავთ... ალბათ, სანყოფიერები აქვთ...

— მაგათ რა დაანგრევს, ეგენიც ქვით-კირითაა ნაგები...

ნოდარი განაგრძობდა თვალყურებას:

— ხალხი კი არა ჩანს... ნეტავ სად არიან? ნეტავ გამგებელი ზურაბის სახლი რომელია? აგე, ქალები გამოიშალნენ სადღაცადან! — უცებ, — ბიჭოს, — აღმოხდა, ერთიანად წამოიქოჩრა და ადგილზე წამოიყალყა, — ბიჭოს! აუუ, რა ქალია! შეხედე! შეხედე! აუუ, რა გოგია!

— რას შევხედო? ბინოკლი მომე და შევხედე! — თითქმის ძალით ნაპკლიჯა გივიმ ბინოკლი და გაიხედა.

— ნახე, ნახე?

— ჰოო, გრძელთმიანი!

ნოდარმა ისევ წასტაცა ბინოკლი და ჩააქერდა პირდაღებული...

— ჰოო! გრძელთმიანი... და... — იმეორებდა ავტომატურად და უცებ ბინოკლი ჩამოუშვა, რადგან ქალები მიეფარნენ... გივის შემოუბრუნდა და გაბრწყინებული სახით განუცხადა:

— არა! კაი სოფელია, ხო იცი, ბიჭო!

— კაი სოფელი იქნება, აბა რა, თუ ეგეთი ქალებითაა დასახლებული! ოღონდ შენ თუ აქ თავიდანვე დაიწყე შენი შტუჩკები, ხელდახელ აყრობდებო სიტუაცია, ხომ იცი?!

ნოდარი მოუსვენრად აწრიალდა ადგილზე, უაზროდ მიუახლოვდა განზე მდგარ ჯუჯა მუხას, მის ტოტებქვეშოდანაც გადახედა სოფელს, უკანვე მობრუნდა... თან თითქოს რაღაც დაქადებოდა თუ ჯიბრით, რაღაცას თავისთვის ლულულულებდა:

— ჰო! კაი... კაი... მაგას ვნახავთ... მაგას ვნახავთ...

თითქმის საათი მოანდომეს აქ ამოსვლას. სამინელი გზა იყო და „ჯიპ-ჩეროკი“ რომ არა, ვერც ამოაღწევდნენ. გარშემო სულ ტყიანი მთები იდგა, მაგრამ მათი რუკა-სქემის მიხედვით მარცხნიდან წამოდგარი, ტყის ხშირი მასივით დაფარული ვრცელი ფერდობი უნდა ყოფილიყო როკის ტყედ წოდებული ადგილი...

გზად არც არავინ შეხვედრიათ, რომ რამე ეკითხათ, დაეზუსტებინათ, თუმცა ამჯერად ასე სჯობდა კიდევაც... ჯერჯერობით ეს ზერელე დაზვერვა-მოთვალისწინებაც საკმარისი იყო...

ახლა ისხდნენ და მანქანიდან გადმოუსვლელად, ბინოკლში გასტყეოდნენ ფერდობის კალთებს. ტყე შერეული იყო — ნაძვარი და ნიფლნარი. კარგა დაბურული, ხშირი ტყერი ჩანდა, მაღალი, ძლიერი ხეებით...

— ესაა, ბიჭო, ნაკავიაო, გაჩანაგებულაიაო?! — თქვა ნოდარმა.

— რა ვიცი, აბა? ბოლო საბუთით ეგრე: თითქმის სულ გაკაფული. იფადა გაყიდულა... ვილაც ბრინჯა ჯივაშვილს უყიდა თითქმის მუქთად. მერე ბოლშევიკებს ჩამოურთმევიათ. იქნება მაგის მერე გაიზარდა, რა ვიცი?

— თუ მაგის მერე გაიზარდა, აფერუმ

საბჭოთა მთავრობას! ეგ ბრინჯა ჯივაშვილი კილა ჯანდაბაა?

— არ ვიცი! ჯერჯერობით, რაც მაგ ნასყიდობის საბუთებშია, ეგა გვაქვს... ექსპროპრიაციის საბუთს ჯერ ვერ მივაგენი. რა ფართობითა და საზღვრებით ჩაიბარა მთავრობამ, არ ვიცი. გაზეთებში ჯერ არ მინახავს. მაშინ რეგულარულად იბეჭდებოდა ექსპროპრიაციითა სიები. უეჭველად ენახავ...

გივიმ მანქანის კარი გააღო:

— არ გინდა ფეხით გავიარო?

— არა! — უპასუხა ნოდარმა, — ვეღარ მოვასწრებთ, უნდა ჩავბრუნდეთ... თანაც მაგრად მომშვივდა, ხო იცი...

— რალა დაგიმალო და მეც მაგრად მომშვივდა... — გივიმ კარი მოკეტა. მოტრიალდნენ და მიჰყვნენ დაღმართს. ნოდარი თან მობილურზე ლაპარაკობდა...

— ...ჰოო, გენაცვალე! თორნიკემ რომ დაგიგროვდა, ის ნოდარი ყოფილანშივლი ვარ... არა, მომისმინე! ერთ საათში... მეხუთე კილომეტრზე რო აუზიანი რესტორანია... რა ჰქვია? „ზამბახი“ თუ „ნარგიზი“, თუ რაღაცა... ჰოო... იქ დაგხედები! მარტოცა წამოდი, არავინ აიკიდო! ამჯერად მოწმეები არა გეჭირდება, გესმის? ჩამოდი ერთ საათში!

— თორნიკე რომელი? თხელიძე? — იკითხა გივიმ.

— ჰო! ამათი მაჟორიტარი დეპუტატია... ხო გახსოვს?

— ვიცი, კაცო! მე არ მაჩალიჩე მაგის საქმეზე?

— ჰოოდა, მაგისი ცოლის ნათესავია ეგ ზურიკელა, — ლანირაკ... მაგისი გამგებლობაც თორნიკეს გახერხებულია. ხო იცი, თუ მოახერხე, ნათესავი უნდა მოაწყოს იმი-სთანა ადგილას, რომ თვითონ იშოვოს თავისი და შენ აღარ მოგადგეს თვეში ერთხელ... ააუუ, ბიჭო! რა ცუდი ნათესავია, მათხოვარი ნათესავი!

— აბა, გყოლია საკუთარი რეზიდენტი ნაშინდარში...

— მაშ! აბა, როგორ!

გორის გზაზე, გადასახვევში, დიდი კაკლების ქვეშ შეყუთული რესტორნის ტერასაზე, აუზის გვერდით, ცალკე ფანატურში, ფართო მაგიდასთან სამნი ისხდნენ: ნოდარი, გივი და ზურაბ გაბოძე — ნაშინდარის გამგებელი. ზურაბი ამათზე შედიო-რეა წლით უმცროსი ახალგაზრდა იყო. დაცქეტილი, ცოტა დაძაბული სახე ჰქონდა. ისე ჩანდა, სუფრავა პირველი შეტევა ჩამთავრებულიყო... ოფიციალტი ჩაქაფულნაქამ თევზებსა ცვლიდა. ნოდარმა ჩაქაფულნიან დიდ ბადაზზე მიუთითა ოფიციალტი:

— ეგ ნაილე, გააცხელე! — რატომღაც გივის მიუბრუნდა, აუხსნა, — კიდევ მინდა! კაი გამოსვლიათ შობელძალეებს...

მერე ზურაბს მიუტრიალდა:

— ეგ ბრინჯა ჯივაშვილი ვინა ყოფილა? სადაური? რა კაცი?

— არ ვიცი! მაგისი ხსენება არ გამიგონია სოფელში. ახლანდელი ჩვენი უსუცესები მაგ დროს ახალფეხადგმული ბალები ყოფილან. ეგ გვარი ამ სოფლისა არ არის...

— კარგი, მაგას შევეშვათ! ახლა მომისმინე! მე პირდაპირ ეგრევე სოფელში შე-

მოვარდნა არ მინდა. ჯერ შენა და შენმა ხალხმა ხმა დააგდეთ ჩემზე. ესეთი და ესეთი კაცი ყოფილა-თქო, დიდი შეძლებისა, დიდი საქმის პატრონი. აქაურობის ნიკოლოზის დროინდელი ბატონების ნაშვირია, რუსეთიდან ჩამოსულა-თქო... რამდენიც გინდა, თქვი, მეტი არ მოგივს!

...მერე ეგრე თქვი: ხალხო, მაგ კაცთან მისვლას ვაპირებ, თავისი წარმომავლობის, წინაპრების ნაფუძარი უნდა გავახსენო, იქნება გულზე მოვიციდოს და რამე სოფლისათვის გააკეთოს-თქო... გესმის? ხედავ, რა გამოდის? აზრზე მოდი! ვითომ შენ მარტოცა ჩალიჩობ, ცდილობ და წვლობ შენი სოფლისათვის და... გამოგდის! რატომ გამოგდის? იმიტომ, რომ შენ ზურგს უკან მე ვარ! გესმის, პრინციპში, რა ხდება? რამე გითვრონობა კი არა, არამედ ფაისალი კარგი საქმე! შენთვისაც, ჩემთვისაც, მეელი ამ სოფლისათვის კარგი საქმე! მაგრამ რას იზამ, კარგ საქმესაც თავისი დიპლომატია და ტაქტიკა სჭირდება, რომ ბოლომდე მივიდეს... გესმის?

მაგიტო გეცხანები შენ ახალგაზრდა კაცი ხარ, გზას ეძებ... მე კიდევ ეგ გზა გავლილი მაქვს და აბა, რა ნაშუსის კაცი ვიქნები, არ დაგიძახებ: ეეე, ბიჭო, ეგ გზა, აგე აქეთ გა-დის-მეთქი... ხო გამიგე?! ახლა კონკრეტულად...

ამ დროს ოფიციალტმა გაცხელებული ჩაქაფული, შამფურზე შემწვარი ზუთხი ნაშარაბის სანებლით და ბატკნის მწვადები ერთბაშად მოახვავა სუფრავზე და ნოდარის სამინელი რისხვა გამოიწვია...

— შობელძალეო! — დაიღრიალა, — აბა, მანდ ჩამოჯექ! — მიუთითა სუფრის ბოლოზე. ოფიციალტი ბიჭს სახეზე თეთრმა გადაუარა, კრიკა შეეკრა, გაშუმდა, შეუყო-მანდა. ალბათ, არჩევანს აკეთებდა დამორჩილებასა და თავმოყვარეობას შორის... მერე დაჯდა...

— ა, იმ ფუფერში დაუსხი! — უბრძანა ნოდარმა ზურაბს. ზურაბს წამოდგომამ მოუწია, რომ სუფრის ბოლოში მისწვდომოდა, მაგრამ სხარტად შეასრულა დავალება და დაჯდა. ახლა ნოდარი წამოდგა, თავისი ხელით გადაიღო დიდ თევზზე ორი კოვზი ჩაქაფული, გვერდზე ნაშარაბგადასხმული ზუთხის ნაჭერი მიუდო და იქვე ბატკნის მწვადის ნაჭრებიც მიუწყო და თევზი ოფიციალტს წინ დაუდგა...

— დალიე! — დაიღრინა ნოდარმა, — ჩვენი სადღეგრძელო... შენი სტუმრების სადღეგრძელო დალიე!

ოფიციალტმა რაღაცის ლულულუდი წამოიწყო. მგონი, ის უნდა ეთქვა, რომ სამსახურის დროს ეკრძალებათ კლიენტებთან, მაგრამ სწრაფად წარმოიდგინა, როგორ დააჭილაყებდა პატრონი დალევის კი არა, სწორედ ამ კლიენტებთან კონფლიქტის გამო და ფუფერი ასწია... ჩვენს სტუმრებს გაუმარჯოსო, ნაიდუდლუნა და დაცალა...

— ახლა მიაყოლე! — მიძახა ნოდარმა, — ზუთხს ჩაქაფული შეატანე! მიდი, მიდი! ერთი-ორი ლუკმა გასინჯე, ბევრს არ გაგანვალბე! ახლა ერთი მწვადიც დააყოლე!

გაგრძელება შემდეგ ნომერში

მოწყობის სპეციალისტი

**„გზის“ ერთგული
მართვადისათვის
(პიროვნება)**

ქვემოთ მოცემული კითხვები ჟურნალ „გზაში“ სხვადასხვა დროს გამოქვეყნებული მასალების მიხედვით არის შედგენილი. შეეცადეთ პასუხი გასცეთ ამ კითხვებზე ისე, რომ

**„პასუხების“ სვამისათვის
არ გაგაჩნდეთ თქვალთ**

1. დიდი ბრიტანეთის სამეფო გვარდიის ცხენოსანთა უნიფორმა 6.000 გირვანცა სტერლინგი ღირს. რომელი ცხოველის ტყავისგან შეკერილი შარავლები აცვიათ ამ შენაერთის კავალერისტებს?

2. ამ ფრანგ მწერალს ოდნავადაც არ ჰქენჯნიდა სინდისი, როდესაც საკუთარ მოგზაურობათა დღიურში იმ ქვეყნებსაც აღწერდა, სადაც სინამდვილეში ფეხი არ ჰქონდა დადგმული. დასახელებული იგი.

3. დასახელებული ქართველი მხატვარი, რომელიც ერთი პერიოდი ტრამვის კონდუქტორად მუშაობდა.

4. ტიბერია და ლიტორიო იტალიის ქალაქებია. დასახელებული ადამიანი, რომლის ბრძანებითაც ჭაობი დააშრეს და მის ადგილას ეს ორი ქალაქი ააშენეს.

5. მხატვრული ფილმი „ადამიანი არსიდან“ ელდარ რიზანოვის გადაღებულია (ანატოლი პაპნოვი იმ ფილმში ოთხ როლს ასრულებს). ფილმის გამოსვლიდან მეორე დღეს, საბჭოთა კავშირის მაშინდელმა მთავარმა იდეოლოგმა ავტომობილიდან შენიშნა აფიშა და საშინლად აღშფოთდა: რას ნიშნავს „ადამიანი არსიდანო“ და განკარგულება გასცა, ფილმი გაქირავებულიდან ამოეღო. დღის სინათლე ამ ფილმმა მხოლოდ 28 წლის შემდეგ იხილა. ვინ აკრძალა ფილმი?

6. დასახელებული ქართველი მწერალი, რომელსაც მოთხრობები „ცხოვრების ჩარხი“ და „შიოლა ლუდუშაური“ დაუშთავრებელი დარჩა.

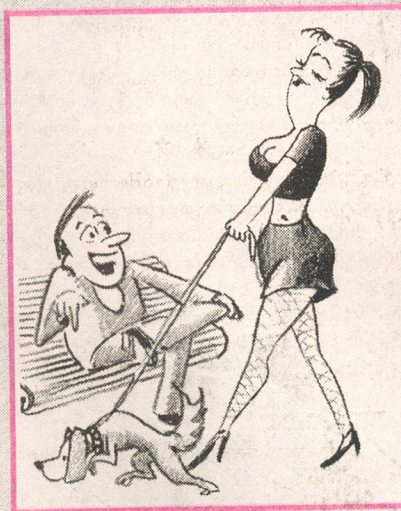
7. რა არის „რამლი“?

8. გაბრიელ გარსია მარკეს ერთ-ერთ ნაწარმოებში აღწერილი აქვს სასტუმრო, რომელიც იმდენად ღარიბი იყო, რომ ტუალეტი არ ჰქონდა. სასტუმროს მცხოვრებლები უკანა ეზოში, ღია ცის ქვეშ იკმაყოფილებდნენ ფიზიოლოგიურ მოთხოვნილებებს. რა საშუალება არსებობდა სასტუმროში ამგვარი პირობებით გამონეული უხერხულობის დასაფარავად?

ანექდოტები

***

- ცხვირ-პირი ვინ გაგილამაზა?
- ჩემმა ენამ.
- ეგ როგორ?

— ბალში ვიჯექი ჩემთვის, ვხედავ, ვილაც ქალი ძალღს მოასვირნებს... ვეკითხები, ეგეც ძუნა-მეთქი... მეტი არაფერი მახსოვს.

***

მოსწავლეს ეკითხება მასწავლებელი:

- მარტო ათამდე რომ იცი თვლა, რა გინდა, რომ მომავალში გამოხვიდე?
- მსაჯი ვიქნები კრივში!

***

ექიმის კაბინეტში ძლივს შეეცა ქარბნონიანი ქალბატონი.

- ცოტა უნდა ჭამოთ, — ეუბნება ექიმი.
- მხოლოდ ქმრისა და შვილების დატოვებულ საჭმელს ვჭამ...
- ღორი შეიძინეთ!
- ღორის საჭმელი არ მიყვარს!..

***

გაკვეთილზე დაგვიანებული მოსწავლე კართან ცივ ოფელში იწურება.

- სად ბრძანდებოდი?
- შეიარაღებული ბანდიტი დამესხა თავს.
- ღმერთო ჩემო! საწყალი ბავშვ-

ვი. ნაგართვა რამე?!

— საშინაო დავალება!

***

მამარა სანდრომ სკოლასთან ახალჩამოკიდებული აბრა შენიშნა წარწერით: „შენელებე სიჩქარე, წინ სკოლა“.

— იდიოტები! — ჩაილაპარაკა თავისთვის, — თითქოს აქ ვინმე თავქუდმოგლეჯილი მორბოდეს.

***

ღმერთმა თავდაპირველად შექმნა სამყარო. ცოტა დაისვენა და შექმნა კაცი. კიდევ დაისვენა და შექმნა ქალი. მას შემდეგ არც ღმერთსა და არც კაცს აღარ დაუსვენიათ.

***

ქუჩაში ბავშვი ზის და ტირის.

- რატომ ტირი, ბიჭუნა?
- მამამ კნუტები წყალში დაახრჩოო!
- რა საშინელებაა!
- ჰოოოო, შემპირდა, შენ დაგახრჩობინებო და მომატყუაააა!...

***

დიალოგი საბავშვო ბაღში:

- რამდენი წლის ხარ?
- ოთხის.
- ქალები გევახება?
- არა.

— ეე, შენ ჯერ კიდევ სამი წლის ყოფილხარ.

***

— ხომ დამპირდი, სასჯელს გაგინახევრებო, რატომ მომამტყუე? — ეჩხუბება ნაზიკო თავის ადვოკატს.

— რა გაყვირებს, ქალო?! მე რა უნდა მექნა?! პროცესზე ხმა არ ამომალებინე, სულ შენ ლაპარაკობდი!..

***

— მამაჩემს ჩემთვის ცხოვრებაში თითო არ დაუკარებია. — ტრაბახობს ბავშვი მრავალშვილიანი ოჯახიდან. — ძმებში ყველაზე პატარა ვარ და სანამ ჩემი რიგი მოვა, მამაჩემს აღარაფრის თავი აღარ აქვს.

***

პატარა ვანო ცირკიდან აცრემილებული დაბრუნდა შინ:

— რა მოგივიდა, რა მოხდა? — ეკითხება ბებიამ.

— ლომებმა მომთვინიერებელი შესანსლეს და ბოკვრებს აღარაფერი დარჩაათ!....

***

სკოლაში მასწავლებელი ეკითხება ბავშვებს:

— აბა, ვინ მომიყვება, როგორ გაჩნდა პირველი ადამიანი.

კლასში სიჩუმეა.

— არავინ არის მსურველი?!

— მასწავლებელო, თქვენ მოგვიყვით, მესამე როგორ გაჩნდა, თორემ პირველისა და მეორის ამბავი სულ ყველამ იცის!

***

თვითმფრინავის სალონში სტიუარდესა გამოდის და მგზავრებს ეკითხება:

— თქვენ შორის ვინმე ექიმი ხომ არ არის?

ერთი მგზავრი დგება და სტიუარდესას პილოტის კაბინაში მიჰყვება. 10 წუთის შემდეგ სტიუარდესა ისევ გამოდის სალონში და მგზავრებს ეკითხება:

— თქვენ შორის ვინმე მფრინავი ხომ არ არის?

***

დირექტორი კლასში შედის. ხედავს, რომ ნახევარი კლასი ტირის, ნახევარი იცინის.

— რატომ იცინით? — ეკითხება დირექტორი.

— ქიმიის მასწავლებელი გადავარდა ფანჯრიდან.

— თქვენ რატომღა ტირით? — მიუბრუნდა მოტირლებს.

— ვერ მოვასწარიტ დანახვაააა!

***

მიფრინავს არწივი. უცებ ზურგზე ბელურა დააჯდა.

— რა გინდა?! — ეკითხება არწივი.

— არაფერი! გზას უყურე!

***

პატარა ბიჭი ოთახებში დარბის, ამტვრევს და ლენავს ყველაფერს.

გონების სასაჩიპო

„გზის“ ერთგული
მათხვალისათვის

(პასუხები)

1. ირმის ტყავისგან შეკერილი შარვლები.

2. ალექსანდრე დიუმა-უფროსი.

3. ნიკო ფიროსმანი.

4. ბენიტო მუსოლინი.

5. მიხაილ ანდრეევიჩ სულსლოვმა.

6. ალექსანდრე ყაზბეგი.

7. რამლი სამკითხაო ქვიშა.

8. სასტუმროს მებატრონეს უკანა ეზოს გასასვლელთან ნილები ჰქონდა ჩამოკიდებული, რომლებსაც სასტუმროს მცხოვრებლები საჭიროების შემთხვევაში იკეთებდნენ.

— რა მოხდა, ბიჭო, რამ გადაგრიდა?! — უყვირის ბებიამისი.

— „მამიკობანას“ ვთამაშობ!.. თქვენი დედა!.. თქვენი ყველაფერი!.. სად არის მანქანის გასაღები?!

ჩვენი უცხოელანა

შეგახსენებთ, რომ ნამუშევრები შეგიძლიათ გამოგვიგზავნოთ ელფოსტით: gza.fantazia@gmail.com, „კვირის პალიტრის“ („სიტყვა და საქმის“) საფოსტო ყუთების (კონვერტზე მიაწერეთ „გზისთვის“) მეშვეობით ან მოგვანოდოთ რედაქციაში მის: თბილისი, იოსებძის ქ. №49.

ბედნიერება თქვენს ხელთაა

ფსიქოლოგიაში არსებობს მოსაზრება, რომ ბედნიერებისკენ სწრაფვა მემკვიდრეობით გადაეცემა. ამიტომაც ზოგი არასოდეს კარგავს სულიერ წონასწორობას, ზოგი კი მცირედი უსიამოვნების გამოც დეპრესიაში ვარდება. ამიტომ, ფსიქოლოგების აზრით, თუ გინდათ იყოთ ბედნიერი, გახდებით კიდევ, მაგრამ ამისთვის მონდომება და საკუთარ თავზე მუშაობაა საჭირო.

გამოთიშეთ გარე სამყაროს

დააკვირდით თავდავინყებით მოთამაშე ბავშვს, რომელიც თავისთვის რაღაცას ბუტბუტებს და სათამაშოების გარდა, იმ წუთში მისთვის არაფერი არსებობს. კარგია, თუ ბავშვებს უფროსებიც მიჰბაძავენ. საკმარისია, კონკრეტულ საქმეზე მთელი არსებით კონცენტრირდეთ, რომ წვრილმანი პრობლემა ზედმეტად არ გაგაღიზიანებთ — მისთვის უბრალოდ აღარ გეცლება. მთავარია, ისეთი საქმე გამოიწვიოთ, რომელიც გარემოს მთლიანად მოგწყვეტს. არა აქვს მნიშვნელობა, წიგნის კითხვა იქნება ეს, მუსიკის მოსმენა თუ კროსვორდების ამოხსნა.

აზრები საჯირო მიმართულებით წარმართეთ

მშვენიერი სექსის წარმომადგენლები ხშირად საკუთარ თავს „მახინჯებად“ მიიჩნევენ. საკმარისია, შეეხოთ ამ თემას და ნებისმიერი მათგანი დაწვრილებით მოგიყვებათ, თუ რა მრუდე ფეხები, უხეში კანი და სხვადასხვა ნაკლი აქვს. ასეთ ქალბატონებს ფსიქოლოგები ურჩევენ, აზრები საპირისპირო მიმართულებით წარმართონ.

დაივიწყეთ ის, რაც არ მოგწონთ საკუთარ გარეგნობაში და ხშირად იმეორეთ, რომ ყველაზე ლამაზი და მიმზიდველი ხართ.

იმუშავეთ საკუთარ თავზე

თავი უბედურად რომ იგრძნოთ ადვილია, ხოლო ბედნიერად — კიდევ უფრო იოლი. მთავარია, ბნელ ფიქრებსა და შიშს თქვენი დათრგუნვის საშუალება არ მისცეთ.

ნებისმიერ სიტუაციას აქვს როგორც დადებითი, ისევე უარყოფითი მხარე. მოგებურდათ ყოველდღიური ერთფეროვნება? ნუ ინუწუნებთ, გაითვალისწინეთ, ეს სტაბილურობის ერთ-ერთი პირობაა.

ისწავლეთ უსიამოვნო სიტუაციაში სასაწილო მხარის დანახვა

განწყობილება ნათელი, მხიარული აზრებით გამოიკეთეთ. ყველას აქვს სასიამოვნო მოგონებები — ხშირად დაუბრუნდით მათ.

თუ უგუნებობამ შემოგიტიათ, ჩართეთ საყვარელი მუსიკა და წამოწეით. წარმოიდგინეთ, რომ მუსიკის ჰანგების ტალღაზე ირწყევით.

ეცადეთ, ხშირად გაიღიმოთ. არა უშავს, თუ თავდაპირველად ღიმილი ცოტა ნაძალადევი იქნება. თანდათანობით ის თქვენი ბედნიერი სახის ბუნებრივ გამომეტყველებად იქცევა.

ფერების ძალა

ადამიანისთვის სასიცოცხლოდ აუცილებელია უცქიროს ლაქვარდოვან ცას, მწვანედ შეფოთილ ხეებს, დატყბეს ყვავილთა მრავალფეროვნებით. თუ ხშირად ვერ ახერხებთ ბუნებაში გასვლას, იარეთ სამხატვრო გალერეაში, მუზეუმში, უყურეთ ფილმებს, რომლებშიც ლამაზი პეიზაჟებია. მზიან დღეებში აუცილებლად მეტი ისეირნეთ. თუ საშუალება გაქვთ, დატყბით მზის ამოსვლა-ჩასვლის ცქერით.

არ დაივიწყოთ, რომ ფერი განსაკუთრებულ განწყობილებას ქმნის და ადამიანის ტვინში შესაბამის რეაქციას იწვევს.

ცისფერი, ლურჯი, მომწვანო-ცისფერი — ადამიანში უსაფრთხოების განცდას აღვიძებს და ამშვიდებს.

ყვითელი — მზესავით ნათელი ფერი გვაძლევს ბედნიერებას და გვახარებს. გარდა ამისა, ფერები მკურნალო-

სპაგეტის პრანსუკა

მასალად საჭიროა (4 ულუფისთვის):

- 300 გ სპაგეტი;
- 1 კონა მწვანე ხახვის ფოთლები;
- 2 ცალი მწვანე ტყბილი წინაყა;
- 300 გ პომიდორი;
- 400 გ დაკეპილი ხორცი;
- 2 ს/კ მზესუმზირას ზეთი;
- 2 კბილი ნიორი;
- 2 კვერცხი;
- 150 მლ რძე;
- 100 გ გახეხილი ყველი;
- შავი წინაყა;
- ოხრაბუშუი.

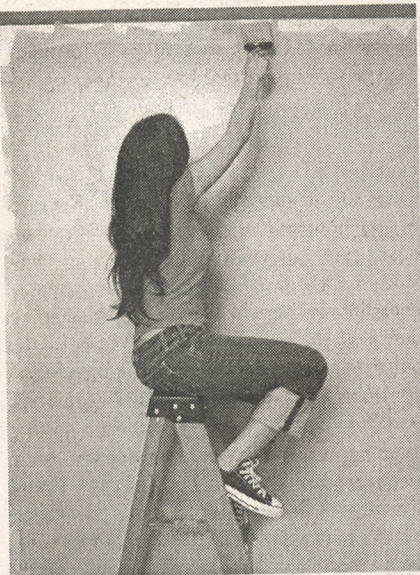
მომზადების წესი:

მომზადეთ სპაგეტი. დაჭერით ბოსტნეული. გაცხელეთ გაზქურა 200 გრადუსზე. ხორცი შეწვით ნიორთან ერთად. კვერცხი ათქვიფეთ რძესა და დაკეპილ ოხრაბუშთან ერთად, დაუმატეთ ყველი, მარილი და წინაყა. ფორმაში ფენებად ჩადეთ ნახევარი სპაგეტი, შემდეგ — ხორცი, შემდეგ — ისევ სპაგეტი და მოასხით სოუსი. აცხვეთ 20 წუთი.

ბის პროცესშიც მონაწილეობს. მაგალითად, მაღალი ტემპერატურის დროს, ცისფერი ორგანიზმზე სასიკეთოდ მოქმედებს. თეთრი ფერი სისხლის წწევას ამცირებს; ყვითელი და წითელი სისხლის მიმოქცევას აუმჯობესებს; მწვანე, ცისფერი და ჩალისფერი ადამიანზე ზოგადად გამაჯანსაღებლად მოქმედებს.

სახლის კედლები

ყოველდღეა მიაქციეთ, რა ფერები ჭარბობს თქვენს სახლსა და სამსახურში. ერთმანეთს შეხამებული მწვანე და თეთრი სინამდის, სისუფთავის შთაბეჭდილებას ქმნის, მწვანე და იასამნისფერი — ფუფუნებისა და სინატიფის.

კედლების ლურჯად შეღებვა სასურველი არ არის, თავს დათრგუნვილად და უძლურად იგრძნობთ. ზოგიერთი ფერი ძილზეც დადებითად მოქმედებს. ამ მხრივ, განსაკუთრებით სასიკეთოდ, თუ თეთრეული და ჭადი ცისფერი იქნება.

როგორ გავისწავლოთ ახალგაზრდობა

გერონტოლოგია — მეცნიერება სიბერის შესახებ — გვიმტკიცებს, რომ სიბერეს ახალგაზრდობიდანვე უნდა ვებრძოლოთ. ჩვენი წინაპრები ამბობდნენ: „საუბმე მარტომ მიირთვი; სადილი მეგობარს უწილადე, ვახშამი კი მტრებს გადაულოცე“. ეს წესი მთელი ცხოვრების განმავლობაში უნდა დავიცვათ. ექიმების აზრით, მოზრდილ ადამიანებს, განსაკუთრებით ხანში შესულებს, სჭირდებათ ვიტამინებით მდიდარი საკვები და რაც უფრო ადრეული ასაკიდან დაიცავენ ამ წესს, მით უკეთ მომარაგდება ქსოვილები სისხლით. გარდა ამისა, შეინარჩუნებენ ელასტიკურობას და აქედან გამომდინარე — ახალგაზრდულ იერსაც.

ნუ მოსწევთ სიგარეტს, სასმელს ნუ მიეძალებით. დროულად ისარგებლეთ შევებულებით. შეიმუშავეთ დღის რეჟიმი. იძინეთ 7-8 საათი. ძილი უებარი წამალია — რომელსაც ვერაფერი შეცვლის.

ინდოელი ქალების ნაწერადური კოსმეტიკა

• ცხიმიანი კანის მოსაველელად ლიმონი იდეალური საშუალებაა. აიღეთ 1 სადილის კოვზი ლიმონის წვენი და ამდენივე ხაჭო. ერთმანეთში კარგად აურიეთ და სახეზე დაიდეთ. გაიჩერეთ 20 წუთი. ნილაბი თბილი წყლით ჩამოიბანეთ.

• სახეს შესანიშნავად წმენდს და ჭიმავს კვერცხის ცილა. წაისვით სახეზე და 15 წუთი გაიჩერეთ. მოიცილეთ ლიმონის წვენ-გარეული თბილი წყლით.

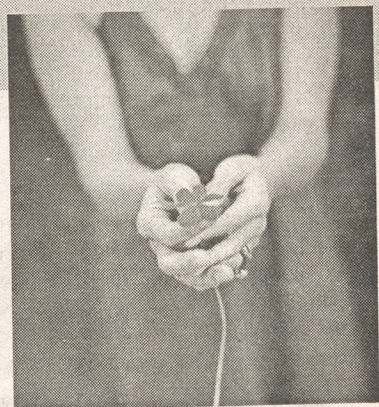
• მშრალი კანისთვის შესანიშნავი გამწმენდი საშუალებაა ვარდის ფურცლების, გვირილისა და ოხრახუშის ნაყენი.

თუპი ხალაბი გიფითლდაბათ ან გილურჯდაბათ

ყოველდღე გაიკეთეთ ხელებზე აბაზანები ცივი და ცხელი წყლის მონაცვლეობით. კვირაში 2-3-ჯერ შეიზილეთ ქაფურის საცხი.

თუპი ხალისაბულაბი გიცივდაბათ და გიოფლიანდაბათ

ყოველდღე გაიკეთეთ თითების მასაჟი საცხით. დღეში რამდენჯერმე შეიზილეთ ქაფურის სპირტი.

აირჩიე და შეიძინე სახლიდან გაუსვლელად

წიგნები და ჟურნალ-გაზეთები

www.elva.ge

გამოცემის დასახელება	1ჯგ. ფასი	3 თვე
1. ИТОГИ	3.00	39.00
2. НЕЗАВИСИМАЯ ГАЗЕТА	2.00	117.00
3. ЛИЧНОСТЬ. КУЛЬТУРА.	32.00	32.00
4. КАВАН ИСТОРИИ	8.00	24.00
5. НОВАЯ ГАЗЕТА	1.50	39.00
6. ВОКРУГ СВЕТА	9.00	27.00

კრასის და
წიგნების
გაყიდვების
სააგენტო
„ელვა.გი“

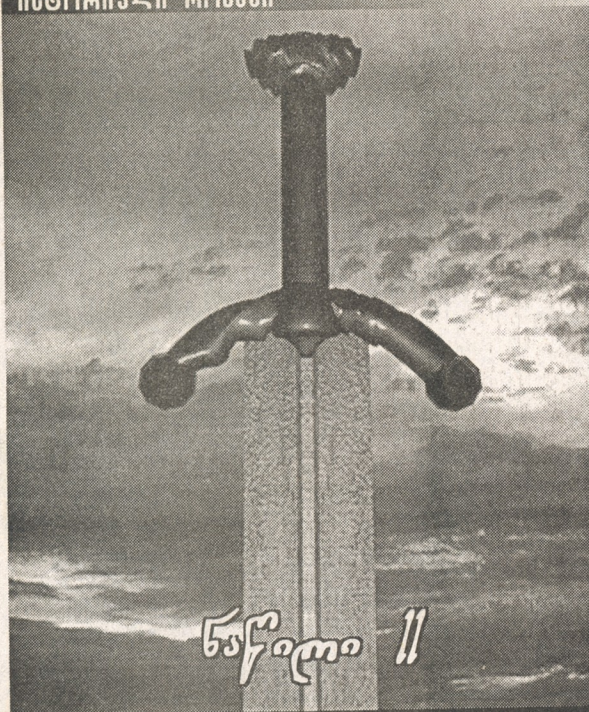
ქ. თბილისი
თბილისის ქ. №49
ტელ: 36-26-73; 30-26-74
ფაქსი: 30-26-74

E-mail: elva@kvirispalitra.com

აგრეთვე ნაბიძმიერი სხვა გამოცემა

რუბრიკა მოამზადა
კაპა გუნთიშვილი

ნაწილი II

დიდმოჩის სახე უჩინდა ის Xვარი

გოჩა მანველიძე

ნაწარმოებზე თქვენი შეთავაზებები
შეგიძლიათ გაგვიზიაროთ ელფოსტით

gza.fantazia@gmail.com

დასაწყისი იხ.
„გზა“ № 3-17

მუროჩი მოულოდნელად დადუმდა და ფიქრს მიეცა. უშიშა ხედებოდა, რომ კიდევ ბევრი ჰქონდა სათქმელი, მაგრამ რაღაც არ აძლევდა სიტყვის გაგრძელების საშუალებას.

— მოსე, — უშიშამ არაყი ჩამოასხა ფიალაში და ახლოს მიუწია.

მუროჩი ფიალას ნაეტანა, სულმოუთქმელად გამოცალა და მზერა ისევ ბუხარში მოგიზგიზე ალს მიაპყრო.

— ეგ იარები იმ ბრძოლის ნიშნად შემოგჩა? — დასერილ მკლავებსა და მკერდზე მიანიშნა უშიშამ.

— ხორცის იარა რა ბედენაა, — ყრუდ ჩაილაპარაკა მუროჩიმ, — აგწევა, სისხლი დაგედინება, კბილების ღრჭილით ტკივილს მოითმენ... გავადრო, შესორცდება და დაგავინყდება, მაგრამ რა უნდა უშველო სულის იარას?... ის ხომ უკურნებელია, სადაც უნდა წახვიდე, ყველგან გაგყვება!

— სათქმელი გაქვს რაღაც და ვერ გითქვამს! — განაგრძო უშიშამ.

— ბოლომდე მინდა გიამბო ჩემი ამბავი და ძალა გამომეღია.

— თქვი... გულზე მოგეშვება, —

ურჩია უშიშამ.

— არ მომეშვება. ამ იარას ვერაფერი უნამლებს, მაგრამ მაინც უნდა ვთქვა... — მუროჩი მცირე ხნით დადუმდა და მერე განაგრძო ლაპარაკი, — ჩვენი ცხოვრება ერთი ბობოქარი მდინარე ყოფილა. მღვრიე მორევი, რომელიც აქეთ-იქით უსუსური ნაფოტით დაგვქანებს. ხან უცნობ ნაპირზე გაგვრიაყავს, ხან — უფსკრულში ჩავითრევს, მერე კი ისევ ზედაპირზე ამოგვისვრის და სადღაც შორეთში ბზრილით გაგვქანებს... ისეთი ბრძოლა არასოდეს გადამებადა. მხედრობა საომრად მიმყავდა და წინასწარ ვიცოდი, რომ უკან დაბრუნება აღარ გვეწერა!..

— განა უკან მოსაბრუნებლად მიდიან ომში! — შენიშნა უშიშამ.

— ომში გამარჯვებისთვის მიდიან, მაგრამ სხვა მეომრის ფიქრი და სხვა — სარდლისა! მეომარი მარტო საკუთარ თავზე აგებს პასუხს. მისი შეცდომა, ერთი კაცის შეცდომაა, რომელიც მარტო მას თუ დალუპავს. სარდალმა კი ყველას მაგივრად უნდა იფიქროს. მისი შეცდომა, ყველას, მთელი მხედრობის დალუპვის ტოლფასია, მაგრამ ისევ ხდება, რომ ბრძოლა თავიდანვე წაგებულია და სარდალი თავის მხედრობას მაინც წინ მიუძღვის. ასე იყო მაშინაც. ვიცოდი, რომ ჩემი მხედრობა ცინთა ცხენოსან ჯარს ვერ შეაჩერებდა. ისიც ვიცოდი, რომ ტიბეტელთა მთავარიც ვერ მომხამარებდა თავის ლაშქარს. ასე რომ მოქცეულიყო, ორივე ალყაში აღმოვჩნდებოდი და ჯარიც დილუპებოდა, მაგრამ მაინც ბრძოლა ვარჩიე. მხოლოდ მისთვის ვარჩიე, რომ ცოტა ხნით მაინც შემეჩერებინა ცინთა ლაშქარი და ტიბეტელთათვის ბრძოლის ველიდან გარიდების საშუალება მიმეცა!.. ამისთვის თავიც გადავდე და ჩემი მხედრობაც გავწირე. მეგონა, ამაზე მეტს ველარაფერს დავკარგავდი, მაგრამ თურმე ვცდებოდი!.. — მუროჩიმ ისევ მოსვა არაყი და ლაპარაკი განაგრძო, — ცინთა ჯარის მთავარსარდალი საკუთარი ხელით მოვკალი, მაგრამ ამით მისი მეომრები უფრო გავაშმაგე. ში ტან ძუნი უბრალო სარდალი არ იყო, ის იმპერატორს ბიძად ეკუთვნოდა და ყველა მეთაურმა კარ-

გად იცოდა, რომ მის დალუპვას საკუთარი სიცოცხლით აზღვევინებდნენ. თავს მარტო დიდი გამარჯვებით თუ გაიმართლებდნენ... როგორც კი ის განგმირული დაეცა, ცინთა ჯარი შეტევაზე გადმოვიდა და ჩემი მხედრობა ნიაღვარივით წაღეკა. მხედრობის დალუპვა საკუთარი თვალითაც აღარ მინახავს. შის ამაღლასთან ბრძოლისას დამჭრეს და გონდაკარგული დამცეს მიწაზე... არ ვიცი, უფროდ რამდენ ხანს ვიყავი. უფრო კი მოვკვდი, მაგრამ საიქიომ არ მიმიღო და უკან გამომაბრუნა. თითქოს უძირო უფსკრულში ჩავეშვი. ველარაფერს ვხედავდი და ვერც ვგრძნობდი. არც სხაური მანუხებდა და აღარც — ტკივილი. მერე წვა შევიგრძენი, რომელიც მთელ სხეულს ურბენდა — ხან მკერდს მოასკდებოდა, ხან — მკლავებს. ცოტა ხნით უკან დაიხევდა, გაიფანტებოდა. მერე კი შუბივით დამეძგერებოდა ერთ ნერტილში... მგონი, ტკივილმა დამაბრუნა იმ უფსკრულიდან. თავიდან სმენა დამიბრუნდა. მერე წყვილიადა უკან დაიხია და ჩემკენ დახრილი ჩემი მეგობარი და თანამებრძოლი, ცინი სწავლული ჩანგ ბო კო ვიხილე... გამიკვირდა: საიქიომი რა ესაქმება. ის ხომ ბოლო ბრძოლაში ჩემთან არ ყოფილა, მაგრამ საიქიომი არა ვყოფილარ. ტკივილს კი არა, ისევ ცინი სწავლულს დავხსენი სიკვდილისგან!.. მან მიაშბო, რაც მოხდა ბრძოლის ველზე და როგორც გადავრჩი ცოცხალი. ჩვენ დალუპული გვეგონა. მას კი მაინც მოეხერხებინა ცინის დედაქალაქში ჩასვლა და იმპერატორთან შეხვედრა. მერე კი იმპერატორის ამაღლასთან ერთად გამობრუნდა უკან. ჩქარობდა. მთელი გზა არ შეუჩერებია ცხენები, მაგრამ მაინც დაიგვიანა. ვეღარ მოასწრო ცინთა ლაშქრის შეჩერება, რასაც ბრძანებდა იმპერატორი. ვიდრე ის ბრძოლის ველს მიაღწევდა, ცინმა მეომრებმა ჩემი მხედრობა გადათელეს და ტიბეტს შეესივნენ. ტიბეტელთა მთავარს სხვა გზა აღარ დარჩენოდა, ლაშქარი შემოაბრუნა და პირისპირ შეება მტერს. იმ ბრძოლაში მთავარიც შეინირა და მისი ხალხის უდიდესი ნაწილიც. გააფთრებულმა მომხდურმა მიწასთან გაასწრო მათი ციხე-კოშკები, დაბევი და სოფლები. ცინი მეომრები არავის ინდობდნენ. მოხუცებს, ქალებს, ბავშვებს განურჩევლად ხოცავდნენ... ჩანგ ბო კოს იმპერატორის ნიშანი ჰქონდა. მისი სიტყვა იგივე იყო, რაც იმპერატორის ბრძანება და ვინც მას დემორჩილებოდა, უმაღლესი სიკვდილით დასჯიდნენ. მხოლოდ ამით შეძლო სწავლულმა ცინმა სისხლის ღვრის შეჩერება. მერე კი ბრძოლის ველზე მეც მომძებნა...

— პრინცესაზე არაფერი გითქვამს.

რა ბედი ეწია მას? — ჰკითხა უშიშამ.
მუროჩიმ საფეთქლები მოისრისა და
მერე უპასუხა.

— იმ სისხლის ღვრას ისიც
ვერ გადაურჩა!..

— დაილუპა?! — ყრუდ
ჩაილაპარაკა უშიშამ.

— დაილუპა და ვერასოდეს
ვაპატიებ თავს მის სიკვდილს.
ლიაოელი მხედრები პრინცე-
სის დასაცავად დარჩნენ ჩემთან.
თავი და საკუთარი ოჯახები
განირეს მისთვის. მათ ბოლომ-
დე უერთგულეს. მე კი იმის
მაგივრად, რომ მხედრობა მის
დასაცავად გამეგზავნა, ბრძო-
ლაში გავიყოლე და დავღუპე...
როგორც კი პრინცესას ლი-
აოელ მხედართა ჩემთან დარ-
ჩენა შეუტყვია, თავშესაფარი
მიუტოვებია და ჩვენკენ წამო-
სულა, მაგრამ ზეგნამდე ვერ
მოაღწია. გზად მომავალი ცინ
მეომრებს გადააწყდა, რომლებ-
საც უკვე დაემარცხებინათ ტი-
ბეტელტა ლაშქარი და ახლა
ზემოთ მიემართებოდნენ. პრინც-
ესამ და მისმა ამაღამ გარიდე-
ბა სცადეს, მაგრამ ცინი მეომ-
რები დაედევნენ და ისრები
დაუშინეს. მათ წარმოადგენა
არ შეეძლოთ, თუ ვის სდევნიდნენ.
პრინცესის ამაღა ტიბეტელებად
ჩათვალეს და როგორც მტრებს, ისეც
მოექცნენ. დევნისას პრინცესის ცხენს
ისარი მოხვდა, ნაიქცა და მხედარი
უფსკრულში გადაჩეხა... როგორც კი
ბრძოლა შეწყდა, ჩანგ ბო კომ პრინც-
ესას ძებნა დაუწყო, მაგრამ მის კვალს
ვერსად მიაგნო. პრინცესის ამალიდან
არავინ გადარჩენილა ცოცხალი. ამა-
ლა მდევრისგან იცავდა და მის უფსკ-
რულში გადაჩეხამდე დაილუპა. ცინმა
მეომრებმაც არ იცოდნენ, ვის დაედევ-
ნენ. პრინცესას ძებნა რამდენიმე დღე
გაგრძელდა. ბოლოს ჩანგ ბო კომ მისი
ამალის წევრების ცხედრებს მიაგნო.
მერე კი რომელიდაც ცინმა მეომარმა
უფსკრულში გადაჩეხილი მხედარი ახ-
სენა. ბო კომ საგულდაგულოდ
გააჩხრეკინა ის უფსკრული, მაგრამ
ვერაფერს მიაგნო. ვერაფერს, გესმის
უშიშამ.. პრინცესის კვალიც ვერ აღ-
მოაჩინეს. ისე გაქრა, თითქოს დილის
ნისლი ყოფილიყო!.. მაშინ მე ამის
შესახებ არაფერი ვიცოდი. ვერც კი
გავიფიქრებდი, რომ ამ ომში პრინცე-
სა დაილუპებოდა. ცინთა ლაშქარი ხომ
მის დასახსნელად შეესია ტიბეტს და
ის არაფერს დაუშავებდა პრინცესას...
პრინცესის დაღუპვამ იმპერატორს
თავზარი დასცა. ეს ძალიან მძიმე დარ-
ტყმა იყო მისთვის. მისი ბიძა მე შე-
მომაკვდა, მაგრამ იმპერატორი ისე იყო
გაცეცხლებული, რომ მაინც არ აცოცხ-

ლებდა. მისი დამსახურებით იმპერა-
ტორმა ერთ დღეში ძალიან ბევრი
ერთგული თანამებრძოლი დაკარგა.
სარდალი მუ გუი, ის უბრალო დან-
აკარგი არ იყო. მისმა მკვლელობამ
ცინს მუდმივი მოკავშირე, მანჯუს
სამთავროც წაჰკიდა. შის ვერაგობამ
იმპერატორის მცველთა მეთაური, ვან
მინი იმსვერპლა. ბრძოლაში დაილუ-
პა ლიაოს მხედრობა და მრავალი ცინი
მეომარი. ომმა შეინირა ცინის პრინც-
ესა და ამასთან შიმ კიდევ ერთი და
ყველაზე მძიმე დანაშაულიც ჩაიდინა.
ნაეპოტინა წმიდათაწმიდას — საიმპერ-
ატორო ტახტს!.. ჩანგ ბო კომ იმპერა-
ტორს თვალი ყველაფერზე აუხილა.
ამდენის მოლოდინი არც მქონია. როცა
სწავლულს იმპერატორთან ვგზავნიდი,
იმედი მქონდა, რომ ჩემს მხედრებს
შეინყალებდა, ტიბეტის მთავარს მტრად
არ მოევიდებოდა და მეც მისი ქვეყ-
ნიდან მშვიდად წასვლის საშუალებას
მომცემდა. ბო კო დროულად რომ დაბ-
რუნებულყო დედაქალაქიდან, ეს ასეც
მოხდებოდა. მაგრამ ბო კოს აღარავინ
დახვდა შესაწყალებელი და არც —
დასასჯელი. იმ ხოცვა-ჟლეტას ცოცხა-
ლი მარტო მე გადავურჩი. ბო კოს
გარდა ვერავინ გადამარჩენდა. თანაც
ჩემი სადმე წაყვანაც არ შეეძლო. მის
გარდა ვერავინ მიმკურნალებდა. თა-
ვად კი პრინცესას დაექვდა. არ ვიცი,
საიდან აღმოაჩნდა, ერთი შეხედვით,
ჩია მოხუცს ამდენი ძალა. ის ყოველ

ღამეს ჩემს სასთუმალთან ატარებდა.
დილით კი პრინცესის ძებნას იწყებდა.

ასე გაგრძელდა მანამდე, ვი-
დრე ფეხზე არ წამომაყენა.
იქამდე არც კი ვიცოდი, თუ
რა ბედი ეწია პრინცესას. ბო
კო არაფერს მეუბნებოდა, მა-
გრამ როდემდე დამალავდა
სიმართლეს?.. — მუროჩიმ ისევ
მოსვა არაყი და ლაპარაკი გა-
ნაგრძო. — იმ დღის შემდეგ,
რაც ერთმანეთს დავშორდით,
ბევრი სიმწარის გადატანა მო-
მიხდა. ტყვედაც ვიყავი, გალია-
შიც ვჭვდარვარ, ცხვარივით მყ-
იდდნენ, მტერი პირისპირაც
შეგზავნა და ზურგიდან, ქურ-
დულადაც დაუტარეს, იარებიც
მიმიღია და დალუპვის პირასაც
ვყოფილვარ, მაგრამ არასოდეს
მიგრძნია ისეთი ტკივილი,
როგორიც იმ დღეს განვიცადე.
ჯობდა, საერთოდ არ გადავრ-
ჩენილიყავი. მოვკვდარიყავი და
ჩემთვის არასოდეს დამდგარიყო
ის დღე!.. ჩემი მკურნალი შიმობ-
და, რომ სიმართლის თქმით
მავნებდა. სიმართლეს თავდაც
არ მეუბნებოდა და სხვებსაც
უკრძალავდა, მაგრამ იმპერა-
ტორსაც ხომ ვერ აიძულებდა

დამალა სიმართლე... იმ დილით იმ-
პერატორი თავად ეწვია ჩვენს ბანაკს,
მერე კი მეც მომინახულა. არასოდეს
მინახავს ასე დადარდიანებული. მაშინ-
ნაც კი, როცა მონღოლები გვდევნიდ-
ნენ და მტრებითა და გარეული ცხ-
ოველებით გარშემორტყმულნი ალაღ-
ბედზე მივიკვლევდით გზას. იმ დროს
ის უფლებანართმეული და დევნილი
მემკვიდრე იყო. ახლა კი უზარმაზარი
იმპერიის მმართველი, მაგრამ იმ ომის
ტვირთი ისე მძიმე აღმოჩნდა, რომ
მანაც ვერ შეძლო მისი ზიდვა... წვიმ-
იანი დილა იდგა. კარავში ვინეკი.
აქეთ-იქიდან მსახურები და ბო კო
მედგნენ. ამ დროს შემოვიდა იმპერა-
ტორი. მის დანახვაზე ყველა იქ მყო-
ფი მიწაზე დაემხო. მეც წამოვინე.
ამდენმა უბედურებამაც კი ვერ მო-
მიშალა იმპერატორის პატივისცემის
შეგრძნება. ის ბევრად ახალგაზრდაც
მყავდა ნანახი, შეშინებულიცა და
ატირებულიც. მისი გოროზი გამოხედ-
ვაც მახსოვდა, როცა მამისეული ტახ-
ტი დაიკავა, მაგრამ ჩემთვის ის მაინც
ის კაცი იყო, ვისთვისაც მახვილი ბე-
რჯერ მომიქნევია. ამით მინდოდა იმის
ჩვენება, რომ ისევ მისი ერთგული
ვიყავი, მაგრამ ვერ ავდექი. რომც შეშ-
მძლავროდა, თავად იმპერატორიც არ
მომცემდა ამის ნებას. ყმანვილაცივი-
თი მეცა, სარეცელზე დამაბრუნა და
მითხრა: ნუ ეცდები ადგომას, ისედაც
მძიმედ ხარ დამაშვებული და იარები

არ გაიმეზუო.

მაშინ ჩემს მახვილს ნავეტანე. ყველამ გაკვირვებულმა შემომხედა. ვერავინ მიხვდა, იარაღი რისთვის უნდა დამჭირებოდა. იმპერატორმა აქაც დამასწრო. თავად გადასწვდა მახვილს და მე მომანოდა.

— გახსოვს ის დღე, როცა ეს მახვილი შენგან მივიღე? — ვთქვი მე.

— მახსოვს, — თავი დამიქნია იმპერატორმა.

— მაშინ სიტყვა მოგეცე, რომ ეს მახვილი მხოლოდ შენი და ცინის დასაცავად დატოვებდა ქარქაშს. ის სიტყვა დღემდე არ გამიტეხია. ჩემთვის არაფერს გთხოვ, მხოლოდ ის რამდენიმე ლიაოელი მხედარი შეიწყალე, რომლებიც ამ ომს გადაურჩნენ, — შევევედრე იმპერატორს.

ჩემმა სიტყვებმა ცრემლი მოჰგვარა და აკანკალებული ხმით მიპასუხა: „ეს ომი მთელი ცხოვრება სანანებლად დამრჩება. ის, რომ ბიძაჩემში მაცდური, ორგული ვერ შევიცანი. ბეცივით ვიჯერებდი ყოველ მის რჩევას და ირგვლივ ერთგული ქვეშევრდომები რომ არ მყოლოდა, სიცოცხლესაც დავკარგავდი და ტახტსაც. ეგ ყველაზე მცირეა, რაც შეგიძლია მთხოვო. ლიაოელების ერთგულება დაუფასებელი არ დარჩება. ამიერიდან მათ სახელებს ქვეყნისა და იმპერატორისთვის თავდადებულთა შორის მოიხსენიებენ. მათ ოჯახებზე თავად მე ვიზრუნებ!.. გული მწყდება, რომ მეტის გაკეთება არ შემიძლია. ნეტავ, დროზე ამხელოდა თვალი და მის ვერაგობას ჩავნვდომოდი. ეს რომ მომხდარიყო, მრავალი ჩემი ერთგული ქვეშევრდომი ახლა ცოცხალი იქნებოდა და პრინცესასაც არ დავკარგავდი!“

მისმა სიტყვებმა ელდა დამცა. ჩემს

მკურნალს გაკვირვებულმა გაგხედე. სულ ცოტა ხნის წინ მან მამცნო, რომ პრინცესა იმპერატორის ბრძანებით დედაქალაქში გადაიყვანეს. თავიდანვე ვერ დავიჯერე მისი ნათქვამი. პრინცესა დაჭრილს არ მომშორდებოდა. იქამდე დარჩებოდა ჩემ გვერდით, ვიდრე ფეხზე არ წამომაყენებდა, მაგრამ ბოლოს პასუხი ამაზეც მომზადებული ჰქონდა. რა თქმა უნდა, შენთან დარჩენა უნდოდა, მაგრამ მის გარდა იმპერა-

ტორს ლიაოელთა შეწყალებას ვინ გამოსთხოვს? ეს კი მართლაც ვირნ-მუნე. ბო კო მართალი იყო. სხვა ვერავინ გამოსთხოვდა იმპერატორს მოლაპატივე გამოცხადებული მხედრობის შეწყალებას!..

— მაპატიე! — ულონოდ ჩაილაპარაკა ჩემმა მკურნალმა და მზერა ამარიდა.

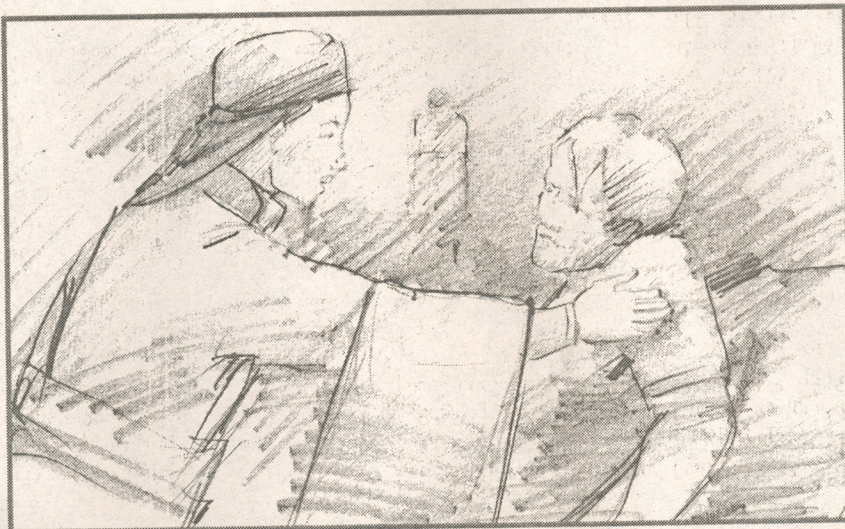
მაშინ შევითვალე, რომ პრინცესა დაკარგულიყო და მისი ადგილსამყოფელი არავინ იცოდა. უმალ იმავე უფსკრულში ჩავეშვი, რომლიდანაც ბოკომ ცოტა ხნის წინ ამომიყვანა. ირგვლივ წყვდიადი ჩამოწვა. მთელმა სამყარომ უეცრად არსებობა შეწყვიტა. მე... მის დაღუპვაში მხოლოდ მე ვიყავი დამნაშავე. იმაზე ფიქრი, რომ ჩვენ ერთად ყოფნას შევძლებდით, მხოლოდ ლამაზი სიზმარი იყო. ზღაპარი, რომელიც არასოდეს ახდებოდა. ამას თავიდანვე ვხვდებოდი და იქაურობას ამიტომაც უნდა გავრიდებოდი. ძნელი იქნებოდა ეს. პრინცესასაც მოუუკლავდი გულს და ტანჯვისთვის გავწირავდი, მაგრამ ის იცოცხლებდა. იცოცხლებდა და მასთან ერთად იცოცხლებდნენ სხვებიც!.. მაგრამ რაღა დროს ამაზე ფიქრი იყო. ვის ხელეწიფება წარსულის შეცვლა, მე რომ მომეხერხებინა ეს?! პრინცესა დაღუპული იყო და ამას ვერაფერი შეეცვლიდა. ეს სიმართლე იყო, მაგრამ გონებას არ შეეძლო ამის დაჯერება. მე არ შემეძლო იმ სამყაროში ცხოვრება, რომელშიც მას ვეღარ ვიხილავდი!.. მაგრამ ბო კომ მაინც არ მომცა იმ წყვდიადში დარჩენის საშუალება. ეს არც წამლობით და არც იარების მოვლით გაუკეთებია. ისევ მომატყუა. სიტყვით მიმკურნალა. იმედი მომცა. მითხრა ის, თავად რისი მოსმენაც მინდოდა. არ დანებდე.

იბრძოლე. პრინცესა მკვდარი არავის უნახავს და ხვალ რომ გამოჩნდეს და შენ ცოცხალი არ დახვდე, რა პასუხი უნდა გავცე! — დღენიადაგ ჩამძახოდა.

ისევ თავიდან მომინია იმ გზის გაღება, რომელიც უკვე გავლილი მქონდა. გავერიდე წყვდიადს და ცოცხალთა შორის დაებრუნდი. დაებრუნდი მხოლოდ იმისთვის, რომ თავად გამეჩხრიკა ის უფსკრული. მომეძებნა პრინცესა და თუ ვერ ვიპოვიდი, საშუალოდ მასთან ერთად, იმ უფსკრულში დავრჩენილიყავი!.. დიდხანს გაგრძელდა ჩემი და სიკვდილის ჭიდილი. ის ყინულივით ცივი ეშვებით ჩამფრენოდა და გააფთრებელი მეზბრძოდა. არ ვნებდებოდი მეც. მძიმედ, ნელა მაგრამ მაინც ვმორდებოდი მკვდართა საუფლოს... ბოლოს, როგორც იქნა, მაინც შევძელი ფეხზე ადგომა და იმ უფსკრულთან მისვლა. მთა ყოველთვის ჩვენი საცხოვრებელი და საბრძოლო სიმაგრე იყო. იქ ისე ვგრძნობდი თავს, როგორც საკუთარ სახლში. ამიტომაც მიყვარდა და გული მუდამ ცაში ატყორცნილი მწვერვალებისკენ მიმიწევდა, მაგრამ მაშინ შემძულდა. მან მომიკლა სიყვარული და რომ შემძლებოდა, მუშტით იქამდე ვცემდი, ვიდრე მტვრად არ ვაქცევდი და ჰერში არ გავფანტავდი... ბო კომ იქაურობა თავად მომატარა. მიჩვენა ის ადგილი, სადაც პრინცესის ამაღლა ცინ მეომრებს გადაანყდა. მერე მოვიხსენიეთ ის ადგილიც, სადაც მისი ცხენი წაიქცა. მას შემდეგ მრავალი დღე იყო გასული, მაგრამ ყვა-ყორნების გაძიგნილი ცხენის ძვლები ჯერაც იქ ეყარა... ცუდი ადგილი იყო... გაუვალი. ვინრო ბილივი უფსკრულის პირას მიიკლავებოდა. იქ არათუ ცხენით, ფეხითაც ძნელი იყო გავლა. გამიკვირდა. რატომ უნდა

წამოსულიყო აქეთ პრინცესა?.. აქ ხომ უფრო იოლად წამოენეოდა მდევარი. მერე კი მივხვდი, რატომაც მოიქცა ასე. მთაში მიმავალ გზას გაერიდა და აქეთ გადმოუხვია. ალბათ ეგონა, რომ საომრად დაძრული ლაშქარი რამდენიმე მხედარს არ დაედევნებოდა და გზას ტიბეტის შუაგული სკენ გააგრძელებდა... უფსკრულის ხილვამ შემზარა.

სადაც ქვემოთ გაჭირვებით მოჩანდა ხეობაში ჩაჭედილი მდინარე და მის

პირას მიმოფანტული ჭალები. იქ ჩაღ-
ნევა ფრინველსაც კი გაუჭირდებოდა,
არათუ — ადამიანს, მით უმეტეს — მე-
ფეხზე დგომა კი შეუძლო, მაგრამ უფ-
სკრულში დაშვებაზე ფიქრიც არ ღირ-
და. ვიდრე სრულიად არ გამოვჯანმ-
რთულდებოდი, ამას ვერ მოვახერხებ-
დი... იმ დღის შემდეგ იქაურობას აღარ
მოვშორებოდი. იქ დავიდე ბინა და
მთელი დღეების განმავლობაში უფსკ-
რულს ვაკვირდებოდი იმ იმედით, რომ
რაიმეს მაინც მოვკრავდი თვალს, რაც
პრინცესის ადგილსამყოფელს მიმანიშ-
ნებდა... ჩემი კუთილმოსურნეები თვალს
შიშით მადევნებდნენ. ხმაძალა არავინ
მეუბნებოდა, მაგრამ დარწმუნებულები
იყვნენ, რომ შევიპალე. ალბათ მარ-
თლებიც იყვნენ. პრინცესის გაქრობიდან
ორი თვე იყო გასული და ამდენი ხნის
განმავლობაში უფსკრულში როგორ
იცოცხლებოდა. მე მაინც არ დავიშალე
და როგორც კი შევძელი, უფსკრულში
დავეყვი. ახლა იმის თქმაც კი მიჭირს,
რასაც მაშინ ვგრძნობდი. დროდადრო
მიხაროდა. მეგონა, რომ რომელიმე
ჭალაში საღ-საღამათ პრინცესას მივაგ-
ნებდი. მერე კი შიში მიპყრობდა, რომ
ამაოდ ვეძებდი... — მუროჩი მოულოდ-
ნელად დადგა. დიდხანს იჯდა თავ-
ჩახრილი და მერე ყრუ ხმით განაგრძო
ლაპარაკი. — ესეც სიზმარი აღმოჩნდა.
დიდხანს ვჩხრეკდი უფსკრულის ფსკერს,
კედლებსა და გამოქვაბულებს. მთლი-
ანად მოვიარე მდინარის ნაპირები,
ყველა ჭალა, მაგრამ ვერაფერს მივაგე-
ნი. პრინცესა უკვალოდ გამქრალიყო
და მხოლოდ ჩემს მესხიერებაში თუ
ცოცხლობდა... ამით განწყდა ის უკა-
ნასენელი ძაფი, რომელიც ცინთა ქვეყ-
ანასთან მაკავშირებდა. რალა მესაქმე-
ბოდა ქვეყანაში, რომელიც ჩემთვის
სიყვარულისა და მეგობრების სამარედ
ქცეულიყო... იმპერატორს არ უნდოდა
ჩემი გამოშვება. ბო კოც დარჩენას
დაჟინებული მთხოვდა, მაგრამ ვერ
დამითანხმეს. გზას ზაფხულის მინუ-
რულს დავადექი. ისევ გავიარე ის ბი-
ლიკები და უღელტეხილები, რომლი-
თაც ერთ დროს ტიბეტელთა სამთავრო-
ში მივედი. ისევ მოვინახულე ის უფსკ-
რული, რომელმაც სამუდამოდ წაშორ-
ვა სიყვარული. დიდხანს ვიარე, ვიდრე
ტიბეტისა და ბადახშინის სამთავროს
საზღვარს არ მივაღწიე. ამაღა ამის
შემდეგაც უნდა გამომყოლოდა, ასეთი
იყო იმპერატორის ბრძანება, მაგრამ
მე უკან დაბრუნება ვუბრძანე.

— მარტო აპირებ გზის გაგრძელებას? — გაუკვირდა ბო კოს, რომელიც
ბადახშინის საზღვრამდე გამოიყვანა.

— მარტო წავალ, — დავუდასტურე
მე.

— წინ შორი და ხიფათით სავსე
გზა გელის. ეს ამაღაც კი მცირეა მის
გასავლელად, — განაგრძო ბო კომ.

— მე საკუთარ თავზე გამოვცადე
რაცაა უცხო ხალხსა და ქვეყანაში ცხო-
ვრება. არ მინდა, იმავე დღეში აღ-
მოჩნდნენ ჩემი გამცილებლები. აქაა
მათი სამშობლო. აქ ცხოვრობენ მათი
დედები, ცოლები, შვილები. მე თუ
გამომყვენ, შეიძლება ველარასოდეს
დაბრუნდნენ უკან, — ისევ ვიუარე მე.

ეს ჩვენი ერთად ყოფნის ბოლო დღე
იყო. ერთმანეთს დავემშვიდობეთ. ამა-
ლა და სწავლული უკან გაბრუნდნენ.
მე კი გავაკეთე ის, რაზეც წლების
განმავლობაში ვოცნებობდი. ზურგი
შევაქციე მზეს, რომელიც მთელი ამ
დროის განმავლობაში სახეში ჩამც-
ქეროდა და შინისკენ მომავალ გზას
დავაადექი..

— და მაინც მარტო წამოხვედი?!
— გაიკვირვა უშიშმა.

— ბადახშინამდე თანამგზავრი არა
მყოლია. იქით მიმავალი გზა უდაბურ,
დაუსახლებელ ადგილებზე გადის.
გარეული ნადირისა უფრო უნდა მშინე-
ბოდა, ვიდრე მძარცველთა და კაცის-
მკვლელთა ბრბოსი, — განაგრძო მურო-
ჩიმ, — ფრთხილად მოვდიოდი. არ
ვჭქარობდი. მერჩივნა ერთი ან ორი
წლით გვიან ჩამოვსულიყავი ფხოვს,
ვიდრე ავჭქარებულყავი და ამით
წამეგო თავი. მარტო მყოფს მხოლოდ
საკუთარი მარჯვენისა და მახვილის
იმედი თუ მექნებოდა. ბადახშინში ჩა-
სული მექარავნეებს შევუერთდი.

ისევ გამოვიარე დანისლული უღელ-
ტეხილები, მცუსუნვარე უდაბნოები,
ბობოქარი ზღვები. ისევ მიხდებოდა
მექარავნეებთან ერთად გარეული მხე-
ცებისა და ყაჩაღთა ბრბოს მოგერიე-
ბა.

— რამდენ ხანს დაყავი გზაში? —
ჰკითხა უშიშმა.

— ერთ წელზე მეტი, — უპასუხა
მუროჩიმ.

— ერთი წელი, — გაცეცხით ჩაილ-
აპარკა უშიშმა, — ასე შორს არის
ცინთა ქვეყანა?!

— შორსაა... ძალიან შორს, მაგრამ
მარტო სიშორეში არა არის საქმე. ქარა-
ვანი მუდამ გზაში არ არის. ზოგან
რამდენიმე დღე ჩერდებოდა, ზოგან —
მთელი კვირა. ზოგ ქალაქში ქარავანი
იშლებოდა და მერე ლოდინი მიწევდა,
როდის მოგროვდებოდა ახალი ქარა-
ვანი, რათა გზა გამეგრძელებინა. ასე
შეჭერდი ქერმენში. ლამის მთელი თვე
ველოდე ქარავნის გამოჩენას. ორმუხშიც
დიდხანს დავჩი, მაგრამ ეს მექარავნეე-
ბის ბრალი არ იყო. იქიდან გემით
უნდა გამეგრძელებინა გზა. ზღვა კი
ისე ღელავდა და ბობოქრობდა, რომ
ხომალდით ცურვას ვერავინ გაბედავ-
და. ბოლოს ღელვა ჩადა და ხომა-
ლდით ბასრას ჩავალწიე. იქიდან პირდა-

პირ შემეძლო გურგანის ზღვისკენ გადა-
ხვევა, მაგრამ ბალდადში აუცილებლად
უნდა ჩავსულიყავი. იქ ჰასანის ოჯახი
მეგულებოდა, რომლის მოუნახულებლა-
დაც გზას ვერ გავაგრძელებდი. ვილა-
ცას ხომ უნდა ჩაეტანა მათთვის ჰასა-
ნის დაღუპვის ამბავი. ეს ყველაზე მცირე
რამ იყო, რისი გაკეთებაც მისთვის შე-
უძლო... ჰასანის ოჯახმა შინაურივით
მიმიღო. ისინი აღარც კი ელოდნენ,
რომ ცინში გამგზავრებულთაგან, ვინმე
დაბრუნდებოდა უკან. როცა ჰასანის
დათქმული ვაჟა გავიდა, ისინი თავად
შეეცადნენ მისი ასავალ-დასავლის
გარკვევას. ორმუხისკენ და ქერმენისკენ
მიმავალ ყველა ვაჭარსა თუ მექარავნეს
სთხოვდნენ დახმარებას. მათ მხოლოდ
ის გაარკვიეს, რომ ბადახშინს ჩვენ
მშვიდობით ჩავალწიეთ. მერე კი ჩვენ
მონღოლთა სამფლობელოში შევედით
და მას მერე აღარავის ვუხანძვართ.
ამან ჰასანის ოჯახის წევრები დაარწ-
მუნა, რომ ყველა დავიღუპეთ და რომე-
ლიმეს დაბრუნების იმედი აღარც ჰქო-
ნიათ. ჩემმა სტუმრობამ მიძინებულ
ტივილი გაუღვივათ, მაგრამ მაინც
გაიხარეს. იმით გაიხარეს, რომ მრავა-
ლი წლის შემდეგ მაინც შეიტყვეს თუ
რა ბედი ეწია ჰასანს.

— მაშინ ვენციელი ამხანაგები? —
გვიდო და გუელმო შეახსენა უშიშმა.

— არა, — თავი გაიქნია მუროჩიმ,
— ვენციამი არ ჩავსულვარ. იქ არავის
ვიცნობდი და გზაც უცნობი იყო. მა-
გრამ უყურადღებოდ გვიდო და გუელ-
მოც არ დამიტყუებია. გუელმო ცნო-
ბილი კაცი იყო და ბალდადში მისი
ნაცნობების მოძებნაც არ გამიჭირდებო-
და. ბაზარში რამდენიმე ვენციელი
მოკვებენ და გუელმოს თავი მათ გავ-
ატანე..

— თავი გაატანე?! — გაიკვირვა
უშიშმა.

— მო, თავი... ასეთი იყო გვიდოს
სურვილი. არ უნდოდა მამის ცინთა ქვეყ-
ანაში დატოვება, მაგრამ თავდაც ვერ
ელირსა სამშობლოში დაბრუნებას.
ვენციელმა ვაჭრებმა პირობა მომცეს,
რომ თავს მის ოჯახს ჩაუტანდნენ და
წესითა და რიგით, მიაბარებდნენ მი-
ნას... — მუროჩი მცირე ხნით გაჩუმდა,
მერე კი თავი ასწია, თვალებში ჩაატყერ-
და ძმას და ლაპარაკი განაგრძო, —
ასეთია ჩემი ამბავი უშიშა. ახლა უკვე
იცი, როგორ შორეთშიც მომისროლა
ბედისწერამ. რა არ გადახდა თავს, მა-
გრამ არსად და არასდროს ჩემი გვარი
და არდოტი არ დამიწიწნია. მუდამ ერთზე
ვოცნებობდი, დაებრუნებულყავი შინ და
ერთხელ, თუნდაც სიცოცხლის ფასად,
ჩემი ხალხისა და ქვეყნისთვის მომეწინა
მახვილი. ის მახვილი, რომელიც სხვათა
ომებში ლამის ყუამდე დამიყვანია..

რატომ დუმს ოქსანა პოჩევა?!

როდესაც ცნობილი გახდა, რომ პოლიუგუდის ვარსკვლავი მელ გიბსონი ცოლს შორედებოდა, ბრიტანულმა პრესამ მსახიობს სასწრაფოდ რუსი საცოლე გამოუძებნა და შესაფერის კანდიდატურად მომღერალი ოქსანა პოჩევა დაასახელა, რომელიც ადრე სცენაზე „ზვიგენის“ ფსევდონიმით გამოდიოდა. ოქსანა ცოტა არ იყოს, შოკირებული დარჩა, რამდენიმე წუთში მსოფლიო სკანდალის მთავარი მოქმედი გმირი რომ გახდა. იმ პერიოდში მომღერალი გერმანიაში გასტროლებზე იმყოფებოდა, არაფერს ამ-

ძლოა, ამჟამინდელი ქონების მეოთხედიც ვეღარ მიიღოს. ასეთი დათვური სამსახურის განევა კი ნამდვილად არ მსურს.

— მაგრამ პრესას უკვე განუცხადეთ იმის შესახებ, რომ მელ გიბსონმა ხელი გათხოვა?

— პრესისგან დამალვას არც ვაპირებ. ეს ინფორმაცია ყველელმა გაზეთმა Sun გაავრცელა და მათი საქციელის კომენტარების უფლება არ

მაქვს. გამიგეთ, თითოეულმა ჩემმა ნამოსროლილმა სიტყვამ შესაძლოა, მელი დააზარალოს. ამჟამად ამერიკულ რეკორდ-ლეიბლთან კონტრაქტი მაქვს გაფორმებული, ჩემი პირველი ალბომი იქ გამოვა. ახლა რუსულ რეკორდ-ლეიბლთანაც ვანარმოებ მოლაპარაკებას... ასე რომ, პიარისტის ჩვენი სახელების დაკავშირება არ მჭირდება.

ჯერჯერობით კი 53 წლის მელ გიბსონი კვლავ რობინ მურის კანონიერი მეუღლეა, რომელმაც ქორწინების 28 წლის განმავლობაში მსახიობს შვიდი შვილი გაუჩინა. რობინმა განქორწინება მას შემდეგ მოითხოვა, რაც პრესაში პაპარაცის მიერ გადაღებული სურათი დაიბეჭდა, სადაც თვალნათლივ ჩანს, რომ მისი ქმარი პლაჟზე უცნობ გოგონას ეხვევა...

ჟურნალმა Forbes მელ გიბსონი მსოფლიოში უმდიდრეს მსახიობად აღიარა. მისი ქონება მილიარდ დოლარს შეადგენს. განქორწინების შემთხვევაში რობინი 500 მილიონს მიიღებს. გასაკვირი სულაც არ არის, რომ ოქსანა პოჩევა — მეტსახელად „ზვიგენი“, ენას კბილს აჭერს და არაფერს ამბობს...

ბოზდა და პერიოდულად გერმანელი ჟურნალისტების მოგერიებას ცდილობდა. პოჩევა მხოლოდ სამშობლოში დაბრუნების შემდეგ ალაპარაკდა. მან მელ გიბსონთან კავშირი არ უაწყო და თანამემამულე ჟურნალისტებს დუმილის მიზეზიც გაუმხილა.

— ვიდრე მელი ცოლს არ გამოორდება, არაფრის თქმა არ შემიძლია. მეშინია, ეს ადამიანი არ დავზარალო. მკაცრი ამერიკული კანონების შესახებ თქვენც ხომ კარგად მოგეხსენებათ. იგი ვალდებულია, განქორწინების შემდეგ ცოლს ქონების ნახევარი დაუტოვოს და თუ ლალატში დაადანაშაულებენ, შესა-

ინდოეთის პოლიცია ფილმის „მილიონერი ჯურღმულიდან“ ვარსკვლავის გაყიდვის მცდელობას არ ადასტურებს

ინდოეთის პოლიციამ დენი ბოილის ფილმის „მილიონერი ჯურღმულიდან“ ახალგაზრდა ვარსკვლავის გაყიდვის მცდელობის გამო გამოძიება დაიწყო, მაგრამ რუბინ ალის მამის ქმედებაში დანაშაულის კვალი ვერ აღმოაჩინა. გამოძიება მას შემდეგ დაიწყო, რაც გოგონას დედამ ხურშიდ ბეგუმმა მუშაის პოლიციას განცხადებით მიმართა და ყოფილი ქმარი და მისი ახალი ცოლი ბავშვის ხარჯზე გაყიდვების მცდელობაში დაადანაშაულა. რუბინის მამა რაფიკ კურეში ადრეც აცხადებდა, რომ ბავშვის გაყიდვასთან დაკავშირებული სკანდალი ინგლისის საინფორმაციო საშუალებების გამონაგონი იყო და აღნიშნა, რომ მას მდიდარი არაბი ოჯახის წარმომადგენელმა მიმართა და ნორჩი მსახიობის ოჯახს მატერიალური დახმარება შესთავაზა. როდესაც მამა ქალიშვილთან ერთად „კეთილისმყოფელთან“ შესახვედრად მივიდა, მას უცნობმა პიროვნებამ დაურეკა და ქალიშვილის გაყიდვასთან დაკავშირებით გამო მადლობა გადაუხადა... კურეში ირწმუნება, რომ იგი ქალიშვილთან ვაჭრობას არამც და არამც არ აპირებდა.

ამ სკანდალური საქმის შესახებ პირველი ცნობები გამოცემაში The News of the World გაავრცელა. სტატიის ავტორი ირწმუნება, თითქმის ერთ-ერთმა ჟურნალისტმა თავი არაბი შეიხის წარმომადგენლად გაასაღა და კურეშს აცნობა, რომ მის პატრონს გოგონას შეილად აყვანა და მისი საამიროებში წაყვანა სურდა. ნორჩი მსახიობის მამა მზად იყო, შვილი 50.000 გირვანქა სტერლინგის საფასურად შეიხისთვის დაეთმო, მაგრამ ოტელში შესვლამდე მისულმა 200.000 გირვანქა სტერლინგი მოითხოვა...

მკითხველს შევახსენებთ, რომ „ოსკარის“ წლებადელი ცერემონიის ტრიუმფატორი ფილმი „მილიონერი ჯურღმულიდან“ მუშაის ჯურღმულებში გაზრდილი მოზარდის შესახებ მოგვითხრობს, რომელმაც მდიდარი ცხოვრებისეული გამოცდილების წყალობით თამაშის — „ვის უნდა მილიონი“ ინდური ვარიანტის მთავარი პრიზი მოიგო. სურათმა 8 ოქროს ქანდაკება მიიპოვა.

ნაომი კემპბელი საცხოვრებლად რუსეთში გადადის

ცნობილი მოდელი ნაომი კემპბელი რუსეთში საცხოვრებლად გადასვლას აპირებს, რათა შეეყვარებულ ვლადისლავ დორონინთან რაც შეიძლება ახლოს იყოს. როგორც ამერიკული პრესა იუწყება, მალე ნაომი მოსკოვში დასახლდება. „ნაომი და ვლადისლავი ერთმანეთის გარეშე ვერ ძლებენ. მას მოსკოვში უფრო მეტხანს ყოფნა სურს. ვლადისლავი ახალ სახლს აშენებს და ნაომი მზადაა, ამ სახლში იცხოვროს. იგი თავდავიწყებამდეა შეყვარებული“, — წერს დასავლური პრესა.

ნაომი კემპბელი და რუსი მილიარდერი ერთმანეთს 2008 წლიდან ხვდებიან. აგვისტოში დორონინმა ნაომის ბრაზილიაში მდიდრული პენტჰაუზი უყიდა. ეს შენაძენი ვლადისლავს 18,5 მილიონი დოლარი დაუჯდა. ნაომის საკუთარი სახლები აქვს ნიუ-იორკსა და ლონდონში.

ჯოლი და პიტი — სრული სიმართლე ორსულობისა და ნაშვილები ბავშვების შესახებ

ჰოლივუდის ყველაზე ცნობილი წყვილის — ანჯელინა ჯოლისა და ბრედ პიტის შესახებ ბოლო ხანებში უამრავი ჭორ-მართალი ვრცელდება, ამიტომ ავტორიტეტულმა გამოცემებმა სიმართლის დადგენა განიზრახეს. ჟურნალი People თითქმის ყოველთვის გადამოწმებულ ინფორმაციას ეყრდნობა. გამოცემის რედაქტორებმა ვარსკვლავთა პირადი ცხოვრების შესახებ ცნობები მრავალშვილიან ოჯახთან დაახლოებული ადამიანებისგან მიიღეს. საზოგადოებას ყველაზე მეტად მაინც ბავშვების თემა აელევეებს. მოსალოდნელია თუ არა უახლოეს ხანებში მათი ოჯახის გაზრდა?

ზოგიერთი საინფორმაციო საშუალების მტკიცებით, წყვილი კიდევ

რიანამ კრის ბრაუნის შემცვლელი იპოვა

ცოტა ხნის წინ, რიანა მისი ბოიფრენდის კრის ბრაუნის აგრესიულმა ქმედებამ სერიოზულად დააზარალა, ამიტომ არავის გაჰკვირვებია, რომ მომღერალმა ახალი რომანის გაჩაღება გადაწყვიტა. მისი ახალი რჩეული პროფესიონალი კალათბურთელი ენდრიუ ბაინუმი. რამდენიმე დღის წინ მათ ნიუ-იორკის ერთ-ერთ რესტორანში რომანტიკული საღამო გაატარეს. პრესაში ჯერჯერობით არაფერია ნათქვამი იმის შესახებ, თუ რამდენად სერიოზულია წყვილის ურთიერთობა. თავად რიანა პირად

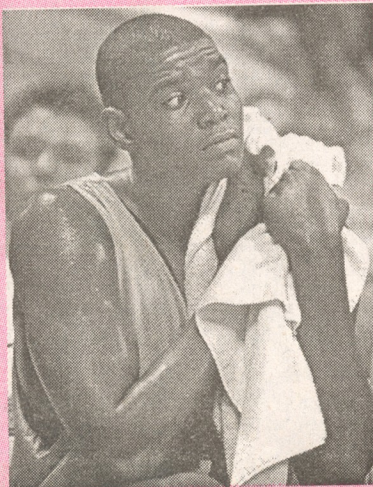
ერთი ბავშვის შვილად აყვანას ფიქრობენ აპირებს. სინამდვილეში: მათ ინდოელი ბავშვის შვილად აყვანა სურთ.

ამას წინათ, ერთ-ერთი ამერიკული გამოცემა იუწყებოდა, რომ ანჯელინა ჯოლი კვლავ ორსულადაა. სინამდვილეში: ეს ინფორმაცია მცდარია.

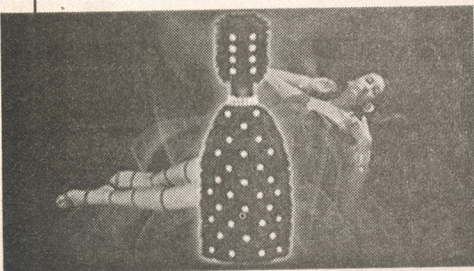
ახლა კი არანაკლებ ამაღლელებელი ჭორების შესახებ: გავრცელებული ცნობის თანახმად, ახალი როლისთვის ანჯელინას გახდომა დასჭირდა. დამოსებელმა დიეტამ მსახიობის ჯანმრთელობას ზიანი მიაყენა. გამოცემა მსახიობის უახლოესი მეგობრის სიტყვებს იშველიებს და იუწყება: „სინამდვილეში ანჯელინა ძალზე ბედნიერი და ჯანმრთელია“.

კიდევ ერთი ჭორი იმის შესახებ, რომ ოჯახმა ნიუ-იორკის შტატის საზღვართან, ლონგ-აილენდის წყნარ უბანში სახლი შეიძინა. ეს სიმართლეა, ვარსკვლავები ხმაურთან მეგაპოლისებს გაერიდნენ.

რად ცხოვრებაზე არაფერს ამბობს. ჩვენს მკითხველს ალბათ ახსოვს, რომ 2009 წლის თებერვალში რიანასა და კრის ბრაუნს შორის სერიოზული კონფლიქტი მოხდა, რომლის შედეგად გოგონამ სხეულის მრავალგვარი დაჟეჟილობა მიიღო და საავადმყოფოში აღმოჩნდა. რიანამ პოლიციაში საჩივარიც კი შეიტანა, მაგრამ შეყვარებულები მალე შერიგდნენ და კვლავ საიდუმლოდ იქორწინეს. თუმცა, განახლებული რომანი ხანმოკლე აღმოჩნდა. შერიგებიდან ერთი თვეც არ იყო გასული, რომ რიანას მეგობრებმა მომღერლის გადაწყვეტილება გაახმაურეს: მან კრისთან ურთიერთობაში ტაიმ-აუტი აიღო და დროებით დაშორდა!

Leon Verres-ის Luxury-ჯგუფის კუთვნილი სუპერძვირად ღირებული სიახლე Special for Russians! მხოლოდ დიდი რუსეთის შვილებისთვის არის განკუთვნილი. მდიდრული ბოთლის საცობს გვირგვინის ნაცვლად ე.წ. shapka, ანუ „ბენვისგან“ შეკერილი ტრადიციული რუსული ქუდი ამშვენებს. ჭურჭელს რამდენიმე ასეული ნამდვილი ბრილ-

2,75 მილიონ დოლარად ღირებული მამპანური Special for Russians! – რუსი ოლიგარქებისთვის

იანტით შემკული ბენვი აგვირგვინებს... მწარმოებელთა აზრით, სწორედ ასეთი უნდა იყოს მამპანურის ბოთლი, თანამედროვე რუს ოლიგარქთა გემოვნება რომ დააკმაყოფილოს.

გასაყიდად „მილიარდერთათვის განკუთვნილი“ მამპანურის მხოლოდ ხუთი ეგზემპლარი გამოიტანეს და ოთხმა მათგანმა საკუთარი მფლობელი უკვე იპოვა. მდიდრული სასმელი Russian style მხოლოდ რუს ოლიგარქებს როდი მოუვიდათ თვალში — 9-ლიტრიანი „ბოთლის“ შეძენა გაერთიანებული საამიროებისა და ჩინეთის მოქალაქეებმაც ისურვეს.

მარკა Leon Verres ირწმუნება, რომ ხილის თაფლის ელევანტურ არომატს კუნელის, ყვავილებისა და ვანილის სურნელი ავსებს. მათ, ვინც მდიდრული სასმლის შესაძენად საჭირო ფულის დაგროვება ვერ მოახერხეს, შეუძლიათ თავი დაიმშვიდონ და მინივარიანტი — კრისტალებით შემკული 0,7-ლიტრიანი ბოთლი „სულ რაღაც“ 2.750 დოლარად შეიძინონ.

დარჩენილი მესამე ბოთლი Luxury-კოლექციის მსოფლიო ტურნეზე გამოიფინება, ტურნეს დასრულების შემდგომ კი აუქციონზე გაიყიდება.

ძმებ კაჩინსკებს 47 წლის წინანდელი ჰონორარი ელით

პოლონეთის პრეზიდენტმა ლეხ კაჩინსკიმ და მისმა ტყუპისცალმა ძმამ, ექსპრემიერმა იაროსლავ კაჩინსკიმ ფილმში „ორნი, რომლებმაც მთვარე მოიპარეს“ ნათამაშები როლებისთვის კუთვნილი ჰონორარის აღება 47 წლით დააგვიანეს.

1962 წელს გადაღებული ზღაპრის გმირები იაცეკი და პლაცეკი გაუგონარი ბავშვები არიან, ცუდად სწავლობენ, მეზობლებს უზრდელად ექცევიან და პატარებს ჩაგრავენ. ბიჭები ისეთი ქვეყნის საძენელად გაუშურებიან, სადაც შრომის გარეშეც კარგად იცხოვრებენ. მოგზაურობის დროს ძმებს

თავში მშვენიერი აზრი მოუვათ — ისინი მთვარის მოპარვას განიზრახვენ, რადგან ვერცხლისგან შექმნილი მთვარე უზრუნველი ცხოვრების არაჩვეულებრივი საშუალებაა...

გასულ კვირას პოლონეთის სცენის მსახიობთა კავშირის საიტზე იმ მსახიობთა სია გამოქვეყნდა, რომელთაც კუთვნილი ჰონორარი არ აუღიათ. სიაში ძმები კაჩინსკების გვარიც აღმოჩნდა. პოლიტიკოსები, რომლებმაც ჰონორარის შესახებ დღემდე არაფერი იცოდნენ, მათ კუთვნილ თანხას საქველმოქმედო ფონდში გადარიცხავენ. „ამის

შესახებ არაფერი ვიცოდი. ინფორმაციას შევამოწმებ და თუ დადასტურდა, თანხას ქველმოქმედებას მოვხმარებ“, — განაცხადა პოლონეთის პრეზიდენტმა.

პროფესორი ლენგდონი ეკრანზე მესამედ ბრუნდება

კინოკომპანია Columbia Pictures დენი ბრაუნის რომანის „დაკარგული სიმბოლო“ ეკრანიზაცია გადაწყვიტა. სურათი ეკრანზე 2009 წლის სექტემბერში გამოვა. სტუდია პროფესორ რობერტ ლენგდონის თავგადასავლის გაგრძელების გადაღებას ფილმის „ანგელოზები და დემონები“ ეკრანზე გამოსვლამდე დაიწყებს (სურათი „ანგელოზები და დემონები“ მსოფლიო გაქირავებაში 15 მაისს გამოვა, მასში მთავარი როლს კვლავ ტომ ჰენკსი თამაშობს).

დენი ბრაუნის ახალ წიგნს მკითხველი 15 სექტემბერს მიიღებს. რომანის მთავარი გმირი კვლავ „და ვინჩის კოდის“ პერსონაჟი რობერტ ლენგდონია. ცნობილია ისიც, რომ ახალ ტრილერში მოქმედება მხოლოდ 12 საათის განმავლობაში ვითარდება. სიუჟეტის შესახებ ჯერჯერობით სხვა ინფორმაცია ცნობილი არ არის.

მკითხველს შევახსენებთ, რომ რეჟისორ რონ ჰოვარდის მიერ გადაღებული „და ვინჩის კოდის“ კინოვერსიის შემოსავალმა 750 მილიონ დოლარს გადააჭარბა.

დევიდ ბექჰემი მალარიას ებრძვის

სახელგანთქმული დევიდ ბექჰემი მალარიის წინააღმდეგ გაჩაღებულ კამპანიას შეუერთდა და ლონდონში საქველმოქმედო ფონდის გახსნის ცერემონიაშიც მიიღო მონაწილეობა. აქციის მიზანი იმ მილიონობით ადამიანის გადარჩენაა, რომელთაც საშინელი დაავადების გამო სიკვდილი ელის. „შეცდომა იქნებოდა გვეფიქრა, რომ ამ სასიკვდილო დაავადების სამუდამოდ შეჩერებას შევძლებთ, მაგრამ

ჩვენი ოჯახის წევრთა გადარჩენა ხომ მაინც შეგვიძლია! დიდი ბრიტანეთის საზოგადოებას მოვუწოდებ, მალარიისგან საკუთარი თავი მაინც დაიცვას“, — განაცხადა ფეხბურთელმა საქველმოქმედო აქციაში ჩოგბურთელი ენი მიურეი და ყოფილი ათლეტი დენის ლუისიც მონაწილეობდნენ.

მესამე სართუდიან გადავარდნიდი ქადბაჯონი, მეორედ დაბადება და ცხოვრება ჯოხებზე...

ლალი შაშია

ის იყო, სილაშაშის სალონში სტილისტთან თმის შესაჭრელად დაჯვჯეჭო, რომ ჯოხებზე დაყრდნობილი ახალგაზრდა ქალბატონი შემოვიდა. იგი ჩემ გვერდით სავარძელზე გაჭირვებით დაჯდა და სტილისტს ღიმილით უთხრა, — თმა ისე შემჭერი, რომ მოდურად გამოვიყურებოდე, თან მზერა ჩემკენ გამოაპარა და თვალი ჩამიკრა... სანამ ვინმე რამეს პკითხავდა, საუბარი თავადვე წამოიწყო: — უზარმაზარი ენერგია მაქვს, უბრალოდ ის არის, რომ ფეხებში არ მაქვს ძალა, მაგრამ რა ვქნა, მაინც არ ვკარგავ ცხოვრების ხალისს. ამის შემდეგ გავკადნიერდი და იმის შესახებ ვკითხე, თუ რა იყო მისი დაინვალიდების მიზეზი? — ნლების წინ მესამე სართულიდან გადავვარდი, — იყო მისი პასუხი... შევიცხადე, გავოცდი. ასეთი შემთხვევა, ზომ ძირითადად ტრაგიკულად სრულდება ხოლმე. მიგხვდი, განსაკუთრებულ შემთხვევასთან გვექონდა საქმე, ფაქტობრივად, სასწაულოდან და ქალბატონთან ლაპარაკი განვაგრძე, ისიც ამეცა და თავისი ცხოვრების მძიმე ეპიზოდები წვრილად გაიხსენა... უკვე 25 წელია მზის შარშავშილი ნინოშვილის ქუჩაზე ცხოვრობს. პროფესიით დაწყებითი კლასების პედაგოგია. წლების მანძილზე 178-ე საშუალო სკოლაში ასწავლიდა, თუმცა საბედისწერო შემთხვევამ მის პედაგოგიურ კარიერას, საბოლოოდ წერტილი დაუსვა. ჰყავს მეუღლე, ერთი ქალიშვილი და ორი შვილიშვილი.

— როდის მოხდა ეს საბედისწერო შემთხვევა?

— 1997 წლის 17 ივნისს. კარგად მახსოვს, ზაფხულის ცხელი საღამო გახლდათ. ის იყო, ქუთაისიდან ჩამოსული სტუმრები გავაცილე; შვილი და შვილიშვილი ნათესავთან გავისტუმრე, შინ მარტო დავრჩი და სახლის დალაგება დავიწყე. სუფრა რომ ავაღაგე, მერე რატომღაც ფანჯრის განწმენდაც გადავწყვიტე... ზედა შუშა ცოტა ქნელი გასანმენდი აღმოჩნდა. თან ხელიც ვერ მოვკიდე ჩარჩოს, რომ ჩაჭყიდებოდი და მესამე სართულის ფანჯრიდან გარეთ, ნინოშვილის ქუჩაზე გადავვარდი...

— ?

— როგორც შემდეგ გაირკვა, თურმე ფეხებით დავცემულვარ, მაგრამ მე არაფერი მახსოვს...

— ეს იგი, დაცემის ეპიზოდს ვერ იხსენებ?

— ვერა... ბუნდოვნად მხოლოდ ის მახსოვს, რომ უკვე მინაზე დაცემულს თავზე მეზობლის კაცი მადგა და რალაცას მეუბნებოდა. მე კი დაფინებით მის მეუღლეს ვკითხულობდი — მარინა სად არის-მეთქი? ახლავე მოვია, — მეუბნებოდა...

— მაინცდამაინც ის ქალბატონი რატომ მოიკითხეთ?

— იმიტომ, რომ ძალიან მიყვარს... მას დიდი ამაგი აქვს ჩემზე... ამის შემდეგ გავითიშე. საავადმყოფოში ვინ წამიყვანა და როგორ აღმოვჩნდი იქ, არ მახსოვს.

— რომელ საავადმყოფოში წაგიყვანეს?

— მეზობლებს სახლთან ახლოს, მეშვიდე საავადმყოფოში წაუყვანივარ. იმის გამო, რომ იქ არანაირი საშუალება არ აღმოაჩნდათ, რომ ჩემთვის

გოგარში იხილეთ:
2 პოსტერი
ვინ უპყრნაღვს
სხინვალის ომში
დაჭრილვს?

1 გაისიღან

არსენალი

გეთორგვა
კლასიღან
პირდაპირ
ჯარში?

სკოლის
გარნიღან
პირდაპირ
ჯარში?

აუშ
გამანადგურავლ
-გომგდამგენს
გადგომავს?

ავღანურ
ყოზლაქთან
დაგავული
განა...

ყველაზე
კასური შურნალ
არა მარტო
გამაქასებოსთვის

დახმარება გაენათ, მერე ჩემი დის აქტიური ჩარევით, რესპუბლიკურ საავადმყოფოში გადამიყვანეს (თავად იმ საავადმყოფოს ლაბორატორიაში მუშაობს). მედპერსონალი ფეხზე დადგა და რაც გასაკეთებელი იყო, ყველაფერი გამიკეთდა. ორივე ფეხის ძვალი დამსხვრეული მქონდა, შეიძლება ითქვას, რომ თითოეული ნაოსხვრევის შეწებება მოხდა. საოცარია, მაგრამ თავი არ დამირტყამს. სამაგიეროდ, ხერხემალი დამიზიანდა. ამასთან ღვიძლი იყო გახეთქილი და სასწრაფო ოპერაცია გამიკეთდა. ოპერაცია შარდის ბუშტუც გამიკეთეს... იმ საშინელ, კომმარულ ლამეს, ჩემს მეუღლეს, ნერვიულობის ნიადაგზე, ყველა კბილი ჩამოსცივდა.

— გონზე როდის მოხვედით?

— მესამე დღეს... როგორც გითხარით, 1997 წელს დამემართა ეს საშინელება. წარმოგიდგენიათ, რა გაჭირვება იყო მაშინ და შესაბამისად, ესა თუ ის ოპერაცია რა ჯდება-

ბევრი მეუბნება, რომ გიყურებთ, ენერგია გვემაგებაო...

და? თუმცა ჩვენთვის ფული არავის გამოურთმევია. რესპუბლიკური საავადმყოფოს ლაბორატორიასა და მიმღებ განყოფილებაში ყულაბა იდგა, სადაც ვისაც რისი საშუალება ჰქონდა, შესანიშნავად აგდებდა. საავადმყოფოს მთელი მედპერსონალის მადლიერი ვარ. საოცარი თავდადება და მობილიზება გამოამყვანეს. ვინც ხერხემალზე ოპერაცია გამიკეთა, საოცარი ადამიანი იყო, გვარად სარია (ჟურნალისტ ევა სარიას მამა), სამწუხაროდ, ახლა მის სახელს ვეღარ ვიხსენებ...

— მას შემდეგ, რაც გონზე მოხვედით და გააცნობიერეთ, რაც დაგემართათ, საკუთარ თავს რა უთხარით?

— ისეთი შეგრძნება მქონდა, რომ ამ საშინელი ტრავმის შემდეგ, ფეხზე მაინც დავდგებოდი, გავივლიდი და კარგად ვიქნებოდი. თუმცა იმასაც ვგრძნობდი, რომ ინვალდი დავრჩებოდი. ვინც ჩემ გარშემო ტრიალებდა, ექიმი თუ ახლობელი, ყველა ჩურჩულებდა, რომ ოპერაციას ხერხემალზე ვერ გადავიტანდი და მის გაკეთებას აზრი არ ჰქონდა, უშედეგო იქნებოდა. ამის გამო დიდი ბჭობა იყო გამართული... მაგრამ... მასსოვს, იმედინად იყო ერთი პრაქტიკანტი გოგო. — ნუ გუშინათ, მზია დეიდა, გაივლითო! მან ჩემ გამო მთელი წერიოქირურგია შეისწავლა. მისთვის პირველი პაციენტი აღმოვჩნდი. შეიძლება, ითქვას, რომ პრაქტიკა ჩემზე გაიარა. ოპერაციის შემდგომ პერიოდს, გულდასმით ადევნებდა თვალყურს... საავადმყოფოში 6 თვე ვინექი და ჩემი მდგომარეობის გამო განსაკუთრებულ პაციენტად მიმიჩნევდნენ.

— პირველად როგორ გაიარეთ?

— საავადმყოფოდან რომ გამოვედი, სახლში ვინექი. იმ გოგონამ შინ პროფესორი მომიყვანა. რომელმაც იკითხა: — რატომ წევს პაციენტი? ავაყენოთო. მართლაც ფეხზე პირველად მაშინ წამომაყენეს. ვაი, იმ ადგომას (ფეხები ჩხირებივით მქონდა). საოცრად მეშინოდა, მაგრამ გავბედე, იმ გოგონასა და პროფესორს დავვეყრდენი და ოთახში გავიარე, მაგრამ უეცრად თავბრუ დამეხვა, თითქოს ოთახი დატრიალდაო. მაშინვე დამსვეს. პროფესორმა ბრძანა: — გაივლისო! — იმედი მომეცა. სტუმარს წასვლისას ჩემმა დედამთილმა ჰკითხა: — ბატონო, იქნებ უფრო კონკრეტული პასუხი გვითხრათ, როდის დადგება ფეხზეო. პაციენტს დრო სჭირდებაო...

— სახლში დედამთილი გივლიდათ?

— ...საწყალს ერთი შვილი აქლდა და დღიდან მათ ოჯახში შესვლისა, მან შვილად მიმიღო. საოცრად თბილი ქალი იყო. ჩვენ რძალ-დედამთილი კი არა, მეგობრები გახლდით (საზოგადოებაშიც დიდი ავტორიტეტი ჰქონდა, „გაზეთში“ მთავარ ბუღალტრად მოშაობდა). მან ძალიან განიცადა ჩემი საწოლზე მიჯაჭვა და სულ მაღე თავად ჩანვა ლოგინში ისე, რომ არაფერი აწუხებდა. უბრალოდ, თავს ვეღარ მოერიო, დაუძლურდა და ერთი თვე თითქმის გაუძნრევლად იწვა. მერე გონება აერია. ბოლოს გამუდმებით 17 რიცხვს იმეორებდა. ამას იმით ვხსნიდი, რომ ეს უბედურება 17 ივნისს დამემართა და ამიტომ საბედისწერო რიცხვად მიიჩნევს-მეთქი, მაგრამ რეალურად ისე მოხდა, რომ ის 17 დეკემბერს გარდაიცვალა... გასვენებაზე ბევრი ხალხი

მოვიდა. მე, რა თქმა უნდა, ჩემი მდგომარეობის გამო ცალკე ოთახში ვინექი. განვიცდიდი იმას, რომ ჩემთვის საყვარელ ადამიანს ხმამაღლა ვერ ვტიროდი. ბოლო წუთებში, როდესაც სახლიდან ცხედარი უნდა გასვენებინათ, მოულოდნელად წამოვხტი, თითქოს რაღაც საოცარი ძალა მომეცა და ადამიანების დახმარებით გავედი ოთახში, სადაც მიცვალებული ესვენა. ხალხი გაოცებული შემომყურებდა, რადგანაც თავად დავრდომილი, ხმით ვტიროდი ჩემთვის უსაყვარლეს ადამიანს... ამის შემდეგ, შეიძლება ითქვას, რომ აღარც დავნოლილვარ.

— ესე იგი, შემდეგ სიარულითაიდან ისწავლეთ?

— ჩემი მეგობარი ყოველდღე მოდიოდა, რომ დილას ავეყენებინე და აივანზე გავეყვანე. ეს იყო ჩემი პირველი ნაბიჯები, ახალი სიცოცხლე და ხელახალი დაბადება. ასე ავიდგი თავიდან ფეხი. საოცარი განცდა მქონდა. მიკეთდებოდა მასაჟები, სახლში რაც კი სკამი გვექონდა, სულ მე დავამტვრიე, რადგანაც სკამებს ვეყრდნობოდი, ვასრიალებდი და ასე ნელ-ნელა დავდიოდი. ფიზიოთერაპიის კურსსაც გავდიოდი. ამის მერე კიბეზე ასვლა-ჩასვლაც ვისწავლე...

— რა იყო ეს, თქვენს ცხოვრებაში რა მოხდა? როგორ ახსნიდით ამ შემთხვევას?

— ამაზე არც კი მაქვს პასუხი... ალბათ ცხოვრებაში რაღაც დავაშავე ისეთი, რის გამოც დავისაჯე! ზოდატოს ნიშნით მშვილდოსანი ვარ, ძალიან ემოციური ადამიანი. ბავშვობაში სიზმრებში სულ ცაში დავფრინავდი, ოცნება მიყვარდა. არადა, ჩემს პიროსკოპში წერია, მშვილდოსნებმა ჯოხი, ღრუბლებში ფრენას თავი დაანებოთო. ძალიან აქტიური და ენერგიული ადამიანი გახლდით. ეტყობა, უფალმა მითხრა: — გეყვარა, ასეთი აქტიურობაო და დამასვენა.

— რას იტყვით თქვენს ახლანდელ ცხოვრებაზე?

— ჯოხით დავდივარ, არ არის ადვილი. საკუთარ თავს მუდმივად შემოვუძახებ ხოლმე — შეხედე, რამდენი ახალგაზრდა დადის ჯოხით, ზოგს ფეხი საერთოდ არ აქვს-მეთქი... როგორც შემიძლია, თავს ვუფლი, არ მინდა, ცხოვრების ხალისი დავკარგო. სახლში ვსაქმიანობ, ყველაფერს მე ვაკეთებ. აბა, რა ვქნა, ჩემი გოგო იღლება, ორი შვილი ჰყავს მოსავლელი. მიჭირს, მაგრამ თავს ძალას ვატან... ბევრი მეუბნება, რომ გიყურებთ, ენერგია გვემაგებაო... ალბათ ყველანაირი განსაცდელი უფლისგან მოდის, დიდება მის ძალას!

ზანთე ტახსნიშვილს „თავზი“ გოგონები ან პოეტონი

„ჩემს ყურადღებას სხვადასხვანაირი გარეგნობის გოგონა იპყრობს, ანუ რაღაც განსაზღვრული სტერეოტიპი არ მაქვს. ისე, ჭკვიანი და გამოცდილი ქალები მომწონს“, — მითხრა მსახიობმა ზანთე ტახსნიშვილმა. საზოგადოების დიდმა ნაწილმა ის სერიალიდან — „ჩვენი ოფისი“ — გაიცნო, ახლა კი „რუსთავი 2“-ის ახალ მუსიკალურ პროექტში — „იმღერე რამეში“ მონაწილეობს და გვამაზარულებს.

მარკე ჭონიშვილი

— სიმართლე გითხრა, ვერასდროს ვიფიქრებდი, თუ ოდესმე, საჯაროდ ავმღერდებოდი, მაგრამ როდესაც „იმღერე რამეში“ მონაწილეობა შემომთავაზეს, უარი ვერ თქვი.

— და გარისკე, არა?

— ჰო, მინდოდა, თავი ახალ ამბულაშიც გამომეცადა.

— შენს პარტნიორ სალომე კორკოტაშვილზე რას იტყვი?

— მე და სალომე დიდი ხანია, ერთმანეთს ვიცნობთ და ვმეგობრობთ. როდესაც მონაწილეთა სიას გადავხედე და იქ სალომეც აღმოვაჩინე, რა თქმა უნდა, დუეტში მასთან სიმღერა მომინდა. თურმე, მასაც გასჩენია სცენაზე ჩემთან ერთად გამოსვლის სურვილი. მოკლედ, გაგვიმართლა და ერთად მოვხვდით. ჯერჯერობით, პროექტი ახალი დანაშეულია. იმედია მაქვს, რომ ჩვენი დუეტი გაამართლებს და წარმატებას მივაღწევთ.

— შენი პატნიორი რჩევებს თუ გაძლევს?

— რა თქმა უნდა, პროფესიონალურ რჩევებს მაძლევს და მათ ვითვალისწინებ კიდევ. ჩვენ ერთმანეთს კარგად ვუგებთ.

— ვანიკო, აღმოჩნდა, რომ სიმღერაც მშვენივრად გეხერხება. კიდევ, რით შეგიძლია, თავყვანისმცემლებს თავი მოაწონო?

— თავის ქება კარგი საქმე არ არის... არაფერი მაქვს სათქმელი, გარდა იმისა, რომ მე ერთი ჩვეულებრივი ადამიანი ვარ.

— არც შენს მავნე ჩვევებს გაგვიხსენლ?

— სიგარეტს ვწევ.

— ალკოჰოლურ სასმელს ხშირად მიირთმევ?

— არა, მაგრამ ზოგჯერ, მეგობრების წრეში, ზომიერების ფარგლებში დალევაც მიყვარს.

— ასტროლოგიის თუ გჯერა?

— ჰოროსკოპით „სასწორი“ ვარ. ასტროლოგიური პროგნოზების დიდად არ მჯერა, მაგრამ ბევრი

რამ მართლაც ემთხვევა ხოლმე.

— შენი ოჯახი გაგვაცანი...

— მყავს დედა, მამა, ძმა, და და ბებია. ძმა დაოჯახებულია და უკვე შვილებიც ჰყავს. მოკლედ, დიდი ოჯახი მაქვს, მაგრამ ყველანი ერთად არ ვცხოვრობთ. ხანდახან, როცა განმარტოება მომინდება ხოლმე, ბინას ვქირაობ და საცხოვრებლად იქ გადავდივარ.

— ქართულ ტრადიციებთან როგორი დამოკიდებულება გაქვს?

— ტრადიციების მიმდევარი ვარ. მეთქი, რომ გითხრათ, მოგატყუებთ. ბევრი რამ არის ისეთი, რაც არ მომწონს. მაგალითად, ქართულ ტრადიციულ სუფრაზე დიდხანს ვერ ვჩერდები, რადგანაც მრავალსაათიანი ქეიფი ჩემთვის მოსაწყენიცაა და დამღლელიც. უფრო მეტად, ვინრო წრეში, მეგობრებთან ერთად დროის ტარება მიყვარს.

— ქართული ტრადიციების თანახმად, როცა ქალი თხოვდება, მშობლები მას მზითვს ატანენ...

— მსგავს რაღაცებს ყურადღებას არ ვაქცევ და არც ჩემს მომავალ მეუღლეს დავავალდებულებ, რომ რაღაც მოიტანოს. მიჩვენია, ყველაფერი საკუთარი შრომით, თავადვე შევექმნა, ვიდრე ვინმეს ხარჯზე ვიცხოვრო. ისე, რაღაცებს ისიც თუ მოიტანს, წინააღმდეგი არ ვიქნები (იცინის).

— შეყვარებული არ გყავს?

— ამ კითხვას არ ვუპასუხებ.

— მაშინ, ის მაინც თქვი, როგორი გოგონები მოგწონს?

— ჩემს ყურადღებას სხვადასხვანაირი გარეგნობის მქონე გოგონები იმსახურებენ. ისე, ჭკვიანი და გამოცდილი ქალები უფრო მომწონს.

— თამამი გოგონები თუ მოგწონს?

— ასე ვერ დავკონკრეტდები და ვერ ვიტყვი, თამამი უფრო მომწონს თუ მორიდებული. კარგია, როდესაც ეს ორი თვისება მანდილოსანში დაბალანსებულია. საერთოდ, ჭკვიანმა ქალმა იცის, როდის უნდა იაქტიუროს. „თევზი“ და ძალიან ჩუმი

გოგონები არ მომწონს.

— საოჯახო საქმეების კეთება თუ გეხერხება?

— ყველაფრის გაკეთება შემეძლია, მაგრამ საოჯახო საქმეებისთვის დრო ნაკლებად მრჩება. ისე, კერძებსაც ვამზადებ ხოლმე და როგორც მეუბნებიან, გემრიელიც გამოდის.

— შეყვარებულმა რომ გითხრას, კერძების მომზადება არ მეხერხებაო, ცოლად მაინც მოიყვან?

— კარგი იქნება, თუ ეცოდინება, მაგრამ თუ მეტყვის, — არაფერი ვიციო, ამის გამოც ვერ შევიძულებ. მოკლედ, პრობლემა არაა, მე ხომ ვიცი და ყველაფერს ვასწავლი.

— მეუღლეს ჩაცმულობას თუ გაუკონტროლებ?

— მის ჩაცმულობაში არანაირად არ ჩავერევი. თუ უგემოვნოდ ჩაცვამს, მხოლოდ მაშინ მივცემ შენიშვნას. ისე, დარწმუნებული ვარ, რომ გემოვნებიანი მეუღლე მეყოლება!..

— გოგონებისთვის სიურპრიზის მოწყობა თუ გიყვარს?

— რა თქმა უნდა, სასიამოვნოა, როცა საყვარელი ადამიანის ბედნიერ სახეს უყურებ. პარტნიორის გახარება მიყვარს და მეხერხება კიდევ.

P.S. აი, ასეთი საინტერესო სასიძო გყავს. ვანიკოს თავყვანისმცემლებო, იაქტიურეთ! მის სახელზე გამოგზავნეთ მესიჯები ტელეფონის ნომერზე: 8(55) 45.48.50. იმედია, რომელიმე თქვენგანი მისთვის თავის მოწონებას მოახერხებს. წარმატებებს გისურვებთ!

მოზარდებისათვის მისაზამთარო პრემიები

ანუ პირის ყველაზე საყვარელი, ყველაზე პროფესიონალი და ყველაზე ახალი

აღმოჩნდა, რომ ამ თემასთან დაკავშირებით, თინეიჯერებს სათქმელი მართლაც ჰქონიათ. მოზარდებმა გამომიხილეს არა მარტო საყვარელი მსახიობებისა თუ მომღერლების სახელები და მათთან დაკავშირებული ოცნებები, არამედ იმ პოლიტიკოსებზეც ალაპარაკდნენ, რომლებიც მათ სიმპათიას იმსახურებენ. ალბათ გაინტერესებთ, ვინ და რატომ მოსწონთ თინეიჯერებს. ჩვენ შევეცადეთ, ძირითადად, განსხვავებული გემოვნების მქონე ახალგაზრდების მოსაზრებები გაგვეზიარებინა თქვენთვის და იმედია, სხვა გამოკითხულები ამას არ გვიწყენენ.

მესიმპათიურება ირაკლი ალასანიას, „ბულკით“ გიპია

ლიპა ქაჩია

ლალლიტა, 16 წლის:

— მე მაგალითად, ძალიან მომწონს მომღერალი შაკირა. მისი ფანი ვარ და იმედს ვიტოვებ, რომ ოდესმე, მას საქართველოშიც ვიხილავ.

— შაკირამ თავი რით მოგაწონა?

— კარგი მომღერალია და თანაც, საოცრად ემსიანი. ის მამაკაცების გულთამპყრობელია და მასში ეს თვისება მომწონს. სხვათა შორის, მეც მომღერლობაზე ვოცნებობ და თუ დიდ სცენაზე დგომა მელირსება, შაკირას აუცილებლად მივბაძავ.

— ხომ არ სჯობია, სხვას ვიარ მივბაძო, არამედ პირიქით, ინდივიდუალურობა შეინარჩუნო?

— მას ისე მივბაძავ, რომ სხვების დასაციინო არ გავხდეთ, ხოლო თუ ამას ვერ შევძლებ, მაშინ მომღერლობაზე ხელს ჩავიკენე... ასევე, ძალიან მიყვარს ბრედ პიტი. ალბათ, არ ვიქნები ერთადერთი ადამიანი, ვინც მის სახელსა და გვარს დაგისახელებთ, მაგრამ მე ის მომწონს არა მარტო გარეგნობის გამო, არამედ იმიტომაც, რომ პროფესიონალი მსახიობია. ის დამაჯერებლად თამაშობს და როცა მისი მონაწილეობით რაიმე ფილმს ვუყურებ, მგონია, რომ მეც ამ ფილმის ერთ-ერთი მონაწილე ვარ და ყველაფერს ძალიან განვიცდი. მერწმუნეთ, სხვა მსახიობების მონაწილეობით გადაღებული ფილმების ყურებისას, მსგავსი რამ არასდროს მიგრძნია. მე ვაფასებ პროფესიონალიზმს. მიმაჩნია, ადამიანმა თავისი საქმე ფრიადზე უნდა იცოდეს, ვიდრე — ზერელედ.

— ყველაზე წარმატებულ ქართველ ადამიანად ვინ მიგაჩნია?

— ზაზა პაპუაშვილი. მართალია, ის ისეთივე პოპულარული არ არის, როგორც ვთქვით, დედა, მაგრამ მერწმუნეთ, საოცრად ნიჭიერი ად-

ამიანია. ის რომ გაცივრით და ჩემს ნათესავში დარწმუნდეთ, რუსთაველის თეატრს ხშირად უნდა ესტუმროთ. ასევე, ძალიან ნიჭიერი და საინტერესო ადამიანია რობერტ სტურუა. მომწონს სოფო ხალვაში, მაგრამ მიმაჩნია, რომ ამა თუ იმ შოუს წამყვანობაზე მეტად, სცენაზე სიმღერა უხდება. რატომაც, ბევრი ჩემი თანატოლისგან განსხვავებით, არ მომწონს გიორგი ქორქია. ვერ გეტყვით, რომ მისი დანახვა მალიზიანებს, მაგრამ მასზე არც ვგოჟდები. არ მიყვარს ნინო ქაჯიასა (იმედია, შენ არ გეწყინება) და ეკა ხოფერიას გადაცემები, სამაგიეროდ, ძალიან მომწონს ინგა გრიგოლი. ის ენერგიული ქალია და საკუთარ ემოციებს მაყურებელსაც გადასცემს. ყოველ შემთხვევაში, მე ასე მიმაჩნია და სხვა რას ფიქრობს, ვერ გეტყვით.

ზინო, 17 წლის:

— ნინი ბადურაშვილი მაგარი ქალია, მაგრამ მისი ზედმეტად თავდაჯერებულობა და ამბიციურობა გამაღიზიანებელია. რატომაც, თავი ამქვეყნად ყველაზე მაგარ ადამიანად მიიჩნია.

— ნინიზე გაბრაზებული ხარ?

— არა, „პროსტო“, ერთ-ერთ კლუბში ყოფნისას გამოველაპარაკე და ძალადაც არ ჩამავლო. არადა, მისთვის მხოლოდ კომპლიმენტის თქმა მინდოდა... სამაგიეროდ, ძალიან კარგი ადამიანები არიან თიკა ფაცაცია, თიკა ჯამბურია, ნანკა კალატოზიშვილი, ნიკა გრიგოლი, ნიკა არაბიძე, ვლად არამოვი...

— მათ იცნობ?

— რომ გითხრა, მათთან ვმბაკაცობ-მეთქი, მოგატყუებ, მაგრამ ამ კარგ ადამიანებს შევხვედრივარ და ერთმანეთისთვის ერთი-ორი სიტყვა გვითქვამს... ასევე, ძალიან მატრავყვია თაკო გაჩეჩილაძე. ანრი ჯოხაძე

ესაც სჩვევია ცხვირის აბზუება. მართალია, ის საოცრად კარგი მომღერალია, მაგრამ პირველ რიგში, კარგი ადამიანი უნდა იყო და ასე უფრო დაგაფასებენ...

— შოუბიზნესს შევეშვით. სხვა სფეროს წარმომადგენლებზე რას იტყვი?

— ძალიან მომწონს ის ფილმები, რომელშიც სესილია თაყაიშვილი, იპოლიტე ხვიჩია, სერგო ზაქარიაძე და აკაკი კვანტალიანი მონაწილეობენ. ეს ადამიანები მართლაც, რომ ბუმბერაზი პიროვნებები იყვნენ და მათი სახელები არ უნდა დავივიწყოთ. რაც შეეხება მსახიობების ახალ თაობას, ძალიან მომწონს კაბუ (მაგრამ არა როგორც მომღერალი). ის სცენაზე თავს ისე გრძნობს, როგორც საკუთარ სახლში. ასევე, კარგი მსახიობია ია სუხიტაშვილი, მარინა კახიანი, დუტა სხირტლაძე, ზაზა პაპუაშვილი, დათო დარჩია, ნიკო გომელაური. ძალიან მომწონს „შუა ქალაქის“ ყველა მონაწილე. „სალოლ“ მათ, კარგი იუმორი აქვთ. შაბათ-კვირას მოუთმენლად ველოდები ხოლმე, რომ ისინი ტელეეკრანზე ვიხილო... ჰო, თუ შეიძლება, პოლიტიკოსებზეც ვიტყვი ერთ-ორ სიტყვას...

— გისმენ.

— როგორც პოლიტიკოსი, ძალიან მაგარია ბაბუ ანუ ედუარდ შევარდნაძე. მას აქვს ყველა ის თვისება, რაც პოლიტიკოსს უნდა ჰქონდეს. არ გეგონოთ, რომ სხვის ნაზრევს გუუბნებით. მართალია, ჯერ პატარა ასაკის ვარ, მაგრამ ბევრი რამ მაქვს ნაკითხული და სხვადასხვა თემასთან დაკავშირებით, საკუთარი მოსაზრებები გამაჩნია. ჩვენი პირველი პრეზიდენტი კარგი ადამიანი ყოფილა, მაგრამ როგორც პოლიტიკოსი,

მოიკოჭლებდა. მიშა სააკაშვილი შეიძლება, ბევრი რაღაცის მცოდნე და საჭირო კაცია, მაგრამ პრეზიდენტად ვერ ივარგა. როგორც ამბობენ, ის ხშირად ექცევა სხვების გავლენის ქვეშ. ამასთანავე, ემოციური ადამიანია და ჯერ კიდევ თინიჯერით იქცევა. მის შემხედვარეს ზოგჯერ მეცინება, რადგან საკუთარ თავს მახსენებს, როცა მაგალითად, დედას ან მამას ვეჯიუტები და მინდა, ჩემი გავიტანო... ძალიან მესიმპათიურება ირაკლი ალასანი, მაგრამ ჩემი აზრით, ის „ბუღკივით“ ტიპია და პრეზიდენტად არ გამოგვადგება, გაფუჭდება (იკინის)...

— აბა, ვინ წარმოგიდგენია ჩვენი ქვეყნის სათავეში?

— ვერ გეტყვი, ამ კითხვაზე პასუხი ჩემზე ჭკვიან ადამიანებსაც კი არ აქვთ... არ მომწონს ლევან გაჩეჩილაძე და გოგა ხაინდრავა, რადგანაც მათ ზედმეტები მოსდით ხოლმე, „ძველბიჭურს“ „ანგებიან“... ისე, გიორგი გაჩეჩილაძე ანუ უცნობი კარგი ტიპია, ჭკვიანი ადამიანია და მიკვირს, ზოგჯერ გიჟივით რატომ იქცევა?! ალბათ, ამას სპეციალურად აკეთებს, თავისი გადაცემა საყურებელი რომ იყოს. ისე, სხვისი არ ვიცი, მაგრამ მე მსგავსი რაღაცები მალიზიანებს.

— უცნობის სიმღერას, მის მსახიობურ ნიჭს როგორ შეაფასებ?

— სიმღერის რა მოგახსენო, მაგრამ ნამდვილად ნიჭიერი მსახიობია. მის პროფესიონალიზმს ვაფასებ. და კიდევ, ძალიან მომწონს მამუკა ლომაშვილი, ის ნამდვილი „პრეზიდენტი“ (იკინის).

აბაჟი, 18 წლის:

— ჩემი საყვარელი მომღერალი ლექს-სენია. ის კარგად რეპავს და მას სხვა ქართველი მომღერლები ვერ შეედრებიან. მე ლექსოს ფანი ვარ. მას შორიდან ვიცნობ და ვიცი, რომ კარგი ადამიანია.

ის საოცრად ლამაზი ქალია და ამავე დროს, ძალიან ჭკვიანი

— ნინო ჩხეიძეზე რას იტყვი? ბოლო დროს, ლექსო მასთან დუეტს ხშირად წერს.

— ნინო გარეგნულად კარგი გოგო, მაგრამ ცუდი მომღერალია. ჯობია, ისევე ქალაქური სიმღერები იმღეროს, ჩემს ლექს-სენს კი შეეშვას (იკინის). თუმცა, მათი დუეტიც ისევე მომწონს, როგორც ლექსოს სხვა სიმღერები.

— კიდევ, ვისი ფანი ხარ?

— არავის! მომწონს კახა კალაძე, რომლის თავიც უკვე წამართვეს (იკინის). სხვათა შორის, ერთი მეგობარი მყავს, რომელიც მასზე ჭკუას კარგავდა და როცა კახამ ცოლი მოიყვანა, მთელი 1 თვე ტიროდა. ბოლოს, ვიღაც უცხოელ ფეხბურთელზე გადაერთო (იკინის)... ძალიან მომწონს რონალდო. ფეხბურთს მხოლოდ მისი ხატრით ვუყურებ.

— რომელი უცხოელი რეპერი მოგწონს?

— ადრე ემინემს ვუსმენდი, ახლა გემოვნება შემეცვალა და მხოლოდ ლექსოს რეპს ვუსმენ. ძალიან მომწონს უიტნი ჰიუსტონისა და მერაია ჰერის სიმღერები. არ დამცინო და, სიამოვნებით ვუსმენ ქართულ ხალხურ სიმღერებსაც.

— რატომ უნდა დაგცინო?

— ლექს-სენის მერე, ქართული ხალხური სიმღერები რომ ვახსენე, მეგონა, დამცინებდი... ძალიან მომწონს ანი გიუნტერი, მაგრამ მისი ჟურნალისტობა ჩემთვის მიუღებელია. გოგო ელემენტარულ რაღაცებში იჭრება. ახლა კიდევ არა უშავს, ადრე ტელეკამერის წინ შეშინებულ იყავი იჯდა. ჯობდა, მოდელის კარიერა აეწყო. ისე, მოდელებზე გამახსენდა, კრისტი ძალიან მომწონს. ვაფანატებდი მაკა ასათიანზე. ის საოცრად ლამაზი ქალია და ამავე დროს, ძალიან ჭკვიანი. საინტერესოა, სად დაიკარგა? მაკა ნამდვილი ანგელოზია.

— და რას გვეტყვი ქართველ პოლიტიკოსებზე?

— არც ერთი მათგანი არ მესაბუთებს გულზე. ძალიან მახალისებს შალვა ნათელაშვილის, გია მაისაშვილის, კობა დავითაშვილის, კობა ხაბაზის, მაია ნადირაშვილის და სხვების ლაპარაკი, ხოლო მალიზიანებს ეკა ბესელიას გამყინავი ხმა, მიხეილ სააკაშვილის უაზრო დაპირებები, ეკა ხერხეულიძის უტიფარი გამოხატვებები, გიგა ბოკერიას დამცინავი გამოქვეყნებები და ირაკლი ოქრუაშვილის არაფრისმეტყველი, ცივი მზერა. ქართველ პოლიტიკოსებზე დაუსრულებლად შეიძლება ლაპარაკი, მაგრამ ვიცი, ყველაფერს ვერ დამიბეჭდავ. თანაც, მირჩენია, სხვებზე ვილაპარაკო.

— მაგალითად, ვისზე ლაპარაკი გირჩენია?

— ჩემს ლექს-სენზე (იკინის). ჰო, კიდევ, ძალიან მიყვარს გივი სიხარულიძე და ქალბატონი ეთერ კაკულია. მათი მოსმენა არასდროს მომბეზრდება. კიდევ, ძალიან ჯიგარია ხათუნა იოსელიანი და ცუცა კაპანაძე. ჩვენდა სამწუხაროდ, როგორც გავიგე, ისინი საზღვარგარეთ მოღვაწეობენ. მოკლედ, სიტუაცია თუ არ შეიცვლება, საუკეთესო ადამიანები ხელიდან გამოგვცდებიან და ვუსმინოთ მერე ვითომ მომღერლებს.

სვანუა, 16 წლის:

— ვგიჟდები ირაკლი ოქრუაშვილზე. ყველა მისნაირი გულადი რომ ვიყოთ, ჩვენი ქვეყანა მართლაც, გაბრწყინდებოდა. ქართველებს გმირობის მაგალითი პირველმა მან უჩვენა — პრეზიდენტი სახალხოდ ამხილა და სწორედ ამის შემდეგ დაიწყეს სხვა პოლიტიკოსებმა ხმის ამოღება...

— კიდევ, რომელი პოლიტიკოსი მოგწონს?

— ირაკლი ალასანიც კარგი ტიპია. რომ არა ოქრუაშვილი, მხარს მას დაეფუჭრდი. ძალიან არ მესიმპათიურება ნინო ბურჯანაძე. რაღაცნაირი, უცნაური ქალია. ბევრი ვიცინე, როცა მას და მის მეუღლეს მისტერ და მისის სმიდტები შეარქვეს. ბრედ პიტსა და ანჯელინა ჯოლის მაგრად ჰგავნან, არა?.. შეიძლება, ბევრს გაეცინოს, მაგრამ შალვა ნათელაშვილი მიყვარს. კარგი კაცია. ვგიჟდები ნოდარ ნათაძეზე, რადგანაც ის საოცრად ჭკვიანი ადამიანია. კარგი პოლიტიკოსია ედუარდ შევარდნაძე.

— მოდი, პოლიტიკას შევეშვათ...

— და შოუბიზნესი მიმოვიხილოთ, არა? ქართველი მომღერლებიდან მომწონს რატი დურგლიშვილი, დიტო ლაგვილაძე, ნინი შერმადინი და ქეთი ორჯონიკიძე... ვგიჟდები ჯენიფერ ლოპესზე. ის უნიჭიერესი ადამიანია. მიყვარს მსახიობი პიუ გრანტი, მისი ფანი ვარ... ულამაზესი ქართველი ჟურნალისტი გვანცა დარასელია. ასევე, გარეგნულად ძალიან მომწონს ნანკა კალატოზიშვილი და ირინა ონაშვილი... აუ, ახლა მაკა ასათიანი გამახსენდა. მასზე ვგიჟდებოდი და ვცდილობდი, მისთვის მიმებაძა. ნეტავ, ახლა როგორაა? ძალიან გამიხარდება, თუ მის ინტერვიუს თქვენს ჟურნალში წავიკითხავ. და კიდევ, ძალიან მიყვარს ფეხბურთი, „ბალელშმიკობა“ „რეალს“ და იმედი მაქვს, რომ მომავალში საქართველოს ნაკრების გულშემატკივრობის სურვილიც გამიჩნდება.

ჰინ უსილუბა სავდიან პანკუშკას „გზის“ „კითხვაში“

„გზის“ სხვადასხვა ნომერში გაგაცანით ჩვენი ერთგული მრჩეველები — იკუშკები, EKO BOY, გრუზინკა, ეშმაკუნა. ახლა კი მინდა, პანკუშკაც, იგივე ნანა რიგვაზა წარმოგიდგინოთ, რომელიც თავისი რჩევებით მუდამ ამხნევებდა გასაჭირში მყოფ ადამიანებს და მათ ზოგჯერ, დაშვებულ შეცდომებზეც პირდაპირ მიუთითებდა.

— დავიბადე 1985 წელს, ქალაქ ოჩამჩირეში. ამჟამად ცცხოვრობ ქუთაისში.

— როგორც ვიცი, გათხოვილი ხარ.

— დიას. ჩემი მეუღლე სამუშაოდ საბერძნეთში წავიდა და 3 წლის ვაჟს, ლუკას მარტო ვზრდი. მას საოცრად უყვარს მამა. მართალია, მისი სახე თითქმის არ ახსოვს, მაგრამ მის სახელს ხშირად გაიძახის და ამბობს, რომ ძალიან ენატრება.

— ლუკას გავრდაში არავინ გეხმარება?

— როგორ არა! დედა მეხმარება. მას შემდეგ, რაც კობა საბერძნეთში წავიდა, საცხოვრებლად დედაჩემთან გადმოვედი, რადგანაც ჩემი დედამთელიც საბერძნეთშია, ხოლო მამამთელი გარდაცვლილი გახლავთ. სხვათა შორის, მე აღარც მამა მყავს და აღარც — ძმა, ისინიც ნაადრევად წაიღნენ ამ ქვეყნიდან...

— ცხადია, ახალდაქორწინებულებს განაშრობა გაგიჭირდებოდათ...

— რა თქმა უნდა, მეუღლის წასვლა საოცრად განვიცადე, დეპრესიაში ჩავვარდი. კობას გარეშე ცხოვრება ახლაც ძალიან, ძალიან მიჭირს, მაგრამ ვიცი, რომ ის ჩვენი მომავლისთვის, ლუკას კეთილდღეობისთვის მოიქცა ასე. ვიცი, ისიც იტანჯება. ჩვენი დროებითი განშორება აუცილებელი იყო და იმედია, მალე ერთად ვიქნებით.

— ნუთუ, მას არ შეუძლია, რომ თქვენც საბერძნეთში წაგიყვანოთ?

— ჯერჯერობით, ამას ვერ ვახერხებთ, მაგრამ შემპირდა, რომ მალე მის გვერდით ვიქნები და დარწმუნებული ვარ, პირობას შეასრულებს, სიტყვას

იცის, რომ ის ჩვენი მომავლისთვის, ლუკას კეთილდღეობისთვის მოიქცა ასე

„საკუთარ თავში ჩაკეცილს, რწმენა შემმატეთ, შედარებით ძლიერი გავხდი“

არ გატეხს. ისე, თავს მარტო სულაც არ ვგრძნობ, კობა ჩემს ფიქრებსა თუ ოცნებებში მუდამ ჩვეთანაა.

— მასზე არ ეჭვიანობ?

— ოოო... ბუნებით ძალიან ეჭვიანი ვარ. მიუხედავად იმისა, რომ მეუღლე არავითარ საბაბს არ მაძლევს, მასზე მაინც ეჭვიანობ (იკინის)... სხვათა შორის, სწორედ მაშინ, როცა დეპრესიაში ვიყავი, ჩემს ცხოვრებაში გამოჩნდა ჟურნალი „გზა“ და მას შემდეგ, მისი არც ერთი ნომერი არ გამომიტოვებია. მოკლედ, 2 წელია, თქვენი ჟურნალის ერთგული მკითხველი ვარ და მასზე მაბოძებს.

— შენი აზრით, „გზას“ არაფრის შეცვლა არ სჭირდება?

— არა, ნამდვილად კარგ გზაზე დგახართ (იკინის). ბოლოს დროს, ჟურნალი იმდენად მრავალფეროვანი და ამავე დროს, საინტერესო გახდა, რომ მის მიმართ რაიმე პრეტენზიას ვერ გამოვთქვამ. ჩემს გემოვნებას სრულიად აკმაყოფილებთ.

— „გზის“ მეშვეობით მეგობრებიც ხომ არ შეიძინე?

— სამწუხაროდ, არა, მაგრამ დიდი სიამოვნებით ვიმეგობრებდი თქვენს ერთგულ მკითხველებთან. მინდა, ერთი რამ გაგიმხილო: ჩემს შვილსაც ძალიან უყვარხართ. როცა დაინახავს, რომ „გზას“ ვკითხულობ, ჩემთან მოირბნის ხოლმე და მეუბნება, — ჩემო დედიკო, ჟურნალი იყიდე? მაჩვენე, მე დავთვალე იერებო და მერე იწყება წენვა-გლეჯა (იკინის)...

— „თინიჯიჯული პონტებით“ რატომ დაინტერესდი?

— არ ვიცი, ამ რუბრიკამ რით მიმიზიდა, მაგრამ ძალიან კი „ჩამითრია“ და გადავწყვიტე, სხვისთვის რჩევები მეც მიმეცა. როცა პირველად დაგიმეცია, ის წერილი რომ არ დაგებეჭდა, შეიძლება, ფარ-ხმალი დამეყარა და „თინიჯიჯულ პონტებს“ აღარც გაგვარებოდი.

— რატომ?

— ბუნებით ასეთი ვარ, უფრო სწორად, ვიყავი. ახლა თქვენი წყალობით შევიცვალე, საკუთარ თავში ჩაკეტილს და მორიდებულს, რწმენა შემმატეთ, შედარებით ძლიერი გავხდი, საკუთარი მოსაზრებების ხმამაღლა გამოთქმაც ვისწავლე და მგონი, ეს ცუდად არ გამომდის (იკინის). ძალიან მსიამოვნებს როცა ვილაცას რჩევას ვაძლევ, თითქოს, ამით ცხოვრება მეც მიმსუბუქდება. ერთი სული მაქვს ხოლმე, როდის მოვა ხუთშაბათი, რათა ვილაცის დახმარება კიდევ შევძლო.

— როგორ ფიქრობ, ჩვენ მათ მართლა ვეხმარებით? ისინი თქვენს რჩევებს ითვალისწინებენ?

— რადგანაც რჩევისთვის მოგვმართავენ, ე.ი. დამხარება მართლაც სჭირდებათ და იმედია, რალაცებს ითვალისწინებენ კიდევ. თქვენი მკითხველების მიერ მათდამი მიცემულ რჩევებში იმდენი სითბო და სიყვარული იგრძნობა, რომ მეც ბევრჯერ გამჩენია სურვილი, თქვენთვის ჩემი პრობლემების შესახებ მომწერა...

— ჩვენი მკითხველებიდან, ყველაზე კარგ რჩევებს ვინ იძლევა?

— ძალიან მომწონს იკუშკები. ის გონებაგახსნილი, ნიჭიერი ადამიანია. შენ კარგად თქვი, ის მართლაც, ნამდვილი დიპლომატია და კარგ რჩევასაც არავისთვის იშურებს (იმედია, ამ სიტყვებით სხვებს არ ვანყენინე. მერწმუნეთ, მე ყველას ვაფასებ).

— ვინმეს „ესემესს“ თუ გაუღო ზიანებიარა?

— მსგავსი შემთხვევები მართლაც ყოფილა. მაგალითად, ზოგი რჩევას ითხოვს, მაგრამ მისი წერილი ყოველგვარ აზრს მოკლებულია და აშკარაა რომ იტყუება. მიუხედავად ამისა, რჩევას არც ასეთი ადამიანებისთვის ვიშურებ, მათ დასახმარებლად ყოველთვის მზად ვარ... მინდა, „გზას“ უფრო და უფრო მაღალი მწვერვალების დაპყრობა და კიდევ უფრო მეტი ერთგული მკითხველის შეძენა ვუსურვო.

— არ გინდა, რომ ჩვენი საშუალებით მეუღლეს მიმართო?

— როგორ არა!.. კობა, მე შენ ძალიან, ძალიან მიყვარხარ და მუდამ ასე იქნება. ღმერთი არ გაგვწირავს, მალე ერთად ვიქნებით!..

არველაქის რუსების გაჯკვირვებია და გერმანელების არ ესეის...

„ალკმარში“ თამაშისას, საქართველოს ფეხბურთელთა ეროვნული ნაკრების ყოფილ თავდამსხმელს, შოთა არველაძეს პოლანდიის ჩემპიონობამდე ერთი ნაბიჯი დააკლდა და ახლა, თავისებური კომპენსაციის მიღება ამავე გუნდში, ლუის ვან გაალის თანაშემწედ მუშაობისას შეძლო. „ალკმარში“ პირველობა ჩემპიონატის დასრულებამდე 3 ტურით ადრე მოიპოვა და თუ არველაძემ პოლანდიის ჩემპიონის ოქროს მედლები პირველად, ამსტერდამის „აიაქსში“ თამაშისას მოიგო, იმავეს გამოვრება უკვე მწვრთნელობისას შეძლო.

მასმედიის წარმომადგენლებს შორის, შოთა საკმაო პოპულარობით სარგებლობს და „ალკმარის“ გაჩემპიონების შემდეგ, მას ერთ-ერთი ბრიტანული გამოცემის ჟურნალისტი შეხვდა, რომელთან საუბრის დროსაც, არველაძე თავდაპირველად, რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობებსა და აგვისტოს ომს შეხვო.

ჰან გაალი ქართვალ ჟოლგასთან ფორვარდებზე მსჯელობს

ლაშა თაბაგარი

„იმ ფონზე, როდესაც ევროპა ასეთი გახსნილია და ადამიანებს თავისუფლად გადაადგილება შეუძლიათ, ვერაფრით ვუხსნი შვილებს, თუ რატომ ესხმის რუსეთი საქართველოს თავს იმის გამო, რომ მას ნატოში განევრება უნდა. ჩვენ არ გვსურს, ტერორისტთა ქვეყანა ვიყოთ, არამედ გვინდა, ადამიანის უფლებათა დაცვის საქმეში საუკეთესო ორგანიზაციის — ნატოს წევრი ვიყოთ. მე მხოლოდ ჯეროვან პასუხს ვითხოვ. საქართველო ის ქვეყანაა, სადაც სიძულვილი არ იციან და ჩვენში მხოლოდ სიყვარულით ცხოვრობენ. საქართველოში არც ნავთობია და არც სხვა მნიშვნელოვანი რესურსი, მაგრამ ის ნამდვილად ვიცით, ხალხს როგორ უნდა მოვეყრეთ... როგორ შეიძლება 5-მილიონიან ქვეყანა ომი დაუწყოს სახელმწიფოს, რომლის მოსახლეობაც 140 მილიონია და უდიდესი ჯარიც ჰყავს?! იმის დროს მთელი ჩემი ოჯახის წევრები საქართველოში იმყოფებოდნენ და მათი გამოყვანა არ შეგვეძლო. ჩემი ძმების შვილებსა და მშობლებს წასასვლელი არსად ჰქონდათ, რადგან საელჩოები დაკეტილი გახლდათ. ერთ-ერთი უდიდესი ევროპული ქვეყანა, რომელიც საქართველოს ნატოში განევრების წინააღმდეგ წავიდა, გერმანიაა. რატომღაც, გერმანელებს დაავიწყდათ, რომ როდესაც ნატოში თავად მიიღეს, მაშინ ნახევარ გერმანიას სწორედ რუსეთი აკონტროლებდა“, — აღნიშნა საუბრისას შოთა არველაძემ. პოლიტიკის შემდეგ კი, ფეხბურთის დროც დადგა და ქართველმა მწვრთნელმა „ალკმარში“ ლუის ვან გაალთან თანამშრომლობის თაობაზე თქვა:

თადად, იმისთვის შევდიოდით, რათა ცოტა დაგვეცვინა. ვან გაალთან ერთად მუშაობისას კი გავიგე, რომ ამ მცირე დროში ბევრი რამის შეცვლა და ფეხბურთელებისთვის, თამაშის მოსაგებად ზედმინეწით ზუსტი დირექტივების მიცემა შეიძლება. ბევრი მწვრთნელი მინახავს, რომელიც მატჩის დასრულების შემდეგ ცოფებს ყრიდა, მაგრამ უკვე გვიანი იყო. ლუისი სულ სხვანაირი სპეციალისტია: მას საოცარი უნარი აქვს, მოთამაშეებს ზუსტად აუხსნას ის, რის გაკეთებასაც მათგან მოითხოვს. ვან გაალი ყოველთვის მიზანში ურტყამს. იგი ყველანაირი სცენარისთვის მზად არის ხოლმე. მას საკუთარი ფილოსოფია აქვს, რომელსაც „ალკმარში“ ხორცს ასხამს. ამაში ის კლუბის ხელმძღვანელობისგან თანადგომას გრძნობს. ლუისმა ჩემპიონის ტიტულის მოგების პირობა დადო და რადგანაც ის სიტყვის კაცადაა ცნობილი, ეჭვიც არ შემპარვია, რომ სანადელს მიაღწევდა. დარწმუნებული ვარ, რომ „მანჩეს-

ვლამდე „ალკმარი“ პოლანდიის საშუალო კლუბი გახლდათ, სტრუქტურული ცვლილებების შემდეგ კი საგრძნობი წინსვლა განიცადა და ქვეყნის ტოპკლუბად იქცა. საუკეთესო მწვრთნელთან ერთად, უნიჭიერესი ახალგაზრდებიც მივიღეთ და საბოლოოდ, სასურველ შედეგსაც მივაღწიეთ. გეგმაზომიერი ნაბიჯების გარეშე „აიაქსის“, „პევესსა“ და „ფეინოორდის“ 10-წლიან ჰეგემონიას ვერ შევწყვეტდით“.

ატლანტიკაში, რომ არველაძე „ალკმარის“ წარმატებაში საკუთარ წვლილს გადამეტებულად არ აფასებს:

„რთულია იმაზე ლაპარაკი, ჩემი შრომა გუნდს რას მოუტანს. თუმცა ვფიქრობ, რომ თამაში კარგად მესმის და საკუთარი აზრების გადმოცემის უნარიც მაქვს. ლუისის სხვათა რჩევების მოსმენის პრობლემა არ აქვს, თუნდაც აზრი მისი შეხედულებებისგან კარდინალურად განსხვავებული იყოს. გასაგებ მიზეზთა გამო, პირადად მე, ვან გაალი ყველაზე მეტს გუნდის ფორვარდების შესახებ მესაუბრება“.

ლეგენდარულ პოლანდიელ ფეხბურთელს, მარკო ვან ბასტენს, რომელიც ამსტერდამის „აიაქსის“ მთავარი მწვრთნელია, მაინია, რომ „ალკმარი“ სანახაობით თამაშს არ უჩვენებს და მისი აზრით, ვან გაალის შეგირდები გაჩემპიონებას არ იმსახურებდნენ. მაგრამ შოთა ვან ბასტენის მოსაზრებას ბოლომდე არ იზიარებს:

„ვან ბასტენმა განაცხადა, რომ „ალკმარი“ საუკეთესო ფეხბურთის არ თამაშობს და გარკვეულწილად მას ვეთანხმები კიდევ, თუმცა ჩვენი გუნდი ლიგაში საუკეთესოდ რომაა ორგანიზებული, ამაში ეჭვი არ მეპარება. ვან ბასტენი ისეთი დონის ფეხბურთელი გახლდათ, მისთვის სიხალის შეთავაზება ძალიან ძნელია. რით უნდა გავაოცოთ იგი?! როდესაც საქმე გენიოსთან გვაქვს, ჩვეულებრივ ფეხბურთელებს მისი გემოვნების დაქაფაფილება ძალიან გაუჭირდებათ“.

ტერ იუნაიტედი“, „ლივერპული“, „არსენალი“, „ბაიერნი“ და სხვა სახელგანთქმული გუნდები სიაშოვნებით იხილავდნენ მას დამრიგებლად. რომელიმე გრანდში მუშაობა ლუისსაც სურს და თუ საკუთარი გადაწყვეტილების სისწორეში დარწმუნებული იქნება, ამ ნაბიჯსაც გადადგამს... მის მის-

მოკლე ბიოგრაფიული სწოვაბი

1899 წლის 22 აპრილს, სანქტ-პეტერბურგში, შთამომავლობით აზნაურისა და ცნობილი პოლიტიკოსის ოჯახში დაიბადა ვაჟი, რომელსაც ვლადიმირი დაარქვეს. მისმა ბავშვობამ სასათბურე პირობებში, უცხოელი გუვერნანტი ქალების გარემოცვაში გაიარა.

1917 წლის რევოლუციის შემდეგ, ნაბოკოვების ოჯახი ევროპაში, ემიგრაციაში წავიდა.

110 წლის წინ დაიბადა მსოფლიო ლიტერატურაში სექსუალური რევოლუციის ბელადი, სახელგანთქმული „ლოლიტას“ ავტორი ვლადიმირ ნაბოკოვი — ეტალონურ კოსმოპოლიტად ქცეული რუსი ინტელიგენტი, სნობი, რომელმაც სიამოვნება ყველასა და ყველაფერზე მალა დააყენა...

ვლადიმირ ნაბოკოვი

— პავლუხის მოტრფიალე საქსუალური რავოლუციონარი

1922 წლის ივნისში ნაბოკოვმა კემბრიჯის უნივერსიტეტი, ფრანგული და რუსული ლიტერატურის დოქტორის ხარისხით დაასრულა და საცხოვრებლად ბერლინში გადავიდა. ბერლინშივე დაწერა პირველი რომანი — „მაშენკა“ და ჩაშალა პირველი ნიშნობა, მაგრამ შემდეგ, თავისსავე წრის ქალზე, ვერა სლონიმზე მაინც დაქორწინდა.

1940 წელს, ნაციზმს გამოქცეული ნაბოკოვი საცხოვრებლად ამერიკის შეერთებულ შტატებში გადავიდა, სადაც ცნობილი ლიტერატურული კრიტიკოსის, ედმუნდ უილსონის პროტექტე გახდა და მხოლოდ ინგლისურ ენაზე დაიწყო წერა.

1955 წელს, პარიზში, ნაბოკოვის ყველაზე ცნობილი რომანი, ინგლისურენოვანი „ლოლიტა“ გამოვიდა.

1961 წლიდან ანუ მას შემდეგ, რაც „ლოლიტას“ წყალობით გამდიდრდა, ნაბოკოვი შევიცარიის პატარა ქალაქ მონტრიოში დასახლდა. 1962 წელს გამოვიდა „ლოლიტას“ სტენლი კუბრიკისეული ეკრანიზაცია, რომლის სცენარიც თავად ნაბოკოვმა დაწერა.

1977 წლის 2 ივლისს, ვლადიმირ ნაბოკოვი ლოზანის ჰოსპიტალში გარდაიცვალა. ის ქალაქ მონტრიოს სასაფლაოზე დაკრძალული.

2005 წელს, გაზეთ The New York Observer-ის ჟურნალისტმა მწერლის ერთადერთ მემკვიდრეს, მის ვაჟ დმიტრის მიმართა თხოვნით, რომ მამის ანდერძის მიუხედავად, არაფრით დაეწვა მისი უკანასკნელი რომანი — The original of Laura. დმიტრიმ უპასუხა, რომ ჯერჯერობით, არც რომანის განადგურებას და არც მის გამოქვეყნებას არ აპირებდა. თუმცა, ახლახან რომანი მაინც გამოქვეყნდა და მას მწერალთა და კრიტიკოსთა დიდი ვნებათაღელვაც მოჰყვა.

„ლოლიტას“ გარემო ატანსილი სკანდალი

„ლოლიტა“ ნაბოკოვის მეოცე რომანია. ამერიკაში, სადაც მწერალი მისი პირველი გამოცემისას ცხოვრობდა და მოღვაწეობდა, რომანი კარგა ხანს აშკარა პორნოგრაფიად აღიქმებოდა. ამის მიზეზი მხოლოდ ის როდი იყო, რომ „ლოლიტა“ სექსუალურ სცენებს შეიცავდა (არაერთ სხვა რომანში ქალისა და მამაკაცის სექსუალური აქტები ბევრად უფრო აშკარადაც იყო ნაჩვენები), არამედ ის, რომ ამ ნაწარმოებში ზრდასრული მამაკაცისა და 12 წლის გოგონას სექსუალურ კავშირზე იყო ლაპარაკი, რაც ცივილიზებულ მსოფლიო-

ში სექსობრივ გაუკუღმართებად, პედოფილიად აღიქმებოდა.

„ლოლიტას“ მოკლე შინაარსი ასეთია: რომანის გმირი, ჰუმბერტ ჰუმბერტი, რომელიც წარსულში ფსიქიატრიულ საავადმყოფოში იწვა, ბინას იქირავებს და მალე, ბინის პატრონის არასრულწლოვანი გოგონა — ლოლიტა შეუყვარდება. იმისთვის, რომ მის გვერდით სწირად იყოს, ჰუმბერტი დედამისს ირთავს ცოლად. ერთხელაც, ქალს ხელში ჩაუვარდება მეუღლის დღიური, სადაც ლოლიტასადმი მისი დანაშაულებრივი ვნებაა აღწერილი. ამ საშინელებით შეძრული ქალი ადგილს ველარ პოულობს და მალე, ტრაგიკულადც იღუპება. მომხდარით კმაყოფილი ჰუმბერტი, დაობლებულ გერთან ერთად, ამერიკის პატარა ქალაქებში იწყებს მოგზაურობას და ერთ-ერთ სასტუმროში საკუთარი ვნების დაკმაყოფილებასაც ახერხებს, უფრო ზუსტად კი, ხალისით ნებდება ლოლიტას მიერ გამოჩენილ ინიციატივას... ამ კავშირის დროს ირკვევა, რომ პატარა ლოლიტა ქალწული აღარ ყოფილა. თურმე, პირველად საზაფხულო ბანაკში ყოფნისას, 13 წლის პირქუშ ბიჭთან უცდია სექსი. მიუხედავად ყველაფრისა, პირველივე კავშირის შემდეგ, გოგონა მამინაცვალს პოლიციაში ჩივილით ემუქრება. მას ჰუმბერტი არ უყვარს და, ამიტომაც, მასთან ყოველი სექსუალური კავშირისთვის, კაცს უამრავი საჩუქრის ყიდვა უწევს. ასე გადის ორი წელი. ერთ-ერთი მორიგი მოგზაურობის დროს, ჰუმბერტსა და ლოლიტას მალულად აედევნება ვინმე დრამატურგი კუილტი, რომელსაც გოგონას მიმართ ისეთივე ვნებები ამოძრავებს, როგორიც ჰუმბერტს. ის ლოლიტას ცდუნებას ახერხებს და გოგონაც მასთან ერთად გარბის. კუილტის ხელში ათას სიბინძურეგამოვლილ და შემ-

მისი ძეგლის შემქმნელებისა არ იყოს, ნაბოკოვი თავადაც დიდხანს მუშაობდა ქედმაღალი მწერლის იმიჯის შექმნაზე

დებ, უნუგეზოდ მიტოვებული ლოლიტას პოვნას ჰუმბერტი მხოლოდ ორი წლის შემდეგ მოახერხებს...

ჰუმბერტი მისთვის სასურველ გოგონებს „ნიმფეტკებს“ ეძახდა. ოღონდ, მას მხედველობაში სექსუალურად დაუოკებელი ანტიკური ნიმფები („ნიმფომანია“ სწორედ აქედან მოდის) კი არა, ჩვეულებრივი ნიმფა (პეპლის ჭუპრი) ჰყავდა. მიუხედავად იმისა, რომ ლოლიტამ „ნიმფეტკის“ მომხიბვლელობა დაკარგა (ანუ ჭუპრი პეპლად იქცა), ჰუმბერტი მაინც, მასთან ურთერთობაზე ოცნებობს, ლოლიტა კი აღარ თანხმდება. ამის შემდეგ, ჰუმბერტი მისი ბედნიერების დამანგრეველს — კუილტის იპოვის და მოკლავს...

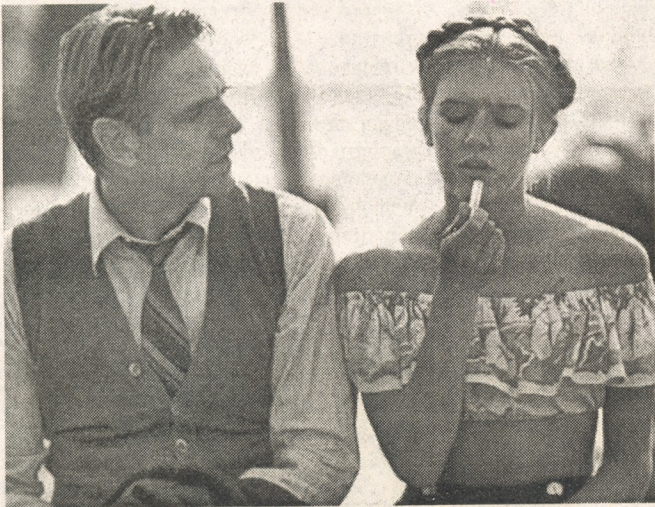
ბუნებრივია, პურიტანულ ამერიკა-

კლასიკაზე, ავანგარდულ ავტორებსა და უბრალოდ, პორნოგრაფიის გამოქვეყნებაზე იყო ორიენტირებული. გამომცემლობის ხელმძღვანელმა — მორის ჟიროდიამ წიგნი „მაგიურად“, „გენიოსობის გამოვლინებად“ მიიჩნია...

„ლოლიტას“ ნაკითხვის შემდეგ, ცნობილმა ინგლისელმა მწერალმა — გრემ გრინმა „სანდი თაიმისი“ ყოველწლიურ მიმოხილვაში მკითხველს რომანი წლის საუკეთესო წიგნად გააცნო, ჟურნალისტმა ჯონ გორდონმა კი აღიარა: „მე „ლოლიტა“ გრემ გრინის რეკომენდაციით შევიძინე და იმაშიც დაგრწმუნდი, რომ ის ყველა იმ წიგნზე ბინძური წიგნია, რაც კი ოდესმე წამკითხავს. ნებისმიერი, ვინც ჩვენს ქვეყანაში მის დაბეჭდვას, ანდა მის გაყიდვას გაბედავს, უეჭველად გისოსებს მიღმა აღმოჩნდება“. ჟურნალისტის ამ აღიარებას გრინმა ირონიული პასუხი გასცა.

აგორდა ხმაურიანი სკანდალი, რომელმაც ნაბოკოვის ნაწარმოების რეკლამირება

ხნის წინ, მას ძეგლი დაუდგეს. ბრინჯაოს ნაბოკოვს სახეზე „ყურადღებანი“ გულგრილობა აქვს აღბეჭდილი. მისი ძეგლის შემქმნელებისა არ იყოს, ნაბოკოვი თავადაც დიდხანს მუშაობდა ქედმაღალი მწერლის იმიჯის შექმნაზე და უცნობებს ყოველთვის უკმაყოფილოდ ეტყობოდა. თუმცა, მას ამ იმიჯის წამში გაცამტვერებაც შეეძლო. ნაბოკოვი, როგორც ერთ-ერთი ყველაზე მზაკვრულად შეთხზული ნაწარმოებების ავტორი, გაცემას ვერასდროს ფარავდა: ნუთუ, შესაბამისი განათლების არმქონე ადამიანებს ჩემი ნაღვანის გაგება მართლა შეუძლიათ?! ნაბოკოვის ქედმაღლობას საფუძვლად დიდი ნუხილი ედო: რუსეთიდან რევოლუციის გამოქცეული და რევოლუციის დაუძინებელი მტერი ნაბოკოვი ყველაფერში, რაც იმ დროს ყოფილ საბჭოთა კავშირში ხდებოდა, მხოლოდ „გამქრალ დიად წარსულს, დაკარგულ სამშობლოს, განადგურებულ კულტურას“ ხედავდა. „კაგებებს“ თავზედრი აგენტები, რომლებმაც პროკოფიევის გადაბირება და მისი უკან, საბჭოთა კავშირში დაბრუნება კი მოახერხეს, ნაბოკოვის დაყოლივასაც ჯიუტად ცდილობდნენ. ისინი მას შესანიშნავ სამუშაო პირობებსა და ახალ-ახალი რომანების თემებს — კოლმეურნეობის, ქარხნებისა და ფაბრიკების ცხოვრებას,

კადრი ფილმიდან „ლოლიტა“

ში ყველა იმ გამომცემლობამ, ვისაც ნაბოკოვმა „ლოლიტას“ დაბეჭდვის თხოვნით მიმართა, ამაზე ცივი უარი განაცხადა. ერთმა რომანი „წმინდა წყლის პორნოგრაფიად“ მიიჩნია, მეორემ ის „უმაღლესი სინჯის პროზადაც“ კი აღიარა, მაგრამ სასამართლოსა და საზოგადოების მხრიდან უსიამოვნებების შეეშინდა. ერთ-ერთმა გამომცემლობამ ავტორს კომპრომისი შესთავაზა — ის მზად იყო, რომანის პუბლიკაციაზე დაფიქრებულიყო, თუ ავტორი ლოლიტას 12 წლის ბიჭუნათი შეცვლიდა, რომელსაც ტენესელი ფერმერი ჰუმბერტი ბელელში შეაცდენდა. აღსანიშნავია, რომ იმ დროს ბიჭუნების გახრწნა ნაკლებ ცოდვად იყო მიჩნეული, ვიდრე — „ნიმფეტკების“ ქალწულობის დარღვევა. „ლოლიტას“ ხელნაწერს არც ჟურნალები იღებდნენ, რადგან ნაბოკოვს მისი ფსევდონიმით გამოქვეყნება და ჩრდილში დარჩენა სურდა. ყოველივე ამის გამო, ნაბოკოვმა რომანი პარიზის ინგლისურენოვან გამომცემლობას — „ოლიმპიას“ გაუგზავნა, რომელიც სარისკო

მოახდინა. წიგნის ხუთიათასიანი ტირაჟი მალევე დაიტაცეს. შემდეგ, ბრიტანეთის შინაგან საქმეთა მინისტრის თხოვნით, საფრანგეთის სამინისტრომ წიგნიც და „ოლიმპიას“ მთელი პროდუქციაც „დააბატირა“, მაგრამ მათ დასაცავად მთელი ფრანგული პრესა ფეხზე დადგა. ამ სკანდალს „ლოლიტას“ სხვადასხვა ენაზე თარგმნა მოჰყვა. რომანი დიდხანს იყო აკრძალული არგენტინაში, ესპანეთში, ავსტრალიაში, სამხრეთ აფრიკასა და, რაღა თქმა უნდა, ყოფილ საბჭოთა კავშირშიც. ამერიკაში, დაახლოებით სამ კვირაში, „ლოლიტას“ ასიათასიანი ტირაჟი დაიტაცეს და ნაბოკოვიც უმაღლესი ძალიან ცნობილ, შეძლებულ ადამიანად იქცა.

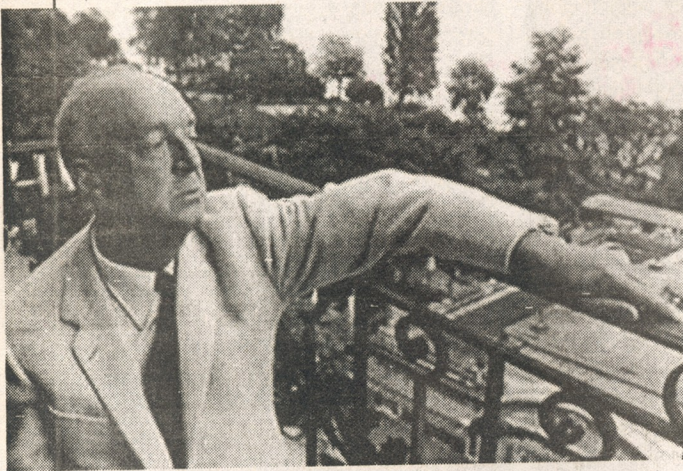
კაიმი-შაკიანას აღსარება

შვეიცარიის პატარა, ტბისპირა ქალაქ მონტრიოში, სადაც ვლადიმირ ნაბოკოვმა ცხოვრების ბოლო ჩვიდმეტი წელი გაატარა, არცთუ დიდი

ვერა და ვლადიმირ ნაბოკოვები

ტყეებისა და მდინარეების სილამაზეს — სთავაზობდნენ. მაგრამ აბა, ნაბოკოვი რისი ნაბოკოვი იქნებოდა, ყველა ამ „სიკეთეზე“ უარის თქმის მიზეზები რომ გამოლეოდა და მავანთა გასაგონად ვითომ ძალიან წუხდა: ფაბრიკა-ქარხნებში — უპაერობა, ტყეებში კი ნესტიანო. ემიგრანტულ ალტერნატივას ანუ რუსულ სამწერლო მონპარნასს ნაბოკოვი იმ „უმნიშვნელო სამყაროს“ უწოდებდა, სადაც „ლპობაშერეული სევდა მეფობს“.

ხელოვნებაზე მსჯელობისას, ნაბოკოვი დაუნდობელი იყო. ძალზე ცოტა ვინმეს თუ აღიარებდა, სიყვარულით კი მხოლოდ ერთეულები უყვარდა. ამერიკული ლიტერატურის მთავარი კლასიკოსები და ნაბოკოვის უახლოესი თანამედროვეები — ფოლკნერი და ჰემინგუეი კრიტიკულად განწყობილი ემიგრანტისთვის მხოლოდ „ხელნა-მოსაკრავი ბიჭები“ იყვნენ, ორუელს „უნიჭო მჯღაბნელად“ მოიხსენიებდა, სოლჟენიცინს კი „უბრალოდ, მიშვნელოვან დოკუმენტალისტს“ ეძახდა.

სხვების მიმართ ესოდენ დაუნდობელი ნაბოკოვი, მისი მისამართით ყველაზე უმნიშვნელო საყვედურის მთქმელსაც კი გაშმაგებით ესმოდა თავს. ცეცხლზე ნავთს ასხამდა ნაბოკოვის მეუღლე ვერაც, რომელიც „სათაყვანებელი თანამეცხედრის“ მისამართით გამოთქმულ კრიტიკაზე კიდევ უფრო მტკივნეულად რეაგირებდა. მათ შემყურეს, ბევრს ისეთი შთაბეჭდილება კი ექმნებოდა, რომ ნაბოკოვს ცოლთან რაღაც საქორწინო კონტრაქტის მაგვარი ჰქონდა გაფორმებული. ამ „კონტრაქტის“ თანახმად, ნაბოკოვი, როგორც უბადლო შემოქმედი, ბრწყინვალე ნაწარმოებებს წერდა, ოღმა კი მისთვის მაქსიმალურად შესაფერისი გარემოს უზრუნველყოფაზე ზრუნავდა. მართლაც, ნაბოკოვმა ცხოვრება ისე გალია, რომ არათუ მანქანის ნესიერად მართვა, ტელეფონით სარგებლობაც კი ვერ ისწავლა: მის ნაცვლად, ყველა ამ „წერილ-

მანს“ ვერა აკეთებდა. ის ნაბოკოვის მიერ ხელმოწერილ წერილებს გამომცემლებს უგზავნიდა და ზოგჯერ, ჰონორარის თაობაზე მათთან ნამდვილ ვაჭრობასაც მართავდა. ვერასთან შეხვედრამდე ნაბოკოვს თავი ძლივს გაჰქონდა და მცირეოდენ დამატებით ფულს ჩოგბურთისა თუ კრივის მწვრთნელად მუშაობით შოულობდა.

ვერასა და ვლადიმირის თანაცხოვრების პარიზულ პერიოდში, ნაბოკოვი გატაცებული იყო ეფექტური ლამაზმანითა და ჭკუისკოლოფით, ვინმე ირინა გვადანინით, რომელიც პუდელების წვრთნით გახლდათ დაკავებული. საბოლოოდ, ნაბოკოვს პრაგმატულობამ სძლია და ამ გატაცებას ოჯახი ამჯობინა. თანაც, ვერას სახით ხომ ჩინებულ მენეჯერსა და გამრჯე ოპერატორს დაკარგავდა. ყველაფერთან ერთად, მწერალი პუდელებსაც ვერ ეგუებოდა... მწერალს ყოველთვის სანიშნო ღონდონე-

კარლ პროფერის მეუღლე და ცნობილი გამომცემლობის — „არდისის“ თანამფლობელი, ელენდერეა პროფერ-ტიდლი მასთან პირველ შეხვედრას ასე იხსენებს: „მე ვილაც ნევრასთენიკი, ლიტერატურული ძიებებით გატანჯული, წიგნების მტვრით მოწამლული მწერლის ნახვას ველოდი, ჩემ წინ კი მაღალი და გვარიანად მოსული სპორტსმენი აღმოჩნდა“. ეს შეხვედრა 1969 წელს შედგა. ნაბოკოვი მაშინ უკვე შვეიცარიულ, მრავალთახიან „თავშესაფარში“ ცხოვრობდა და დროის უმეტეს ნაწილს თავის ერთ-ერთ ყველაზე დიდ გატაცებას — პეპლების ძებნასა და დაჭერას უთმობდა. შემორჩენილია მაშინდელი ფოტოები, რომლებზეც მოკლემარვლიან მწერალს პეპლების საჭერი აქვს მომარჯვებული, სახეზე კი პატარა მეოცნებე ბიჭუნას სიანცე აღბეჭდვია. ამ ფოტოებზე 66 წლის ნაბოკოვი ასაკისთვის შეუფერებლად ბრიყვულად, მაგრამ გასაოცრად ორგანულადც გამოიყურება... რაც შეეხება მწერლურ პრანჭვა-გრეხასა და გაბლენძვას, ამას ნაბოკოვი მხოლოდ წარმატებული საჯარო იმიჯის შესაქმნელად თუ იყენებდა, ასე ცხოვრებას კი, სხვა

დროის უმეტეს ნაწილს თავის ერთ-ერთ ყველაზე დიდ გატაცებას — პეპლების ძებნასა და დაჭერას უთმობდა

ლი დენდვიით ეცვა, ბრიტანული აქცენტით ლაპარაკობდა და ადამიანებს დახვეწილი რუსი ინტელიგენტის ყველა კარგი თვისებით, ამავდროულად, ამერიკული ბუნებრიობითაც იზიდავდა. ნაბოკოვი ადამიანებს იმითაც აწონებდა თავს, რომ მასთან სულ ოდნავ დაახლოებულით თვალწინა კი, თავისი, როგორც ქედმაღალი მწერლის საფრთხივობელას განადგურება შეეძლო.

ნაბოკოვის ერთ-ერთი მეგობარი,

ყველაფერთან ერთად, არცთუ პატარა გაბედულებაც სჭირდებოდა. აღსანიშნავია, რომ ნაბოკოვს გაბედულება არ აკლდა, ის ყველგან და ყოველთვის (პირად ცხოვრებაშიც და ლიტერატურაშიც), ყველაზე მაღლა საკუთარ სიამოვნებას (თანაც — ბოლომდე!) აყენებდა და ამით არც ნაუგია!..

სასწაულთმოქმედი ხატები

მორენა მერკვილაძე

ჩენსტოხოვოს ყოვლადწმინდა ლვთისმშობლის ხატი

გადმოცემის თანახმად, „ჩენსტოხოვისად“ ნოდებული ღვთისმშობლის ხატი ლუკა მახარებელს იერუსალიმში დაუწერია. 326 წელს, როდესაც ელენე დედოფალი წმინდა მთაზე, მაცხოვრის ცხოველყოფილი ჯვრისა და სამსჭვალების მოსაძიებლად იყო ჩასული, უკან მობრუნებისას, ლუკა მახარებლის მიერ დაწერილი ღვთისმშობლის ეს ხატიც წაუბრძანებია და სინწინდე ერთხანს, კონსტანტინოპოლში იმყოფებოდა, შემდეგ კი ქალაქ ლავიის დამარსებელს, ლვოვ ლეშერეს რუსეთში ჩაუბრძანებია. ლვოვმა ხატი თავის მამულში გააცილა და სამღვდლოების წინამძღოლობით, ბელზის ციხეში დააბრძანა. ღვთისმშობლის ხატი სასწაულებით განდიდდა.

რამდენიმე ხნის შემდეგ, თათრებმა რუსეთის საზღვრები გადალახეს და ბელზის ციხეს აუყა შემოარტყეს. იმ დროს ხატი პოლონეთის მმართველის — ვლადისლავის კუთვნილება გახლდათ. ვლადისლავმა ბრძანა, რომ სინწინდე ეკლესიიდან გამოებრძანებინათ და ქალაქის გალავანზე დაედგათ. თათრებმა ხატსაც მოახვედრეს ისარი. მოხდა სასწაული — ჭრილობიდან სისხლი გადმოვიდა, რაც დღემდე ეჩვენება ხატს. როდესაც სინწინდეს ისარი მოხვედა, მოულოდნელად, ნისლი ჩამოწვა. უსჯულოები იძულებულნი გახდნენ, ბრძოლა შეეწყვიტათ და უკან გაბრუნებულიყვნენ. საღამოს, ვლადისლავს სიზმრისეულ ხილვაში ჩაესმა ხმა, რომელმაც უბრძანა, რომ ყოვლადწმინდა ღვთისმშობლის ხატი ჩენსტოხოვოში, იასნაია გორაზე გადაეტანა. ვლადისლავმა ჩენსტოხოვოში მონასტერი დააარსა, ღვთისმშობლის ხატი იქ გადააბრძანა და მისი დაცვა პავლინთა ორდენის კათოლიკე ბერებს დაავალა.

მცირე ხნის შემდეგ სავანეს ჰუსიტები დაესხნენ თავს. მათ მონასტრის განძეულობა წაიღეს და ჩენსტოხოვოს ღვთისმშობლის ხატის გატაცებაც მოინდომეს — სინწინდე ტაძრიდან გაიტანეს და საზიდარზეც დადეს, მაგრამ ცხენები ვერაგზით დაძვრეს ადგილიდან. ამან ჰუსიტები განარისხა. ერთ-ერთმა ხატი აიღო და მიწას დაანარცხა, ხოლო მეორემ სახეში ხმალი ჩაასო, ორივეს მაშინვე ღვთის რისხვა დაატყდა თავს: ვინც სინწინდე მიწას

დაანარცხა, ნაწილ-ნაწილ დაიფლითა, მეორეს ხელი შეახმა, თავდამსხმელთა ნაწილი დაბრმავდა, ზოგსაც — მოულოდნელი სიკვდილი ეწვია.

მორწმუნეებმა ხატი კვლავ ტაძარში დააბრუნეს.

ჟიროვიცის ღვთისმშობლის ხატი

ჟიროვიცისად ნოდებული ღვთისმშობლის ხატის გამოცხადება 1191 წელს მოხდა. ლიტვის სამთავროში, ჟიროვიცის მხარეში, მწყემსები პირუტყვს მინდორში

შინ დაეტოვებინა და გადანყვითა, ხატის გამოჩინების ადგილას ყოვლადწმინდა ღვთისმშობლის სახელზე ტაძარი აეგო და სინწინდეც იქ დაუბრძანებინა. ტაძარი ხისგან ააგეს. რამდენიმე წლის შემდეგ, ტაძარში ხანძარი გაჩნდა. ხალხი ცდილობდა, ხატი ესხნა, მაგრამ ამაოდ — ცეცხლის ძლიერ ალში შესვლა ვერავინ მოახერხა. ტაძარი ფერფლად იქცა და ხალხმა მიიჩნია, რომ ღვთისმშობლის ხატიც დაინვა.

ამ ამბიდან რამდენიმე ხნის შემდეგ, იმ მთაზე, რომლის ძირშიც ეკლესია დაინვა, ბავშვები თამაშობდნენ. მათ საკმაოდ მოშორებით, ქვაზე მჯდომი ქალწული

ჩენსტოხოვოს ყოვლადწმინდა
ღვთისმშობლის ხატი

ჟიროვიცის ღვთისმშობლის ხატი

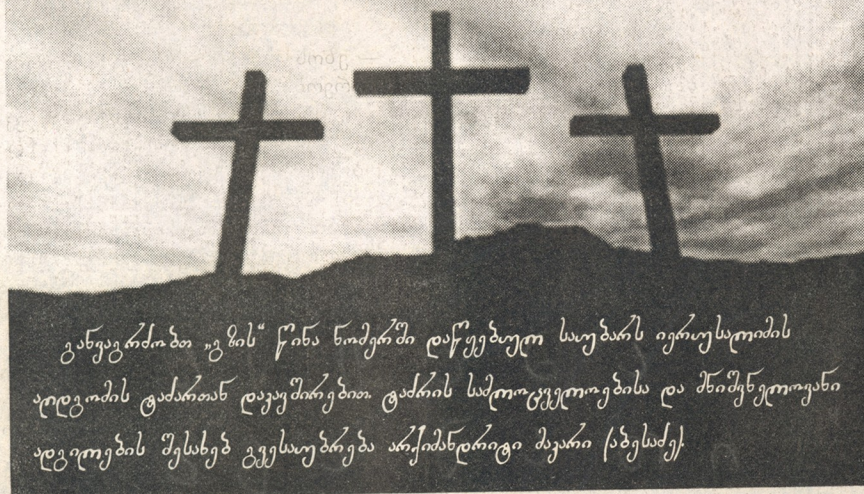
აძოვებდნენ, როცა უჩვეულოდ მოკაშკაშე ნათელი შეინიშნეს. მწყემსები იმ მიმართულებით წავიდნენ, საიდანაც ნათელი მოდიოდა და ხეზე ღვთისმშობლის ნათლით მოსილი ხატი იხილეს. მწყემსები ერთხანს, სინწინდესთან მიახლოებას ვერ ბედადნენ, მაგრამ როდესაც ნათება მიწაველდა, მათ მუხლი მოიყარეს ხატის წინაშე, თაყვანი სცეს, ხიდან ჩამოაბრძანეს და თავიანთ ბატონს, ლიტველ საზინის მცველს, ალექსანდრე სოლტანუს მიუტანეს. მან ხატი ყუთში ჩავეს და გადანყვითა, მის შესახებ ნაცნობებისთვის ეუწყებინა. ამ მიზნით, ყველანი სახლში მიიპატიჟა — როდესაც ყუთის გამოსატანად წავიდა, ის ადგილზე აღარ დახვედა. ამ ამბავმა ალექსანდრე ძალზე გააოცა.

რამდენიმე ხნის შემდეგ, იმავე მწყემსებმა ხატი კვლავ ხეზე იპოვეს. მათ სინწინდე კვლავ ბატონს მიართვეს. ალექსანდრე თავი ღირსად არ ცნო, რომ ხატი

იხილეს, რომელსაც საოცარი ნათელი ადგა. ბავშვებმა მასთან მიახლოება ვერ გაბედეს და შეშინებულები სახლებში გაიქცნენ, ხილის შესახებ მშობლებს აუწყეს. წმინდა ქალწულის გამოცხადების ამბავი ღვთისმსახურებამაც შეიტყვეს და ყველანი ერთად წავიდნენ მთაზე. როდესაც ბავშვების მიერ მინიშნულ ადგილს მიუახლოვდნენ, ქვაზე ანთებული სანთელი დაინახეს, ახლოს მისულლებმა კი ჟიროვიცის ღვთისმშობლის ხატი იხილეს, სრულიად უჩვეულები და დაუზიანებელი. ხატის სასწაულებრივი გადარჩენის შესახებ მთელი იმ მხარის მოსახლეობამ შეიტყო და მთაზე უამრავმა ადამიანმა მოიყარა თავი. სინწინდე დიდი პატივით წააბრძანეს ქალაქში და ერთ-ერთი მოძღვრის სახლში დაუდეს ბინა. მალე, ღვთისმშობლის სახელზე ტაძარი ააგეს და სასწაულთმოქმედი ხატიც იქ დააბრძანეს.

აღდგომის ტაძრის სამლოცველოები, სხვადასხვა კონფესიას შორის დანაწილებული ტაძრის სივრცე და კანონი, რომელიც წმინდა ადგილას მოქმედებს

განუგებოდა „გზის“ წინა ნიშნებში დაწვეთული საუბარს იერუსალიმის
აღდგომის ტაძრთან დაკავშირებით. ტაძრის სამლოცველოებისა და მნიშვნელოვანი
ადგილების შესახებ გვესაუბრება არქიმანდრიტი მაქარი (ბეჟაძე).

შორენა მერკვილაძე

— როგორც მოგახსენეთ, აღდგომის ტაძარში დგას კათოლიკონი, იერუსალიმის საპატრიარქოს საკათედრო ტაძარი, მის ჩრდილოეთით რამდენიმე მეტრში კი გვხვდება „ღვთისმშობლის თაღები“, რომლის შემდეგაც, უფლის დილეგს მივადგებით. სამლოცველო კლდეშია ნაკვეთი. ის დაბალი და ვიწრო, საკნის მსგავსი ნაგებობაა. საეკლესიო გარდამოცემის მიხედვით, სწორედ ამ ადგილას ჰყოლიათ მაცხოვარი მანამ, ვიდრე ჯვარცმისთვის მოამზადებდნენ. სამლოცველო იერუსალიმის მართლმადიდებელი საპატრიარქოს კუთვნილებაა. ამ ადგილიდან სულ რამდენიმე მეტრშია წმინდა ლონგინოზის სამლოცველო ნიში. ლონგინოზი იმ რომაელ მხედართმთავართა ასისტავი გახლდათ, რომლებმაც მაცხოვარი ჯვარს აცვეს. სწორედ მან განუგებია ფერდი ჯვარზე გაკრულ ქრისტეს, მაგრამ როდესაც უფლის ჯვარცმის შემდეგ, ქვეყანა ბნელმა მოიცვა, ჭეშმარიტებაზე მოექცა და აღიარა: „ჭეშმარიტად ღვთის ძე იყო ეს კაცი“. ქრისტეს აღიარების გამო, ლონგინოზი სიკვდილით დასაჯეს. მისი სახელობის სამლოცველო ნიშიც მართლმადიდებლების კუთვნილებაა. იქვე მდებარეობს სამოსლის განყოფილის სამლოცველო ნიში, ანუ ადგილი, სადაც სხვადასხვა ქვეყნიდან ჩასულმა ებრაელებმა, მაცხოვრის ჯვარცმის შემდეგ, მის სამოსელზე წილი ყარეს. მცხეთელ ებრაელებსაც ხვდათ წილად უფლის

კვართი. მათ ეს უდიდესი სიწმინდე საქართველოში ჩამოიტანეს და მცხეთაში დამარხეს. მოგვიანებით, მასზე სვეტიცხოვლის ტაძარი აიგო. სამოსლის განყოფილის სამლოცველო ნიში იერუსალიმის სომხური საპატრიარქოს მფლობელობაშია.

აღდგომის ტაძარში მოვილოცავთ წმინდა ელენე დედოფლის სამლოცველოსაც, რომელსაც ასევე, სომხები ფლობენ. ის საკმაოდ მოზრდილი, გუმბათოვანი ნაგებობაა და ნახევრად კლდეშია გამოკვეთილი. ერთ-ერთ კუთხეში დგას ქვის სკამი, რომელზეც მჯდარა ელენე დედოფალი მაშინ, როდესაც უფლის ცხოველყოფილი ჯვრის აღმოსაჩენად სამუშაოები მიმდინარეობდა (ის ამ პროცესს თვალყურს ადევნებდა). ელენე დედოფლის სამლოცველოდან კიბით ჩავდივართ ჯვრის აღმოჩენის სამლოცველოში, რომელიც კათოლიკეებს ეკუთვნის. სწორედ აქ იოვებს „ძელი ცხოველი“ — უფლის ცხოველყოფილი ჯვარი (რომელზეც მაცხოვარი გააკრეს), ასევე, სამსჭალები, ფიცარი — სამეწოვანი წარწერით და ორი ჯვარი,

რომლებზეც ავაზაკები გააკრეს. როგორც ჩანს, ჯვარცმის შემდეგ, ჯვრები სწორედ ამ ადგილას დაყარეს... სამლოცველო კლდეშია ნაკვეთი. მისი მარჯვენა ნაწილი მართლმადიდებლებს ეკუთვნის, მარცხენა — კათოლიკეებს.

აღდგომის ტაძარში მოვილოცავთ განკიცხვის სამლოცველო ნიშსაც, რომელსაც ეკლის გვირგვინით შემკობის სამლოცველო ნიშნადც მოიხსენიებენ. „განკიცხვა“ ძველი ქართული სიტყვაა და დაცინვას, შეურაცხყოფას ნიშნავს. მაცხოვარი სწორედ ამ ადგილას შეურაცხვეს და თავზე ეკლის გვირგვინი დაადგეს. სამლოცველო ნიში მართლმადიდებლებს ეკუთვნის.

კუუტკლიის — უფლის საფლავზე აღმართული სამლოცველოს დასავლეთით კოპტების სამლოცველოა, რამდენიმე მეტრის მოშორებით კი იოსებ არიმათიელის სახელობის სირიელთა სამლოცველო მდებარეობს, საიდანაც იოსებ არიმათიელის აკლდამაში — სამარხში მოხვდებით. სახარებიდან ვიცით, რომ სწორედ იოსებ არიმათიელმა, რომელიც იესო ქრისტეს ფარული მიმდევარი გახლდათ, მაცხოვრის სხეული ჯვრიდან გარდამოხსნა, ნელსაცხებელი სცხო და თავისთვის განკუთვნილ აკლდამაში დაკრძალა. იქვე მდებარეობს ნიკოდემოსის სამარხი. ვიცით, რომ მაცხოვრის სხეულის დაკრძალვაში, იოსებს ნიკოდემოსიც ეხმარებოდა.

აღდგომის ტაძრის კარიბჭის მარჯვენა მხარეს დგას მცირეგუმბათიანი სამლოცველო, რომლის ზედა ნაწილი მწუხარე ღვთისმშობლის, ხოლო ქვედა — წმინდა მარიამ მეგვიპტელის სამლოცველოდ იწოდება. მწუხარე ღვთისმშობლის სამლოცველო კათოლიკეებს ეკუთვნის, მეგვიპტელის კი — მართლმადიდებლებს. ადრე, იმ ადგილას, სადაც მარიამ მეგვიპტელის სამლოცველოა, კედელზე ყოვლადწმინდა ღვთისმშობ-

იერუსალიმის
აღდგომის ტაძარი

ლის ხატი ყოფილა დაკიდებული, რომელსაც ტაძრისკენ მიმავალი მარიაში შეუჩერებია და მისთვის იქ შესვლის საშუალება არ მიუცია. მოგვსენებათ, მარიამ მეგვიტელი უდაბნოში განმარტოებით მოღვაწე, მართლმყოფელი მეუდაბნოე გახლდათ, მაგრამ ვიდრე ცხოვრებას ღმერთს მიუძღვნიდა, მრუშობის ცოდვით იყო დაცემული. ის ალექსანდრიაში ცხოვრობდა. ერთხელ, ალექსანდრიიდან იერუსალიმში მიმავალ მომლოცველებს თან გაჰყვა, მაგრამ ცოდვილმა ქალმა უფლის ჯვარცმისა და აღდგომის ადგილზე აღმართულ ტაძარში შესვლა ვერ მოახერხა — ეკლესიის კედელზე დაკიდებულმა ღვთისმშობლის ხატმა დააბრკოლა. ამის შემდეგ, მასში იმდენად დიდი სინანული აღიძრა, რომ გადაწყვიტა, ამასოფელსა და მის სიახეებს განშორებოდა, ცოდვათა გამო, ცხოვრება გლოვასა და უფლის მიმართ ღოცვა-ვედრებაში გაეტარებინა. სწორედ ამ მიზნით მიაშურა იორდანეს უდაბნოს, სადაც ორმოცდაშვიდი წლის მანძილზე განმარტოებით მოღვაწეობდა.

— იერუსალიმის აღდგომის ტაძარი, ძირითადად, რომელი კონფესიების წარმომადგენლებს შორისაა დანაწილებული?

— ამჟამად, აღდგომის ტაძარში თავიანთი კუთვნილი ადგილები აქვთ მართლმადიდებელურ, კათოლიკურ, სომხურ, კოპტურ და სირიულ ეკლესიებს, რომლებიც მონოფიზიტურ სარწმუნოებას მისდევენ. ტაძრის ყველაზე მეტი ნაწილი მართლმადიდებლების კუთვნილებაა და ამ ადგილებს იერუსალიმის მართლმადიდებელი საპატრიარქო განაგებს.

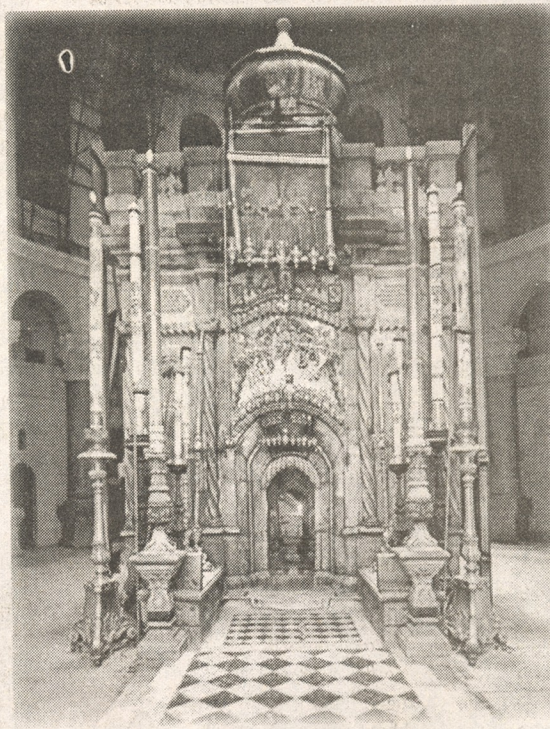
თავიდან, აღდგომის ტაძარი მხოლოდ იერუსალიმის საპატრიარქოს დაქვემდებარებაში იყო, მაგრამ შემდგომში, სხვადასხვა დროს, დამპყრობელთა შემოსევების გამო, აღდგომის ტაძრისა და წმინდა მიწის სხვა წმინდა ადგილების ნაწილი სხვადასხვა კონფესიის ხელში, მათ დაქვემდებარებაში აღმოჩნდა. მაგალითად, როდესაც ეს ტერიტორია მუსლიმანთა ბატონობის ქვეშ იყო, წმინდა ადგილების გაყიდვა ხდებოდა, ჯვაროსნების დროს კი ეს ადგილები ღვთიანებმა, კათოლიკეებმა ჩაიგდეს ხელში. ზოგიერთი წმინდა ადგილი არაბ დიდგვაროვანთა ოჯახებმაც შეიძინეს. აღსანიშნავია, რომ ფიზიკურად, ესა თუ ის წმინდა ადგილი მათ კუთვნილებაში, იურისდიქციულად კი რომელიმე მიმდინარეობის ეკლესიის დაქვემდებარებაშია,

მაგრამ იურისდიქციის შესანარჩუნებლად, ამ არაბულ ოჯახებს ეკლესიები ყოველწლიურად უზდიან გარკვეულ თანხას. თუ რომელიმე მიმდინარეობის ეკლესია თანხას ვერ გადაიხდიდა, წმინდა ადგილის მფლობელი არაბი მას სხვა მიმდინარეობის ეკლესიას გადასცემდა, როგორც ეს ქართული ეკლესიის შემთხვევაში მოხდა — ქართული ეკლესიის იურისდიქციულ დაქვემდებარებაში არსებული წმინდა ადგილების ნაწილი მონოფიზიტების ხელში აღმოჩნდა.

კონფესიებს შორის ყოველთვის იყო დავა და პრობლემა იმასთან დაკავშირებით, თუ ვინ რომელი წმინდა ადგილი იყიდა და ამიტომაც, შესლაშემოსლის თავიდან ასაცილებლად, მივიდნენ გადანაცვლებამდე, რომ სტატუს კვო შეენარჩუნებინათ.

დღესდღეობით, იერუსალიმის აღდგომის ტაძრისა და სხვა წმინდა ადგილებზე მოქმედებს სტატუს კვო — კანონი, დადგენილება, რომელიც განსაზღვრავს ტაძარში მოღვაწე ეკლესიების კუთვნილ ადგილებს, ტაძრის

იერუსალიმის აღდგომის ტაძრის კუვეკლია

მთელ სივრცეზე. სტატუს კვო 1852 წელს მიიღეს. ამ კანონის თანახმად, თუ მესაკუთრემ საკუთრების გაყიდვა თავად არ მოისურვა, მას ვერავინ შეეხება. მაგალითად, აღდგომის ტაძრის სახურავზე, რომელიც სხვადასხვა კონფესიის წარმომადგენლებს შორისაა დანაწილებული, ერთ-ერთ კედელზე მიყუდებულია ხის კიბე. ის უკვე საუკუნე-ნახევარია, რაც ამ ადგილას, თანაც,

გაუნძრევლად დევს. კიბე XIX საუკუნეში, რემონტის დროს მიუდგამთ. სარემონტო სამუშაოების დროს, სხვადასხვა კონფესიის შორის დავა, შესლაშემოსლა დაიწყო და რემონტიც შეწყდა. მას შემდეგ, ხის კიბე იქვე დარჩა, რადგანაც სტატუს კვო კანონით, მისი მოხსნის უფლება არავის აქვს.

— აღდგომის ტაძრის ეზოზე, მის მიმდებარე ტერიტორიაზე არსებული ეკლესია-მონასტრების შესახებაც ვისაუბროთ...

— ეზოს — ატრიუმის დასავლეთით მდებარეობს იერუსალიმის საპატრიარქოს კუთვნილებაში არსებული ეკლესიები და სამლოცველოები: წმინდა იაკობ უმცროსის (უფლის ძმად წოდებულის) სახელობის ეკლესია, რომელშიც არაბი მართლმადიდებლებისაა და წირვა-ლოცვა არაბულ ენაზე აღესრულება. იქვე აღმართულია წმინდა მარიამ მაგდალინელის სამლოცველო და ორმოცი სებასტიელი მარტილის სამლოცველო, სადაც დაკრძალულნი არიან იერუსალიმის მართლმადიდებელი პატრიარქები. ამავე მხარესაა აღმართული აღდგომის ტაძრის სამრეკლავი.

ეზოს აღმოსავლეთ მხარეს მდებარეობს წმინდა აბრაამის მართლმადიდებლური მონასტერი, რომლის მთავარი ტაძარი — წმინდა აბრაამის ეკლესია სწორედ იმ ადგილასაა აგებული, სადაც ძველი აღთქმის მამამთავარმა, აბრაამმა თავისი ძის — ისააკის უფლისადმი მსხვერპლად შეწირვა განიზრახა. გადმოცემის თანახმად, მონასტრის დასავლეთ კედელთან ამოზრდილი იყო ის ბუჩქი, რომელშიც აბრაამმა რქებით გახლართული ვერძი იბილა და უფლის ბრძანებით, მას თავისი ძის ნაცვლად, სწორედ ეს ვერძი შესწირა მსხვერპლად. წმინდა აბრაამის მონასტრიდან პირდაპირი გასასვლელია გოლგოთასა და აღდგომის ტაძრის საკურთხეველში. ამ გასასვლელით სარგებლობის უფლება მხოლოდ სასულიერო პირებს აქვთ.

ეზოს აღმოსავლეთ მხარეს სომხების საკუთრებაში არსებული წმინდა იაკობის სამლოცველო და კოპების კუთვნილი წმინდა მიქაელის სამლოცველო დგას. აქედან კიბით ავღივართ აღდგომის ტაძრის ბანზე, სადაც ეთიოპიელთა სამლოცველო და კოპტური მონასტერი მდებარეობს.

P.S. წმინდა ადგილებთან დაკავშირებით, საუბარს „გზის“ შემდეგ ნომერში განვაგრძობთ.

„ჯენერალ მოტორსის“ სიახლე

Pontiac Vibe

ამერიკულ-იაპონური ერთობლივი პროდუქტია და ჰენკეის — Toyota Matrix — პლატფორმაზეა აწყობილი. ამერიკული კომპანიის რესტრუქტურისაციასთან დაკავშირებული ახალი გეგმის მიხედვით, მარკა Pontiac არსებობას შეწყვეტს და შესაბამისად, Vibe-სა და სხვა მოდელების აწყობაც შეჩერდება. Vibe-ს გარდა, ქარხანაში — NUMMI — აწყობენ ავტომობილებს: Toyota Corolla და Tacoma. ამ საწარმოში, იაპონური მარკა წელიწადში 100 ათას მანქანას უშვებს, ხოლო GM — 120 ათასს.

Toyota Matrix

კომპანია „ჯენერალ მოტორსმა“ ახალი მოდელის შექმნის თაობაზე „ტოიოტასთან“ მოლაპარაკება დაიწყო. მანქანის აწყობა კალიფორნიაში მდებარე ორი ავტომწარმოებლის ერთობლივ საწარმოში — New United Motor Manufacturing Inc — იგეგმება. ახალი მოდელი „ჯენერალ მოტორსის“ ერთ-ერთი გადარჩენილი ბრენდისთვისაა (Chevrolet, Buick, GMC და Cadillac) განკუთვნილი, მაგრამ ჯერჯერობით, ამ ავტომობილის შესახებ რაიმე დეტალური ინფორმაცია არ ვრცელდება. მხოლოდ ისაა ცნობილი, რომ იგი კომპაქტური კროსოვერის — Pontiac Vibe — ნაცვლად ქარხანაში — NUMMI — გამოვა, რომელიც

კლასიკური შანსის ავტოსალონზე

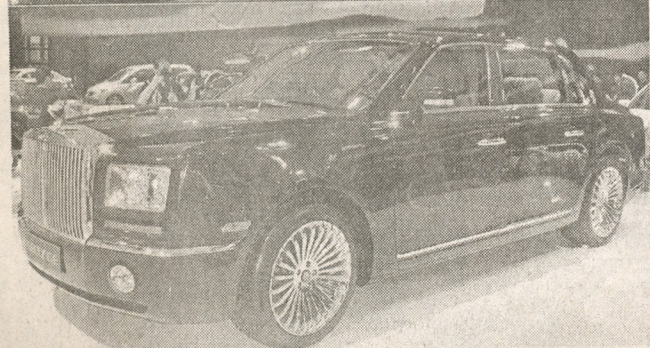
კომპანია „როლს როისი“ ჩინურ კომპანია Geely-ს პლაგიატობაში ადანაშაულებს და სასამართლოში ჩივილს აპირებს. ამის მიზეზი შანსის ავტოსალონზე სედანის — Geely GE — წარდგენა გახდა. „როლს როისის“ წარმომადგენლების აზრით, ეს მანქანა გარეგნულად ძალიან ჰგავს ბრიტანული მარკის ფლაგმან მოდელს — Phantom-ს. ამჟამად, „როლს როისი“ კონსულტაციებს გადის

ბულის დღის ხედვის ორი მაშუქი აქვს. ავტომობილები ერთმანეთს ჰგავს ინტერიერითა და პროფილითაც. აღსანიშნავია, რომ „ფანტომზე“ მოკლეა და მხოლოდ 3,5-ლიტრიანი, ბენზინის V6 მოტორითაა აღჭურვილი, მაშინ როდესაც, ფლაგმანი „როლს როისი“ 12-ცილინდრიანი ძრავითაა დაკომპლექტებული. გარდა ამისა, Phantom-ს უკან ორი, ერთმანეთისგან განცალკევებული სავარძელი აქვს, ჩინურ მანქანას კი მხოლოდ ერთი, რომელიც სალონის ცენტრშია მოთავსებული. სავარაუდოდ, Geely GE ბაზარზე მხოლოდ

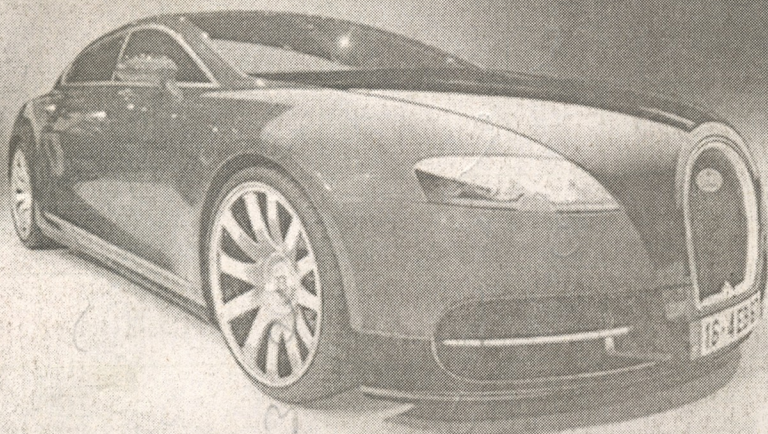
იურისტებთან, რის შემდეგაც, სასამართლო საქმის აღძვრის შესახებ გადაწყვეტილებას მიიღებს. უნდა აღინიშნოს, რომ Geely GE მართლაც ძალიან ჰგავს Phantom-ს. ჩინურ მანქანას, პრაქტიკულად, იგივენაირი რადიატორის ცხაური და წინა ბამპერზე მოთავსე-

3 წლის შემდეგ გამოჩნდება და დაახლოებით, 140 ათასი დოლარი ეღირება, რაც 6-ჯერ მცირეა ჩინეთში Rolls-Royce Phantom-ის საბაზრო ფასზე. თავად ჩინური კომპანიის მესვეურთა განცხადებით, მათი სიახლე არანაირად არ ჰგავს „ფანტომს“ და ამიტომაც, სასამართლო საქმის აღძვრის შესახებ ბრიტანელთა განცხადებას ისინი არასერიოზულად აღიქვამენ.

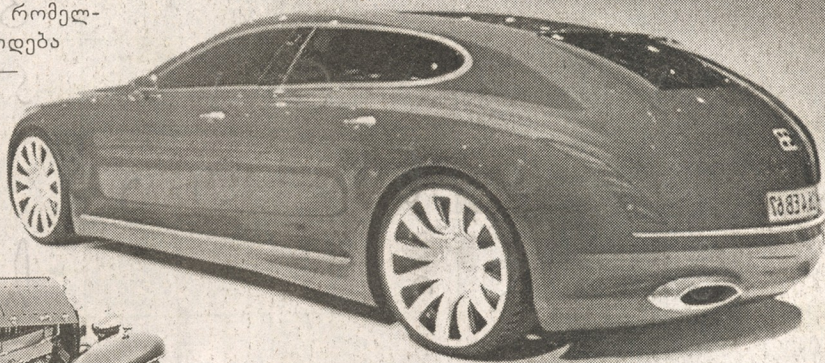

„ბუგატის“ სიახლე

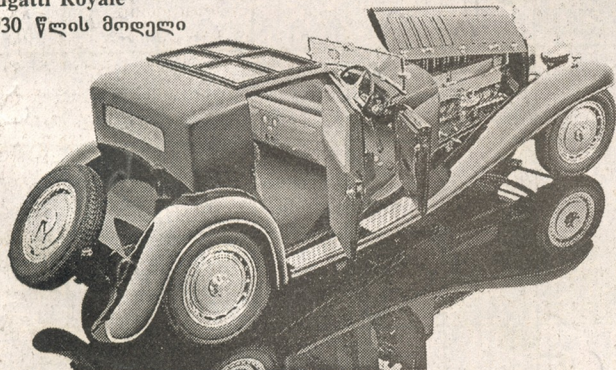

შორის უმთავრესი სხვაობა ძრავას მდებარეობა იქნება, რომელიც Royale-ს წინ დაუმონტაჟდება. ამ ავტომობილს სრულამძრავიანი სისტემა და 8-ლიტრიანი, 4-ტურბინიანი, 1001 ცხ.დ. სიმძლავრის მქონე W16 ძრავა დაუმონტაჟდება, რომელიც 7-საფეხურიანი, რობოტიზებული სიჩქარის გადაცემათა კოლოფით იმუშავებს. სავარაუდოდ, 96 კმ/სთ სიჩქარეს იგი 3 წამში განავითარებს, ხოლო მისი მაქსიმალური სიჩქარე 402 კმ/სთ იქნება (შედარებისთვის: Veyron-ის

კომპანია „ბუგატის“ ახალი მოდელი, რომელსაც წინასწარი ინფორმაციით Royale ეწოდება და ოთხკარიანი ძარა ექნება, მარკის — Bentley-Arnage — სედანი-ფლაგმანის მომავალი თაობის პლატფორმაზე აიგება. Bugatti-ს ახალი მოდელი სუპერავტოს — Veyron — ტექნიკურ საფუძველზე აიწყობა, ხოლო ამ მანქანებს

Bugatti Royale
1930 წლის მოდელი

მაქსიმალური სიჩქარე 407 კმ/სთ-ია). ახალი მოდელის შემუშავების შესახებ გავრცელებული ინფორმაცია „ბუგატის“ ხელმძღვანელმა, ფრანც იოზეფ პაფფენმა დაადასტურა, რომლის თქმითაც, სიახლე ბაზარზე 2012 წლისთვის გამოჩნდება. ამ ავტომობილის პრემიერა მიმდინარე წლის სექტემბერში, ფრანკფურტის მოტორ-შოუზე შედგება, სადაც იტალიური კომპანია 100 წლის იუბილესაც აღნიშნავს.

„კრაისლერის“ სედანი „ფიატის“ პლატფორმაზე აიგება

კონცერნი „კრაისლერი“ კომპაქტური სპორტული სედანის შექმნაზე მუშაობს, რომელიც „ფიატის“ პლატფორმაზე აიგება და ამერიკული მარკის საფირმო სტილში იქნება შესრულებული. „ფიატის“ პლატფორმა, ძრავა და ტრანსმისია „კრაისლერისთვის“ ხელმისაწვდომი მაშინ იქნება, როცა იგი იტალიურ მარკასთან ერთად, აშშ-ის მთავრობის მოთხოვნის შესაბამის ალიანსს შექმნის. ეს შეთანხმება მაისის დასაწყისში შედგება. თანამშრომლობის ჩარჩოებში „ფიატი“ „კრაისლერისთვის“ 4 ახალ მოდელს შეიმუშავებს — A-ს, B-ს, C-ს და D-ს. ამასთან, თითოეული მანქანა ან „ფიატის“ უკვე არსებულ მოდელებზე აიგება, ან იმ ავტომობილებზე

ის, პლატფორმაზე, რომელთა შექმნაც ჯერ არ დასრულებულა. ასეთი დახმარებისთვის, თავდაპირველად, იტალიურ კონცერნს, ყოველგვარი ფულადი დაბანდების

გარეშე, „კრაისლერის“ აქციითა 35% უნდა მიეღო, მაგრამ მოგვიანებით, იტალიური კომპანია აქციითა პაკეტის შემცირებაზე დათანხმდა. ამასთან, ისინი თანახმაი არიან, მანამ არ მიიღონ თავიანთი წილი, ვიდრე „კრაისლერი“ აშშ-ის მთავრობის ვალს არ გაისტუმრებს. ამ მომენტიტვის, კომპანიას სახელმწიფოსგან, დახმარების სახით, 4 მილიარდი დოლარი აქვს მიღებული, ხოლო „ფიატთან“ ალიანსის შექმნის შემთხვევაში, კიდევ 6 მილიარდს მიიღებს.

სკანოვრდი

10	იტალიური ავტომო- ბილი	→		11	ძვ. რომაელი სამოსი	12	ადეკატი	→	3	აქ	↗	↖	↗	↖						
13	ყაზახეთის დედაქალაქი	→	ა	ს	პ	ა	6	ა	14	კაპასი	→	ა	ყ	ი	15	იკვადი ბივასა ავტორი	→	ა	↗	↖
16	საფოსტო გზავნილი	→	ა	ა	ა	ბ	ა	თ	ი	17	პეპლების საჭერი ხელსაწყო	→	ა	↗	↖	↗	↖	18	ამერიკული როკგუნჯი	↗
↖	↖	3	ა	↖	↖	↖	↖	↖	19	სუსტი ქარი	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖
21	ლმერთი	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖	22	ბულისტური საქოცელო	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖
24	... ივ კუსტო	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖	25	ფევილდის ტიპი	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖
27	ფივილ- ხივილი	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖	26	იტალიის ტელევიზია	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖
↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖	30	ელექტრული განმუხტვა (კაში)	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖
32	ბილიარდის ჯოხი	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖	31	კოცნა	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖
33	აზრი, ჩანაფიქრი	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖	34	ლატეის პარლამენტი	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖
↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖	35	მმართველო- ბის წესი	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖
36	მიწათმო- კმელი	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖	37	ვიეტნამის დედაქალაქი	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖
↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖	38	... გრანტი	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖
39	ინგლისური ავტომობილი	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖	40	დიდი ჩაქუჩი	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖

ფინა ნომრის სკანოვრდის პასუხები

1. ვიეტნამი; 2. მერკელი; 3. ნიავე; 4. ტარო; 5. სანგარი; 6. ნიუტონი; 7. ნიკაგარაგუა; 8. ვეფე; 9. ტაბლა; 10. სელი; 11. საინი; 12. ტრომბონი; 13. ანოა; 14. ლეიტენანტი; 15. ტენორი; 16. სპა; 17. კვარტალი; 18. ყაისნალი; 19. მუსტანგი; 20. ავა; 21. ატოლი; 22. ყაიმი; 23. ბოლერო; 24. ნიგოზი; 25. ნაბადი; 26. ბაიკალი; 27. რანი; 28. მოპედი; 29. ჯიმი; 30. მალამო; 31. ემისია; 32. მილანი; 33. მესტია; 34. ოსლო; 35. პარკინგი; 36. ირლანდია; 37. ნონა; 38. ასათიანი. სურათებზე: ჯონი დეპი; ვანესა პარადი.

ტექსტი დაეწევა მილიონერთათვის

შეგიძლიათ თუ აწია მილიონის შოვნა? ან იცით? მაშინ, შეავსეთ ქვემოთ მოყვანილი ტექსტი და ამ კითხვაზე ჯახუხი გეცოდინებათ.

1. ფულის შოვნის ყველაზე იოლი გზა:

ა) მუხლჩაუხრელი შრომა, სრულყოფილი ინფორმაციის ფლობა, გარისკვა და რალა თქმა უნდა, ხელთ არსებული ფულის მომგებიანად დაბანდება;

ბ) ნათესავისგან მემკვიდრეობის მიღება, ლატარიაში გამართლების იმედად ყოფნა;

გ) კარიერაზე ზრუნვა, ეტაპობრივად ყველა საფეხურის გავლა — ხელმძღვანელი თანამდებობის ჩათვლით ან პოლიტიკურ ასპარეზზე მოღვაწეობა.

2) მულტიპლიკატორ უოლტ დისნეის რომელი პერსონაჟი გიბილავთ და გართობთ ყველაზე მეტად?

- ა) დონალდ დაკი;
- ბ) გუსტავ ჰანსი;
- გ) დოგობერტ დაკი.

3. თქვენი აზრით, რა რაოდენობის მოგებაზე უნდა იყოს ლაპარაკი, რომ მსოფლიოს უმდიდრეს ადამიანებს ვინმესთან ხელშეკრულების დადების სურვილი აღეძრათ?

- ა) ნახევარი მილიონიდან ერთ მილიონამდე;
- ბ) დაახლოებით 10 მილიონზე;
- გ) რამდენიმე ათეული მილიონი და უფრო მეტი.

4. ქვემოთ მოყვანილი რომელი ფრაზაა თქვენთვის ყველაზე მისაღები?

- ა) რაც უფრო მეტი ფული გაქვს, მით უფრო მეტი სიამოვნების მიღება შეგიძლია;
- ბ) ფული — ძალაუფლება;
- გ) დიდძალი ფულის ქონა პიროვნებისთვის შურის ობიექტად ქცევას ნიშნავს.

5. ცნობილია თუ არა თქვენთვის ენ. თამაში — „ფულის პირამიდა“; თქვენ საფოსტო კონვერტში ათასეულობით მცირე თანხას და გზავნით თამაშის წამომწყებებს ანგარიშზე, შემდეგ, ეძებთ მსხვერპლს, რომელიც ასევე იხდის თანხას — და საბოლოო ჯამში, თქვენი კაპიტალდაბანდება

საგრძნობლად გაზრდილი გიბრუნდებათ უკან. ამ თამაშში რა როლის შესრულებას ისურვებდით?

- ა) საერთოდ არ მსურს, მონაწილეობა;
- ბ) ვითამაშებდი და მოგებასაც ვნახავდი;
- გ) დიდი სიამოვნებით ვიქნებოდი ამ თამაშის ინიციატორი.

6. მიანიჭებთ თუ არა მნიშვნელობას იმას, თუკი თქვენ შესახებ სისტემატურად დაინერება პრესის ფურცლებზე — „მაღალი საზოგადოების ცხოვრების“ რუბრიკაში?

- ა) ეს ამბავი ფრიად გამახარებდა;
- ბ) ამას ჩემთვის მნიშვნელობა არა აქვს;
- გ) ჩემ შესახებ ისედაც ხშირად წერენ.

7. რა გზითაა შესაძლებელი დოლზე მოგება?

- ა) თუკი გარისკავ და დიდ ფსონს დადებ;
- ბ) ფული უნდა დაზოგო და მხოლოდ დოლზე დასწრებით შემოიფარგლო;
- გ) ჩემპიონი ცხენი უნდა იყიდო.

8. თქვენი აზრით, სწრაფად გასამდიდრებლად ვის უფრო მეტი შანსი აქვს?

- ა) რეჟისორს, მსახიობს მწერალს, მხატვარს, რეკორდსმენ სპორტსმენს;

ბ) ადვოკატს, ექიმს, მაკლერს, პოლიტიკოსს;

გ) ფირმის მეთაურს, გამომცემელს.

9. რა აზრის ხართ მეგობრებს შორის ფულთან დაკავშირებულ გარიგებაზე?

ა) მეგობრებისთვის ფულის სასესხებლად ყოველთვის მზად ვარ. ხომ შეიძლება ერთ მშვენიერ დღეს მეც დამჭირდეს მათგან ფულის სესხება?

ბ) ფული და მეგობრობა — შეუთავსებელი ცნებებია;

გ) მზად ვარ ფული ვისესხო მეგობრისგან, მაგრამ თავად არც ერთ მეგობარს არ ვასესხებ ფულს.

10. იყავით გულწრფელი — მილიონერი რომ გამხდარიყავით, ნეტარების განცდა დაგეუფლეთ ბოდათ თუ არა?

- ა) რა თქმა უნდა დამეუფლებოდა;
- ბ) ამ ნეტარების გრძნობის დემონსტრირებას მოვახდენდი ყველა იმ ადამიანის წინაშე, ვისაც ჩემი წარმატების არ სწამდა ან თავის დროზე ზემოდან დამცქეროდა;
- გ) არ დამეუფლებოდა.

11. სად დაბანდებდით თქვენს მილიონებს?

- ა) უძრავ ქონებაში, ხელოვნების ნიმუშების კოლექციაში;
- ბ) აქციებზე თუ სხვა ფასიან ქაღალდებში;
- გ) მოვიტყევი ისე, როგორც ჩემი მეუღლე მირჩევს.

12. უკვე ორიოდ მილიონის მფლობელი რომ იყით, თქვენი ქონების გაზრდაზე კვლავაც იზრუნებდით თუ არა?

- ა) მცირე მოგებისთვის თავს არ შევინუხებდი, მაგრამ სოლიდურ მოგებაზე უარს არ ვიტყვოდი;
- ბ) რა თქმა უნდა;
- გ) არა, რადგან, მე ესეც მეყოფა.

დაავაშით ქულები: 1) ა-6, ბ-6, გ-3 2) ა-3, ბ-6, გ-6 3) ა-6, ბ-3, გ-6 4) ა-6, ბ-3, გ-6 5) ა-3, ბ-6, გ-6 6) ა-6, ბ-3, გ-3 7) ა-6, ბ-3, გ-6 8) ა-6, ბ-3, გ-6 9) ა-3, ბ-6, გ-6 10) ა-6, ბ-3, გ-6 11) ა-3, ბ-6, გ-6 12) ა-3, ბ-6, გ-6

ტექსტის შედეგები

0-23 ქულა: თქვენთვის გასამდიდრებლად ყველაზე ხელსაყრელი გზა ან მდიდარ საცოლეზე დაქორწინება, ან მემკვიდრეობის მიღება, ანდა ლატარიის თამაშია.

24-48 ქულა: სიმდიდრე თქვენთვის დაუღალავ შრომასთანაა დაკავშირებული. თავი შეიკავეთ ფინანსურ საეკულაციებში მონაწილეობისაგან. თქვენთვის საუკეთესო ვარიანტი კარიერაზე ზრუნვა და შეფის საგარძღოს დაკავებაა. იმ შემთხვევაშიც კი, თუ ეს არ მოგიტანთ

სასურველ მილიონებს, უზრუნველყოფილი მატერიალური მდგომარეობა გარანტირებული გექნებათ.

49-72 ქულა: თქვენ საუკეთესო შანსი გაქვთ იმისა, რომ ოდესმე მილიონერი გახდეთ (თუკი უკვე არ ხართ). ბიზნესის კეთების ნიჭით ხართ დაჯილდოებული და საკუთარი ფუფუნებით თავის მოწონებას არ აპირებთ. ხოლო შემდგომში საკუთარი ქონების გასაზრდელად, განგებათ მოთმინების უნარი ითაც დაგაჯილდოვით.

ჰოროსკოპი

(30 აპრილი - 6 მაისი)

ფაქტი

მომგებიანი აღმოჩნდება მოგზაურობის დროს დამყარებული კავშირები. ნათესავების ან მეგობრების მეშვეობით, შესაძლოა, ახალი პრესპექტივების წინაშე აღმოჩნდეთ.

კუჩრო

თავს ენერგიულად იგრძნობთ და ნებისმიერ პრობლემას იოლად გაუმკლავდებით. მიიზიდავთ სანინალმდებო სქესის წარმომადგენლებს. შესაძლოა, სიყვარულიც გენვიოთ.

ტყუპი

შესაძლოა, პროფესიის ან სამსახურის შეცვლაზე იზრუნოთ და საყვარელ ადამიანთან უჩვეულო ურთიერთობის გამო, საცხოვრებელი ადგილის შეცვლაზეც იფიქროთ.

კიჩქინი

ამ კვირაში მატერიალური მდგომარეობა საგრძნობლად გაგიუმჯობესდება. კარგია, თუ უქმე დღეებს ბუნების ნიაღში გაატარებთ და სპორტით დაკავდებით.

ღოფი

მთელ ყურადღებას მატერიალური მდგომარეობის გაუმჯობესებაზე გადართვით და შეცდებით, კომფორტული გარემო შეიქმნათ. კარგია, თუ იმიჯის შეცვლაზეც იზრუნებთ.

უბედურო

მოგზაურობა და ახალი კავშირები არა მარტო გაგახალისებთ, არამედ თქვენს მატერიალურ მდგომარეობაზეც დადებითად იმოქმედებს. კარგია, თუ დროს მეგობრებისთვისაც გამონახებთ.

სახსრო

კარგი დროა იურიდიული საქმეების მოსაგვარებლად. მიენდეთ ინტუიციას და დახმარებისთვის მხოლოდ ახლობლებს მიმართეთ. უქმე დღეები ნათესავების გარემოცვაში გაატარეთ.

მოქიფი

კარგი დროა ხელშეკრულების გასაფორმებლად. ასევე, თქვენ ადვილად მოაგვარებთ ნებისმიერ საშუაშელო საქმეს. მშვენიერი დროა ქორწინებისა და მოგზაურობისთვის.

მშვიდდროსაზი

დროის უმეტესი ნაწილი ოჯახის წევრებს და საყვარელ ადამიანს დაუთმეთ. შესაძლოა, სამსახურში დაგანინაურონ, მაგრამ ეს თქვენს მატერიალურ მდგომარეობაზე არ აისახება.

თხილ ჩუბ

მეტი თავისუფლების მოპოვისათვის ბრძოლაში, შესაძლოა, ჯანმრთელობის მდგომარეობა შეგიჩიოთ. კარგი იქნება, თუ ქალაქგარეთ გაისეირნებთ და დაისვენებთ.

მეჩუბი

მოერიდეთ ორაზროვნ სიტუაციებს და ახალი საქმე არ წამოიწყოთ. წარმატებას მხოლოდ საზოგადოებრივი და საქველმოქმედო საქმიანობით მოიპოვებთ.

თიფუბი

საოჯახო ნივთების შეძენა გაგამხიარულებთ. კარგი დროა ახალი საქმეების დასაწყებად და გეგმების განსახორციელებლად. საყვარელი ადამიანისგან შესაძლოა, სიურპრიზი მიიღოთ.

იაპონური სენსაცია

სუდოკუ

„გზის“ №17-ში გამოქვეყნებული
სუდოკუს პასუხები

8	4	2	5	1	3	9	7	6
5	7	9	2	8	6	1	4	3
3	1	6	9	4	7	2	5	8
9	5	7	1	6	2	8	3	4
2	6	1	4	3	8	7	9	5
4	8	3	7	5	9	6	2	1
1	2	4	8	7	5	3	6	9
6	9	8	3	2	4	5	1	7
7	3	5	6	9	1	4	8	2

9	5	4	1	7	8	3	6	2
7	8	3	6	5	2	9	4	1
1	6	2	4	9	3	5	7	8
8	2	1	7	4	5	6	3	9
6	3	5	8	2	9	4	1	7
4	7	9	3	1	6	8	2	5
5	1	7	9	3	4	2	8	6
2	4	6	5	8	1	7	9	3
3	9	8	2	6	7	1	5	4

4	7	8	2	9	1	3	6	5
5	1	9	6	4	3	8	2	7
2	6	3	5	8	7	1	4	9
9	2	6	1	3	4	7	5	8
8	3	4	7	5	6	9	1	2
7	5	1	8	2	9	4	3	6
6	8	7	3	1	2	5	9	4
1	4	5	9	6	8	2	7	3
3	9	2	4	7	5	6	8	1

*

მარტივი

5	4		9		6			1
		6	8			2	4	
		3	7			5		
	7	8			1		6	
6			5	2				7
	3				4	1	8	
		7			9	6		
	2	1			7	3		
4			2		3		1	8

**

საშუალო

8				6		5		
6					7		1	
			9					6
		6		2	9			1
		7	5			4		
3				4		6		
7						2		
	3		1					9
		9		7				5

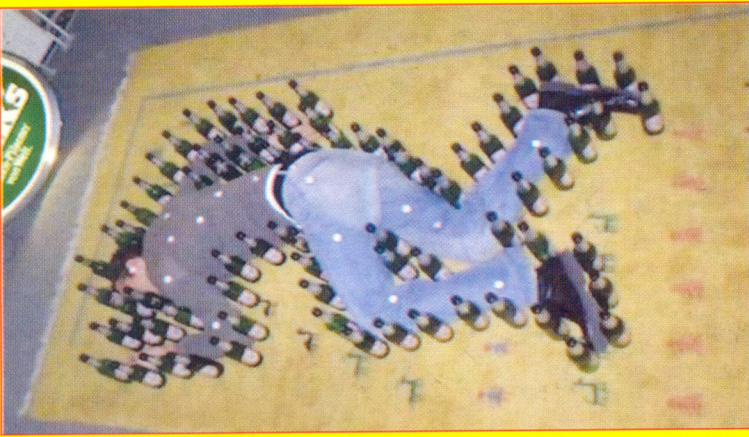
***

რთული

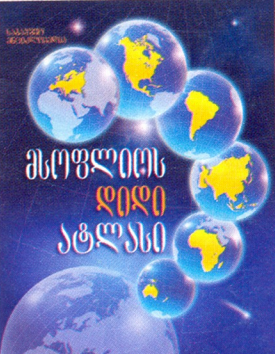
7				9				8
				7				9
		1			2	3		
	2		3		1			4
		9		4		8		
1					5		6	
		4	8			5		
	1			3				
3				2				9

ფოტოკუჩიოზები

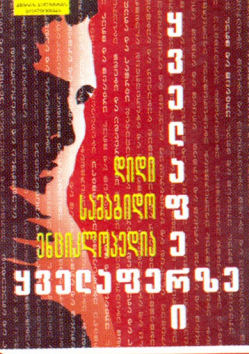

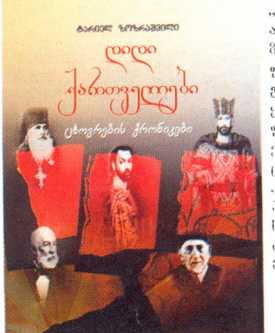
„მსოფლიოს დიდი ატლასი“
ფორმატი: 27X34 სმ.
გვ. რაოდ.: 176
ყდა: მაგარი
ფასი: 32.99
სრული სურათი
ლენდონის შესახებ
ფერადი
ილუსტრაციები და
განმარტებითი
ტექსტები მსოფლიოს
სხვადასხვა ქვეყნისა
და რეგიონების
მნიშვნელოვანი
სახეობების
სახეობისა.

365
დაუჯერებელი და უტყუარი ფაქტი ყველაფერზე
„365 დაუჯერებელი და უტყუარი ფაქტი“
ფორმატი: 29X22 სმ.
გვ. რაოდ.: 176
ყდა: მაგარი
ფასი: 24.99
წაერთს შეიკვებით
ყველაფერს
ცნობიერების
რეალურად, კონსტრუქციის,
ფარგის, ცხოველების,
გეოგრაფიული
არეალის და
ხელოვნების შესახებ.

ყველაფერი ყველაფერზე
დიდი სახლი
ჩვეულებული
ბევრი: თქვენი
კეთილი
ფორმატი: 21X29 სმ.
გვ. რაოდ.: 615
ყდა: მაგარი
ფასი: 28.99
პასუხი ყველა კითხვას
წაერთს მთავრად
ჩვეულებული
მონაცემებს სხვადასხვა
თემაზე ის თქვენი
საკუთარი მჭერები
თქვენი და თქვენი
ახლოობისთვის.

დიდი ქართველები
„დიდი ქართველები“
ავტორი: გიორგი
ნიონიშვილი
ფორმატი: 20X25 სმ.
გვ. რაოდ.: 327
ყდა: მაგარი
ფასი: 20.99
ქართული გმირების
ქონების ქრონიკა.
„ერთი თავის გმირებში
პოულობს თავის
სულს და გულს,
თავის ხალხს და
მშველს.“
ა. შიქიძე

ვეფხისტყაოსანი
„ვეფხისტყაოსანი“
ავტორი: შოთა
რუსთაველი
ფორმატი: 20X25 სმ.
გვ. რაოდ.: 414
ყდა: მაგარი
ფასი: 29.99
მარადილი წაერთს
მე-100 საუკუნის
გამოცემა პოეზია,
რომელიც საზოგადოების
სიყვარულის და
მეცნიერების პირობა
აქვით.

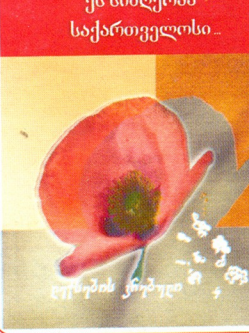
ქართული ხალხური მღაპრები
„ქართული ხალხური მღაპრები“
ფორმატი: 30X32 სმ.
ყდა: მაგარი
გვ. რაოდ.: 157
ფასი: 14.99
ქართული ხალხური
და ხალხური,
სიყვარული, ამ
სიყვარული, ამ
მღაპრებში
მრავალფეროვნება
წაერთს და
თავისთვის თავის
გულსაცხდის.

მეო, დაბრუნდი
„მეო, დაბრუნდი“
ავტორი: ნოდარ
ლექსიძე
ფორმატი: 21X29 სმ.
გვ. რაოდ.: 96
ყდა: მაგარი
ფასი: 12.99
ქართული ხალხის უსაყვარესი
მეო, დაბრუნდი,
სიხშირით და სიყვარულით
საყვარესი ამჟამად
მეო, დაბრუნდი,
მთი ნოდარს ძე ნოდარს
გამოცემა, რომ წაერთს
სიხშირით და სიყვარულით
დაბრუნდი და შეყვარდები.

საბერძნო იყო მათი საოცრებო სახელი...
„საბერძნო იყო მათი საოცრებო სახელი...“
ფორმატი: 15X21 სმ.
გვ. რაოდ.: 407
ყდა: მაგარი
ფასი: 9.99
დაბრუნდი, მთი
მთი ნოდარს ძე ნოდარს
გამოცემა, რომ წაერთს
სიხშირით და სიყვარულით
დაბრუნდი და შეყვარდები.

ეს სიმღერა საქართველოს...
„ეს სიმღერა საქართველოს...“
ფორმატი: 15X21 სმ.
გვ. რაოდ.: 295
ყდა: მაგარი
ფასი: 6.50
ქართული პოეზიის
მთი ნოდარს ძე ნოდარს
გამოცემა, რომ წაერთს
სიხშირით და სიყვარულით
დაბრუნდი და შეყვარდები.

მე და მე
„მე და მე“
ავტორი: გ. ნიხელი
ფორმატი: 14X20 სმ.
გვ. რაოდ.: 192
ყდა: რბილი
ფასი: 5.99
ლექსები გიორგი
სიყვარულით და სიყვარულით
მთი ნოდარს ძე ნოდარს
გამოცემა, რომ წაერთს
სიხშირით და სიყვარულით
დაბრუნდი და შეყვარდები.

რას გვეჩვენებს მათი...
„რას გვეჩვენებს მათი...“
ფორმატი: 14X21 სმ.
გვ. რაოდ.: 336
ყდა: რბილი
ფასი: 5.99
წაერთს მთი ნოდარს ძე ნოდარს
გამოცემა, რომ წაერთს
სიხშირით და სიყვარულით
დაბრუნდი და შეყვარდები.

სიმღერა საქართველოს...
„სიმღერა საქართველოს...“
ფორმატი: 20X20 სმ.
გვ. რაოდ.: 32
ყდა: მაგარი
ფასი: 6.99
წაერთს მთი ნოდარს ძე ნოდარს
გამოცემა, რომ წაერთს
სიხშირით და სიყვარულით
დაბრუნდი და შეყვარდები.

გამომცემლობა პალიგრა L

მეო და მე, რომელიც პირველი გამოცემა (საქართველო 3-დან 7 წლამდე გავრცელებისთვის)

33 სახალისო რითმები
„33 სახალისო რითმები“
ავტორი:
ფორმატი: 21X15 სმ.
ყდა: მუკი
გვ. რაოდ.: 34
ფასი: 13.99
ამჟამად მთი ნოდარს ძე ნოდარს
გამოცემა, რომ წაერთს
სიხშირით და სიყვარულით
დაბრუნდი და შეყვარდები.

საბერძნო იყო მათი...
„საბერძნო იყო მათი...“
ავტორი: თამარ ფაკაძე
ფორმატი: 16X12 სმ.
გვ. რაოდ.: 24
ყდა: მუკი ფასი: 7.99
ქართული დღიური მჭერები
მთი ნოდარს ძე ნოდარს
გამოცემა, რომ წაერთს
სიხშირით და სიყვარულით
დაბრუნდი და შეყვარდები.

ჩიპოლინი
„ჩიპოლინი“
ავტორი: ჯანი როდრი
ფორმატი: 16X12 სმ.
გვ. რაოდ.: 24
ყდა: მუკი ფასი: 7.99
მთი ნოდარს ძე ნოდარს
გამოცემა, რომ წაერთს
სიხშირით და სიყვარულით
დაბრუნდი და შეყვარდები.